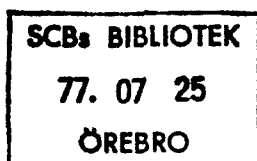

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
JORDBRUK MED BINÄRINGAR

JORDBRUK OCH BOSKAPSSKÖTSEL
1958

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STOCKHOLM 1959

INLEDNING

TILL

**Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1913-1963.**

1914-1934 med innehållsförteckning och sammanfattning på franska. – 1935-1949 även med fransk parallelltitel: Agriculture et élevage du bétail en ... – 1951-1963 med innehållsförteckning, sammanfattning samt parallelltitel på engelska: Farming and stockraising in 1951, från 1952 och framåt: Agriculture.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. N, Jordbruk och boskapsskötsel. – Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1867-1912.
Täckningsår: 1865-1911.

Efterföljare:

Jordbruksstatistisk årsbok / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1965-. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1964-. – Publiceras elektroniskt fr.o.m. 2001 på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se, och fr.o.m. 2002 även på Statistiska centralbyråns webbplats www.scb.se.

Översiktspublikationer:

Svensk jordbruksstatistik 200 år / Statistiska centralbyrån. – Stockholm: Statistiska centralbyrån, 1999.

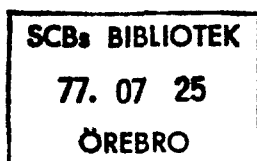
Jordbruket i siffror 1866-2007 / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Jönköping ; Stockholm, 2011. – (Sveriges officiella statistik).

Jordbruk och boskapsskötsel. År 1958. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2012.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
JORDBRUK MED BINÄRINGAR

JORDBRUK OCH BOSKAPSSKÖTSEL
1958

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STOCKHOLM 1959

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN

AGRICULTURE AND FISHERIES

AGRICULTURE

1958

CENTRAL BUREAU OF STATISTICS

STOCKHOLM 1959

KUNGL. BOKTRYCKERIET P. A. NORSTEDT & SÖNER

TILL KONUNGEN

Statistiska centralbyrån får härmed överlämna sin berättelse angående jordbruk och boskapsskötsel år 1958.

Stockholm den 22 april 1959.

Underdånigst

INGVAR OHLSSON

OTTO ZETTERBERG

Torsten Söderlind

Innehållsförteckning

Text	Sid.	Sid.
Engelsk översikt	x	
I. Inledning	1	
II. Jordbruk	5	
Ägoslag	5	
Åkerjordens användning	6	
Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper	16	
Ängens användning	16	
Hösten 1958 besädda arealer	17	
Odlingen av vallfrö år 1958	18	
Utsäde	18	
Skörd per hektar och totalskörd	19	
Skördens beskaffenhet	30	
Allmän skördesifra	32	
III. Boskapsskötsel	33	
Hästar	38	
Nötkreatur	38	
Får	42	
Getter	42	
Svin	43	
Höns	50	
Nötkreatursenheter	50	
Husdjurens fördelning på storleksgrupper efter åkerarealen	50	
IV. Arbetskraften i jordbruket	51	
V. Antal traktorer, skördetröskor m. m. samt förbrukningen av driv- och smörjmedel i jordbruket år 1957	57	
 Texttabeller		
Tab. A. Absoluta och relativa storleken på det år 1958 använda urvalet för de jordbruksstatistiska undersökningarna	3	
Tab. B. Åkerjordens användning i hela riket år 1958 i jämförelse med åren 1957 och 1956.	7	
Tab. C. Åkerjordens användning, i procent, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1958	12	
Tab. D. Åkerjordens användning år 1958 inom olika storleksgrupper, hela riket	15	
Tab. E. Skörden per hektar av viktigare växtslag, i kilogram, inom vissa större produktionsområden, år 1958	22	
Tab. F. Totalskörden i hela riket åren 1958 och 1957 samt medelskörden 1948/57 och 1953/57	24	
Tab. G. Åkerns och den naturliga ängens avkastning, i skördeenheter per hektar, inom län och hushållningssällskapsområden, år 1958	29	
Tab. H. Antal husdjur i hela riket år 1958 i jämförelse med åren 1957 och 1956	35	
Tab. I. Antal husdjur år 1958 på 100 hektar reducerad jordbruksareal	36	
Tab. J. Antal kor, fördelade på två åldersgrupper och antal kalvar, avsedda för pålägg och slakt, åren 1958 och 1957	40	
Tab. K. Antal svin den 12 januari 1959 i jämförelse med antalet den 13 januari och den 13 oktober 1958	44	
Tab. L. Antal tjänstbara galtar och betäckta suggor för varje månad åren 1954—1958	48	
Tab. M. Fördelning på olika storleksgrupper av antalet husdjur den 2 juni 1958, hela riket	49	
Tab. N. Antal i jordbruket den 1 juni 1956, den 3 juni 1957 och den 2 juni 1958 sysselsatta personer över 15 år samt totala antalet lejda arbetstimmar åren 1956 och 1957	53	
Tab. O. Procentuell fördelning på olika storleksgrupper av arbetskraften i jordbruket i jämförelse med åkerarealens och brukningsenheternas fördelning	54	
Tab. P. I jordbruket den 1/10 1957, 14/4, 2/6 och 1/10 1958 sysselsatt arbetskraft över 15 år	56	
Tab. Q. Antal traktorer, skördetröskor, m. m. inom huvudområden och olika storleksgrupper av jordbruk samt antal traktorer och skördetröskor per 100 hektar åker år 1957	58	
Tab. R. Förbrukning av driv- och smörjmedel till traktorer, skördetröskor, m. m. i jordbruket år 1957.	60	
 Tabeller		
Tab. 1. Hela ägoviddens fördelning på särskilda ägoslag, i hektar, och antalet brukningsenheter, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1958	62	

	Sid.		Sid.
Tab. 2. Åkerjordens användning, i hektar, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1958	64	Tab. 13. Beräknat antal nötkreatursenheter inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1958	90
Tab. 3. Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper, i hektar, inom större riksområden, år 1958	68	Tab. 14. Antal hästar, nötkreatur och får i olika storleksgrupper, inom större riksområden, den 2 juni 1958	91
Tab. 4. Utsädet inom län och hushållningssällskapsområden, i ton, år 1958	69	Tab. 15. Sädesslagens medelvikt, i kilogram per hektoliter, inom län och hushållningssällskapsområden, år 1958	92
Tab. 5. Skörden per hektar, i kilogram, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1958	70	Tab. 16. Antal i jordbruket den 2 juni 1958 sysselsatta personer över 15 år samt antal lejda arbetstimmar år 1957, storleksgruppsvis inom huvudområden och hela riket . .	93
Tab. 6. Skörden, i ton, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1958	74	Tab. 17. Antal i jordbruket den 2 juni 1958 sysselsatta personer över 15 år samt antal lejda arbetstimmar år 1957, per 100 hektar åker, storleksgruppsvis inom huvudområden och hela riket	94
Tab. 7. Skördens beskaffenhet inom hushållningssällskapsområden, år 1958	78	Tab. 18. Antal traktorer i jordbruket den 1 oktober 1957 med fördelning efter utrustning och drivmedel	95
Tab. 8. Antal hästar, nötkreatur och får inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, den 2 juni 1958	82	Tab. 19. Antalet skördetröskor, dragbilar, jeepar och stationära motorer i jordbruket den 1 oktober 1957	96
Tab. 9. Antal kor, fördelade på åldersgrupper och antal kalvar, avsedda för pålägg och slakt, vid brukningsenheter med över 2 hektar åker inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, den 2 juni 1958	84		
Tab. 10. Antal nötkreatur den 13 oktober 1958 i Götaland, Svealand och Gävleborgs län	86	Diagram	
Tab. 11. Antal kor samt kalvar under 1 år den 13 oktober 1958 med fördelning på åldersgrupper m. m.	87	Diagram 1. Arealerna för olika slag av stråsäd i procent av hela åkerarealen under tiden 1911—1958	11
Tab. 12. Antal svin den 14 april och den 13 oktober 1958 samt antal höns den 14 april 1958 i Götaland, Svealand och Gästrikland inom län och hushållningssällskapsområden	88	Diagram 2. Skörden per hektar av höstvetete, höstråg, vårvete och korn åren 1913—1958	21
		Diagram 3. Antal hästar, kor, nötkreatur samt får och lamm åren 1916—1919, 1927 och 1930—1958	39
		Bilagor	
		Formulär	97

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

Repetition	*	Repetition
Intet finnes att redovisa	—	Magnitude nil
Mindre än $\left. \begin{matrix} 0,5 \\ 0,05 \end{matrix} \right\}$ av enheten	$\left. \begin{matrix} 0 \\ 0,0 \end{matrix} \right\}$	Magnitude less than half of unit employed
Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att angivas	Data not available

Contents

Text	Page		Page
Summary	x	Table G. Crop of arable land and grass land in crop units per hectare within county agricultural societies in 1958	29
I. Introduction	1	Table H. Number of domestic animals in 1958 as compared with 1957 and 1956	35
II. Agriculture	5	Table I. Number of domestic animals per 100 hectares agricultural land in 1958	36
Types of land	5	Table J. Number of cows by two age groups and number of calves intended for breeding and slaughter in 1958 and 1957	40
Use of arable land	6	Table K. Number of hogs on 12th January 1959	44
Use of arable land within different size groups	16	Table L. Number of boars and covered sows monthly in 1954-1958	48
Use of meadows	16	Table M. Number of domestic animals within different size groups on 2nd June 1958	49
Areas sown in the autumn of 1958	17	Table N. Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 1st June 1956, 3rd June 1957 and 2nd June 1958 and the number of paid working-hours in 1956 and 1957	53
The cultivations of certain kinds of meadow-hay seed in 1958	18	Table O. Distribution of the labour force in agriculture into different size groups as compared with the distribution of arable land and the number of farms, %	54
Sowings	18	Table P. Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 1st October 1957, 14th April, 2nd June and 1st October 1958	56
Crop per hectare and total harvest	19	Table Q. Number of tractors, harvest threshers etc. by size of holdings in 1957	58
Quality of the harvest	30	Table R. Consumption of motor fuels and lubricants for tractors, harvest threshers etc. in agriculture in 1957	60
General harvest figure	32		
III. Stock-raising	33	Tables	
Horses	38	Table 1. Distribution of the entire compass of land by separate types of land, in hectares, and number of farms, within county agricultural societies and natural farming areas in 1958	62
Cattle	38	Column 1: Areas. Col. 2: Arable land. Col. 3: Tame pasture land. Col. 4: Other pasture land. Col. 5: Forest. Col. 6: Other types of land. Col. 7: Total land area. Col. 8: Number of farms.	
Sheep	42		
Goats	42		
Hogs	43		
Poultry	50		
Units of cattle	50		
Distribution of cattle by size groups as measured by arable land	50		
IV. The labour force in agriculture	51		
V. Number of tractors, harvest threshers etc. and consumption of motorfuels and labricants in agriculture in 1957	57		
Tables in text			
Table A. The number and area of farms in the sample in 1958	3		
Table B. Use of arable land in 1958 as compared with 1957 and 1956	7		
Table C. Use of arable land within county agricultural societies and natural farming areas in 1958, %	12		
Table D. Use of arable land within different size groups in 1958	15		
Table E. Yield per hectare of more important crops, in kilogrammes, within major production areas in 1958	22		
Table F. Total crops, in tons, in 1958 as compared with 1957 and the average harvest in 1948/57 and 1953/57	24		

	Page	Page
Table 2. Use of arable land, in hectares, within county agricultural societies and natural farming areas in 1958	64	
Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye. Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7: Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder peas and vetches. Col. 11: Potatoes. Col. 12: Sugar beets. Col. 13: Fodder roots. Col. 14: Green forage from grain and leguminous crops. Col. 15: Hay, tame. Col. 16: Clover and grass seed. Col. 17: Green forage, silage and pasturage from temporary pasture land. Col. 18: Permanent pasturage. Col. 19: Winter rape. Col. 20: Spring rape. Col. 21: Turnip rape. Col. 22: Oil flax. Col. 23: Other oleiferous plants. Col. 24: Vegetables. Col. 25: Other crops. Col. 26: Fallow and temporarily untilled arable land. Col. 27: Permanently untilled arable land. Col. 28: Total.		
Table 3. Use of arable land within different size groups, in hectares, in major areas in 1958	68	
Col. 1: Areas and size groups. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye. Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7: Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder peas and vetches. Col. 11: Potatoes. Col. 12: Sugar beets. Col. 13: Fodder roots. Col. 14: Green forage from grain and leguminous crops. Col. 15: Hay, tame. Col. 16: Clover and grass seed. Col. 17: Green forage, silage and pasturage from temporary pasture land. Col. 18: Permanent pasturage. Col. 19: Oleiferous plants. Col. 20: Vegetables. Col. 21: Other crops. Col. 22: Fallow and temporarily untilled arable land. Col. 23: Permanently untilled arable land. Col. 24: Total.		
Table 4. The sowings within county agricultural societies, in tons, in 1958	69	
Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye. Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7: Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder peas and vetches. Col. 11: Potatoes.		
ble 5. Yield per hectare, in kilogrammes, within county agricultural societies and natural farming areas in 1958	70	
Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye. Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7: Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder peas and vetches. Col. 11: Potatoes. Col. 12: Sugar beets. Col. 13: Fodder roots. Col. 14: Winter rape. Col. 15: Spring rape. Col. 16: Winter turnip rape. Col. 17: Spring turnip rape. Col. 18: Oil flax. Col. 19: Hay from cultivated land. Col. 20: Hay from natural meadows. Col. 21: Field straw of winter grain. Col. 22: Field straw of spring grain. Col. 23: Field straw of leguminous plants.		
Table 6. Crops, in tons, within county agricultural societies and natural farming areas in 1958	74	
Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Spring wheat. Col. 4: Winter rye. Col. 5: Spring rye. Col. 6: Barley. Col. 7: Oats. Col. 8: Mixed grain. Col. 9: Peas, dry edible. Col. 10: Fodder peas and vetches. Col. 11: Potatoes. Col. 12: Sugar beets. Col. 13: Fodder roots. Col. 14: Winter rape. Col. 15: Spring rape. Col. 16: Winter turnip rape. Col. 17: Spring turnip rape. Col. 18: Oil flax. Col. 19: Hay from cultivated land. Col. 20: Hay from natural meadows. Col. 21: Field straw of winter grain. Col. 22: Field straw of spring grain. Col. 23: Field straw of leguminous plants.		
Table 7. Quality of the harvest within county agricultural societies in 1958	78	
Col. 1: Areas. Col. 2: Winter wheat. Col. 3: Winter rye. Col. 4: Spring grain. Col. 5: Leguminous plants. Col. 6: Potatoes. Col. 7: Sugar beets. Col. 8: Fodder roots. Col. 9: Oleiferous plants. Col. 10: Hay. Col. 11: Field straw of winter grain. Col. 12: Field straw of spring grain.		
Table 8. Number of horses, cattle and sheep within county agricultural societies and natural farming areas in 1958	82	
Col. 1: Areas. Col. 2: Horses, 3 years old and over. Col. 3: Colts, 1 and 2 years old. Col. 4: Foals. Col. 5: Total number of horses. Col. 6: Bulls and oxen, 1 year old and over. Col. 7: Cows. Col. 8: Heifers, 1 year old and over intended for breeding. Col. 9: Steers and heifers, 1 year old and over intended for slaughter. Col.		

	Page		Page
10: Calves under 1 year. Col. 11: Total head of cattle. Col. 12: Sheep and lambs.		earlier. Col. 14: Poultry hatched in 1957. Col. 15: Chickens hatched in 1958. Col. 16: Total number of poultry and chickens.	
Table 9. Number of cows divided into age groups and number of calves under 1 year intended for breeding and slaughter on farms of more than 2 hectares (5 acres) arable land within county agricultural societies and natural farming areas in 1958	84	Table 13. Estimated number of units of cattle within county agricultural societies and natural farming areas in 1958	90
Col. 1: Areas. Col. 2: Cows that have calved once. Col. 3: Other cows. Col. 4: Total number of cows. Col. 5: Calves under 1 year intended for breeding. Col. 6: Calves under 1 year intended for slaughter. Col. 7: Total number of calves under 1 year.		Col. 1: Areas. Col. 2: Number of units of cattle.	
Table 10. Number of cattle in October 1958	86	Table 14. Number of horses, cattle and sheep within different size groups in major areas in 1958	91
Col. 1: Areas. Col. 2: Bulls and oxen, 1 year old and over. Col. 3: Cows. Col. 4: Heifers, 1 year old and over intended for breeding. Col. 5: Steers and heifers, 1 year old and over intended for slaughter. Col. 6: Calves under 1 year. Col. 7: Total head of cattle.		Col. 1: Areas and size groups. Col. 2-12: Cf. above Table 8, col. 2-12.	
Table 11. Number of cows and calves divided into age groups etc.	87	Table 15. Average weight of the different kinds of grain, in kilogrammes per hectolitre, within county agricultural societies in 1958	92
Col. 1: Areas. Col. 2: Cows that have calved once. Col. 3: Cows that have calved 2-4 times. Col. 4: Cows that have calved 5-7 times. Col. 5: Cows that have calved 8 times and more. Col. 6: Calves 3-12 months, intended for slaughter. Col. 7: Calves under 3 months intended for slaughter.		Col. 1-10: Cf. above Table 4, col. 1-10.	
Table 12. Number of hogs on 14th April and 13th October 1958 and number of poultry on 14th April 1958 in Götaland, Svealand and Gästrikland, within county agricultural societies	88	Table 16. Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 2nd June 1958 and number of paid working-hours in 1957	93
Col. 1: Areas. Col. 2-3: Stock of hogs. Col. 4-5: Breeding hogs. Col. 6-7: Other hogs of 3 months and over. Col. 8-9: Pigs under 3 months. Col. 10-11: Total number of hogs and pigs. Col. 12: Poultry owners. Col. 13: Poultry hatched in 1956 and		Table 17. Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 2nd June 1958 and number of paid working-hours in 1957, per 100 hectares arable land . . .	94
		Table 18. Number of tractors in agriculture in 1957	95
		Table 19. Number of harvest threshers etc. in agriculture in 1957	96
		Diagrams	
		Diagram 1. The areas of different kinds of grain in percentage of the total area of arable land in 1911-1958	11
		Diagram 2. Yield per hectare for winter wheat, winter rye, spring wheat and barley in 1913-1958	21
		Diagram 3. Number of horses, cows, cattle, sheep and lambs in 1916-1919, 1927 and 1930-1958	39
		Appendices	
		Forms	97

Summary

In the present publication an account is given of the final results of the stocktaking by areas and the census of domestic animals as on the 2nd June 1958 and also of the estimated harvest of different crops in 1958. Further, figures are given showing the results of the census of hogs and poultry in April and the hog census in October 1958. The publication also contains results from surveys of the labour force in agriculture in 1958. All these surveys were carried out by the sampling method.

In comparison with the previous year, the disposition of arable land according to different types of crops in 1958 was characterized by a decreased cultivation of bread cereals, leguminous plants, potatoes and root crops, green forage and oleiferous plants, while there was an increased area used for fodder cereals, hay and pasture. The area of fallow land and untilled arable land also showed an increase. The decrease for bread cereals amounted to 73 000 hectares (16,3 %), for leguminous plants to 2 000 hectares (7,6 %), for potatoes and root crops to 9 000 hectares (4,4 %), for green forage to 1 000 hectares (1,0 %) and for oleiferous plants to 8 000 hectares (8,8 %). In the case of the crops whose cultivation was expanded, the increase amounted to 31 000 hectares (2,9 %) for fodder cereals, to 16 000 hectares (1,5 %), for hay and 3 000 hectares (1,1 %) for pasture. The area of fallow land and untilled arable land was 44 000 hectares (19,3 %) greater than in 1957.

Mention can be made of the following weather conditions and growth trends. The weather was unusually rainy during the autumn of 1957 in many parts of the country. The sowing of autumn cereals was made difficult and was delayed; nor was it possible to complete the sowing of the intended area. Winter rape and winter turnip rape were sown under more favourable conditions but their development during the autumn was poor. Wintering was therefore poor for the

autumn-sown oleiferous plants. The autumn-sown cereals wintered better but it was only in the most southerly parts of the country that conditions were good in this respect. The weather was unusually cold during the spring with the result that spring sowing and the growth of the crops were very delayed. With the improvement in the weather at the end of June, the crops developed favourably and by the middle of July harvest prospects were considered comparatively good. The growth of the crops was checked, however, by cold and rainy weather during the later part of the summer and their rate of growth was extremely slow. Nevertheless, on account of favourable weather during the autumn, it was possible for most of the crops to ripen, but the harvest was very uneven. In the case of spring wheat and oats, the harvest was reduced by rust and in the case of potatoes by diseases. In general, the harvest could be carried under favourable conditions.

According to definitive harvest estimates the harvest of bread cereals in 1958 amounted to 767 000 tons, which was 18 % less than that of the immediately preceding year. The harvest of fodder cereals was estimated as 2 072 000 tons or 6 % more than in 1957. The leguminous plant harvest, 32 000 tons, fell short of the previous year's harvest by 14 %. The harvest of potatoes, sugar beet and fodder roots was estimated as 1 393 000 tons, 1 764 000 tons and 853 000 tons respectively, which implies a reduction by 7 %, 16 % and 6 % in comparison with 1957. The harvest of oleiferous plants was estimated as 113 000 tons or 48 % less than the previous year. The total hay harvest, 4 420 000 tons, was 1 % higher than in 1957.

The decrease in the harvest of bread cereals may be explained primarily by reduced area. Also in the case of rye the yield per acre was lower compared with 1957. As regards the harvest of fodder cereals, the increase was due both to greater area and to a higher yield per hectare, while the

decrease in the harvest of leguminous plants, potatoes, sugar beet, fodder roots and oleiferous plants may be explained by a reduced area and by a lower yield per hectare. The hay harvest increased primarily on account of an expansion in area.

The number of horses showed a continued decline (4,2 %) in 1958. As to the cattle, the total number was 4,8 % higher than in the preceding year. Bulls and oxen decreased in number by 3,9 %. The other groups of cattle increased in number, cows by 0,8 %, heifers intended for breeding by 1,8 %, steers and heifers intended for slaughter by 38,7 %, calves under one year intended for breeding by 1,3 % and calves under one year intended for slaughter by 35,7 %. The number of sheep and lambs showed a further reduction (2,8 %). The total number of hogs and pigs increased by 9,5 %, and the number of poultry and chickens by 0,3 %.

In conjunction with the area survey conducted on the 2nd June 1958 an investigation was made into labour force in

agriculture. The number of persons over 15 years of age engaged in agriculture amounted on the 2nd June 1958 to 584 000, of whom 357 000 were men and 227 000 were women. Of the entire number the farmer and the members of his family comprised 497 000, regular employees 47 000 and casual labour 40 000 implying a decline of respectively 2,0, 6,7 and 9,4 %. The total number of hours of hired labour amounted in 1957 to 155 797 000, which was 6,6 % less than in 1956.

According to an inquiry into the number of tractors, harvest threshers etc. and the consumption of motor fuels and lubricants in agriculture the number of tractors and harvest threshers on the 1st October 1957 throughout the country was 135 560 and 19 820 respectively. The consumption of motor fuels for tractors etc. in agriculture in 1957 amounted to 324 100 cub meters of which 53 700 cub m petrol, 99 300 cub m fuel oil and 171 300 cub m motor paraffin. The lubricants consumption was estimated at 12 340 tons.

The areas under different kinds of crops on arable land in 1958 (see also Table 2), compared with corresponding data for the years 1956—1957:

	Hectares			Per cent		
	1958	1957	1956	1958	1957	1956
Winter wheat	107 180	179 980	256 890	3,0	5,0	7,1
Spring wheat	175 250	153 160	139 900	4,9	4,2	3,9
Rye	92 090	114 510	122 610	2,6	3,2	3,4
Barley	293 180	262 780	239 540	8,1	7,3	6,6
Oats	532 410	515 200	534 670	14,8	14,3	14,9
Mixed grain	254 830	271 770	290 850	7,1	7,6	8,1
Peas, dry edible	10 940	14 910	16 220	0,3	0,4	0,4
Fodder peas and vetches	13 360	11 390	11 090	0,4	0,3	0,3
Green forage from grain and leguminous crops	67 120	67 780	78 180	1,9	1,9	2,2
Potatoes	113 660	119 280	121 790	3,1	3,3	3,4
Sugar beets	51 410	53 570	50 190	1,4	1,5	1,4
Fodder roots	26 080	27 070	30 860	0,7	0,8	0,9
Hay, tame	1 152 280	1 135 800	1 130 150	32,0	31,6	31,4
Yield of other meadows	326 040	322 320	315 910	9,1	8,9	8,8
Oleiferous plants	87 400	95 860	29 380	2,4	2,7	0,8
Other crops	21 410	23 460	25 910	0,6	0,6	0,7
Fallow and untilled arable land	273 300	229 100	203 800	7,6	6,4	5,7
Total	3 597 940	3 597 940	3 597 940	100,0	100,0	100,0

Yield per hectare and total crop for the entire country in 1958 (see also Tables 5 and 6):

	Yield per hectare in kg			Total crop in tons	
	1958	1957	1956	1958	1957
Winter wheat	2 420	2 400	2 400	259 140	432 830
Spring wheat	1 930	1 820	2 390	338 400	278 130
Winter rye	1 870	2 040	2 210	166 110	225 990
Spring rye	1 180	1 210	1 350	3 650	4 220
Barley	2 250	2 120	2 560	658 780	556 930
Oats	1 680	1 640	2 120	893 800	847 400
Mixed grain	2 040	2 020	2 400	519 910	547 690
Peas, dry edible	1 140	1 270	1 690	12 520	18 930
Fodder peas and vetches	1 440	1 570	1 780	19 230	17 860
Potatoes	12 260	12 560	16 510	1 393 470	1 497 810
Sugar beets	34 300	39 300	35 600	1 764 260	2 102 740
Fodder roots	32 700	33 600	33 410	852 650	909 560
Hay, tame	3 690	3 690	3 400	4 249 750	4 189 490
Natural meadow hay	1 460	1 440	1 390	169 990	168 190
Field straw of winter grain	2 570	2 510	2 550	504 610	731 430
Field straw of spring grain	1 940	1 890	2 200	2 443 480	2 284 240
Field straw from leguminous plants	1 670	1 550	1 790	40 650	40 730

Number of domestic animals in 1958; the data regarding horses, cattle and sheep relate to the 2nd June the number of hogs and poultry as on the 14th April (see also Tables 8 and 10):

Horses	244 270
Cattle	2 542 770
Of which cows	1 383 570
» » bulls and oxen, 1 year old and over	30 680
» » heifers and steers, 1 year old and over	567 600
» » calves under 1 year old	560 920
Sheep and lambs	139 060
Hogs and pigs	2 030 950
Poultry and chickens	11 306 920

I. Inledning

Enligt den nuvarande organisationen av jordbruksstatistiken skola de grundläggande uppgifterna om arealen för olika ägoslag och antalet brukningsenheter m. m. inom olika storleksgrupper och områden inhämtas vid allmänna jordbruksräkningar. Den första jordbruksräkningen verkställdes år 1927 och följdes av liknande åren 1932, 1937, 1944, 1951 och 1956. Enligt den ursprungliga planen skulle jordbruksräkningar anordnas vart femte år i samband med de allmänna fastighetstaxeringarna. De längre tidsintervallerna till 1944 och 1951 års jordbruksräkningar sammanhänge med att fastighetstaxeringarna på grund av krisförhållandena blevo uppskjutna i två år. Huvudändamålet med dessa totala jordbruksstatistiska undersökningar är således att lämna uppgifter om arealerna av olika ägoslag samt att belysa jordbrukens storleksgruppering och förändringar däri inom olika områden ned till kommuner och församlingar. För de sistnämnda erhållas vid jordbruksräkningarna även uppgifter om åkerjordens användning och antalet husdjur.¹

För att belysa den årliga utvecklingen i fråga om odlingen av olika växtslag och antalet husdjur, ha sedan år 1930 företagits undersökningar varje år. År 1930 föreskrevs, att uppgifter om åkerjordens användning och antalet kreatur senast den 15 juli varje år genom hushållningssällskapen skulle inskaffas från omkring en tiondel av samtliga brukningsenheter

med mer än 2 hektar åker. Ur jordbruksynpunkt mindre betydande områden, såsom städer och köpingar samt vissa delar av Norrland, Dalarna och Värmland, befriades från skyldigheten att lämna dylika uppgifter. Uttagningen av de brukningsenheter, från vilka uppgifter skulle införskaffas, utfördes av de lokala uppgiftsinsamlarna enligt av centralbyrån givna riktlinjer. Centralbyrån angav sålunda urvalets ungefärliga storlek inom varje kommun samt vissa normer för erhållande av största möjliga representativitet hos urvalet beträffande olika delar av kommunerna och olika storleksgrupper.

Med hänsyn till behovet av noggrannare uppgifter under krisåren verkställdes allmänna arealinventeringar och kreatursräkningar under åren 1940—1949 i stället för de tidigare representativa jordbruksräkningarna. Fr. o. m. år 1950 skedde en återgång till representativa jordbruksräkningar men efter andra mer tillförlitliga metoder än tidigare. Särskilda undersökningar¹ företogs år 1949 för att finna lämplig stickprovsmetodik. Därvid eftersträvades en metodik, som förenade kravet på rimlig kostnad och enkelhet med tillfredsställande och mätbar precision. I enlighet med de principer, som härvid godtogos, uttogs för 1950 års arealinventering och husdjursräkning ett stickprov, som omfattade cirka 10 % av totalpopulationen.

Principerna för konstruktionen och uttagningen av detta urval av bruknings-

¹ En fullständigare redogörelse för jordbruksstatistikens organisation återfinnes i Statistisk tidskrift nr 10 år 1953.

¹ En redogörelse för dessa undersökningar har publicerats i Jordbruksökonomiska Meddelanden nr 2 år 1951.

enheter avveko väsentligt från de under 1930-talet tillämpade. Sålunda användes variabla urvalsfraktioner, d. v. s. urvalets relativa storlek växlade mellan olika områden och storleksgrupper. Med utgångspunkt från det ungefärligt fixerade antalet urvalsenheter (brukningsenheter) i hela urvalet eftersträvades en fördelning av dessa på områden och storleksgrupper, som skulle ge största möjliga precision vid skattningarna. Undersökningar ha visat att en god approximation till en optimal fördelning erhålles genom att antalet urvalsenheter göres proportionellt mot åkerarealens fördelning på storleksgrupper och områden. För de viktigare växtslagen och husdjuren ökar nämligen variansen approximativt proportionellt mot åkerarealen. Uttagningen av stickprovet verkställdes centralt av centralbyrån genom slumpmässigt urval storleksgruppsvis inom olika områden. Urvalet år 1950 uttogs ur uppgiftsmaterialet till 1949 års allmänna arealinventering, som då mest aktuellt representerade totalpopulationen. Utförligare redogörelse för uttagningen har lämnats i Årsväxten år 1951.

Detta urval användes under åren 1950—1953. Det har varit ett önskemål, att samma urval ej skulle användas under alltför lång period, bl. a. för att en överflyttning i görligaste mån av uppgiftsskyldigheten på andra brukningsenheter inom totalpopulationen skulle kunna ske. Då jordbrukets struktur, t. ex. i fråga om antalet brukningsenheter och deras fördelning på olika storleksgrupper samt åkerarealen, undergår successiva förändringar, erfordras emellertid för uttagning av nya urval aktuella uppgifter om totalpopulationen. Tidigare ha dylika uppgifter kunnat erhållas endast vid totalundersökningar, nämligen de allmänna arealinventeringarna eller

jordbruksräkningarna. Ett annat material rörande totalpopulationen har under senare år insamlats av Riksförbundet Landsbygdens Folk (RLF). Där har upplagts ett hålkortsregister med uppgifter om åkerareal m. m. för samtliga som jordbruk taxerade fastigheter. Detta jordbruksregister erbjuder den stora fördelen, att det fortlöpande aktualiseras och att uttagning av urval förenklas genom hålkortsupplägningen. Statistiska centralbyrån har beretts möjlighet att med hjälp av detta jordbruksregister uttaga nya urval för de jordbruksstatistiska undersökningarna. Under åren 1954—1955 uttogs sålunda ett nytt urval med hjälp av detta register. Hösten 1957 drogs ur nämnda register åter ett nytt urval, som sedan senare delen av år 1957 använts för centralbyråns jordbruksstatistiska undersökningar. Vid uttagningen av dessa urval tillämpades i huvudsak samma principer som år 1950.

För att belysa *urvalets sammansättning* har i *tab. A* gjorts en sammanställning, som för varje län visar det år 1958 använda urvalets absoluta och relativa storlek i förhållande till totala antalet brukningsenheter och hela åkerarealen enligt 1956 års jordbruksräkning.

Urvalets relativa storlek varierar avsevärt mellan de olika områdena. Sålunda omfattade 1958 års urval endast 4,8 % av det totala antalet brukningsenheter i Västernorrlands län, medan motsvarande siffra för Södermanlands län utgjorde 21,4 %. I förhållande till 1956 års åkerareal omfattade det uttagna stickprovets areal endast 7,2 % i Västerbottens län men 48,4 % i Södermanlands län. Dessa skilljaktigheter förklaras av att enligt urvalsmetoderna större relativ andel av brukningsenheterna uttagits i de högre storleksgrupperna än i de lägre. Urvals-

Tab. A. Absoluta och relativa storleken på det år 1958 använda urvalet för de jordbruksstatistiska undersökningarna *The number and area of farms in the sample*
 Här avses endast brukningsenheter med över 2 hektar åker

Områden	Antal brukningsenheter vid 1956 års jordbruksräkning	Hela åkerarealen vid 1956 års jordbruksräkning, hektar	Uttagna brukningsenheter		Antal uttagna brukn.-enheter i % av antalet vid 1956 års jordbruksräkning	Urvalets åkerareal i % av hela åkerarealen vid 1956 års jordbruksräkning
			Antal	Åkerareal, hektar		
Stockholms län och stad	5 555	140 252	1 040	60 180	18,7	42,9
Uppsala län	5 352	146 641	1 124	62 688	21,0	42,7
Södermanlands län . . .	5 874	167 818	1 255	81 197	21,4	48,4
Östergötlands län . . .	9 735	236 972	1 786	98 305	18,3	41,5
Jönköpings län	13 755	122 826	969	18 219	7,0	14,8
Kronobergs län	11 576	87 596	686	10 146	5,9	11,6
Kalmar län	10 905	173 297	1 346	48 146	12,3	27,8
därav norra delen . .	3 629	58 684	457	17 224	12,6	29,4
» södra »	7 276	114 613	889	30 922	12,2	27,0
Gotlands län	4 731	82 577	643	20 465	13,6	24,8
Blekinge län	4 767	53 355	415	10 955	8,7	20,5
Kristianstads län . . .	15 507	217 334	1 645	57 076	10,6	26,3
Malmöhus län	15 004	321 841	2 439	127 038	16,3	39,5
Hallands län	10 116	139 423	1 077	34 552	10,6	24,8
Göteborgs o. Bohus län	9 108	85 422	654	11 054	7,2	12,9
Älvsborgs län	19 852	195 462	1 527	31 533	7,7	16,1
därav norra delen . .	11 182	126 035	996	22 988	8,9	18,2
» södra »	8 670	69 427	531	8 545	6,1	12,3
Skaraborgs län	17 834	306 412	2 359	92 741	13,2	30,3
Värmlands län	16 748	167 744	1 280	36 346	7,6	21,7
Örebro län	8 246	141 563	1 079	46 503	13,1	32,8
Västmanlands län . . .	5 863	157 843	1 223	63 818	20,9	40,4
Kopparbergs län	10 284	90 023	729	12 392	7,1	13,8
Gävleborgs län	11 097	101 449	806	13 817	7,3	13,6
Västernorrlands län . .	14 909	88 898	730	7 557	4,8	8,5
Jämtlands län	9 744	59 877	530	5 471	5,4	9,1
Västerbottens län . . .	18 631	122 929	936	8 892	5,0	7,2
Norrbottnens län . . .	12 903	80 444	676	6 771	5,2	8,4
Hela riket	268 101	3 487 998	26 954	965 862	10,1	27,7

procenten för olika storleksgrupper har varierat mellan c:a 3 % i de lägsta storleksgrupperna och 100 % i de högsta. I områden med huvudsakligen små brukningsenheter, såsom Norrland, har ett relativt litet antal brukningsenheter uttagits. Då de högre storleksgrupperna representera större relativ andel av åkerarealen än av antalet brukningsenheter, bli skillnaderna mellan länen större i fråga om åkerarealen än för antalet brukningsenheter.

Vid arealinventeringarna skattas totalarealer av olika växtslag på grundval

av åkerarealen i totalpopulationen. Skattningar göras för varje storleksgrupp inom strata (naturliga jordbruksområden). Därvid användas senast tillgängliga uppgifter om totalpopulationen, nämligen resultaten från den senaste jordbruksräkningen. Under åren mellan jordbruksräkningarna grundas skattningarna sålunda på samma åkerareal. De fortgående förändringarna i totalpopulationen kunna ej beaktas vid de årliga skattningarna. Korrigering för det kumulerade resultatet av dessa förändringar under hela perioden (5 år) (nedgång

av åkerarealen och ändrad fördelning på storleksgrupper) genomföres de år, då jordbruksräkning verkställes.

Sedan resultaten av 1956 års jordbruksräkning blivit tillgängliga, ha skattningarna grundats därpå. De tidigare för år 1956 utförda skattningarna av arealer, skördar och antal husdjur, som voro baserade på 1951 års jordbruksräkning, äro korrigerade med hänsyn till de konstaterade förändringarna av totalpopulationen sedan år 1951. Dessa korrigeringar ha i allmänhet inneburit en reducering av tidigare uppgifter beroende på minskning av åkerarealen i totalpopulationen. På grund av att fördelningen av brukningsenheterna på olika storleksgrupper samtidigt ändrats, har reduceringen blivit olika för skilda växt- och djurslag. De skattningar av arbetskraften i jordbruket för åren 1956 och 1957, som tidigare publicerats, ha i föreliggande publikation justerats på samma sätt.

De årliga arealinventeringarna och kreatursräkningarna omfatta ej lägenheter och brukningsenheter med högst 2 hektar åker. För denna storleksgrupp användas senast tillgängliga uppgifter. De för år 1958 redovisade arealerna grunda sig på 1951 års jordbruksräkning. Vid 1956 års jordbruksräkning inhämtades nämligen ej uppgifter om åkerjordens användning och antalet husdjur vid brukningsenheter med högst 2 hektar åker.

Även i fråga om antalet husdjur ha beträffande det antal, som redovisas för lägenheter och brukningsenheter med högst 2 hektar åker använts antalet husdjur enligt 1951 års jordbruksräkning. I fråga om arméns hästar, som redovisas i gruppen lägenheter m. m. med högst 0,25 hektar åker, ha dock inhämtats uppgifter för varje år.

På grund av att de årliga jordbruksstatistiska undersökningarna utföras enligt stickprovsmetod äro de därvid erhållna resultaten behäftade med vissa slumpfel. För hela riket och större områden torde emellertid de relativa medelfelen i de skattade talen vara obetydliga. Variansberäkningar för antalet kor vid husdjursräkningen år 1950 ha givit ett medelfel för hela riket av c:a 0,3 %. Medelfelens relativa storlek hos länssiffrorna varierade mellan 0,8 och 2,7 %. För växt- och djurslag med ojämn förekomst äro de skattade uppgifterna mera osäkra, särskilt för små områden, vilket bör beaktas vid användningen av uppgifterna. Beträffande sockerbeter finnes möjlighet att erhålla kontroll av tillförlitligheten i den skattade arealen, som år 1958 utgjorde 50 900 hektar. Enligt uppgift från Sockerfabriksaktiebolaget uppgick den odlade arealen till 51 400 hektar. För denna gröda förelåg således god överensstämmelse, trots att den omfattade relativt liten areal.

Arealinventeringar och kreatursräkningar under åren 1950—1955 utfördes med stöd av särskilda kungörelser varje år. År 1956 utfärdades allmänna bestämmelser¹ angående insamlande av årliga uppgifter till rikets officiella jordbruksstatistik, enligt vilka ägare eller brukare av fastighet efter anmodan av statistiska centralbyrån äro skyldiga att lämna uppgift om bl. a. åkerjordens användning och antalet husdjur. Den lokala insamlingen och granskningen av uppgifterna ävilar kommunernas styrelser. Sedan år 1954 infordras i olikhet mot tidigare år uppgifter även från fjällbygden i Jämtlands län samt inlandet i Västerbottens och Norrbottens län.

¹ Kungl. kungörelse den 13 april 1956 (nr 116).

II. Jordbruk

Ägoslag

Uppgifter om arealerna av olika ägoslag ha ej infordrats för år 1958. Fullständiga uppgifter i detta hänseende erhållas endast vid de allmänna jordbruksräkningarna. De i *tab. 1* för län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden angivna arealerna av kultiverad betesmark, naturlig äng och skogsmark äro oförändrade hämtade från 1956 års jordbruksräkning. I fråga om åkerarealen har ett tillägg gjorts till den areal, som där redovisats.

Vid 1956 års jordbruksräkning erhöles uppgifterna om ägoslagens arealer genom bearbetning av RLF:s jordbruksregister. Detta register avser att omfatta samtliga som jordbruk taxerade fastigheter. Åkerareal kan emellertid även förekomma på »annan fastighet», som ej omfattas av registret. Dyliga fastigheter förekomma huvudsakligen i storleksgruppen med högst 2 hektar åker. För att få fullständigare redovisning av åkerarealen och bättre anslutning till tidigare angiven areal har en komplettering verkställt. Sålunda har tillagts åkerarealen för annan fastighet med högst 2 hektar åker enligt 1951 års jordbruksräkning.

För vissa områden avviker arealen av »övrig mark» och hela landarealen från uppgifterna enligt jordbruksräkning 1956. Uppgifterna om den totala landarealen korrigeras nämligen årligen med

ledning av uppgifter om förändringar, som centralbyrån erhåller från rikets allmänna kartverk.

Beträffande landarealen för hela riket uppstå förändringar genom att mer aktuella uppgifter erhållas vid nymätningar. För län och hushållningssällskapsområden kan arealen dessutom även ändras genom gränsregleringar. Verkställda nymätningar i samband med uppgörandet av nya kartor ha för hittills undersökta områden medfört ändringar av tidigare uppgifter om landarealen. Den för Gävleborgs län här redovisade landarealen överstiger sålunda motsvarande arealuppgift för år 1957 med 1 528 hektar; resultatet av nymätningar för detta län ha blivit tillgängliga under det senaste året. På grund av att dyliga nya uppgifter om landarealen ej erhållas specificerade på olika ägoslag, ha ändringarna reglerats på arealen »övrig mark», som utgör skillnaden mellan hela landarealen och den sammanlagda arealen av de olika ägoslagen.

Då korrigerig för ändringar i arealerna av olika ägoslag ej kunna göras årligen utan endast vid jordbruksräkningarna, uppstå därvid rätt stora arealändringar, vilka egentligen hänföra sig till samtliga år mellan jordbruksräkningarna.

I nedanstående tablå ha de för år 1958 redovisade arealerna av olika ägoslag i hela riket samt av »övrig mark» och

	1958	
	Hektar	%
Åker	3 597 940	8,8
Kultiverad betesmark	184 220 ¹	0,5
Naturlig äng	500 250 ¹	1,2
Skogsmark	22 505 360 ¹	54,7
Övrig mark	14 323 650	34,8
Summa landareal	41 111 420	100,0

	1951	
	Hektar	%
Åker	3 647 290	8,9
Kultiverad betesmark	188 850	0,4
Naturlig äng	535 090	1,3
Skogsmark	22 486 060	54,8
Övrig mark	14 199 510	34,6
Summa landareal	41 056 800	100,0

¹ Enligt 1956 års jordbruksräkning.

Områden	Hektar						
	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	112	126	133	170	79	42	45
Södra och mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder . . .	93	77	47	36	41	19	13
Norra Sverige	914	959	636	317	434	130	81
Summa	1 119	1 162	816	523	554	191	139

hela landarealen sammanställts med motsvarande uppgifter enligt 1951 års jordbruksräkning. Såsom framgår därav har en fortsatt nedgång av åkerarealen skett under perioden mellan de två senaste jordbruksräkningarna, nämligen med 49 350 hektar (1,4 %). Denna reducering torde främst sammanhånga med den fortgående rationaliseringen inom jordbruket. Sålunda torde i viss utsträckning förekomma utläggning till betes- och skogsmark av sämre och olämpligt belägen åkerjord. Vidare torde en del åkerareal tagas i anspråk för tomter, upplagsplatser, vägbyggnad m. m. Trots att åkerjord delvis nedlagts till betesmark och äng har den sammanlagda arealen kultiverad betesmark och naturlig äng reducerats med 39 470 hektar (5,5 %). Minskningen kommer huvudsakligen på den naturliga ängen och har varit starkast i norrlandslänen. Ängen torde delvis ha fått växa igen och bli skogsmark.

Den förändring av de olika ägoslagens arealer inom län och hushållningssällskapsområden, som i föreliggande publikation konstateras vid jämförelse med tidigare uppgifter, beror i vissa områden även av gränsregleringar. I fråga om dylika arealändringar har under år 1958 endast ett par mycket obetydliga justeringar förekommit, som berört gränserna för län och hushållningssällskapsområden. Inom län har däremot ett flertal ändringar av sockengränserna skett. I vissa fall ha därvid mindre förändringar av arealen inom olika naturliga jordbruksområden skett. Då uppgifter saknas om den överförda landarealens för-

delning på olika ägoslag, har arealförskjutningen mellan naturliga jordbruksområden i tab. 1 reglerats på arealen »övrig mark».

Tidigare gjordes varje år tillägg till den vid senaste allmänna jordbruksräkning redovisade åkerarealen för därefter nyodlade arealer. Då utvecklingen inom jordbruket för närvarande är sådan, att nedläggning av åkerjord kan antagas förekomma i större utsträckning än nyodling, har det ej ansetts motiverat att göra dylika årliga tillägg. I denna publikation har därför ej gjorts något tillägg för under år 1958 nyodlad areal.

För årligen utförda nyodlingar, varom uppgifter erhållas i samband med de definitiva uppgifterna om skörden m. m., lämnas separat redovisning i ovanstående sammanställning, som visar den sammanlagda arealen nyodlad åker 1952—1958 med fördelning på de tre huvudområdena.

Under åren 1952—1958 har enligt inkomna rapporter uppodlats 4 504 hektar åker. Nyodling har förekommit huvudsakligen i norra delen av landet, främst i Västerbottens och Norrbottens län. För åren 1957—1958 konstateras emellertid en stark minskning i norra Sverige.

Åkerjordens användning år 1958

De i denna publikation redovisade arealerna av olika växtslag år 1958 grundar sig på arealinventeringen den 2 juni 1958. De därvid inhämtade uppgifterna

Tab. B. Åkerjordens användning i hela riket år 1958 i jämförelse med åren 1957 och 1956

Use of arable land

Växtslag	År 1958 hektar	År 1957 hektar	År 1956 hektar	Ökning (+) eller minskning (-)			
				1957—1958		1956—1958	
				hektar	%	hektar	%
Höstvete	107 180	179 980	256 890	- 72 800	- 40,4	- 149 710	- 58,3
Vårvete	175 250	153 160	139 900	+ 22 090	+ 14,4	+ 35 350	+ 25,3
Höstråg	89 000	111 030	118 850	- 22 030	- 19,8	- 29 850	- 25,1
Värråg	3 090	3 480	3 760	- 390	- 11,2	- 670	- 17,8
Summa brödsäd	374 520	447 650	519 400	- 73 130	- 16,3	- 144 880	- 27,9
Korn	293 180	262 780	239 540	+ 30 400	+ 11,6	+ 53 640	+ 22,4
Havre	532 410	515 200	534 670	+ 17 210	+ 3,3	- 2 260	- 0,4
Blandsäd	254 830	271 770	290 850	- 16 940	- 6,2	- 36 020	- 12,4
Summa fodersäd	1 080 420	1 049 750	1 065 060	+ 30 670	+ 2,9	+ 15 360	+ 1,4
Kokärter	10 940	14 910	16 220	- 3 970	- 26,6	- 5 280	- 32,6
Foderärter och vicker	13 360	11 390	11 090	+ 1 970	+ 17,3	+ 2 270	+ 20,5
Summa baljväxter	24 300	26 300	27 310	- 2 000	- 7,6	- 3 010	- 11,0
All säd	1 479 240	1 523 700	1 611 770	- 44 460	- 2,9	- 132 530	- 8,2
Potatis	113 660	119 280	121 790	- 5 620	- 4,7	- 8 130	- 6,7
Sockerbeter	51 410	53 570	50 190	- 2 160	- 4,0	+ 1 220	+ 2,4
Foderrotfrukter	26 080	27 070	30 860	- 990	- 3,7	- 4 780	- 15,5
Summa potatis och rotfrukter	191 150	199 920	202 840	- 8 770	- 4,4	- 11 690	- 5,8
Grönfoder av säd och baljväxter	67 120	67 780	78 180	- 660	- 1,0	- 11 060	- 14,1
Vall till hö	1 152 280	1 135 800	1 130 150	+ 16 480	+ 1,5	+ 22 130	+ 2,0
Vall till fröskörd	43 830	43 260	28 630	+ 570	+ 1,3	+ 15 200	+ 53,1
Vall till bete o. grönfoder (även till ensilage)	82 620	96 790	102 310	- 14 170	- 14,6	- 19 690	- 19,2
Permanent betesvall	199 590	182 270	184 970	+ 17 320	+ 9,5	+ 14 620	+ 7,9
Summa foderväxter	1 545 440	1 525 900	1 524 240	+ 19 540	+ 1,3	+ 21 200	+ 1,4
Höstraps	53 490	58 650	8 620	- 5 160	- 8,8	+ 44 870	+ 520,5
Värraps	7 460	6 410	5 280	+ 1 050	+ 16,4	+ 2 180	+ 41,3
Höstrybs	16 930	20 220	4 820	- 3 290	- 16,3	+ 12 110	+ 251,2
Värrybs	3 030	2 260	1 340	+ 770	+ 34,1	+ 1 690	+ 126,1
Oljelin	1 600	1 750	1 660	- 150	- 8,6	- 60	- 3,6
Övriga oljeväxter	4 890	6 570	7 660	- 1 680	- 25,6	- 2 770	- 36,2
Summa oljeväxter	87 400	95 860	29 380	- 8 460	- 8,8	+ 58 020	+ 197,5
Köksväxter på åkern	9 610	10 180	12 140	- 570	- 5,6	- 2 530	- 20,8
Andra växtslag	11 800	13 280	13 770	- 1 480	- 11,1	- 1 970	- 14,3
Helträda och tillfälligt obrukad åkerjord	208 020	175 500	203 800	+ 32 520	+ 18,5	+ 69 500	+ 34,1
Varaktigt obrukad åkerjord	65 280	53 600	203 800	+ 11 680	+ 21,8	+ 69 500	+ 34,1
Summa åker	3 597 940	3 597 940	3 597 940	± 0	± 0	± 0	± 0

framgå av uppgiftsformuläret, vilket in- tagits som bilaga. Antalet brukningsen- heter, som anmodades att lämna upp- gifter, utgjorde 26 954. Uppgifter erhöl- los från 25 610 brukningsenheter eller

95,0 % av samtliga uppgiftsskyldiga. Vissa mindre justeringar av de tidigare publicerade resultaten från arealinven- teringen i juni 1958 ha här genomförts. Med ledning av uppgifter i skörderap-

porterna i januari om besådd areal, som ej lämnat mogen skörd, har nämligen verkställt en reducering av spannmålsarealen och motsvarande ökning av arealen grönfoder av säd och baljväxter. I fråga om sockerbeter redovisas arealer, som erhållits från Svenska Sockerfabriksaktiebolaget.

Uppgifter om åkerjordens användning sommaren 1958 lämnas i *tabellerna 2 och 3 samt B*. I den förstnämnda tabellen redovisas arealerna av olika växtslag för län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden. *Tab. 3* utgör ett sammandrag därav för hela riket och de tre naturliga huvudområdena med fördelning på grupperna högst 2 och över 2 hektar åker.

I *tab. B* ha uppgifter om åkerjordens användning år 1958 sammanställts med motsvarande uppgifter för åren 1957 och 1956. Tabellen visar i absoluta och relativa tal förändringarna i jämförelse med dessa år.

Brödsädsarealen år 1958 omfattade 374 500 hektar, vilket innebar en nedgång med 73 100 hektar (16,3 %). Minskningen kom på höstvetete och råg. Särskilt för höstvetete förelåg en betydande nedgång. Arealen omfattade 107 200 hektar eller 72 800 hektar (40,4 %) mindre än den år 1957 skördade arealen. Odlingen av höstråg uppgick till 89 000 hektar, vilket var 22 000 hektar (19,8 %) mindre än föregående år. Arealen varråg gick ned med 400 hektar (11,2 %) och utgjorde 3 100 hektar. Den starka minskningen av höstsädsarealen sammanhängde med att höstsädden år 1957 ej kunde utföras i avsedd omfattning på grund av den regniga väderleken. Som en följd därav stodo större arealer till förfogande för odling av vårsäd. Arealen vårvetete ökade sålunda med 22 100 hektar (14,4 %) i förhållan-

de till år 1957 och omfattade 175 200 hektar.

I fråga om höstvetete förelåg arealminskning i samtliga län utom Malmöhus och Västernorrlands län. Nedgången var i allmänhet betydligt större i länen i Svealand än i Götaland. Även beträffande höstråg minskade odlingen i flertalet län. I de sydostligaste länen i Götaland odlades dock större areal än år 1957. För vårvetete var utvecklingen inom länen mera olikartad. I Svealand förelåg arealökning i samtliga län med undantag av Örebro län, medan flertalet län i Götaland hade mindre odling än år 1957. Tillbakagången för varråg hänförde sig huvudsakligen till de östra delarna av landet. I många av de västra länen förelåg däremot ökad odling.

Arealen *fodersäd* år 1958 uppgick till 1 080 400 hektar och var 30 700 hektar (2,9 %) större än närmast föregående år. Ökningen hänförde sig till korn och havre, medan arealen blandsäd minskade. Odlingen av korn omfattade 293 200 hektar, vilket innebar en ökning med 30 400 hektar (11,6 %). Det är den största areal av denna gröda, som hittills förekommit i landet. Under 1940-talet låg kornarealen i allmänhet under 100 000 hektar. Arealen för havre utgjorde 532 400 hektar och översteg föregående års areal med 17 200 hektar (3,3 %). Blandsäd odlades på 254 800 hektar eller 16 900 hektar (6,2 %) mindre än år 1957.

En jämförelse länsvis för fodersäden visar beträffande korn arealökning i flertalet län. Ökningen var relativt sett mest framträdande i länen i östra delen av Svealand samt i Östergötlands län. I sydöstra Götaland och Norrland hade vissa län mindre kornareal än år 1957. I fråga om havre var utvecklingen olika i skilda län. Förändringarna voro emel-

lertid i allmänhet små. Den för hela riket konstaterade nedgången av arealen för blandsäd fördelade sig på flertalet län. Endast i ett fåtal län förekom nämnvärd arealökning, nämligen i Göteborgs och Bohus, Örebro, Jämtlands och Västerbottens län.

Odlingen av *baljväxter* (kokärter samt foderärter och vicker) uppgick år 1958 till 24 300 hektar, vilket var 2 000 hektar (7,6 %) mindre än föregående år. Minskningen kom på kokärter, som odlades på blott 10 900 hektar eller 4 000 hektar (26,6 %) mindre än år 1957. Arealen av foderärter och vicker, 13 400 hektar, var däremot 2 000 hektar (17,3 %) större än i fjol.

Den sammanlagda arealen för odling av säd och baljväxter (till mognad) år 1958 var 44 500 hektar (2,9 %) mindre än närmast föregående år.

Potatisarealen år 1958 omfattade 113 700 hektar och understeg föregående års areal med 5 600 hektar (4,7 %).

Arealen för *sockerbetor* uppgick år 1958 till 51 400 hektar, vilket innebar en nedgång med 2 200 hektar (4,0 %) i förhållande till år 1957.

Odlingen av *foderrotfrukter*, som under längre tid gått ned, var 1 000 hektar (3,7 %) mindre än år 1957; arealen utgjorde 26 100 hektar.

Utvecklingen för vallodlingen under senare år har kännetecknats av tillbakagång. För år 1958 liksom för år 1957 konstateras emellertid en liten ökning av såväl arealen vall till hö som hela vallarealen. Arealen *vall till hö* uppgick år 1958 till 1 152 300 hektar, vilket var 16 500 hektar (1,5 %) mer än föregående år.

Arealerna för *vall till bete och grönfoder* samt *grönfoder av säd och baljväxter* uppgingo år 1958 till 82 600 respektive 67 100 hektar och minskade

jämfört med föregående år med 14 200 (14,6 %) respektive 700 hektar (1,0 %).

Vall till fröskörd och *permanent betesvall* omfattade 43 800 respektive 199 600 hektar år 1958, vilket i förhållande till år 1957 innebar en obetydlig ökning för den förstnämnda grödan men för den sistnämnda en uppgång med 17 300 hektar (9,5 %).

Den sammanlagda arealen för *oljeväxter* sommaren 1958 omfattade 87 400 hektar, fördelad på 53 500 hektar höstraps, 16 900 hektar höstrybs, 7 500 hektar vårraps, 3 000 hektar vårrybs, 1 600 hektar oljelin och 4 900 hektar övriga oljeväxter. Hela oljeväxtarealen var 8 500 hektar (8,8 %) mindre än år 1957. Minskningen kom helt på de höstsådda oljeväxterna. Nedgången för dessa grödor förklaras av mycket ogynnsam övervintring. En stor del av den hösten 1957 besådda arealen, som var betydligt större än närmast föregående år, utvintrade. Arealen vårsådda oljeväxter var av ungefär samma storlek som år 1957 men fördelade sig med större areal på vårraps och vårrybs och mindre areal för oljelin och »övriga oljeväxter».

En jämförelse med år 1957 för enskilda län visar, att oljeväxtodlingen ökade i vissa delar av landet. Detta var fallet i södra Götaland samt i delar av Svealand. Stark nedgång förelåg bl. a. i Uppsala, Östergötlands, Skaraborgs och Västmanlands län.

I följande tabell har gjorts en sammanställning av arealerna för oljeväxter under de tre senaste åren och den relativa fördelningen av hela arealen oljeväxter på olika slag därav. Fördelningen av den skördade oljeväxtarealen år 1958 på höst- och vårsådda oljeväxter var ungefär lika som närmast föregående år. I jämförelse med år 1956 konstateras däremot stor avvikelse. Arealen höstsådda oljeväxter ut-

Växtslag	Areal, hektar			Procent		
	1958	1957	1956	1958	1957	1956
Höstraps	53 490	58 650	8 620	61,2	61,2	29,3
Vårraps	7 460	6 410	5 280	8,5	6,7	18,0
Höstrybs	16 930	20 220	4 820	19,4	21,1	16,4
Vårtrybs	3 030	2 260	1 340	3,5	2,4	4,6
Vitsenap	4 890	6 570	7 660	5,6	6,8	26,1
Oljelin	1 600	1 750	1 660	1,8	1,8	5,6
Summa	87 400	95 860	29 380	100,0	100,0	100,0

gjorde då betydligt mindre andel av hela arealen, vilket förklaras av att större delen av den besädda arealen hade utvintrat.

Odlingen av *köksväxter på åkern*, som minskade starkt föregående år, reducerades ytterligare år 1958, nämligen med 600 hektar (5,6 %) och utgjorde 9 600 hektar.

Arealen för *andra växtslag*, där bl. a. spånadsväxter ingå, utgjorde 11 800 hektar, vilket var 1 500 hektar (11,1 %) mindre än närmast föregående år.

Arealen *helträda och obrukad åkerjord* redovisades liksom föregående år på två grupper, nämligen dels helträda och tillfälligt obrukad åkerjord, dels varaktigt obrukad åkerjord. Den sammanlagda arealen uppgick år 1958 till 273 300 hektar och översteg föregående års med 44 200 hektar (19,3 %). Den fördelade sig på nämnda delgrupper med 208 000 respektive 65 300 hektar. Arealökningen var relativt sett ungefär lika för båda grupperna. Genom denna särredovisning av varaktigt obrukad åkerjord erhålles möjlighet till en viss bedömning av den årliga minskningen av den produktivt använda åkerarealen under åren mellan jordbruksräkningar.

Som *sammanfattning* kan framhållas, att arealdispositionen under år 1958 kännetecknades av minskad odling av brödsäd, haljväxter, potatis och rotfrukter, oljeväxter samt köksväxter och *andra*

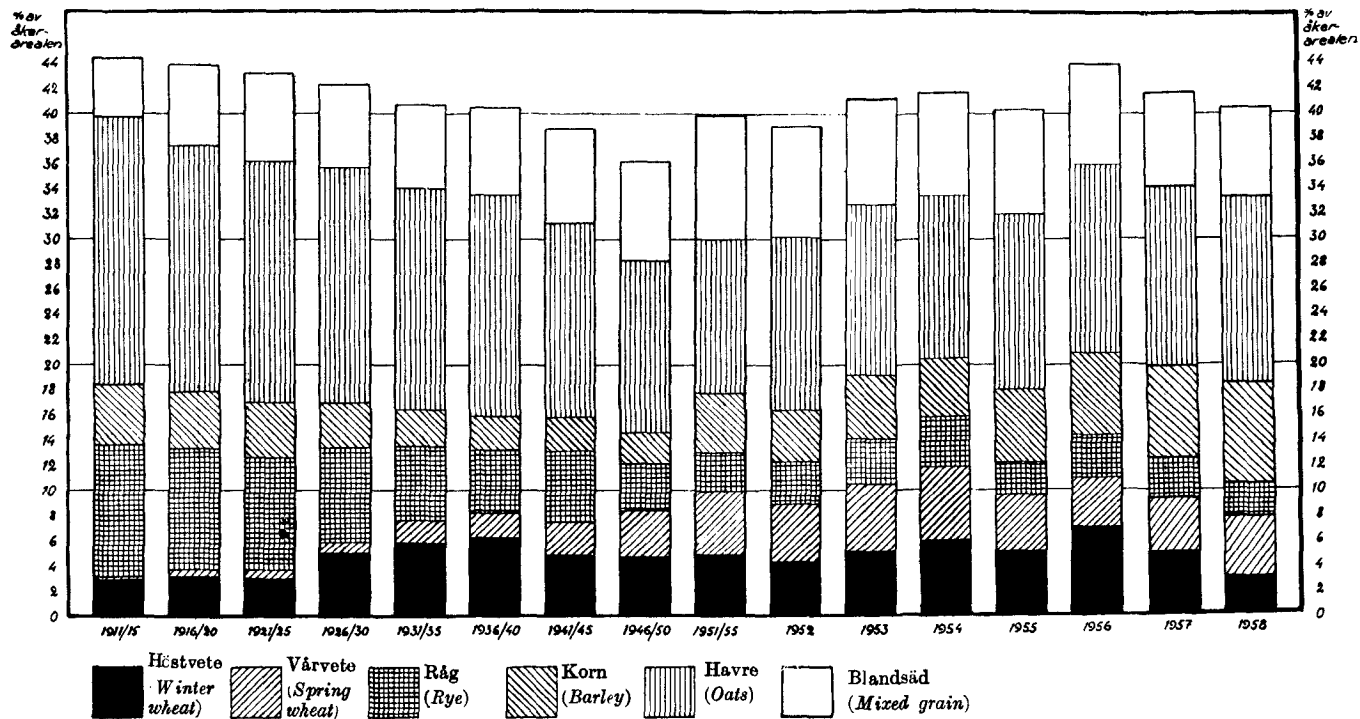
växtslag, medan arealen ökade för fodersäd, foderväxter samt helträda och obrukad åkerjord. I fråga om de enskilda grödorna visade höstvete, höstråg och kokärter en relativt stark nedgång, medan en mera framträdande arealökning förelåg för vårvete, korn samt foderärter och vicker.

Den areal för slätterängar, som legat till grund för beräkningen av skörden av hö från naturlig äng, har beräknats på grundval av arealen naturlig äng enligt jordbruksräkningen 1956. Arealen slätteräng har därvid antagits utgöra lika stor del av den naturliga ängen som år 1944, då fördelningen på slätteräng och betesäng senast redovisades. Det är emellertid sannolikt, att den sålunda beräknade arealen slätteräng är för stor. Av den naturliga ängen torde betydligt mindre del nu användas för slätter än år 1944.

Den relativa odlingen av olika växtslag år 1958 framgår av tab. C, där uppgifter lämnas om de olika växtslagens procentuella andel av åkerarealen för län, hushållningssällskapsområden, naturliga jordbruksområden och hela riket. De olika växtslagens relativa omfattning varierar betydligt mellan olika områden. Veteodlingen hade år 1958 den största relativa omfattningen i Östergötlands län, där den omfattade över 18 % av åkerarealen. I östra Svealand och Malmöhus län användes även stor del av åkern för veteodling (11—14 %). Od-

Diagram I. Arealerna för olika slag av stråsäd i procent av hela åkerarealen under tiden 1911—1958 (för perioden 1911—1955 femårsmedeltal)

The areas of different kinds of grain in percent of the total area of arable land for the period 1911—1958 (the period 1911—1955 five years average)

Tab. C. Åkerjordens användning, i procent, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1958

Use of arable land, %

Områden	Hästfoder	Vårarete	Båg	Korn	Harv	Blandsaad	Kökarter	Foderarter och vicker	All saad till mogen skörd	Potatis	Sockerbetor	Foderrotfrukter	Grönfoder av saad	Vall till hö	Permanent betesvall	Annan vall	Ojväxter	Andra växtslag	Helträd och obrukad åkerjord	Varaktigt obrukad åkerjord	Summa
Stockholms län och stad	2,2	8,7	0,4	6,2	12,8	13,1	0,7	0,2	44,8	2,0	—	0,1	0,9	26,0	5,2	2,2	4,2	0,3	11,9	2,2	100
Uppsala län	0,4	11,5	0,4	3,3	11,7	16,7	1,2	0,2	52,1	1,2	—	0,1	1,2	30,7	4,7	2,2	3,7	0,2	12,6	1,3	100
Södermanlands län	5,2	7,3	0,9	5,9	22,2	4,8	1,1	0,3	47,7	1,3	—	0,2	1,1	22,5	6,0	3,6	5,4	0,1	11,0	1,1	100
Östergötlands län	7,9	10,5	3,1	7,7	13,1	9,4	1,2	0,4	53,3	1,4	—	0,6	1,4	19,1	2,5	4,7	5,9	0,1	10,2	0,8	100
Norra skogsbygden	4,8	6,9	3,0	5,4	20,7	6,5	0,9	0,2	48,4	1,8	—	0,3	1,6	25,3	4,1	4,1	3,3	0,1	9,6	1,4	100
Östgötalätten	9,7	13,3	3,1	9,4	10,3	8,5	1,4	0,5	56,2	1,0	—	0,6	1,1	13,9	2,1	5,3	7,6	0,1	11,6	0,5	100
Södra skogsbygden	4,2	4,0	3,6	4,2	14,7	17,0	0,8	0,5	49,0	2,7	—	0,8	2,4	30,9	2,2	2,5	2,2	0,1	5,6	1,6	100
Södra kustlandet	5,7	6,3	1,6	4,3	20,1	5,9	1,0	0,2	45,1	1,4	—	0,3	1,2	27,2	3,6	5,9	4,2	0,1	10,0	1,0	100
Jönköpings län	1,1	2,7	1,8	4,4	24,8	6,1	0,1	0,3	41,3	4,1	—	0,9	2,4	41,3	4,3	2,4	0,2	0,1	1,7	1,3	100
Kronobergs län	1,1	1,9	2,5	3,0	23,1	6,1	—	0,2	37,9	5,6	0,0	1,3	2,2	32,2	6,6	2,4	0,2	0,1	2,2	3,3	100
Kalmar län	6,7	3,4	7,2	7,0	12,0	8,1	0,1	0,1	44,6	3,8	1,8	0,9	1,2	27,8	5,6	3,7	2,4	1,2	5,4	1,6	100
länetts norra del	5,3	5,1	3,2	3,0	21,0	6,3	0,4	0,1	41,4	2,6	—	0,7	1,2	31,2	5,0	3,5	2,9	0,1	6,8	1,6	100
Norra kustlandet	6,3	5,4	3,1	3,0	19,7	6,4	0,5	0,1	44,5	2,2	—	0,5	1,2	29,6	5,0	3,7	3,5	0,1	8,1	1,6	100
Skogsbygden	2,0	4,0	3,8	3,2	25,2	6,0	0,0	—	44,2	4,0	—	1,3	0,9	36,5	5,2	2,7	1,1	0,1	2,5	1,5	100
länetts södra del	7,4	2,6	9,1	9,0	7,5	9,0	0,0	0,2	44,8	4,4	2,7	1,0	1,2	26,0	5,9	3,8	2,1	1,8	4,7	1,6	100
Kalmarslätten	8,9	2,7	10,6	9,4	6,7	8,3	—	0,2	46,8	4,5	0,6	1,2	1,2	22,9	8,3	5,0	3,4	0,3	4,4	1,4	100
Norra kustlandet	3,3	4,4	4,6	3,5	16,7	6,0	—	0,1	38,6	4,2	—	1,0	3,9	32,7	7,8	3,1	—	0,0	6,0	2,7	100
Skogsbygden	2,6	2,9	6,5	4,3	15,4	10,2	0,0	0,2	42,1	5,9	—	0,7	2,1	35,5	5,0	2,8	0,2	0,0	3,4	2,3	100
Ötänd	9,9	2,0	9,8	12,4	1,6	9,2	0,0	0,1	45,0	3,0	7,3	1,1	0,2	21,8	3,9	3,5	2,4	4,8	5,8	1,2	100
Gotlands län	7,5	1,8	5,6	17,2	0,9	4,0	0,5	0,4	37,9	1,9	4,1	1,7	0,2	24,3	6,3	4,7	7,8	1,9	8,1	1,1	100
Blekinge län	4,1	4,4	8,4	7,4	8,0	6,5	0,0	0,3	39,1	14,4	—	1,8	1,5	1,2	25,4	8,3	2,2	0,6	0,7	2,4	100
Skogsbygden	1,5	2,8	6,1	4,0	12,4	6,3	—	0,1	33,2	12,2	0,4	1,5	2,1	33,5	8,4	1,6	0,1	0,4	3,0	3,6	100
Slättbygden	5,9	5,5	9,9	9,7	4,9	6,8	0,0	0,3	43,0	15,8	2,8	1,6	0,6	19,8	8,2	2,6	1,0	1,0	2,0	1,6	100
Kristianstads län	2,9	3,6	7,3	6,8	4,3	16,0	0,0	0,6	41,5	8,8	4,9	2,3	2,5	23,1	7,2	4,0	1,3	1,6	1,4	1,4	100
Skogsbygden	0,3	1,1	2,6	4,4	8,3	17,6	0,0	0,2	34,5	9,0	0,9	2,2	1,9	33,8	9,9	4,1	0,2	0,7	1,0	1,8	100
Mellanbygden	1,8	2,6	12,3	6,8	2,0	15,4	0,0	0,3	41,2	12,9	4,4	2,7	2,1	21,3	7,0	3,1	0,8	1,7	1,4	1,4	100
Slättbygden	6,0	6,4	5,9	8,6	3,5	15,4	0,1	1,3	47,2	4,7	8,5	2,1	3,2	16,5	5,3	4,7	2,7	2,3	1,6	1,2	100
Malmöhus län	6,6	7,3	5,8	10,2	2,9	14,1	0,1	0,9	47,9	2,9	9,8	2,0	3,0	14,6	5,4	3,4	6,6	2,5	1,0	0,9	100
Skogsbygden	1,3	3,1	2,6	6,9	3,7	22,9	—	0,7	41,2	5,5	1,7	4,1	3,1	28,7	9,4	3,7	0,5	0,4	0,9	0,8	100
Mellanbygden	3,0	3,8	8,7	6,6	2,3	20,4	0,0	0,8	45,6	4,9	4,7	3,8	3,5	21,2	7,0	3,6	2,0	0,8	1,2	1,7	100
Slättbygden	8,5	9,1	5,1	12,0	3,0	10,7	0,1	1,0	49,5	1,9	12,6	1,0	2,8	10,4	4,4	3,3	9,1	3,3	1,0	0,7	100
Hallands län	0,8	5,2	4,6	9,9	18,1	7,3	0,0	0,7	46,6	4,7	0,6	2,4	3,1	25,2	8,9	5,0	0,6	1,2	1,5	0,8	100
Slättbygden	1,2	6,4	6,2	11,0	15,1	7,9	0,0	1,0	48,8	4,8	0,9	2,6	3,4	21,0	8,6	5,4	0,9	1,5	1,5	0,6	100
Skogsbygden	0,1	2,1	2,1	6,7	21,6	7,3	0,0	0,2	40,1	5,3	0,1	2,9	3,0	33,1	8,7	3,6	0,0	0,3	1,2	1,7	100
Norra Halland	0,1	5,3	1,9	10,1	24,6	5,2	—	0,1	47,3	3,5	—	0,8	2,3	30,3	6,7	5,5	0,1	1,3	1,8	0,4	100
Göteborgs och Bohus län	0,9	6,4	0,6	4,2	21,4	6,1	0,0	0,7	40,3	3,6	—	0,4	1,6	33,4	8,1	3,3	0,3	0,5	6,3	2,2	100

lingen av råg var relativt störst i Kalmar läns södra del, Blekinge och Kristianstads län (7—9 %). Den relativt största odlingen av korn år 1958 förekom på Gotland, drygt 17 % av åkerarealen. Av övriga län i Svealand och Götaland var det endast Malmöhus och Kopparbergs län, som odlade korn på minst 10 % av åkerarealen. Liknande omfattning hade kornodlingen även i Norrland, där korn fortfarande användes i viss utsträckning som brödsäd. För Norrbottens län liksom för inlandsområdena i övriga län i mellersta och norra Norrland konstateras dock mindre kornodling, vilket torde sammanhånga med sämre mög-nadsförhållanden. Havreodlingen omfattade relativt stor del av åkerarealen särskilt i Jönköpings och Kronobergs län, norra delen av Kalmar län samt västra Götaland och större delen av Svealand (20—28 %). I de områden, där havreodlingen hade mindre omfattning, förekom i regel i stället större odling av blandsäd, nämligen i Stockholms, Uppsala och Östergötlands län, södra delen av Kalmar län, Kristianstads och Malmöhus län. I Norrland utom Gävleborgs län var odlingen av både havre och blandsäd relativt liten. Potatis odlades relativt mest i Blekinge och Kristianstads län (omkring 14 respektive 9 %). Endast på Öland och Gotland samt i Kristianstads och Malmöhus län användes en betydande del av åkerarealen för odling av sockerbeter och foderrotfrukter. Sålunda upptog odlingen av dessa grödor tillsammans nära 12 % i Malmöhus län och omkring 6—8 % i de tre övriga områdena. Vall till hö omfattade i samtliga län med undantag av Skaraborgs, Örebro och Västmanlands län större andel av åkern än något annat växtslag. Skillnaderna mellan olika områden i fråga om slättervallens rela-

tiva storlek voro emellertid betydande. I större delen av Norrland utgjorde nämnda slag av vall omkring två tredjedelar av åkerarealen men i Malmöhus län knappast 15 %. Odlingen av oljevaxter hade år 1958 den relativt största omfattningen i Östergötlands, Gotlands och Malmöhus län (omkring 6—8 %). Under rubriken »andra växtslag», som inrymmer specialodlingar av olika slag, fröodlingar, fruktodlingar m. m., redovisas endast en ringa del av åkerarealen. Den största omfattningen därav förekom på Öland, där nära 5 % av åkerarealen upptogs under denna rubrik.

En belysning av *spannmålsodlingens utveckling sedan år 1911* erhålles av *diagram 1*, som visar den procentuella andel av hela åkerarealen, som använts för odling av respektive höstvet, vår-vete, råg, korn, havre och blandsäd under tiden 1911—1958 (för perioden 1911—1950 enbart femårsmedeltal). Vår-vete och råg uppvisa de största förändringarna. För vårvete konstateras en avsevärd ökning under ifrågavarande period, medan odlingen av råg gått starkt tillbaka; under de närmaste åren efter 1951 förelåg dock en ökning av rågodlingen, som emellertid avbröts år 1955. Även för vårvete konstateras detta år ett avbrott i utvecklingen. Efter en fortgående arealutvidgning för vårvete fram till år 1954, då den hittills största arealen av denna gröda redovisades, gick odlingen starkt tillbaka. Den har dock utökats något under de senaste åren.

Även kornodlingen har under en lång period undergått minskning men visar för de senaste åren en motsatt utveckling. Höstveteodlingen var störst under 1930-talet; efter därpå följande nedgång skedde en ökning vid mitten av 1950-talet. Under de senaste åren har arealen åter reducerats. Havreodlingens relativa

Tab. D. Åkerjordens användning år 1958 inom olika storleksgrupper, hela riket Use of arable land within different size groups

Växtslag	Absoluta tal									Relativa tal								
	0-2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-30 ha	30-50 ha	50-100 ha	Över 100 ha	Samliga	0-2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20-30- ha	30-50 ha	50-100 ha	Över 100- ha	Samt- liga
Höstvete	468	1 404	6 755	19 624	16 938	19 869	18 149	23 972	107 179	0,4	0,4	1,1	2,3	3,7	4,4	4,9	6,1	3,0
Vårvete	1 479	4 812	12 934	28 551	23 458	32 361	32 673	38 985	175 253	1,4	1,5	2,0	3,3	5,1	7,2	8,8	9,9	4,8
Höstråg	689	2 673	9 070	21 867	14 337	15 926	11 453	12 986	89 001	0,6	0,9	1,4	2,5	3,1	3,5	3,1	3,3	2,5
Vårråg	68	413	850	747	216	280	357	154	3 085	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1
Summa brödsäd	2 704	9 302	29 609	70 789	54 949	68 436	62 632	76 097	374 518	2,5	2,9	4,7	8,2	12,0	15,2	16,9	19,3	10,4
Korn	1 893	10 981	35 931	60 357	40 111	48 708	44 563	50 633	293 177	1,7	3,4	5,6	7,0	8,8	10,8	12,1	12,9	8,1
Havre	10 054	39 747	96 379	139 122	73 341	66 888	53 778	53 101	532 410	9,2	12,4	15,2	16,2	16,0	14,8	14,5	13,5	14,8
Blandsäd	4 507	15 156	45 177	83 394	42 197	33 911	18 881	11 603	254 826	4,1	4,8	7,1	9,7	9,2	7,5	5,1	2,9	7,1
Summa fodersäd	16 454	65 884	177 487	282 873	155 649	149 507	117 222	115 337	1 080 413	15,0	20,6	27,9	32,9	34,0	33,1	31,7	29,3	30,0
Kokärter	19	56	387	1 807	1 911	2 417	2 212	2 126	10 935	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	0,6	0,6	0,6	0,3
Foderarter och vicker . .	119	427	1 009	2 493	1 759	2 332	2 068	3 154	13 361	0,1	0,1	0,1	0,3	0,4	0,5	0,6	0,8	0,4
Summa haljväxter	138	483	1 396	4 300	3 670	4 749	4 280	5 280	24 296	0,1	0,1	0,2	0,5	0,8	1,1	1,2	1,4	0,7
All säd	19 296	75 669	208 492	357 962	214 268	222 692	184 134	196 714	1 479 227	17,6	23,6	32,8	41,6	46,8	49,4	49,8	50,0	41,1
Potatis	10 479	15 895	24 898	28 178	11 956	10 092	6 639	5 518	113 655	9,5	5,0	3,9	3,3	2,6	2,2	1,8	1,4	3,2
Sockerbeter	596	1 239	3 904	11 456	9 356	10 255	7 229	7 377	51 412	0,5	0,4	0,6	1,3	2,0	2,3	2,0	1,9	1,4
Foderrotfrukter	1 266	2 378	5 909	8 332	3 487	2 334	1 237	1 130	26 073	1,2	0,7	1,0	1,0	0,8	0,5	0,3	0,3	0,7
Summapotatis o. rotfrukter	12 341	19 512	34 711	47 966	24 799	22 681	15 105	14 025	191 140	11,2	6,1	5,5	5,6	5,4	5,0	4,1	3,6	5,3
Grönfoder	3 348	10 125	15 257	17 803	7 587	5 642	3 636	3 723	67 121	3,0	3,2	2,4	2,1	1,7	1,3	1,0	0,9	1,9
Vall till hö	66 085	170 850	291 618	294 076	120 012	94 579	61 746	53 285	1 152 281	60,1	53,3	45,9	34,2	26,2	21,0	16,7	13,5	32,0
Vall till fröskörd	80	862	2 983	6 651	5 976	8 735	8 902	9 645	43 834	0,1	0,3	0,5	0,8	1,3	1,9	2,4	2,5	1,2
Vall till grönfoder och bete (även ensilage)	1 276	5 059	13 057	24 127	11 626	9 918	8 454	9 104	82 621	1,2	1,6	2,0	2,8	2,5	2,2	2,3	2,3	2,3
Permanent betesvall	2 108	12 890	29 214	47 791	26 052	24 930	22 145	34 464	199 594	1,9	4,0	4,6	5,5	5,7	5,5	6,0	8,8	5,6
Summa foderväxter	72 897	199 816	352 129	390 448	171 253	143 804	104 883	110 221	1 545 451	66,3	62,4	55,4	45,4	37,4	31,9	28,4	28,0	43,0
Höstraps	179	28	554	4 719	6 469	11 592	13 474	16 475	53 490	0,2	0,0	0,1	0,6	1,4	2,6	3,7	4,2	1,5
Vårraps	12	32	—	197	471	1 399	2 407	2 937	7 455	0,0	0,0	—	0,0	0,1	0,3	0,7	0,7	0,2
Höstrybs	52	90	329	1 716	2 103	3 449	4 097	5 090	16 926	0,1	0,1	0,1	0,2	0,5	0,8	1,1	1,3	0,5
Vårrybs	8	—	40	270	511	465	855	887	3 036	0,0	—	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1
Oljelin	8	—	98	123	192	372	327	481	1 604	0,0	—	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
Övriga oljväxter	38	13	15	279	594	922	1 230	1 800	4 891	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,3	0,5	0,1
Summa oljväxter	237	163	1 036	7 304	10 340	18 199	22 390	27 673	87 402	0,3	0,1	0,2	0,9	2,3	4,0	6,1	7,0	2,4
Köksväxter på åkern	951	741	744	1 780	1 293	1 206	1 287	1 610	9 612	0,9	0,2	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3
Andra växtslag	587	433	1 018	1 669	1 012	2 261	2 243	2 581	11 804	0,5	0,1	0,2	0,2	0,2	0,5	0,6	0,7	0,3
Heltråda och obrukad åkerj.	3 572	6 699	20 229	40 731	29 898	35 340	35 617	35 994	208 020	3,2	2,1	3,2	4,7	6,5	7,8	9,6	9,1	5,8
Varaktigt obrukad åkerjord	..	17 247	16 691	12 390	5 171	5 088	3 948	4 748	65 283	—	—	5,4	2,6	1,4	1,1	1,1	1,2	1,8
Summa åker	109 941	320 280	635 050	860 250	457 974	451 271	369 607	393 536	3 597 939	100	100	100	100	100	100	100	100	100

omfattning har gått tillbaka något sedan år 1911, medan odlingen av blandsäd undergått en mindre ökning.

Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper år 1958

En särskild bearbetning av uppgiftsmaterialet till 1958 års arealinventering har företagits i syfte att belysa växtodlingen inom olika storleksgrupper efter åkerarealen. I *tab. D* redovisas för hela riket i absoluta och relativa tal *arealen av olika växtslag år 1958 inom olika storleksgrupper*. För de storleksgrupper, som voro uteslutna vid arealinventeringen år 1958, har komplettering företagits med ledning av uppgifter från 1951 och 1956 års jordbruksräkningar. Fördelningen av den totala åkerarealen i riket på olika storleksgrupper hänför sig till år 1956, det sista år, för vilket dylika uppgifter föreligga. På grund av den fortgående sammanslagningen av mindre jordbruk till större brukningsenheter sker årligen förskjutningar i storleksgruppfördelningen. Den relativa fördelningen på olika växtslag inom storleksgrupperna, som är grundad på 1958 års uppgifter, beröres ej av förändringar i åkerarealen inom grupperna.

Av tabellen framgå vissa karakteristiska skillnader mellan de olika storleksgrupperna i fråga om åkerjordens relativa användning. Odlingen av brödsäd, baljväxter och oljeväxter samt förekomsten av helträda och obrukad åkerjord synas öka med åkerarealen. Ett motsatt förhållande kännetecknar odlingen av potatis och rotfrukter samt foderväxter. Fodersädsarealens relativa andel av åkerarealen är något mindre i de två lägsta storleksgrupperna men varierar endast obetydligt mellan övriga storleksgrupper. I fråga om de enskilda växtslagen konstateras mindre samvariation

med åkerarealen för råg än för vete. De tre slagen av fodersäd visa olika förhållande till åkerarealens storlek. Den relativa omfattningen av kornodlingen ökar med åkerarealen, medan havreodlingen har ungefär samma omfattning i de olika storleksgrupperna med undantag av den lägsta gruppen, där något mindre andel av åkern användes här för. Blandsäd odlas relativt mest på de medelstora brukningsenheterna. Potatisodlingen sjunker starkt, när åkerarealen ökar. Detsamma gäller även för vall till hö. Den för vall till frö och permanent betesvall använda andelen av åkerarealen ökar däremot från lägre till högre storleksgrupper.

Ängens användning

Vid de allmänna jordbruksräkningarna inhämtas uppgifter om ängsarealen, tidigare fördelad på slätteräng, kultiverad betesäng och annan betesäng.

Vid 1951 och 1956 års jordbruksräkningar ändrades specificeringen till kultiverad betesmark och naturlig äng. Då uppgift om arealen slätteräng erfordras för uppskattning av skörden av hö från naturlig äng, har en beräkning av arealen slätteräng gjorts. För varje hushållningssällskapsområde har arealen naturlig äng enligt 1956 års jordbruksräkning uppdelats proportionellt mot fördelningen på slätteräng och »annan betesäng» enligt 1944 års jordbruksräkning. Det är emellertid sannolikt, att den sålunda beräknade arealen slätteräng är för stor. Av den naturliga ängen torde betydligt mindre del nu användas för slätter än år 1944. I efterföljande tabell har för varje hushållningssällskapsområde den sammanlagda arealen äng (inklusive kultiverad betesmark) fördelats procentuellt på kultiverad betesmark, slätteräng och övrig naturlig äng.

Områden	Kultiverad betesmark %	Slätteräng %	Övrig naturlig äng %
Stockholms län och stad	37,0	10,8	52,2
Uppsala län	26,2	14,9	58,9
Södermanlands län	34,8	4,3	60,9
Östergötlands län	26,3	6,9	66,8
Jönköpings län	36,7	14,3	49,0
Kronobergs län	35,9	15,6	48,5
Kalmar läns norra del	34,7	5,5	59,8
Kalmar läns södra del	9,5	12,3	78,2
Gotlands län	36,1	6,2	57,7
Blekinge län	23,7	8,7	67,6
Kristianstads län	42,0	5,0	53,0
Malmöhus län	43,7	9,4	46,9
Hållands län	41,4	10,4	48,2
Göteborgs och Bohus län	22,6	10,6	66,8
Älvsborgs läns norra del	19,1	18,0	62,9
Älvsborgs läns södra del	37,5	13,6	48,9
Skaraborgs län	30,3	4,9	64,8
Värmlands län	11,0	25,5	63,5
Örebro län	30,7	11,4	57,9
Västmanlands län	28,1	14,3	57,6
Kopparbergs län	3,3	54,1	42,6
Gävleborgs län	7,8	34,8	57,4
Västernorrlands län	7,3	42,8	49,9
Jämtlands län	19,2	27,1	53,7
Västerbottens län	48,0	19,2	32,8
Norrbottnens län	22,0	60,8	17,2
Hela riket år 1956	26,9	17,1	56,0
» » » 1951	26,1	18,6	55,3
» » » 1944	13,7	25,4	60,9

Enligt den här beräknade fördelningen utgjorde år 1956 kultiverad betesmark 26,9, slätteräng 17,1 och övrig naturlig äng 56,0 % av den sammanlagda arealen. Motsvarande tal åren 1951 och 1944 voro 26,1, 18,6 och 55,3 % respektive 13,7, 25,4 och 60,9 %. Den relativa arealen kultiverad betesmark har således ökat betydligt sedan år 1944 men nästan hela ökningen inträffade före år 1951. I Götaland och större delen av Svealand är arealen slätteräng, trots den antagna överskattningen av arealen, förhållandevis liten, i många områden mindre än 10 %. I Kopparbergs län och Norrland har slätterängen större relativ omfattning.

Hösten 1958 besädda arealer

Liksom tidigare under en följd av år verkställdes även år 1958 inom Götaland,

Svealand och Gävleborgs län en särskild inventering i oktober av de arealer, som besåts med höstvetete, höstråg, höstraps och höstrybs. Denna undersökning utfördes enligt samma metod och grundades på samma representativa urval av brukningsenheter som arealinventeringen den 2 juni 1958. Resultaten av inventeringen för hela det undersökta området redovisas i följande tablå, där jämförelse göres med motsvarande uppgifter för år 1957.

	Besädd areal, hektar, hösten		Förändring i %
	1958	1957	
Höstvetete	203 820	116 550	+ 74,9
Höstråg	95 210	92 380	+ 4,1
Summa höstsäd	300 030	208 930	+ 43,6
Höstraps	56 270	75 490	- 25,5
Höstrybs	27 870	34 250	- 18,6
Summa höstsädda oljeväxter	84 140	109 740	- 23,3

Höstsådden år 1958 verkställdes i allmänhet under gynnsamma väderleksförhållanden beträffande höstsåden. I fråga om oljeväxterna, som sås redan under augusti, voro betingelserna för sådden ej lika gynnsamma på grund av den regniga väderlek, som rådde under större delen av månaden. Den varma väderleken under hösten gynnade de höstsådda grödornas utveckling.

I de 20 län, som inventeringen omfattade, besäddes hösten 1958 sammanlagt 300 000 hektar med höstsäd, vilket innebar en arealutvidgning med ej mindre än 91 100 ton (43,6 %) i jämförelse med hösten 1957. Ökningen hänförde sig huvudsakligen till höstvetete. Sålunda var den besädda arealen höstvetete 87 300 hektar (74,9 %) större än föregående år, medan ökningen för höstråg uppgick till blott 3 800 hektar (4,1 %). Vid jämförelse med år 1957 bör emellertid beaktas, att den höstsådda arealen var ovanligt liten detta år. I

Svealand och i västra Götaland blev nämligen sådden av höstsäd år 1957 till stor del förhindrad på grund av den regniga väderleken.

Arealen för höstsådda oljeväxter, som sammanlagt omfattade 84 100 hektar, var 25 600 hektar (23,3 %) mindre än motsvarande areal år 1957. Arealminskningen utgjorde för hösträps 19 200 hektar (25,5 %) och för höstrybs 6 400 hektar (18,6 %).

Det bör observeras, att uppgifterna om de höstsådda arealerna kunna vara behäftade med viss osäkerhet, beroende på att höstsådden stundom ej är helt avslutad vid tidpunkten för inventeringen.

Odlingen av vallfrö år 1958

I samband med inventeringen av de hösten 1958 besådda arealerna infordrades särskilda uppgifter om de arealer, som under sommaren 1958 hade använts för odling av frö av timotej, rödklöver, alsikeklöver och annat vallfrö inom Götaland och Svealand. I följande tabell redovisas resultaten av denna inventering jämte motsvarande arealer, erhållna vid liknande undersökningar åren 1957 och 1956. Nedanstående uppgifter avse Götaland och Svealand och brukningsenheter med mer än 2 hektar åker.

År	Timotejfrö, hektar	Rödklöverfrö, hektar	Alsikeklöverfrö, hektar	Annat vallfrö, hektar
1958 .	19 350	21 960	4 130	4 640
1957 .	14 770	28 750	3 780	4 360
1956 .	14 770	12 590	980	3 080
Förändring i % i förh. till				
1957 .	+ 31,0	- 23,6	+ 9,3	+ 6,4
1956 .	+ 31,0	+ 74,4	+ 321,4	+ 10,6

I jämförelse med år 1957 förelåg arealminskning för rödklöverfrö, medan odlingen utvidgades för övriga slag av vallfrö. En betydande arealökning konstateras för timotejfrö, nämligen med 31 %. Arealen för frö av alsikeklöver och annat vallfrö år 1958 var drygt 9 respek-

tive 6 % större än närmast föregående år. Reduceringen av arealen för rödklöverfrö uppgick till nära 24 %. Arealen vallfrö år 1958 var för samtliga angivna slag avsevärt större än år 1956, då emellertid odlingen var reducerad på grund av dålig utveckling av förstaarsvallarna.

Utsäde

År 1946 inhämtades genom hushållningssällskapens sockenombud uppgifter angående utsädesmängden per hektar. De sålunda erhållna uppgifterna ha legat till grund för beräkningen av utsädesmängderna även år 1958. I efterföljande sammanställning angivas medeltalen för *utsädet per hektar för hela riket*.

Växtslag	Utsäde per hektar, kg
Höstvete	218
Vårvete	226
Höstråg	199
Vårråg	201
Korn	197
Havre	223
Blandsäd	214
Säd till bete och grönfoder	250
Arter	238
Vicker	208
Potatis	2 151

I tab. 4 meddelas de för län och hushållningssällskapsområden beräknade totala utsädesmängderna för 1958 års skörd. I samma tabell ingå även uppgifter för hela riket om motsvarande utsädesmängder under några föregående år. I följande tabell ha sammanställts *de två senaste årens totala utsädeskvantiteter för hela riket*.

Växtslag	År 1958 Ton	År 1957 Ton
Höstvete	23 430	39 150
Vårvete	40 490	35 250
Höstråg	17 670	22 080
Vårråg	620	690
Korn	59 370	53 030
Havre	119 080	115 120
Blandsäd	54 670	58 390
Säd till bete och grönfoder	16 720	16 890
Kokärter	2 580	3 500
Foderärter och vicker	2 960	2 510
Potatis	245 020	257 350

Skörd per hektar och totalskörd

Enligt år 1956 utfärdade föreskrifter¹ skola årliga uppgifter om skörden insändas till hushållningssällskapen av dess underavdelningar. Sedan sällskapen granskat uppgifterna skola dessa insändas till statistiska centralbyrån.

I de definitiva uppgifterna om skörden m. m. under närmast föregående år, vilka avgivas årligen senast den 15 januari, meddelas uppgifter om skörden per hektar för alla sädeslag, för potatis, sockerbeter, foderrotfrukter, hö från odlad jord och från naturlig äng samt för halm av höstsäd, vårstråsäd och halvväxter. Där lämnas dessutom numera uppgifter om hektarskörden även för vissa slag av oljväxter, nämligen höstraps, vårraps, höstrybs, vårrybs och oljelin samt för klöverfrö och gräsfrö. Tidigare infordrades sockenvis uppgifter om den totala skörden av klöverfrö, gräsfrö, spånadslin, oljelin, hampa, raps, rybs och senap samt av andra möjligen förekommande växtslag, såsom oljedådra, vallmo och solrosor. Dylika uppgifter ha ej infordrats för år 1958. I fråga om skörden av spånadslin och hampa, som redovisas endast för hela riket, ha tillförlitligare uppgifter erhållits på annat sätt. För oljväxter och vallfrö har det ansetts lämpligare att inhämta uppgifter om hektarskörden. En uppskattning av totalskörden inom en församling försvåras nämligen av att arealerna där av olika grödor ej äro kända för varje år.

I de definitiva skörderapporterna lämnas vidare uppgifter i foderenheter om beräknad avkastning av betet å slätter- och betesvallar, naturlig äng och kultiverad betesmark.

Med användande av ovannämnda uppgifter om skörden per hektar samt den

vid sommarens representativa arealinventering erhållna arealen för de särskilda växtslagen har totalskörden beräknats. I fråga om sädeslagen har vid beräkningen av skörden av såväl halm som kärna hänsyn tagits endast till den areal, från vilken mogen säd skördats.

Preliminära uppgifter om skörden av spånadslin och hampa för år 1958 samt definitiva uppgifter för år 1957 ha erhållits från Riksförbundet Lin och Hampa. Sveriges Oljeväxtintressenter ha lämnat preliminär uppgift om hektarskörden av vitsenap år 1958 samt definitiva uppgifter för år 1957 om skörden per hektar av samtliga slag av oljväxter.

I följande tablå redovisas *för hela riket skörden per hektar* av de särskilda växtslagen år 1958 i jämförelse med de två närmast föregående åren samt medeltalen för tioårsperioden 1948—1957 och femårsperioden 1953—1957.

I jämförelse med år 1957 var hektarskörden för hela riket år 1958 något högre för vårvete och korn (6 %) men lägre för höstråg och halvväxter (8—10 %). För övriga sädeslag voro avvikelserna obetydliga. Den genomsnittliga hektarskörden av all säd var 2 % högre än år 1957. En betydande försämring konstateras däremot för oljväxterna med undantag dock för vårrybs, som lämnade högre avkastning än år 1957. Endast mindre nedgång förelåg för potatis och foderrotfrukter, medan skörden per hektar av sockerbeter var 13 % lägre än år 1957. Avkastningen av såväl vallhö som ängshö var ungefär lika som år 1957. Den kvantitativa avkastningen per hektar år 1958 var sålunda i genomsnitt av ungefär samma storlek som närmast föregående år. Om hänsyn lages till den i stora delar av landet dåliga kvaliteten år 1957, var dock skörderesultatet år 1958 bättre än föregående år.

¹ Kungl. kungörelse den 13 april 1956 (nr 116).

Växtslag	År 1958	År 1957	År 1956	I medeltal åren		År 1958 om		
	kg	kg	kg	1948/57	1953/57	1957 = 100	1948/57 = 100	1953/57 = 100
Höstvete	2 420	2 400	2 400	2 460	2 520	101	98	96
Vårvete	1 930	1 820	2 390	1 920	2 050	106	101	94
Höstråg	1 870	2 040	2 210	2 060	2 080	92	91	90
Vårståg	1 180	1 210	1 350	1 200	1 250	98	98	94
Korn	2 250	2 120	2 550	2 220	2 250	106	101	100
Havre	1 680	1 640	2 120	1 680	1 740	102	100	97
Blandsäd	2 040	2 020	2 400	2 110	2 160	101	97	94
Kokärter	1 140	1 270	1 690	1 420	1 360	90	80	84
Foderarter o. vicker	1 440	1 570	1 780	1 500	1 500	92	96	96
All säd	1 950	1 920	2 310	1 980	2 050	102	98	95
Höstraps	¹ 1 460	² 2 710	² 1 640	..	2 050	54	..	71
Vårrops	¹ 1 020	² 1 250	² 1 510	..	1 170	82	..	87
Höstrybs	¹ 1 140	² 1 970	² 1 220	..	1 540	58	..	74
Vårrys	¹ 810	² 650	² 1 120	..	800	125	..	101
Oljelin	¹ 1 150	² 1 490	² 1 710	..	1 260	77	..	91
Vitsenap	² 720	² 1 270	² 1 410	..	1 260	57	..	57
Potatis	12 260	12 560	16 510	13 340	13 000	98	92	94
Sockerbetor	34 300	39 300	35 600	34 840	35 320	87	98	97
Foderrotfrukter	32 700	33 600	33 410	32 410	31 560	97	101	104
Hö från odlad jord	3 690	3 690	3 400	3 600	3 610	100	103	102
» » naturlig äng	1 460	1 440	1 390	1 350	1 410	101	108	104
Halm av höstsäd	2 570	2 510	2 550	2 620	2 590	102	98	99
» » vårsträsäd	1 940	1 890	2 200	1 960	1 940	103	99	100
» » baljväxter	1 670	1 550	1 790	1 580	1 550	108	106	108

¹ Preliminär hektarskörd, ej vattenhaltsbestämd.

² Definitiv hektarskörd enligt Sveriges Oljeväxtintressenter, avser frö med 18 % vattenhalt.

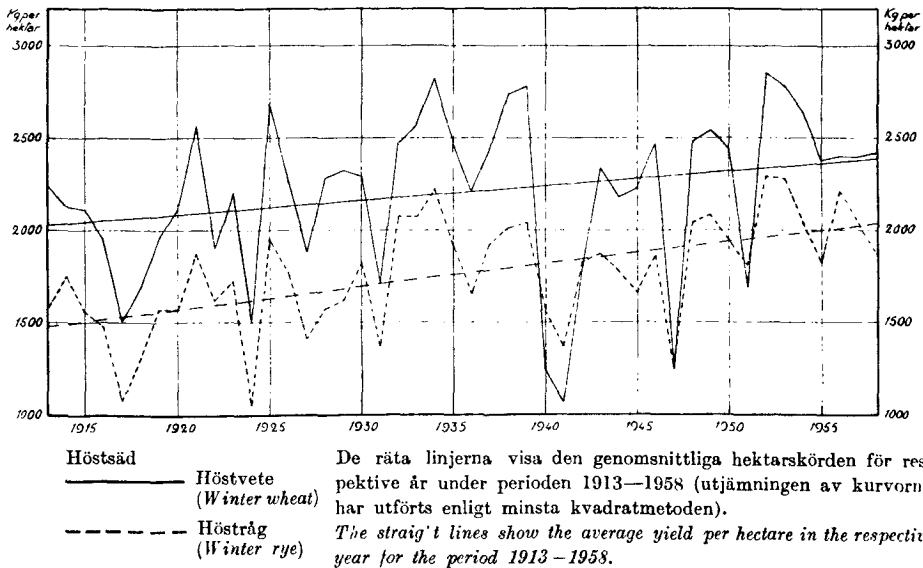
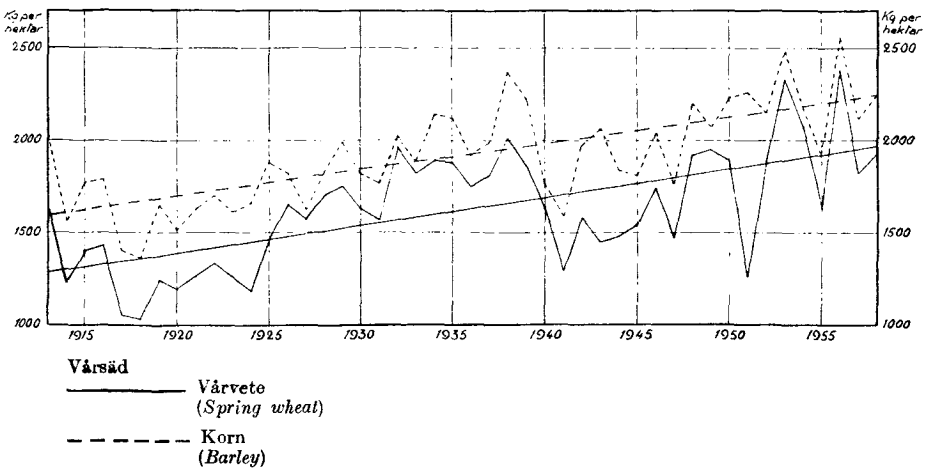
³ Preliminär hektarskörd enligt Sveriges Oljeväxtintressenter, avser frö med 18 % vattenhalt.

I förhållande till år 1956 var hektarskörden år 1958 lägre för samtliga grödor med undantag av höstvetete och hö. För flertalet växtslag voro skillnaderna även ganska stora.

I jämförelse med medelskörden per hektar för tioårsperioden 1948—1957 förelåg för flertalet växtslag endast mindre avvikelser. Medelhektarskörden för samtliga sädesslag år 1958 understeg tioårsmedeltalet med 2 %. Hektaravkastningen för potatis var 8 % lägre än medeltalet, medan skörderesultatet för hö var något högre. I tablan göres även jämförelse med medelskörderna för den närmast föregående femårsperioden. Därvid konstateras något sämre skördeutbyte år 1958 än jämförelsen med tioårsmedeltalet visar. Endast beträffande korn, vårrybs, foderrotfrukter och hö var 1958 års skörd lika med eller större än femårsmedeltalet.

Vid sidan av de årliga variationerna i avkastningen per hektar har en fortgående ökning av hektarskörderna ägt rum. För höstvetete och höstråg samt vårvetete och korn belyses denna utveckling för tiden 1913—1958 i *diagram 2*. Detta visar dels de årliga växlingarna i hektaravkastningen och dels den genomsnittliga förändringen under hela perioden. Utjämnningen av kurvorna har utförts enligt minsta kvadratmetoden. Den sålunda beräknade genomsnittliga årliga ökningen av hektarskörden för ifrågasvarande period utgjorde för höstvetete 8,4 kg, för höstråg 12,8 kg, för vårvetete 15,2 kg och för korn 14,4 kg. En framträdande skillnad konstateras mellan höstsäd och vårsäd i fråga om de årliga variationerna; dessa äro betydligt större för höstsäden. Särskilt höstvetete uppvisar stor känslighet för de årliga skördebetingelserna, medan särskilt korn men även

Diagram 2. Skörden per hektar av höstvet, höstråg, vårvete och korn åren 1913—1958
Yield per hectare in 1913—1958

vårvete synes vara mera stabilt i detta hänseende.

Hektarskördarnas storlek år 1958 inom

län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden redovisas i tab. 5. Betydande skillnader föreligga

mellan dels olika län och dels olika delar inom länen. I Götaland och Svealand uppvisa slättbygdsområdena för sädesslagen och oljeväxterna högre avkastning per hektar än övriga områden. I Norrland, där odlingen domineras av korn, havre, blandsäd, potatis och vallhö, konstateras för år 1958 i vissa fall högre skördeutbyte i inlands- än i kustområdena. I fråga om potatis och vallhö hade skogsbygderna även i landet i övrigt ofta större hektaravkastning än slättbygderna.

Såsom framgår av tab. 5 var skörden per hektar för höstvete högst i Kristianstads, Malmöhus och Hallands län (respektive 2 900, 3 000 och 2 900 kg). De två förstnämnda områdena hade även det bästa skörderesultatet för vårvete, 2 400 respektive 2 700 kg per hektar. I övriga län understeg vårveteskörden 2 000 kg med undantag av Stockholms, Östergötlands, Blekinge och Hallands län. I fråga om höstråg hade endast Östergötlands och Malmöhus län högre hektaravkastning än 2 000 kg. Hektaravkastningen för fodersäd översteg i många län 2 000 kg men uppgick endast i Malmöhus län till över 3 000 kg. Beträffande havre lågo länsmedeltalen i allmänhet under 2 000 kg; endast Östergötlands och Malmöhus län hade högre skörd (2 030 respektive 2 580 kg). För baljväxterna konstateras god skörd för kokärter på Öland. Det bästa skördeutbytet för potatis hade Jämtlands och Västerbottens län (cirka 15 000 respektive 17 000 kg per hektar). I stora delar av Svealand var skörden under 10 000 kg. Skördeutbytet på slättevallar låg i flertalet län i Götaland över 4 000 kg per hektar; endast i de nordöstra länen var skörden lägre. För samtliga län i Svealand utom Södermanlands län samt i hela Norrland var skördeutbytet på

slättevallarna lägre än 4 000 kg per hektar.

För att lämna en mera överskådlig bild av skördeutfallet i olika delar av landet ha i tab. E de naturliga områdena sammanförts till ett mindre antal produktionsområden. Skörden per hektar för de viktigare växtslagen utom sockerbetor och oljeväxter har där angivits dels i absoluta tal, dels i relativa tal, varvid medelhektarskörden för hela riket satts lika med 100. Såsom framgår av tabellen var hektarskörden år 1958 för flertalet växtslag större än riksnedeltalet i områdena Skåne-Hallands slättbygder, Östgötaslätten och Sydsvenska mellanbygden. Särskilt i det förstnämnda området var hektaravkastningen för de i tabellen angivna grödorna avsevärt större än i genomsnitt för hela riket. För övriga områden var hektaravkastningen endast i något enstaka fall större än den genomsnittliga för riket. I fråga om potatis och foderrotfrukter förelåg något avvikande samband mellan skördeavkastningen och områdenas läge och karaktär. Skörden per hektar av potatis var sålunda i större delen av Norrland betydligt högre än i övriga delar av landet.

De stora variationerna mellan olika områden i hektaravkastningen för sädesslagen orsakas normalt främst av skiljaktigheter i jordmån och klimat. För enskilda år kunna emellertid skillnaderna i hektarskörden mellan olika områden utjämnas eller förstoras genom olikheter i väderleksförhållandena. Sålunda synas de för år 1958 redovisade skördesiffrorna i Mälar- och Hjälmabygden vara jämförelsevis låga, vilket torde förklaras av tillfälliga förhållanden.

Totalskörden år 1958 av olika växtslag redovisas i tab. F, där en jämförelse

Tab. F. Totalskörden i hela riket åren 1958 och 1957 samt medelskörden 1948/57 och 1953/57
Crops

Växtslag	År 1958		År 1957 ton	I medeltal åren		År 1958, om		
	Definitiva uppgifter ton	Preliminära uppgifter ton		1948/57	1953/57	1957 = 100	1948/ 57 = 100	1953/ 57 = 100
				ton	ton			
Höstvete	259 140	263 050	432 830	459 690	520 820	60	56	50
Vårvete	338 400	350 460	278 130	317 290	356 400	122	107	95
Höstråg	166 110	174 110	225 990	250 510	248 630	74	66	67
Värråg	3 650	4 140	4 220	4 570	4 610	86	80	79
Summa brödsäd	767 300	791 760	941 170	1 032 360	1 130 460	82	74	68
Korn	658 780	668 670	556 930	356 350	481 400	118	185	137
Havre	893 800	927 250	847 400	840 320	877 030	105	106	102
Blandsäd	519 910	535 760	547 690	636 160	629 280	95	82	83
Summa fodersäd	2 072 490	2 131 680	1 952 020	1 832 530	1 957 710	106	113	104
Kokärter	12 520	12 900	18 930	20 040	20 500	66	62	61
Foderärter och vicker .	19 230	18 670	17 860	16 310	15 280	108	118	126
Summa baljväxter	31 750	31 570	36 790	36 350	35 780	86	87	89
All säd	2 871 540	2 955 010	2 929 980	2 901 510	3 153 950	98	99	91
Potatis	1 393 470	1 372 240	1 497 810	1 702 210	1 590 190	93	82	88
Sockerbeter	1 764 260	1 728 620	2 102 740	1 828 360	1 879 420	84	96	94
Foderrotfrukter	852 650	839 140	909 560	1 336 100	1 009 820	94	64	84
Summa potatis och rotfrukter	4 010 380	3 910 000	4 510 110	4 866 670	4 479 430	89	82	90
Hö från odlad jord . .	4 249 750	4 199 830	4 189 490	4 369 320	4 207 050	101	97	101
» » naturlig äng . . .	169 990	181 730	168 190	216 070	179 760	101	79	95
Summa hö	4 419 740	4 381 560	4 357 680	4 585 390	4 386 810	101	96	101
Halm av höstsäd	504 610	..	731 430	807 260	846 710	69	63	60
» » vårsträsäd	2 443 480	..	2 284 240	2 212 510	2 309 230	107	110	106
» » baljväxter	40 650	..	40 730	39 190	39 290	100	104	103
Summa halm	2 988 740	..	3 056 400	3 059 260	3 195 230	98	98	94
Höstraps	¹ 178 150	² 158 720	..	101 040	49	..	77
Värraps	¹ 7 590	² 7 980	..	7 060	95	..	108
Höstrybs	¹ 19 280	² 39 770	..	24 420	48	..	79
Värrybs	¹ 2 450	² 1 460	..	1 730	168	..	142
Oljelin	¹ 1 850	² 2 610	..	3 800	71	..	49
Vitsenap	² 3 520	² 8 340	..	12 600	42	..	28
Summa oljeväxter	..	112 840	218 880	..	150 650	52	..	75
Spånadslin:								
frö ³	2 000	2 900	..	2 430	69	..	82
tåga	600	630	..	760	95	..	79
blånor	1 550	1 660	..	2 110	93	..	73
Hampa:								
frö ⁴	60	50	..	70	120	..	86
tåga	40	40	..	60	100	..	67
blånor	650	680	..	690	96	..	94
Tobak	370	..	420	330	350	88	112	106
Klöver- och gräsfrö . .	11 210	..	10 330	12 500	11 260	109	90	100

¹ Tröskad ej vattenhaltsbestämd vara. — ² Avser frö med 18 % vattenhalt. — ³ Frö av spånadslin användes till närmare hälften för utsäde. Utsädesfröet beräknas hålla en vattenhalt av 12—14 %, det övriga 9 %. — ⁴ Hampfrö, varav större delen användes till utsäde, beräknas hålla en vattenhalt av 12—14 %.

även göres med den preliminärt beräknade skörden för samma år samt de definitiva uppgifterna om skörden år 1957 och medelskörden för tioårsperioden 1948—1957 och femårsperioden 1953—1957.

I tab. 6 redovisas den totala skörden år 1958 inom län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden.

Beträffande skörden av sockerbeter ha uppgifter erhållits från Svenska Sockerfabriksaktiebolaget, avseende de till fabriken levererade kvantiteterna. Vidare ha, såsom förut nämnts, uppgifter om totalskörden av spånadsväxter samt vissa uppgifter om skörden av oljeväxter erhållits från vederbörande centrala organisationer.

De definitiva skördeuppgifterna bruka under normala år visa relativt små avvikelser från de preliminära uppgifterna. För år 1958 konstateras för de flesta grödorna endast mindre skillnader. I fråga om brödsäd och fodersäd ligger skörden enligt de definitiva skördeuppgifterna något lägre än de preliminärt beräknade. För höstvetete och korn var nedgången obetydlig men uppgick för vårråg till 10 % och för övriga sädeslag till 3—4 %. För den sammanlagda skörden av baljväxter är skillnaden mellan de båda uppskattningarna mycket liten. Den definitiva skörden av potatis och rotfrukter var något större än den preliminära (1,5—2 %). Även för vallhö förelåg en mindre ökning, medan skörden av ängshö minskade något.

Såsom framgår av tab. F var den totala skörden år 1958 för angivna grupper av grödor mindre än närmast föregående år för brödsäd, baljväxter samt potatis och rotfrukter men större i fråga om vårvete en avvikande utveckling,

nämligen en betydande skördeökning, medan skörden av övriga slag av brödsäd var avsevärt lägre än år 1957; särskilt höstvetes skörden minskade starkt. Skörden av blandsäd minskade även något i motsats till korn och havre. Även för baljväxter förelåg olikartad utveckling. Skördeminskningen hänförde sig helt till kokärter. Skörden av potatis och båda slagen av rotfrukter var lägre än år 1957. Skördeökningen för hö kom på både vallhö och ängshö.

Skördeminskningen förklaras för höstvetete och blandsäd av enbart mindre areal men för höstråg, vårråg, kokärter, potatis, sockerbeter, foderrotfrukter, höstraps och höstrybs av både lägre skörd per hektar och reducerad areal. För grödor med större skörd än föregående år berodde ökningen av både ökad areal och högre hektaravkastning beträffande vårvete men endast av utvidgad areal för foderärter och vicker samt vallhö.

Även i jämförelse med medelskördarna för den närmast föregående tio- och femårsperioden förelåg minskning för skörden av brödsäd och ökning av fodersädsskörden och skillnaderna voro större än i förhållande till 1957 års skörd vad beträffar brödsäd. Skörden av höstvetete år 1958 var endast hälften av femårsmedeltalet, medan kornskörden var nära dubbelt så stor som tioårsmedeltalet. För övriga grupper av grödor voro skillnaderna mindre.

Den totala vetes skörden år 1958 uppgick till 597 000 ton, rågs skörden till 170 000 ton och hela brödsädsskörden till 767 000 ton. I jämförelse med år 1957 förelåg minskning för vete med 114 000 ton (16,0 %), för råg med 60 000 ton (26,1 %) och för hela brödsädsskörden med 174 000 ton (18,5 %). Minskningen kom på höstsåden, som totalt var 234 000

ton (35,5 %) lägre än år 1957. Den totala skörden av brödsäd understeg medel-skörden för åren 1948—1957 och 1953—1957 med 26 respektive 32 %. Brödsäds-skörden fördelade sig år 1958 med 78 % på vete och 22 % på råg mot 76 respektive 24 % år 1957. Motsvarande genomsnittliga tal för den närmast föregående tio- och femårsperioden voro 75 och 25 % respektive 78 och 22 %.

Den totala skörden av fodersäd år 1958, uppskattad till 2 072 000 ton, var 120 500 ton (6 %) större än år 1957. Den översteg medelskörden för den närmast föregående fem- och tioårsperioden med 13 respektive 4 %. Fodersäds-skörden fördelade sig på 658 000 ton korn, 894 000 ton havre och 520 000 ton blandsäd. Kornskörden, som var 18 % större än år 1957, översteg ifrågavarande medelskörden med ej mindre än 85 respektive 37 %. För havre förelåg en ökning med 5 % och för blandsäd en nedgång med 5 % i förhållande till år 1957.

Skörden av ärter och vicker år 1958, som beräknats till sammanlagt 32 000 ton, understeg 1957 års skörd med 14 % och var 13 respektive 11 % mindre än tio- och femårsmedeltalen.

Hela skörden av säd utgjorde 2 872 000 ton, vilket var 58 000 ton eller 2 % mindre än föregående år. Den var endast 1 % lägre än tioårsmedeltalet men 9 % lägre än medelskörden för de närmast föregående fem åren.

Skörden av potatis och rotfrukter år 1958 uppgick till 4 010 000 ton eller 500 000 ton, 11 %, mindre än föregående år och 18 respektive 10 % lägre än medelskördarna. Nedgången sedan föregående år var störst för sockerbetor. I förhållande till tioårsmedeltalet konstateras betydligt större minskning för foderrotfrukter än för potatis och socker-

betor, vilket beror av att odlingen gått starkt tillbaka.

Den totala skörden av vallhö, 4 250 000 ton, var 60 000 ton eller 1 % större än föregående år; den understeg tioårsmedeltalet med 3 % men var 1 % större än femårsmedeltalet. Skörden av ängshö var liksom för vallhö 1 % högre än föregående år. I förhållande till medelskördarna för tidigare år förelåg däremot nedgång. Hela skörden av hö uppgick till 4 420 000 ton, vilket innebar ungefär samma relativa avvikelser från jämförelsetalen som för vallhö.

Halmskörden, beräknad till sammanlagt 2 989 000 ton, var 2 % lägre än år 1957. Den var även lägre än tio- och femårsmedeltalen, nämligen 2 respektive 6 %.

Med ledning av de av hushållnings-sällskapens underavdelningar verkställda uppskattningarna av hektarskörden (för vitsenap preliminär uppgift från Sveriges Oljeväxtintressenter) beräknas skörden av oljeväxter år 1958 till preliminärt 113 000 ton, vilket är 106 000 ton mindre än den i tabell F för år 1957 redovisade skörden. De i tabellen angivna skördeuppgifterna för år 1958, som för raps, rybs och oljelin avse tröskad, ej vattenhaltsbestämd skörd, äro emellertid ej direkt jämförbara med uppgifterna för år 1957, som avse skörd med 18 % vattenhalt. De här redovisade skördeuppgifterna för år 1957 grunda sig på arealer enligt 1957 års arealinventering och definitiva uppgifter om hektarskörden från Sveriges Oljeväxtintressenter. Vid en jämförelse grundad på de preliminära uppgifterna om hektarskörden år 1958 och motsvarande uppgifter för år 1957 erhålles en skördeminskning av 64 000 ton.

Skörden av spånadsväxter var i fråga om lin något lägre än år 1957 men

för hampa av ungefär samma storlek. Vallfröskörden var 9 % större än föregående år. Den understeg medelskörden för åren 1948—1957 med 10 % men avvek obetydligt från medeltalet för de närmast föregående fem åren. Ökningen i förhållande till år 1957 förklaras huvudsakligen av ökad hektaravkastning. Tobaksskörden år 1958 uppgick enligt uppgift från Svenska Tobaksmonopolet till 370 ton mot 420 ton år 1957.

För att erhålla ett sammanfattande mått på skördens storlek ha de olika växtslagen med hänsyn till deras fodervärde omräknats till *skördeenheter*. Därvid har följande skala använts: en skördeenhets = 1 kg råg, vete, korn, ärter och vicker, 1,2 kg havre, 1,1 kg blandsäd, 4 kg potatis och sockerbeter, 10 kg foderrotfrukter, 2,2 kg hö från odlad jord, 2,5 kg hö från naturlig äng, 5 kg halm av höstsäd, 4 kg halm av vårsträsäd, 3,5 kg halm av baljväxter, 12 kg blast av sockerbeter samt 15 kg blast av foderrotfrukter. Blasten har för sockerbeter beräknats till 50 % av den uppgivna skörden av betor och för foderrotfrukter till 20 % av foderrotfruktskörden. Potatisblasten har icke medräknats. Beträffande avkastningen av betet på vallar och ängar erhållas numera direkta uppgifter i de definitiva skörde-rapporterna i januari.

Efter sålunda gjord omräkning av skörden för varje växtslag, erhålles i tablån nedan angivna antal skördeenheter för år 1958.

Vid dessa beräkningar har emellertid hänsyn icke tagits till vall till frö, olje- och spånadsväxter samt köksväxter på åkern och ej heller under rubriken »andra växtslag» redovisade grödor. Tidigare har vid beräkning av betet på vall även medtagits arealen för vall till frö. Då i allmänhet betesavkastningen på denna areal torde vara obetydlig, har

Växtslag	Tusental skördeenheter	%
Vete	597 540	6,9
Råg	169 760	2,0
Korn	658 780	7,6
Havre	744 830	8,6
Blandsäd	472 650	5,4
Kökärter	12 520	0,1
Foderärter och vicker	19 230	0,2
Summa spannmål	2 675 310	30,8
Potatis	348 370	4,0
Sockerbeter	441 070	5,1
Foderrotfrukter	85 270	1,0
Summa potatis och rotfrukter	874 710	10,1
Hö från odlad jord	1 931 700	22,2
Halm av höstsäd	100 920	1,2
» » vårsträsäd	610 880	7,0
» » baljväxter	11 610	0,1
Summa hö o. halm	2 655 110	30,5
Blast av sockerbeter	73 510	0,8
» » foderrotfrukter	11 370	0,1
Summa blast	84 880	0,9
Gräs o. d. till bete o. grönfoder	1 598 460	18,4
Säd » » » »	106 200	1,2
Summa bete o. grönfoder	1 704 660	19,6
Summa avkastning av åkern ¹	7 994 670	91,9
Hö från naturlig äng	68 000	0,8
Bete » » » »	634 410	7,3
Sia avkastning av naturlig äng	702 410	8,1
Totalavkastning ¹	8 697 080	100,0

det ansetts lämpligare att ej medräkna denna. I fråga om olje- och spånadsväxter är det något oegentligt att tala om fodervärde. Då emellertid en relativt stor del av åkerarealen numera användes för odling av oljeväxter, har liksom de närmast föregående åren gjorts en liknande beräkning för dessa som för ovan angivna grödor. Därvid har en skördeenhets satts lika med 0,5 kg oljeväxtfrö; då hela skörden av oljeväxtfrö år 1958 enligt preliminära skördeuppgifter uppgick till 113 000 ton, motsvarade denna 226 milj. skördeenheter mot 438 milj. år 1957.

Den totala avkastningen från åkern och den naturliga ängen, med ovan angivna inskränkningar, redovisas i efterföljande tablå för åren 1954—1958 i 1 000-tal skördeenheter. Hela avkast-

¹ Utom avkastningen av vall till frö, olje- spånads- och köksväxter samt »andra växtslag».

Växtslag	År 1954	År 1955	År 1956	År 1957	År 1958
Spannmål	3 037 000	2 293 000	3 457 000	2 739 000	2 675 000
Potatis och rotfrukter	917 000	816 000	1 053 000	991 000	875 000
Hö och halm	2 958 000	2 060 000	2 615 000	2 633 000	2 655 000
Blast	90 000	80 000	88 000	100 000	85 000
Bete och grönfoder	1 670 000	1 221 000	1 448 000	1 576 000	1 705 000
S:a avkastning av åkern ¹	8 672 000	6 470 000	8 661 000	8 039 000	7 995 000
Avkastning av naturlig äng	698 000	553 000	633 000	667 000	702 000
Totalavkastning ¹	9 370 000	7 023 000	9 294 000	8 706 000	8 697 000

ningen (för åker undantaget vall till frö, olje-, spånads- och köksväxter samt »andra växtslag») uppgick för år 1958 till 8 697 milj. skördeenheter, vilket var obetydligt mindre än år 1957 (0,1 %). Den minskning, som förekom, hänförde sig till åkern, där avkastningen var 44 milj. enheter (0,6 %) mindre än närmast föregående år; för den naturliga ängen förelåg en ökning med 35 milj. enheter (5,2 %). Försämringen i fråga om avkastningen på åkern kom på spannmål samt potatis, rotfrukter och blast. Ökning konstateras däremot för hö och halm samt bete och grönfoder. Minskningen uppgick för spannmål till 64 milj. enheter (2,3 %), för potatis och rotfrukter till 116 milj. enheter (11,7 %) och för blast till 15 milj. enheter (15 %). Ökningen utgjorde för hö och halm 22 milj. enheter (0,8 %) och för bete och grönfoder 129 milj. enheter (8,2 %).

Totalavkastningen år 1958 understeg medeltalet för tioårsperioden 1948—1957 med 170 milj. enheter (1,9 %) och medeltalet för den närmast föregående femårsperioden med 69 milj. enheter (0,8 %). Vid denna jämförelse har hänsyn ej tagits till avkastningen av oljeväxter. Medräknas oljeväxterna, omräknade till skördeenheter enligt vad ovan angivits, uppgick totalavkastningen år 1958 till 8 923 milj. enheter mot 9 144 enheter år 1957.

¹ Utom avkastningen av vall till frö, olje-, spånads- och köksväxter samt »andra växtslag».

Enligt de definitiva skördeuppgifterna lämnade höskörden och betet år 1958 följande avkastning i milj. skördeenheter räknat: första skörd och efterslätter på slättervall 1932 och på slätteräng 68, bete på slättervall 1 072, på betesvall 527, bete på slätteräng och övrig naturlig äng 360 samt på kultiverad betesmark 274. Den beräknade avkastningen av betet per hektar utgjorde i medeltal för hela riket: för bete på slättervall 930, på betesvall 1 870, på slätteräng och övrig naturlig äng 720 samt på kultiverad betesmark 1 490 mot respektive 860, 1 770, 680 och 1 400 år 1957.

I tab. G meddelas för riket, län och hushållningssällskapsområden uppgifter om den beräknade avkastningen, uttryckt i skördeenheter per hektar, år 1958 och under tioårsperioden 1948—1957 och femårsperioden 1953—1957. Vid beräkningen av hektaravkastningen för hela åkern ha emellertid arealerna för olje-, spånads- och köksväxter samt »andra växtslag» frändragits åkerarealen, på grund av att hänsyn här ej kunnat tagas till skörden av dessa växtslag. Vidare har uteslutits arealen varaktigt obrukad åkerjord. För hela riket uppgick den sålunda beräknade avkastningen per hektar åker år 1958 till 2 370 och per hektar äng till 1 030 skördeenheter mot respektive 2 380 och 980 år 1957. Den genomsnittliga avkastningen per hektar under tioårsperioden 1948—1957 utgjorde för åkern 2 350 och för ängen

Tab. C. Åkers och den naturliga ängens avkastning, i skördeenheter per hektar, inom län och hushållningssällskapsområden, år 1958
Crop units per hectare

Områden	Åkerjordens avkastning på											Naturliga ängens avkastning			
	areal för säd till mogen skörd			areal för potatis och rotfrukter			areal för foderväxter			hela åkerarealen ¹					
	1958	Medel- tal 1948/57	Medel- tal 1953/57	1958	Medel- tal 1948/57	Medel- tal 1953/57	1958	Medel- tal 1948/57	Medel- tal 1953/57	1958	Medel- tal 1948/57	Medel- tal 1953/57	1958	Medel- tal 1948/57	Medel- tal 1953/57
Stockholms län o. stad . . .	2 230	2 330	2 360	3 400	3 100	2 920	2 900	2 380	2 360	2 210	2 140	2 100	1 230	1 040	1 060
Uppsala län	2 280	2 550	2 630	2 210	2 860	2 580	2 340	2 330	2 240	1 990	2 230	2 210	1 230	980	1 030
Södermanlands län	2 220	2 450	2 510	2 410	2 690	2 610	3 000	2 560	2 510	2 220	2 280	2 270	1 070	1 150	1 030
Östergötlands län	2 660	2 770	2 770	2 970	3 840	3 620	2 680	2 460	2 420	2 370	2 500	2 460	1 040	990	980
Jönköpings län	2 120	1 860	1 930	3 130	3 400	3 390	2 840	2 270	2 210	2 500	2 130	2 120	960	810	880
Kronobergs län	2 010	1 900	1 890	3 230	3 660	3 600	2 810	2 730	2 630	2 460	2 410	2 330	1 150	970	1 010
Kalmar län	2 130	2 070	2 130	4 760	4 570	4 630	2 570	2 270	2 230	2 360	2 250	2 240	820	700	710
därav norra delen	1 780	1 960	1 960	2 470	2 550	2 890	2 780	2 320	2 320	2 100	2 030	2 020	886	770	780
södra delen	2 300	2 130	2 230	5 230	4 990	5 030	2 440	2 260	2 180	2 500	2 380	2 360	790	680	680
Gotlands län	2 480	2 400	2 580	6 050	5 190	5 820	2 820	2 470	2 720	2 690	2 580	2 760	1 010	820	1 010
Blekinge län	2 550	2 440	2 560	4 110	4 400	4 410	2 580	2 650	2 560	2 790	2 890	2 780	910	830	880
Kristianstads län	2 700	2 700	2 810	5 410	5 580	5 640	2 960	2 630	2 590	3 220	3 190	3 190	1 210	980	1 080
Malmöhus län	3 160	3 450	3 470	7 890	8 030	8 230	3 030	2 840	2 680	3 870	4 150	4 020	1 780	1 440	1 480
Hallands län	2 380	2 430	2 450	4 190	4 220	4 050	2 600	2 530	2 610	2 580	2 560	2 620	1 200	980	1 060
Göteborgs och Bohus län . .	2 090	1 920	1 980	2 720	3 030	2 840	2 400	2 420	2 400	2 120	2 100	2 080	960	960	1 010
Älvsborgs län	1 850	1 710	1 770	2 860	2 970	2 780	2 510	1 900	2 180	2 130	1 870	1 930	1 110	810	900
därav norra delen	1 930	1 780	1 860	2 490	2 880	2 490	2 490	2 020	2 160	2 090	1 820	1 900	1 250	770	910
södra delen	1 680	1 580	1 590	3 140	3 050	3 000	2 520	2 190	2 200	2 210	1 990	1 980	1 010	840	890
Skaraborgs län	2 260	2 170	2 280	2 630	3 350	3 100	2 580	2 290	2 360	2 220	2 120	2 180	1 010	860	950
Värmlands län	1 500	1 550	1 530	2 780	2 610	2 390	1 980	1 810	1 830	1 660	1 600	1 580	570	540	580
Örebro län	1 900	2 190	2 220	1 950	2 700	2 500	2 560	2 470	2 400	1 980	2 180	2 130	1 150	980	1 040
Västmanlands län	1 900	2 260	2 350	2 330	2 550	2 430	2 260	2 270	2 420	1 790	2 040	2 130	1 040	950	1 090
Kopparbergs län	1 660	1 720	1 800	3 570	2 990	2 970	2 010	1 950	1 940	1 800	1 820	1 820	930	620	700
Gävleborgs län	1 870	1 700	1 730	3 320	3 040	3 050	1 960	2 240	2 310	1 910	2 070	2 100	710	580	640
Västernorrlands län	1 980	1 830	1 850	3 250	2 990	2 900	1 890	1 900	1 850	1 930	1 910	1 860	820	750	750
Jämtlands län	2 670	2 360	2 530	3 710	3 730	4 150	1 970	2 220	1 930	2 100	2 270	2 070	930	780	750
Västerbottens län	2 540	2 130	2 140	4 320	3 870	3 580	1 790	1 780	1 800	1 960	1 890	1 900	810	530	620
Norrbottnens län	2 040	1 950	2 020	2 990	3 500	3 530	1 780	1 810	1 730	1 800	1 830	1 760	820	700	790
Hela riket	2 300	2 340	2 400	5 020	5 010	5 090	2 420	2 270	2 250	2 370	2 350	2 360	1 030	840	910

¹ Utom arealen för vall till frö-körd, olje-, spånads- och köksväxter, »andra växtslag» samt varaktigt obrukad åker.

840 och under den närmast föregående femårsperioden 2 360 respektive 910 skördeenheter. Avkastningen på den areal, som användes för sädesodling år 1958 (halmen även inräknad), uppgick till 2 300 skördeenheter per hektar. Potatis- och rotfruktarealens avkastning inklusive blast utgjorde 5 020 skördeenheter och den för foderväxter (hö, bete och grönfoder) använda arealen lämnade 2 420 skördeenheter per hektar. Liksom tidigare hade Malmöhus län den högsta avkastningen per hektar åker, nämligen 3 870 skördeenheter, medan den lägsta hektaravkastningen år 1958, 1 660 skördeenheter, förekom i Värmlands län.

Med användande av uppgifterna i tab. G har avkastningen per hektar åker beräknats i procent av den genomsnittliga avkastningen för tioårsperioden 1948—1957 och femårsperioden 1953—1957 för varje hushållningssällskapsområde. Resultaten därav angivas i nedanstående tablå.

Områden	Avkastningen i % av medeltalet för	
	1948, 57	1953/57
Stockholms län och stad	103,3	105,2
Uppsala län	89,2	90,0
Södermanlands län	97,4	97,8
Östergötlands län	94,8	96,3
Jönköpings län	117,4	117,9
Kronobergs län	102,1	105,6
Kalmar läns norra del	103,4	104,0
Kalmar läns södra del	105,0	105,9
Gotlands län	104,3	97,5
Blekinge län	96,5	96,9
Kristianstads län	100,9	100,9
Malmöhus län	93,2	96,3
Hallands län	100,8	98,5
Göteborgs och Bohus län	101,0	101,9
Älvsborgs läns norra del	114,8	110,0
Älvsborgs läns södra del	111,1	111,6
Skaraborgs län	104,7	101,8
Värmlands län	103,8	105,1
Örebro län	90,8	93,0
Västmanlands län	87,7	84,0
Kopparbergs län	98,9	98,9
Gävleborgs län	92,3	91,0
Västernorrlands län	101,0	103,8
Jämtlands län	92,5	101,4
Västerbottens län	103,7	103,2
Norrbottnens län	98,4	102,3
Hela riket	100,8	100,4

Hektaravkastningen för hela riket år 1958, uttryckt i skördeenheter, var betydligt större än medeltalen för den närmast föregående tioårs- och femårsperioden, nämligen endast 0,8 respektive 0,4 %. Vid jämförelse för enskilda län konstateras, att avkastningen per hektar åker år 1958 var något lägre än båda medeltalen i större delen av Svealand. För flertalet län i Götaland förelåg däremot ett motsatt förhållande. I Norrland hade Gävleborgs och Jämtlands län mera framträdande underskott, det senare länet dock endast i fråga om tioårsperioden, medan avkastningen 1958 i övriga län visade mindre avvikelser från medeltalen.

Skördens beskaffenhet

Uppgifter om skördens beskaffenhet och sädeslagens medelvikt lämnas av hushållningssällskapens lokalombud i samband med de definitiva uppgifterna om skörden. På grundval härav ha i tab. 7 för de olika hushållningssällskapsområdena sammanställts uppgifter rörande skördens bärgning och beskaffenhet. Vidare ha medeltal uträknats för spannmålets vikt per hektoliter inom olika områden. Dessa framläggas i tab. 15, där beträffande rikssiffrorna även jämförelsetal från föregående år meddelas. I efterföljande tablå angivas riksmåttal för hektolitervikten åren 1958 och 1957 samt för tioårsperioden 1948—1957 även som maxi- och minisiffror för hushållningssällskapsområdena under de båda senaste åren.

Hektolitervikten år 1958 var lägre än normalt. Den understeg för samtliga sädeslag medelvikten för den närmast föregående tioårsperioden. I fråga om vete låg den dock något högre än år 1957. För övriga sädeslag var vikten lägre eller ungefär lika som närmast föregående år.

Växtslag	Medelvikt (kg)			Maximum		Minimum (kg)	
	År	År	Åren	År	År	År	År
	1958	1957	1948/57	1958	1957	1958	1957
Höstvete	74,6	72,5	75,8	76,9	75,1	70,0	65,1
Vårvete	73,6	72,6	75,8	76,1	75,6	65,2	56,1
Höstråg	68,2	68,5	71,0	71,7	70,8	65,8	62,2
Vårråg	67,2	67,1	68,3	70,3	70,0	63,8	55,0
Korn	63,0	62,9	64,1	64,1	68,3	67,0	57,2
Havre	46,2	47,4	48,8	51,6	52,8	40,7	42,1
Blandsäd	53,8	55,1	56,5	58,0	59,0	46,4	45,4
Kokärter	76,0	76,0	78,5	79,5	78,3	67,7	70,0
Foderärter o. vicker	74,9	74,6	76,2	80,0	78,8	65,0	53,5

För att man skall erhålla en uppfattning om kvaliteten hos årets brödsäds-skörd inom olika områden av landet ha liksom under flera föregående år kvalitetsundersökningar verkställt av Sveriges Utsädesförenings cereallaboratorium i Svalöv. En kort redogörelse för resultaten av dessa undersökningar har ställts till centralbyråns förfogande och publicerats i den preliminära redogörelsen Årsväxten 1958.

Beträffande väderleksförhållandena och växtlighetens utveckling under produktionsåret 1957/58 har en detaljerad redogörelse lämnats i Årsväxten 1958. Här må endast återgivas en kortfattad översikt; i övrigt hänvisas till nämnda publikation.

Sådden av höstvete och höstråg blev mycket försvårad och försenad på grund av den regniga väderleken hösten 1957. I stora delar av landet kunde den ej utföras i avsedd omfattning. För höstsådden av oljevaxter, som sker tidigare, voro förutsättningarna i allmänhet gynnsamma. Övervintringen för höstsåden var i större delen av landet sämre än normalt. Endast i skånelänen rapporterades normal övervintring. I fråga om oljeväxternas förelåg dålig övervintring i hela landet. Den var dock något bättre i de sydligaste länen i Götaland än i landet i övrigt. Vallarna uppgåvos i allmänhet ha övervintrat tillfredsställande. På förstaårsvallarna förekommo dock

skador orsakade av de ogynnsamma förhållandena under hösten. På grund av sen snösmältning och tjällossning samt kall och regnig väderlek därefter blev vårsådden mycket försenad.

I årsväxt- och skörderapporterna i mitten av juli uppgavs beträffande höstsåden, att den hade varit försenad under våren men att den efter väderleksförbättringen i slutet av juni hade utvecklats gynnsamt. På grund av sen sådd samt kylig och regnig väderlek hade vårsädsgrödorna blivit försenade. Genom den varma väderleken i slutet av juni och början av juli uppgavs förseningen dock vara delvis inhämtad vid mitten av juli och skördeutsikterna för vårsåden ansågos då förhållandevis gynnsamma. I Norrland var förseningen större och farhågor uttalades där för sådens mognad. Potatis och rotfrukter, som voro försenade under våren och därefter blevo ytterligare hämmade av den kyliga väderleken under försommaren, hade liksom sädesslagen förbättrats efter midsommar. I fråga om vallar och ängar rapporterades för större delen av Götaland och delar av Svealand gynnsam utveckling och god avkastning. I de områden av Götaland och Svealand, där väderleksförhållandena voro särskilt ogynnsamma hösten 1957, samt i hela Norrland voro vallarna ojämna och klöverfattiga. Skörd och bärgning på vallarna hade fram till mitten av juli kun-

nat utföras under gynnsam väderlek. Endast i södra Götaland var höskörden i större utsträckning bärgad vid denna tidpunkt. I Norrland var skörden nyss påbörjad. Beträffande oljeväxterna upp-gavs, att de höstsådda voro ojämnta och ogräsbemängda. De vårsådda hade utvecklats bättre.

Med hänsyn till de ogynnsamma förhållandena under våren 1958 voro skördeutsikterna i juli dock ganska goda i större delen av landet. Under förutsättning av normala väderleksförhållanden i fortsättningen väntade man nära medelmåttig skörd för flertalet grödor. Dessa förväntningar blevo emellertid ej infriade. Efter mitten av juli inträdde en långvarig period av kylig och regnig väderlek, vilket hämmade den fortsatta utvecklingen. I slutet av augusti förelåg därigenom en mycket stark försening. I stora delar av landet ansågs det ovisst, om vårsåden skulle kunna mogna. Vid nämnda tidpunkt förbättrades emellertid väderleken. Under hösten rådde ovanligt gynnsamma väderleksförhållanden, vilket medförde, att grödorna i allmänhet kunde utvecklas till mognad. Beträffande höstrågen, som mognade tidigast, hade emellertid redan uppstått groddskador, särskilt i södra Götaland. I oktober meddelades, att höstsåden i allmänhet blivit gynnsamt bärgad men att kvaliteten på höstrågen var dålig på grund av hög mältning. Den var till stor del ej kvarnduglig. Vårsåden hade i allmänhet kunnat utvecklas till mognad men skörderesultatet blev mycket ojämnt och motsvarade ej förväntningarna i juli. På grund av grönskott och dålig utveckling av kärnorna var volymvikten låg. Skörden av havre och vârvete blev vidare nedsatt av rostskador, särskilt i Svealand. Bärningen av vårsåden försenades starkt och var ej helt avslutad i mil-

ten av oktober. I allmänhet hade dock bärgningsförhållandena varit gynnsamma. Även potatis och rotfrukter hämmades av den ogynnsamma väderleken under sensommaren. Skörden av potatis nedsattes vidare av bladmögel och brunröta. Bärningen kunde i regel utföras under goda väderleksförhållanden. Med undantag för Norrland rapporterades gott skörderesultat på vallarna. I södra Götaland, där skörden bärgades tidigare, blev kvaliteten mycket god. Senare bärgad höskörd skadades delvis av regn. I fråga om oljeväxterna blevo de vårsådda mycket försenade och ojämnt mogna. De voro i Svealand delvis oskordade i mitten av oktober. I allmänhet lämnade de ojämn skörd. För de höstsådda oljeväxterna nedsattes skörderesultatet på grund av bl. a. mycket ogräs och delvis ojämn mognad.

Allmän skördesiffra

I den preliminära redogörelsen Årsväxten 1958 redovisade statistiska centralbyrån allmänna omdömen om skördeutfallet år 1958 på grundval av skördesiffror enligt årsväxt- och skörderapporterna vid mitten av oktober. Nämnda omdömen utgjorde medeltal för län och hela riket av de av hushållningssällskapens lokalombud församlingsvis avgivna, i siffror uttryckta omdömena om skörden och skördeutsikterna enligt följande skala: 5 = mycket god skörd, 4 = god skörd, 3 = medelmåttig skörd (medelskörd), 2 = betydligt under medelskörd, 1 = nära missväxt och 0 = fullständig missväxt.

Enär årsväxtrapporterna för den 15 oktober icke kunde grundas på en slutgiltig kännedom om skördens storlek och beskaffenhet, ha de däri meddelade skördesiffrorna omräknats med hänsyn

till de i denna berättelse föreliggande definitiva hektarskördarna. Omräkningen har utförts med ledning av förhållandet mellan de preliminära och definitiva hektarskördarna för hela riket.

För bete och grönfoder från odlad jord, avkastning från naturlig äng och halm saknas skördesiffror. Beträffande de förstnämnda två grödorna ha använts på ovan angivet sätt korrigerade skördesiffror för hö från odlad jord respektive naturlig äng. För halm av höstsäd, vårsäd och baljväxter ha skördesiffror beräknats med ledning av dels medelhektarskördarna för nämnda slag av halm under åren 1948—1957, dels medeltalen av skördesiffrorna under samma period för höstsäd, vårsäd och baljväxter samt dels halmskörden per hektar år 1958.

I efterföljande tablå redovisas sålunda beräknade skördesiffror för den definitiva skörden. Vidare anges i tablan de olika växtslagens relativa andel av totalskörden, uttryckt i skördeenheter i medeltal under åren 1948—1957.

För att erhålla en allmän skördesiffra för hela skörden har ett vägt medeltal av ovan angivna skördesiffror beräknats med användning av de olika växtslagens genomsnittliga andel i totalskörden under perioden 1948—1957 som vikter. Den sålunda erhållna allmänna skörde-

Växtslag	Beräknad skördesiffra för den definitiva skörden	Andel i totalskörden i medeltal under tiden 1948-1957, %
Höstvete	2,6	5,2
Vårvete	2,4	3,6
Höstråg	2,4	2,8
Vårråg	2,2	0,1
Korn	2,8	4,0
Havre	2,5	7,9
Blandsäd	2,6	6,5
Kokärter	2,0	0,2
Foderärter och vicker	2,6	0,2
Potatis	2,5	4,8
Sockerbeter	2,8	6,0
Foderrotfrukter	2,7	1,7
Hö från odlad jord	3,0	22,4
Bete o. grönfoder från odlad jord	3,0	19,0
Avkastning från naturlig äng	2,5	7,5
Halm av höstsäd	2,8	1,8
» » vårsäd	2,8	6,2
» » baljväxter	2,9	0,1

siffran för år 1958 utgjorde 2,8 eller *nära medelmåttig skörd*. Vid dessa beräkningar har hänsyn tagits *endast till kvantiteten och icke till kvaliteten*.

Den på detta sätt beräknade allmänna skördesiffran för samtliga grödor påverkas i hög grad av avkastningen av hö, bete och halm och motsvarar vissa år ej skördeutbytet för enbart säd, potatis och rotfrukter. Särskilda skördesiffror ha därför beräknats för de två huvudkategorierna av grödor. Därvid har för säd, potatis och rotfrukter erhållits 2,6 och för hö, bete och halm 2,9.

III. Boskapsskötsel

De vid 1958 års representativa kreatursräkning i juni inhämtade uppgifterna om antalet husdjur omfattade hästar, nötkreatur, svin samt får och lamm. Specificeringen av husdjuren på olika kategorier och åldersgrupper framgår av formuläret (se sid. 98). Hästar, nötkreatur och får specificerades på samma sätt som föregående år. Sålunda fö-

rekom ej någon uppdelning på åldersgrupper av hästar, 3 år och däröver. Antalet kor fördelades på kor, som kallvat endast en gång, och övriga kor samt kalvar under 1 år på kalvar, avsedda för pålägg och kalvar, avsedda för slakt. Övriga slag av nötkreatur voro specificerade på följande sätt: tjurar och oxar, 1 år och däröver — kvigor och kvig-

kalvar, 1 år och däröver, avsedda för pålägg — stutar, kvigor och kalvar, 1 år och däröver, avsedda för slakt. För får och lamm lämnades en gemensam uppgift. Vid husdjursräkningen i juni inhämtades även uppgifter om antalet svin enligt i huvudsak samma specifikation som vid de särskilda svinräkningarna.

Efter framställning av Sveriges slakteriförbund och med tillstyrkan av Statens jordbruksnämnd företog statistiska centralbyrån i samband med arealinventeringen och svinräkningen i oktober 1958 en särskild räkning av antalet nötkreatur med fullständigare specificering av kor och slaktkalvar. För att få bättre underlag för beräkningar av köttproduktionen har det för nämnda marknadsorgan ansetts vara av stor betydelse att få dels uppgifter om antalet kreatur vid mer än en tidpunkt under året, dels fullständigare åldersfördelning särskilt av kor. För övriga grupper av nötkreatur användes samma specificering som vid räkningen i juni.

Bearbetningen av uppgifterna om antalet husdjur utfördes på liknande sätt som beträffande arealuppgifterna. Med ledning av de i urvalet erhållna uppgifterna om åkerareal och antal husdjur verkställdes skattningar av totala antalet husdjur inom olika områden.

Resultaten av 1958 års representativa kreatursräkning i juni framläggas i *tabellerna 8, 9 och 14*. I förstnämnda tabell redovisas antalet husdjur inom län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden. I denna tabell är antalet kor respektive kalvar ej fördelat på de i 1958 års uppgiftsformulär angivna grupperna. Särskild redovisning av antalet kor och kalvar med fullständig specificering lämnas i tab. 9; de där lämnade uppgifterna avse emellertid ej brukningsenheter med högst 2 hektar

åker. Tab. 14 lämnar uppgifter om antalet husdjur för hela riket och de tre huvudområdena med fördelning på lägenheter samt brukningsenheter med 0,26—2 och över 2 hektar åker. *Förändringarna i antalet husdjur i hela riket i jämförelse med åren 1957 och 1956* framgå av tab. H, där antalet husdjur år 1958 sammanställts med motsvarande antal de närmast föregående två åren.

Resultaten av nötkreatursräkningen i oktober 1958 meddelas i tab. 10 och 11. I den förstnämnda tabellen anges för län och hushållningssällskapsområden inom de delar av landet, som räkningen omfattade, antalet nötkreatur med samma specificering som i tab. 8. I tab. 11 redovisas fördelningen av kor samt kalvar under 1 år på åldersgrupper m. m. i enlighet med uppgiftsformuläret.

Särskilda svin- och hönsräkningar ha anordnats. Centralbyrån verkställde räkningar av dels antalet svin och höns den 14 april 1958 och dels antalet svin den 13 oktober 1958. Dessa räkningar omfattade i motsats till kreatursräkningen i juni även brukningsenheter med högst 2 hektar åker och andra innehavare av svin och höns än jordbrukare samt gällde Götaland, Svealand och Gästrikland. De utfördes, liksom kreatursräkningen, enligt representativ metod. I fråga om brukningsenheter med över 2 hektar åker användes därvid samma urval som vid den representativa kreatursräkningen i juni månad; för lägenheter m. m. samt brukningsenheter med högst 2 hektar åker har använts särskilt urval. Uppgifterna om antalet svin specificerades i formuläret på följande sätt: fargaltar—modersuggor, dräktiga första gången — övriga dräktiga—digivande samt icke dräktiga — utslagssuggor — hushållssvin, fördelade på över och under 3 månader — övriga svin, för-

Tab. H. Antal husdjur i hela riket år 1958 i jämförelse med åren 1957 och 1956

Number of domestic animals

Djurslag	2/8 1958 (Svin och höns den 14/8)	2/8 1957 (Svin och höns den 15/8)	1/8 1956 (Svin och höns den 16/8)	Ökning (+) eller minskning (-)			
				1957—1958		1956—1958	
				Antal	%	Antal	%
Hästar, 3 år och däröver . .	225 610	235 250	255 180	- 9 640	- 4,1	- 29 570	- 11,6
Unghästar, 1 och 2 år . . .	13 160	13 460	14 250	- 300	- 2,2	- 1 090	- 7,6
Föl	5 500	6 260	6 470	- 760	- 12,1	- 970	- 15,0
Summa hästar	244 270	254 970	275 900	- 10 700	- 4,2	- 31 630	- 11,5
Tjurar och oxar, 1 år och där- över	30 680	31 930	31 920	- 1 250	- 3,9	- 1 240	- 3,9
Kor, som kalvat endast en gång	249 180	246 860	256 150	+ 2 320	+ 0,9	- 6 970	- 2,7
Övriga kor	1 134 390	1 125 870	1 136 630	+ 8 520	+ 0,8	- 2 240	- 0,2
Kvigor, 1 år och däröver av- sedda för pålägg	447 890	440 050	450 590	+ 7 840	+ 1,8	- 2 700	- 0,6
Stutar, kvigor och kalvar, 1 år och däröver avsedda för slakt	119 710	86 300	67 150	+ 33 410	+ 38,7	+ 52 560	+ 78,3
Kalvar under 1 år, avsedda för pålägg	324 710	320 590	305 540	+ 4 120	+ 1,3	+ 19 170	+ 6,3
Kalvar under 1 år, avsedda för slakt	236 210	174 070	148 920	+ 62 140	+ 35,7	+ 87 290	+ 58,6
Summa nötkreatur	2 542 770	2 425 670	2 396 900	+ 117 100	+ 4,8	+ 145 870	+ 6,1
Får och lamm	139 060	143 100	153 970	- 4 040	- 2,8	- 14 910	- 9,7
Fargaltar	7 450	6 810	5 770	+ 640	+ 9,4	+ 1 680	+ 29,1
Modersuggor	233 530	223 510	189 560	+ 10 020	+ 4,5	+ 43 970	+ 23,2
Övriga svin, 3 mån. och där- över	877 650	780 830	647 490	+ 96 820	+ 12,4	+ 230 160	+ 35,5
Grisar under 3 mån.	912 320	844 190	712 020	+ 68 130	+ 8,1	+ 200 300	+ 28,1
Summa svin	2 030 950	1 855 340	1 554 840	+ 175 610	+ 9,5	+ 476 110	+ 30,6
Höns	7 502 780	7 470 920	7 671 610	+ 31 860	+ 0,4	- 168 830	- 2,2
Kycklingar	3 804 140	3 803 090	3 629 950	+ 1 050	+ 0,0	+ 174 190	+ 4,8
Summa höns o. kycklingar	11 306 920	11 274 010	11 301 560	+ 32 910	+ 0,3	+ 5 360	+ 0,0

delade på över och under 3 månader. Resultaten av svinräkningarna i april och oktober samt hönsräkningen i april redovisas i tab. 12.

För att erhålla säkrare underlag för bedömningen av fläskproduktionen och marknadstillförseln under första kvartalet ha svinräkningar i mer begränsad omfattning ansetts erforderliga i början av året. I enlighet med särskilda bestämmelser¹ har centralbyrån verkställt dy-

lika svinräkningar i början av januari sedan år 1954. De ha omfattat Kristianstads, Malmöhus, Hallands och Skaraborgs län (år 1954 även Örebro län) och ha avsett brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. Liksom vid de ordinarie svinräkningarna tillämpades därvid stickprovsmetod. Då resultaten av dessa extra räkningar blivit tillgängliga tidigt på året, ha resultaten kunnat publiceras i Jordbruk och boskapsskötsel för närmast föregående år. Resultaten av den extra svinräkningen i januari 1959 fram-

¹ För år 1959 enligt kungl. kungörelse den 12 december 1958 (nr 597).

Tab. I. Antal husdjur år 1958 på 100 hektar reducerad jordbruksareal¹
Number of domestic animals per 100 hectares agricultural land

Områden	Hästar	Nöt- kreatur	Därv kor	Får	Getter	Svin	Nöt- kreaturs- enheter
Stockholms län och stad	4,8	51,0	27,9	2,3	0,0	20,2	52,1
Uppsala län	3,0	44,2	24,7	1,7	0,0	31,8	47,2
Södermanlands län	3,6	53,8	29,5	0,9	0,0	22,6	52,9
Östergötlands län	4,2	55,3	28,1	1,4	0,0	33,4	56,6
<i>Norra skogsbygden</i>	5,3	65,0	35,8	1,8	0,0	22,4	64,3
<i>Östgötaslätten</i>	2,6	42,4	20,1	1,2	0,0	33,8	43,7
<i>Södra skogsbygden</i>	8,7	91,7	49,2	1,5	—	42,4	94,7
<i>Södra kustlandet</i>	5,6	62,4	32,4	2,4	0,0	30,3	63,8
Jönköpings län	10,3	105,9	57,8	3,2	0,0	49,8	110,5
Kronobergs län	11,9	96,0	55,2	3,0	0,0	69,1	110,8
Kalmar län	7,0	79,3	39,4	4,3	0,0	49,7	82,7
länets norra del	7,5	78,5	42,6	3,8	0,0	36,3	81,2
<i>Norra kustlandet</i>	6,9	73,8	39,1	3,6	0,0	31,5	71,1
<i>Skogsbygden</i>	9,5	93,9	54,1	4,5	0,0	52,4	115,0
länets södra del	6,8	79,7	37,7	4,5	0,0	56,5	83,5
<i>Kalmarslätten</i>	5,6	70,7	33,5	2,1	0,0	72,2	78,8
<i>Norra kustlandet</i>	9,4	82,5	40,7	6,8	—	70,2	94,7
<i>Skogsbygden</i>	10,4	93,5	47,9	4,4	0,0	42,4	97,3
<i>Öland</i>	4,9	78,5	34,1	7,0	0,0	49,7	76,8
Gotlands län	3,5	55,6	24,1	46,2	0,0	50,9	62,6
Blekinge län	8,7	75,8	41,1	2,7	0,0	78,9	91,6
<i>Skogsbygden</i>	12,2	86,1	51,1	2,4	0,0	43,3	97,8
<i>Slättbygden</i>	6,3	68,6	34,1	3,0	0,0	103,5	87,3
Kristianstads län	5,8	80,1	34,9	1,5	0,0	142,3	102,0
<i>Skogsbygden</i>	8,8	90,9	43,4	2,5	0,1	133,7	114,0
<i>Mellanbygden</i>	5,1	77,9	32,5	0,7	0,0	141,7	98,4
<i>Slättbygden</i>	4,1	73,6	30,4	1,6	0,0	149,8	95,9
Malmöhus län	4,2	63,7	26,8	1,6	0,0	109,3	78,9
<i>Skogsbygden</i>	8,8	91,6	43,1	4,1	0,1	138,4	115,1
<i>Mellanbygden</i>	5,7	76,4	34,2	1,5	0,0	129,1	96,0
<i>Slättbygden</i>	3,0	55,4	22,0	1,3	0,0	98,2	67,8
Hallands län	6,8	82,6	40,5	1,4	0,0	144,9	108,0
<i>Slättbygden</i>	5,4	75,9	34,1	1,4	0,0	151,2	100,9
<i>Skogsbygden</i>	9,0	97,4	51,1	1,2	0,0	146,6	104,5
<i>Norra Halland</i>	8,9	87,0	48,8	1,6	0,0	120,5	111,2
Göteborgs och Bohus län	11,2	88,8	49,8	5,8	0,0	45,0	97,6
Älvsborgs län	9,4	82,6	48,7	1,6	0,0	56,7	93,7
länets norra del	8,0	68,3	42,1	1,7	0,0	45,3	78,4
<i>Slättbygden</i>	6,7	63,2	39,0	1,7	0,0	57,9	75,6
<i>Dalbygderna</i>	9,4	75,3	45,6	1,3	0,0	31,7	82,2
<i>Dalslands bergsbygd</i>	10,5	71,5	44,0	2,6	0,0	7,4	75,1
<i>Södra höglandet</i>	11,0	105,7	78,0	1,4	—	50,4	131,2
länets södra del	11,6	106,2	59,5	1,4	0,0	75,5	119,0
<i>Dalbygderna</i>	7,7	97,4	50,7	2,9	0,1	88,5	107,9
<i>Södra höglandet</i>	12,2	107,6	60,9	1,2	0,0	73,4	120,8

¹ Ängen reducerad efter sitt värde i förhållande till åkern enligt Jordbruksräkningen år 1956.

Tab. I (forts.). Antal husdjur år 1958 på 100 hektar reducerad jordbruksareal

Områden	Hästar	Nöt- kreatur	Därv kor	Får	Getter	Svin	Nöt- kreaturs- enheter
Skaraborgs län	4,6	64,4	34,3	1,1	0,0	72,1	74,6
Slättbygden	3,9	57,8	31,8	0,6	0,0	73,8	69,3
Falbygden	6,3	80,0	38,6	0,5	0,0	77,6	88,6
Nordöstra höglandet	6,9	62,1	35,6	0,6	0,0	60,1	74,6
Sydöstra höglandet	6,2	88,2	44,9	5,8	0,0	58,6	91,2
Värmlands län	6,8	53,4	32,5	4,1	0,1	15,0	57,4
Slättbygden	4,4	44,2	25,0	2,9	0,0	22,8	47,1
Centrala och västra Värmland	8,9	60,3	38,0	3,6	0,0	8,8	65,1
Bergslagen	6,7	63,6	38,8	10,2	0,0	4,6	64,2
Norra Värmland	11,4	72,0	49,7	12,6	1,5	3,2	80,3
Örebro län	4,7	49,3	28,3	1,9	0,0	27,5	53,0
Södra skogsbygden	7,0	64,9	38,3	1,2	0,0	23,9	68,3
Slättbygden	3,3	43,3	23,6	2,4	0,0	32,1	46,7
Bergslagen	7,1	55,7	34,8	1,2	0,0	17,6	60,7
Västmanlands län	3,3	41,1	23,5	0,3	0,0	24,2	43,3
Bergslagen	6,3	52,3	31,8	0,9	0,0	14,4	55,6
Slättbygden	2,9	39,9	22,6	0,2	0,0	25,3	42,0
Kopparbergs län	9,2	59,8	41,7	3,8	0,5	19,0	69,8
Bergslagen	10,4	67,2	47,2	3,7	0,1	4,0	74,3
Östra Dalarna	6,1	50,4	33,8	2,5	0,3	29,0	58,9
Mellanbygden	12,8	68,2	49,1	4,1	0,5	8,4	80,5
Fjällbygden	19,6	108,9	81,7	21,9	5,9	0,0	127,8
Gävleborgs län	9,1	57,5	37,2	4,0	0,7	11,0	64,2
Gästrikland	9,0	47,5	30,1	1,7	0,1	9,1	54,8
Hälsinglands kustland	9,0	61,4	39,8	4,2	1,1	11,9	67,5
Inlandet	10,2	65,8	44,0	10,3	0,3	11,8	74,0
Västernorrlands län	11,2	84,2	55,6	5,9	1,2	10,8	90,3
Kustlandet	10,7	85,2	55,8	6,4	0,4	11,6	90,1
Inlandet	12,2	82,6	55,2	4,8	2,5	9,3	90,4
Silurområdet	13,7	83,1	56,3	5,1	1,2	8,6	92,8
Jämtlands län	14,6	93,3	58,9	7,4	3,7	10,4	101,4
Silurområdet	14,2	88,5	54,6	2,9	2,6	13,7	96,2
Mellanbygden	13,5	85,5	57,1	2,6	1,0	5,5	92,9
Fjällbygden	16,7	113,5	73,4	24,5	9,0	4,2	123,3
Västerbottens län	9,3	94,5	58,1	7,8	0,3	28,9	98,3
Kustlandet	8,8	91,3	54,9	5,1	0,0	33,6	95,2
Inlandet	11,7	109,4	72,6	15,7	1,6	7,5	112,5
Norrbottnens län	9,5	73,0	50,0	9,2	0,1	7,9	78,9
Kustlandet	8,9	71,8	48,6	6,9	0,0	9,2	76,7
Inlandet	12,1	79,0	57,0	20,3	0,8	1,9	89,5
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	4,0	56,5	28,0	3,4	0,0	64,6	64,9
skogs- o. dalbygder	9,3	83,4	46,5	2,9	0,0	53,7	92,6
Norra Sverige	10,7	81,6	53,0	6,9	1,1	14,6	87,9
Hela riket år 1958	6,5	68,1	37,1	3,7	0,2	54,4	76,5
" " " 1957	6,8	65,0	36,8	3,8	0,2	49,7	74,0

läggas sålunda i föreliggande publikation (sid. 46).

Uppgifter om antalet tjänstbara galtar och betäckta sugor inhämtas för varje månad. I samband med en omorganisation den 1 februari 1954 har denna statistik utvidgats till att omfatta hela riket mot tidigare endast Svealand och Götaland (se närmare redogörelse på sid. 47). I *tab. L* ha resultaten för år 1958 sammanställts med uppgifter för åren 1954—1957.

För att visa *husdjurens relativa antal i olika delar av landet* har antalet djur per 100 hektar reducerad jordbruksjord (åkerareal + till åkerareal omräknad ängsareal) beräknats för län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden. I *tab. I* lämnas uppgifter härom för de olika slagen av husdjur.

En belysning av förändringarna i husdjursstammen under en längre tidsperiod erhålles av *diagram 3*, som visar antalet hästar, kor, nötkreatur samt får och lamm under tiden 1916—1958 med undantag för åren 1920—1926 och 1928—1929, då inga husdjursräkningar företogs. För senare tid konstateras en fortgående reducering av antalet av dessa slag av husdjur. För hästar samt får och lamm började denna tillbakagång omkring mitten av 1940-talet, medan nötkreaturen visade tendens till reducering redan i slutet av 1930-talet.

Hästar

Den under senare år — i samband med den ökade mekaniseringen inom jordbruket och skogsbruket — konstaterade minskningen i antalet hästar fortsatte även under år 1958. Hela antalet hästar den 2 juni 1958 uppgick till 244 000, vilket innebar en nedgång med 10 700

(4,2 %) i jämförelse med antalet vid motsvarande tidpunkt år 1957. Samtliga tre åldersgrupper minskade i antal. Hästar, 3 år och däröver, sjönk i antal med 9 600 (4,1 %). Antalet unghästar, 1 och 2 år, samt föl reducerades med 300 (2,2 %) respektive 800 (12,1 %).

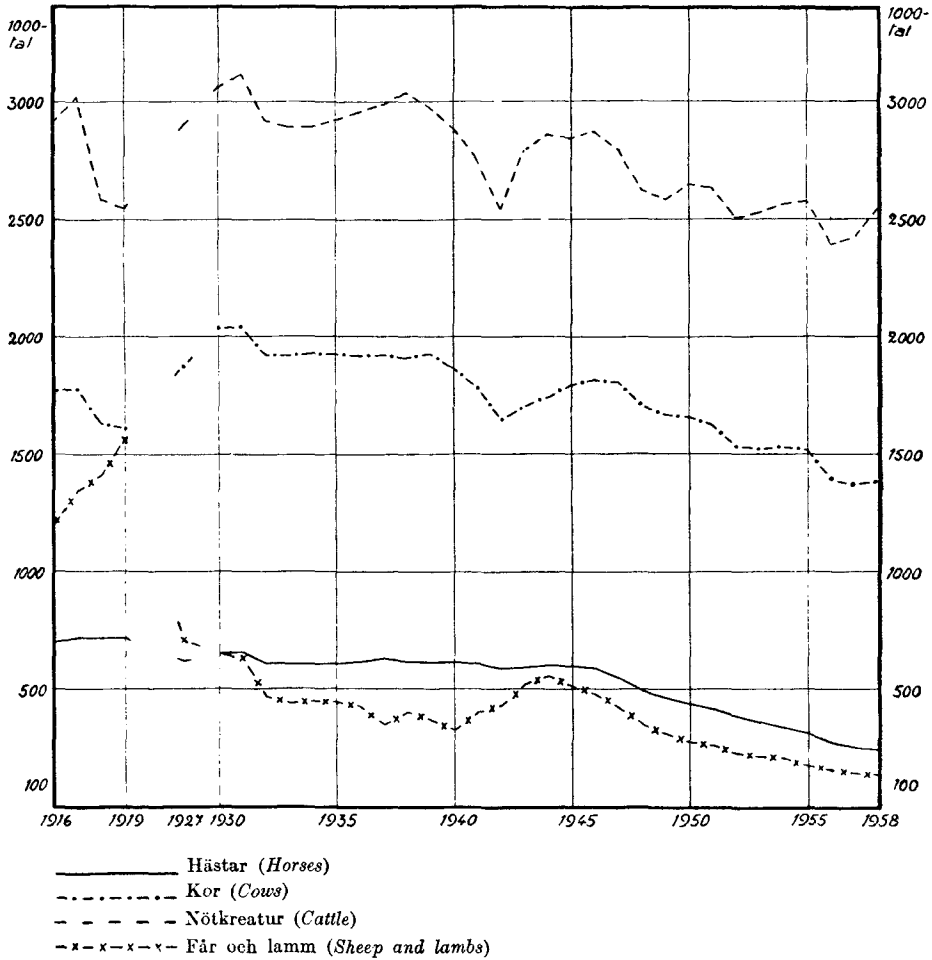
Det relativa antalet hästar, som för år 1958 framgår av *tab. I*, varierar betydligt mellan olika områden. Sålunda förete länen i Svealand i regel lägre relativt antal hästar än övriga län; Jönköpings, Kronobergs, Göteborgs och Bohus län och södra delen av Älvsborgs län samt Kopparbergs län och de norrländska länen uppvisa de högsta talen. Det relativt stora antalet hästar i skogs- och dalbygderna och i Norrland sammanhänger med att i dessa områden åkerjorden i större utsträckning är uppdelad på mindre brukningsenheter med mindre omfattande mekanisering. Vidare har skogsbruket i dessa områden större behov av hästar.

Nötkreatur

Hela antalet nötkreatur i riket den 2 juni 1958 utgjorde 2 543 000 eller 117 100 (4,8 %) mer än närmast föregående år. Ökningen hänförelse sig främst till nötkreatur avsedda till slakt. En mindre ökning förelåg dock även för kor samt ungdjur för pålägg. Endast tjurar och oxar, 1 år och däröver, minskade i antal, nämligen med 1 300 (3,9 %). Det sammanlagda antalet kor ökade med 10 800 (0,8 %). Den relativa förändringen var ungefär lika för de båda grupperna av kor. Ökningen för kvigor 1 år och däröver, avsedda för pålägg, uppgick till 7 800 (1,8 %) och för kalvar under 1 år avsedda för pålägg till 4 100 (1,3 %). En fortsatt stark ökning konstateras av antalet nötkreatur för slakt.

Diagram 3. Antal hästar, kor, nötkreatur samt får och lamm åren 1916—1919, 1927 och 1930—1958 (åren 1920—1926 och 1928—1929 företogs inga husdjursräkningar)

Number of horses, cows, cattle, sheep and lambs in 1916—1919, 1927 and 1930—1958 (in 1920—1926 and 1928—1929 no censuses were taken)

Tab. J. Antal kor, fördelade på två åldersgrupper och antal kalvar, avsedda för pålägg och slakt, åren 1958 och 1957

Number of cows and calves

Här avses brukningsenheter med över 2 hektar åker.

Områden m. m.		Kor som kalvat en gång	Övriga kor	Summa kor	Kalvar under 1 år			
					avsedda för pålägg	avsedda för slakt	Summa	
<i>Södra o. mellersta Sveriges slättbygder</i>	1958	ant.	115 860	453 560	569 420	168 880	95 690	264 570
		%	20,3	79,7	100	63,8	36,2	100
	1957	ant.	116 310	444 910	561 220	168 330	68 470	236 800
		%	20,7	79,3	100	71,1	28,9	100
<i>Södra o. mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder</i>	1958	ant.	86 890	413 010	499 900	112 610	84 510	197 120
		%	17,4	82,6	100	57,1	42,9	100
	1957	ant.	86 050	408 420	494 470	110 020	63 260	173 280
		%	17,4	82,6	100	63,5	36,5	100
<i>Norra Sverige</i>	1958	ant.	35 690	192 510	228 200	36 260	48 130	84 390
		%	15,6	84,4	100	43,0	57,0	100
	1957	ant.	33 800	197 190	230 990	35 320	34 420	69 740
		%	14,6	85,4	100	50,7	49,3	100
<i>Hela riket</i>	1958	ant.	238 440	1 059 080	1 297 520	317 750	228 330	546 080
		%	18,4	81,6	100	58,2	41,8	100
	1957	ant.	236 160	1 050 520	1 286 680	313 670	166 150	479 820
		%	18,4	81,6	100	65,4	34,6	100

Sålunda ökade antalet stutar, kvigor och kalvar, 1 år och däröver avsedda för slakt med 33 400 (38,7 %) och antalet kalvar under 1 år avsedda för slakt med 62 100 (35,7 %).

Den uppdelning av kor och kalvar på skilda grupper, som ägt rum vid de senaste kreatursräkningarna, har avsett att belysa rekryteringen av nötkreaturstammen. I tab. J lämnas *specificerade uppgifter om antalet kor och kalvar* i absoluta och relativa tal för de tre huvudområdena och hela riket år 1958 i jämförelse med motsvarande uppgifter för år 1957. I tab. 9 lämnas uppgifter om antalet för län, hushållningssällskapsområden och naturliga jordbruksområden. Uppgifterna avse endast brukningsenheter med mer än 2 hektar åker.

Såsom redan framgått av tab. H kom ökningen av antalet kor i hela riket på både kor, som kalvat endast en gång,

och »övriga kor». Enligt tabell J var utvecklingen sedan år 1957 ej densamma i fråga om de tre huvudområdena. Hela antalet kor minskade sålunda något i norra Sverige men ökade i de två andra områdena. Ökningen av antalet kor hänförde sig i slättbygderna helt till gruppen »övriga kor»; en liten nedgång förelåg där för kor, som kalvat endast en gång. I skogs- och dalbygderna i södra och mellersta Sverige ökade antalet för båda grupperna, ehuru mycket obetydligt för den yngre gruppen. Nedgången av antalet i norra Sverige kom på »övriga kor». För kor, som kalvat endast en gång, förelåg där en framträdande ökning av antalet. Det relativa antal kor, som kalvat endast en gång, var liksom tidigare avsevärt större i slättbygderna än i skogs- och dalbygderna och i norra Sverige, nämligen 20,3 % mot 17,4 respektive 15,6 %. I jämförelse med år

Områden	Antal kor den 13 oktober 1958, i %, som kalvat				
	endast 1 gång	2—4 gång	5—7 gång	8 gånger o. däröver	Summa
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	20,7	43,7	29,1	6,5	100
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	17,6	41,1	32,9	8,4	100
Summa	19,2	42,5	30,9	7,4	100

1957 konstateras för slättbygderna en mindre nedgång av det relativa antalet kor, som kalvat endast en gång, medan en motsatt utveckling förelåg i norra Sverige. I skogs- och dalbygderna var fördelningen på de två grupperna av kor oförändrad. Även för hela riket var det relativa antalet kor, som kalvat endast en gång, år 1958 lika som föregående år, nämligen 18,4 %.

Beträffande kalvar under 1 år förelåg mera likartad utveckling i de tre huvudområdena än för antalet kor. Det sammanlagda antalet kalvar ökade i samtliga områden. Den relativa ökningen var dock större i norra Sverige än de två övriga områdena. Även för de två grupperna av kalvar, påläggskalvar respektive slaktkalvar, konstateras ökning i alla tre huvudområdena i jämförelse med år 1957. Den relativa ökningen av påläggskalvar var dock mycket liten i slättbygderna (0,3 %); i de övriga områdena uppgick ökningen till över 2 %. Uppgången för slaktkalvarna i de tre områdena låg mellan 34 och 40 %. Beträffande fördelningen på de två slagen av kalvar konstateras för år 1958 liksom tidigare, att det relativa antalet påläggskalvar var störst i slättbygderna och minst i norra Sverige. I jämförelse

med år 1957 förelåg i samtliga tre områdena en mycket stark förskjutning från påläggs- till slaktkalvar.

Det större relativa antalet kor, som kalvat endast en gång, och kalvar, avsedda för pålägg, i södra och mellersta Sveriges slättbygder tyder på en starkare nyrekrytering och snabbare omsättning av kreatursstammen i detta område än i övriga delar av landet.

En fullständigare belysning av kornas åldersfördelning erhålles av ovanstående tablå, där för de två huvudområdena i södra och mellersta Sverige det relativa antalet kor inom fyra åldersgrupper redovisas. Uppgifterna grunda sig på husdjursräkningen den 13 oktober 1958 och avse liksom i tab. J brukningsenheter med över 2 hektar åker. För norra Sverige saknas motsvarande uppgifter, då denna räkning ej omfattade hela landet.

Av sammanställningen framgår, att kostammen har en yngre sammansättning i slättbygderna än i skogs- och dalbygderna. Det kan antagas, att den konstaterade skillnaden står i samband med att brukningsenheterens storleksfördelning är olika i de två områdena. I slättbygderna äro sålunda större brukningsenheter betydligt starkare representerade. Följande tablå visar för hela södra

Storleksgrupper	Södra och mellersta Sveriges slättbygder samt skogs- och dalbygder				
	Antal kor den 13 oktober 1958, i %, som kalvat				
	endast 1 gång	2—4 gång	5—7 gång	8 gånger o. däröver	Summa
2— 5 hektar	13,5	40,7	34,1	11,7	100
5— 10 »	16,2	41,9	33,7	8,2	100
10— 20 »	18,7	42,2	32,0	7,1	100
20— 30 »	20,8	42,2	30,4	6,6	100
30— 50 »	22,7	43,3	28,0	6,0	100
50—100 »	25,2	44,7	24,8	5,3	100
Över 100 »	27,2	46,1	21,5	5,2	100

och mellersta Sverige inom olika storleksgrupper fördelningen på åldersgrupper av antalet kor i oktober 1958. Det framgår därav, att kobesättningarna ha betydligt yngre sammansättning vid stora brukningsenheter än vid små. En utförligare analys av hela nötkreaturstammens sammansättning på grundval av nötkreatursräkningen i oktober 1958 finnes redovisad i Jordbrukssekonomiska Meddelanden nr 3 1959.

Såsom framgår av tab. I föreliggande betydande variationer mellan olika områden i fråga om det relativa antalet nötkreatur. I förhållande till den reducerade jordbruksarealen redovisas betydligt lägre antal nötkreatur för slättbygderna än för skogs- och dalbygderna i södra och mellersta Sverige och för norra Sverige; i de två sistnämnda områdena var det relativa antalet ungefär lika. Det lägsta relativa antalet nötkreatur år 1958 förekom på slättbygden i Västmanlands län, nämligen 39,9, varav 22,6 kor per 100 hektar jordbruksareal. Beträffande enbart kor var det relativa antalet år 1958 lägst på slättbygden i Östergötlands län, där det utgjorde 20,1. Det relativa antalet nötkreatur var högst i fjällbygden i Jämtlands län, nämligen 113,5, varav 73,4 kor.

Olikheterna mellan skilda områden i detta hänseende sammanhånga med att brukningsenheterna äro större i slättbygdsområdena än i övriga områden. Relativt sett är nämligen antalet nötkreatur betydligt större på små än på stora brukningsenheter. De i tab. I angivna siffrorna för det relativa antalet nötkreatur äro dock icke jämförbara som uttryck för kött- och mjölkproduktionens relativa storlek i olika områden, på grund av att djurens avkastning i allmänhet är större i slättbygderna än i övriga delar av landet.

Får

Sedan mitten av 1940-talet har fårstammen undergått en fortgående reduktion. Antalet får och lamm år 1958 utgjorde 139 100, vilket var 4 000 (2,8 %) lägre än närmast föregående år. Nedgången var mindre än under senare år.

Medelantalet får per 100 hektar reducerad jordbruksjord år 1958 utgjorde för hela riket 3,7. Motsvarande antal voro för slättbygderna i södra och mellersta Sverige, 3,4, för skogs- och dalbygderna 2,9 och för norra Sverige 6,9. Fårskötselns relativa omfattning är sålunda mindre i södra och mellersta delarna av landet än i norra Sverige. Gotland intar emellertid en särställning i detta hänseende med ett relativt stort antal får, år 1958 46,2 per 100 hektar reducerad jordbruksjord.

Getter

Uppgifter om antalet getter ha ej infördrats vid de årliga räkningarna efter år 1949. Antalet getter har därefter endast redovisats vid jordbruksräkningar. Enligt 1956 års jordbruksräkning utgjorde antalet getter för brukningsenheter med mer än 2 hektar åker 3 860. Motsvarande antal år 1951 var 5 320. De senast tillgängliga uppgifterna för brukningsenheter m. m. med högst 2 hektar erhöles år 1951, då antalet getter inom denna storleksgrupp var 2 410. Det totala antalet getter år 1958 torde emellertid ligga under det sammanlagda antalet enligt ovan, som uppgår till 6 300. Det kan nämligen antagas, att antalet getter i den lägre gruppen även reducerats sedan år 1951.

Getskötseln har under lång tid gått tillbaka. Under åren 1942—1944 förekom

en mindre ökning men sedan har antalet sjunkit kraftigt. Antalet getter uppgick år 1944 till 34 500. Från år 1944 till år 1951 förelåg en nedgång med 78 %. För brukningsenheter med mer än 2 hektar åker sjönk antalet getter mellan åren 1951—1956 med 27 %. Getskötsel förekommer huvudsakligen i vissa delar av Dalarna och Norrland.

Svin

Såsom tidigare nämnts verkställdes under år 1958 separata svinräkningar i april och oktober, vilka liksom husdjursräkningen i juni utfördes enligt representativ metod. Dessa räkningar omfattade Götaland, Svealand och Gästrikland. Norrland i övrigt var liksom tidigare befriat från skyldighet att lämna uppgifter för dessa räkningar. För att erhålla en beräknad uppgift om antalet svin i hela riket har en komplettering av antalet svin enligt räkningarna i april utförts beträffande återstoden av Gävleborgs län samt Norrland i övrigt. Härvid ha för brukningsenheter med högst 2 hektar åker använts uppgifter om antalet svin enligt den allmänna jordbruksräkningen år 1951. För brukningsenheter med mer än 2 hektar åker har använts antalet svin enligt husdjursräkningen den 2 juni 1958. Då dessa uppgifter hänförde sig till senare tidpunkt av året, ha de korri-

gerats för att bättre motsvara antalet i april. Det sålunda erhållna *antalet svin för hela riket* i april 1958 redovisas i tab. H i jämförelse med motsvarande uppgifter för åren 1957 och 1956. Enligt nämnda beräkningar uppgick antalet svin i april 1958 till 2 031 000 mot 1 855 000 år 1957 och 1 555 000 år 1956.

Som bakgrund till utvecklingen under år 1958 lämnas i nedanstående tabläer sammanställningar över antalet svinbesättningar och antalet svin i Götaland och Svealand enligt vår- och hösträkningarna åren 1954—1958.

Under de senaste fem åren har antalet svin ökat betydligt, mellan åren 1954 och 1958 cirka 27 % enligt aprilräkningarna och 28 % enligt oktoberräkningarna. Ökningen hänförde sig till de två senaste åren. I förhållande till år 1954 förelåg nedgång av antalet svin år 1955. Vid räkningen i april 1956 konstaterades ytterligare tillbakagång, medan en uppgång förelåg i oktober. Under åren 1957 och 1958 ökade antalet svin mycket kraftigt. Antalet svinbesättningar sjönk starkt under åren 1954—1956 men ökade något år 1957 i samband med den stora uppgången av antalet svin. År 1958 sjönk antalet besättningar trots fortsatt tillväxt av svinantalet. Den motsatta utvecklingen i fråga om antalet besättningar och svin för de senaste åren torde, liksom fallet varit tidigare,

Vårräkningarna (Götaland och Svealand)

Tidpunkt	Antal svinbesättningar	Index	Antal svin	Index
20/4 1954	137 900	100,0	1 543 000	100,0
18/4 1955	129 200	93,7	1 504 500	97,5
10/4 1956	114 100	82,7	1 495 500	96,9
15/4 1957	124 600	90,4	1 787 500	115,8
14/4 1958	123 900	89,8	1 956 300	126,8

Hösträkningarna (Götaland och Svealand)

11/10 1954	181 000	100,0	1 685 200	100,0
10/10 1955	165 000	91,2	1 614 400	95,8
13/10 1956	153 900	85,0	1 719 800	102,1
14/10 1957	165 500	91,4	2 023 200	120,1
13/10 1958	159 300	88,0	2 164 600	128,4

Tab. K. Antal svin den 12 januari 1959 i jämförelse med antalet den 13 januari och den 13 oktober 1958

Number of hogs on 12th January 1959

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Län	Avels- svin	Därav modersuggor		Övriga svin		Summa svin	Därav hus- hålls svin
		dräktiga första gången	övriga moder- suggor	3 månader och där- över	grisar under 3 månader		
Kristianstads län							
13/1 1958	37 330	6 140	30 190	134 270	150 570	323 170	7 080
13/10 1958	36 010	5 880	29 000	168 790	155 700	360 500	11 040
13/1 1959	36 670	7 210	28 360	159 140	148 440	344 250	7 410
Förändring, i %, i förhållande till 13/10 1958	+ 1,8	+ 22,6	- 2,2	- 5,7	- 4,7	- 4,5	- 32,9
i förhållande till 13/1 1958	- 1,8	+ 17,4	- 6,1	+ 18,5	- 1,4	+ 6,9	+ 4,7
Malmöhus län							
13/1 1958	38 150	5 950	30 760	168 800	155 950	362 900	6 940
13/10 1958	37 720	6 050	30 120	183 330	160 520	331 620	10 100
13/1 1959	38 540	7 230	29 760	168 700	155 940	363 180	6 620
Förändring, i %, i förhållande till 13/10 1958	+ 2,2	+ 19,5	- 1,2	- 8,0	- 2,9	- 4,8	- 34,5
i förhållande till 13/1 1958	+ 1,0	+ 21,5	- 3,3	- 0,1	- 0,0	+ 0,1	- 4,6
Hallands län							
13/1 1958	29 240	6 040	22 620	73 120	112 340	214 700	2 360
13/10 1958	28 150	4 450	23 120	84 230	108 320	220 700	4 620
13/1 1959	29 550	6 280	22 660	72 670	112 140	214 360	2 910
Förändring, i %, i förhållande till 13/10 1958	+ 5,0	+ 41,1	- 2,0	- 13,7	+ 3,5	- 2,9	- 37,0
i förhållande till 13/1 1958	+ 1,1	+ 4,0	+ 0,2	- 0,6	- 0,2	- 0,2	+ 23,3
Skaraborgs län							
13/1 1958	27 540	4 400	22 530	97 520	102 950	228 010	6 570
13/10 1958	26 850	4 150	22 080	101 250	117 090	245 100	8 870
13/1 1959	27 300	4 910	21 780	105 340	106 860	239 500	5 350
Förändring, i %, i förhållande till 13/10 1958	+ 1,7	+ 18,3	- 1,4	+ 4,0	- 8,7	- 2,3	- 39,7
i förhållande till 13/1 1958	- 0,9	+ 11,6	- 3,3	+ 8,0	+ 3,8	+ 5,0	- 18,6

ha sammanhängt med minskad förekomst av ettsvinsbesättningar (hushållssvin) samtidigt som större besättningar ökat i antal. För en fullständigare belysning av den allmänna utvecklingen under tidigare år hänvisas till Jordbruk och boskapsskötsel år 1951, där en översikt lämnats över svinstammens storlek

och sammansättning samt förändringar däri under tiden 1939—1951.

Beträffande utvecklingen under år 1958 må framhållas, att ökningen av antalet svin i Svealand och Götaland uppgick till drygt 9 % enligt räkningen i april och 7 % i oktober i jämförelse med antalet vid motsvarande tidpunkter

år 1957. Den samtidigt inträffade nedgången av antalet svinbesättningar utgjorde något under 1 respektive 4 %. Utvecklingen för de olika kategorierna av svin framgår i fråga om antalet i april av tab. H. För samtliga slag av svin förelåg ökning jämfört med april 1957. Den relativa uppgången utgjorde för fargaltar drygt 9 % och för modersuggor över 4 %. Ökningen var störst för gödsvin, 3 månader och däröver, nämligen över 12 %. Uppgången för grisar under 3 månader utgjorde 8 %. Beträffande resultaten av svinräkningen i oktober 1958, för vilken jämförelse med närmast föregående år ej gjorts i tabellerna kan nämnas, att antalet avelssvin ökade med drygt 4 %, gödsvin, 3 månader och däröver, med 10 och grisar under 3 månader med nära 7 %.

Den förut berörda utvecklingen av antalet hushållssvin belyses närmare av följande tablå, där antalet hushållssvin i Götaland och Svealand i oktober för vissa av åren 1943—1958 sammanställts med motsvarande antal svinbesättningar. Såsom framgår därav föreligger ett samband mellan utvecklingen för hushållssvin och besättningar. Antalet hushållssvin har sålunda sjunkit starkt samtidigt med nedgången av besättningarnas antal. Liksom i fråga om besättningarna konstateras för år 1957 ett avbrott i den tidigare utvecklingen, d. v. s. en ökning av antalet hushållssvin.

	Hushållssvin		Svin-
	Antal	Index (1943= 100)	besättn. Index (1943= 100)
oktober 1943 . .	391 710	100,0	100,0
» 1947 . .	260 980	66,6	73,4
» 1951 . .	204 760	52,3	61,1
» 1953 . .	182 840	46,7	57,2
» 1955 . .	148 080	37,8	50,2
» 1956 . .	128 710	32,9	46,8
» 1957 . .	158 390	40,4	50,3
» 1958 . .	150 320	38,4	48,4

De vid husdjursräkningen i juni 1958 erhållna uppgifterna om antalet svin angivas i tab. M med fördelning på olika storleksgrupper.

Resultaten av den extra svinräkningen den 12 januari 1959 redovisas i tab. K i jämförelse med motsvarande antal i januari respektive oktober 1958. Det totala antalet svin i januari 1959 var i Kristianstads och Skaraborgs län högre än vid motsvarande tidpunkt år 1958. I Malmöhus och Hallands län var antalet nära oförändrat. Ökningen för de två förstnämnda länen hänförde sig till gödsvin; antalet avelssvin minskade något. För samtliga fyra län voro emellertid avvikelserna beträffande hela antalet avelssvin obetydliga. Modersuggor, dräktiga första gången, ökade dock betydligt, medan antalet övriga modersuggor reducerades. I jämförelse med antalet i oktober 1958 konstateras nedgång i samtliga fyra län. Denna minskning kom helt på gödsvin. En mindre uppgång förelåg nämligen för avelssvin, som hänförde sig till modersuggor dräktiga första gången. Tablåen visar för ifrågasvarande fyra län även utvecklingen av antalet hushållssvin. I förhållande till oktober konstateras en stark nedgång, vilket i huvudsak torde återspegla en säsongmässig förändring.

I tab. 12 redovisas för län och hushållningssällskapsområden antalet svinbesättningar och antalet svin i april och oktober år 1958. På grund av viss osäkerhet för mindre områden beträffande antalet fargaltar ha dessa redovisats tillsammans med modersuggorna under rubriken avelssvin. I not till tabellen angives för hela det undersökta området avelssvinens fördelning på fargaltar samt modersuggor av olika slag.

Vid jämförelse mellan svinstammens storlek i april och oktober framgår, att

både antalet besättningar och antalet svin är betydligt större på hösten än våren och att ökningen hänför sig främst till gödsvin (över 3 månader). Däremot är antalet modersuggor i regel högre på våren. Dessa förhållanden återspeglar en naturlig säsongvariation. Under våren ökas produktionen av smågrisar, som uppfödas under sommaren, vilket kommer till uttryck i högre antal gödsvin, bl. a. hushållssvin, på hösten. Det högre antalet besättningar på hösten står i samband med det större antalet hushållssvin under denna del av året.

För de viktigaste svinproducerande länen kan erhållas en fullständigare belysning av förändringarna i antalet svin under året. I Kristianstads, Malmöhus, Hallands och Skaraborgs län ha, såsom förut nämnts, svinräkningar företagits fyra gånger under år 1958 samt dessutom i januari 1959.

I nedanstående tablå har gjorts en sam-

manställning av indextal, där antalet i januari 1958 har satts lika med 100. Om den gemensamma utvecklingen för samtliga fyra län betraktas, framgår att det totala antalet svin minskade obetydligt från januari till april och juni. I oktober förelåg en ökning, som i huvudsak torde ge uttryck för säsongnärsig förändring. Från oktober till januari sjönk svinantalet, men det var dock något högre än i januari 1958. Betraktas de tre kategorierna av svin framgår, att den konstaterade ökningen i januari 1959 hänförde sig till gödsvin, 3 månader och däröver. För avelssvin och grisar under 3 månader var antalet oförändrat. Avelssvinen kännetecknades av mycket obetydliga säsongförändringar. Även för grisar under 3 månader voro variationerna under året ej stora. Efter någon nedgång i april ökade antalet fram till oktober, då det var något större än vid övriga tidpunkter. Säsongänd-

	Kristianstads län	Malmöhus län	Hallands län	Skaraborgs län	Samtliga fyra län
<i>Avelssvin</i>					
jan. 1958	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
april »	101,2	100,3	98,5	103,3	100,8
juni »	100,6	99,5	100,0	103,2	100,7
okt. »	96,5	98,9	96,3	97,5	97,3
jan. 1959	98,2	101,0	101,1	99,1	99,8
<i>Övriga svin 3 mån. och däröver</i>					
jan. 1958	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
april »	106,2	104,0	106,3	99,1	104,0
juni »	100,7	94,7	90,0	87,6	94,2
okt. »	125,7	108,6	115,2	103,8	113,5
jan. 1959	118,5	99,9	99,4	108,0	106,8
<i>Grisar under 3 mån.</i>					
jan. 1958	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
april »	97,1	95,4	89,7	98,4	95,2
juni »	104,2	96,5	97,2	106,3	100,8
okt. »	103,4	102,9	96,4	113,6	103,8
jan. 1959	98,6	100,0	99,8	103,8	100,3
<i>Summa svin</i>					
jan. 1958	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
april »	101,3	99,9	96,5	99,3	99,6
juni »	102,3	96,0	95,1	97,9	98,0
okt. »	111,9	105,2	102,8	107,5	107,1
jan. 1959	106,9	100,1	99,8	105,0	103,0

ringarna voro störst för gödsvin, 3 månader och däröver. De förändringar i antalet svin under året, som betingas av enbart säsongmässiga faktorer, framträdde emellertid ej fullt isolerade vid denna jämförelse, då svinantalet samtidigt påverkas av utvecklingstendenser, som sträcka sig över årsväxlingarna. I redogörelser för resultaten av svinräkningar i april och oktober 1958, som publicerats i Jordbrukssekonomiska Meddelanden nr 7 1958 och nr 1 1959 finnas utförligare analyser av utvecklingen.

I fråga om svinskötselns relativa omfattning i olika områden visar tab. I, att Kristianstads, Malmöhus och Hallands län skilja sig från övriga län genom avsevärt högre relativt antal svin, nämligen för år 1958 respektive 142,3, 109,3 och 144,9 svin på 100 hektar reducerad jordbruksareal. Motsvarande tal för de tre naturliga huvudområdena uppgingo till 64,6 för södra och mellersta Sveriges slättbygder, 53,7 för skogs- och dalbygderna och 14,6 för norra Sverige. Svinskötseln har sålunda den största relativa omfattningen i södra och mellersta Sveriges slättbygder i olikhet mot nötkreatursskötseln, som där är relativt lägst.

Uppgifter om antalet *tjänstbara galtar* och *betäckta suggor* ha insamlats sedan år 1933. Enligt under år 1934 utfärdade bestämmelser skulle innehavare av fargalt i Svealand och Götaland månadsvis lämna uppgift om antalet fargaltar och det sammanlagda antalet under varje månad av dessa betäckta suggor. Den lokala insamlingen av dessa uppgifter åvilde landsfiskalerna respektive magistraterna eller kommunalborgmästarna, som skulle insända dem till statistiska centralbyrån, där bearbetningen verkställades. Under senare tid hade konstaterats en tilltagande ofullständighet i denna

statistik, varför en effektivisering därav ansågs erforderlig. Den 1 februari 1954 genomfördes en omläggning av galt- och betäckningsstatistiken. Den viktigaste förändringen därvid var, att uppgiftsamlingen överflyttades till hushållningssällskapen. Enligt de nya bestämmelserna angående befrämjandet i allmänhet av svinaveln föras hos dessa bl. a. galtregister och kontrollregister över avelssvin. Hushållningssällskapen ha därigenom möjlighet att utöva kontroll över att redovisningen blir fullständig. Enligt särskilda bestämmelser¹ för betäckningsstatistiken skall envar innehavare av galt, som utnyttjas för avelsändamål, dels föra journal med fortlöpande uppgifter om betäckningar samt om försäljning och inköp av fargalt, dels första dagen efter varje kalendermånads utgång till vederbörande hushållningssällskap insända kopia av de uppgifter, som under månaden införts i betäckningsjournalen. Galtinnehavarnas månadsuppgift omfattar sålunda numera, i olikhet mot tidigare, redovisning för varje betäckning under månaden. Uppgiftsskyldigheten har vidare utvidgats till att omfatta hela riket. Det åligger varje hushållningssällskap att kontrollera galthållarnas redovisning, att upprätta sammandrag för sällskapets område och insända detta till statistiska centralbyrån senast 10 dagar efter kalendermånadens utgång. Inom centralbyrån göres därefter en sammanställning, som visar antalet tjänstbara galtar och antalet betäckta suggor under den senast förflutna månaden samt förändringarna i jämförelse med närmast föregående månad och motsvarande månad föregående år. Dessa månadsrapporter tillställas månadsvis de närmast intresserade myndigheterna samt publiceras i tidskriften Lantman-

¹ Kungl. kung. den 30 december 1953 (nr 758).

Tab. L. Antal tjänstbara galtar och betäckta suggor för varje månad åren 1954—1958

Number of boars and covered sows

År	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Medeltal per år resp. summa
<i>Svealand och Götaland</i>													
Tjänstbara galtar													
Antal													
1958	6 265	6 259	6 366	6 431	6 402	6 390	6 409	6 363	6 349	6 297	6 322	6 434	6 357
1957	5 346	5 449	5 481	5 613	5 735	5 828	5 907	5 962	5 960	5 949	5 917	6 090	5 770
1956	4 608	4 659	4 740	4 811	4 815	4 808	4 838	4 876	4 938	5 053	5 091	5 265	4 875
1955	4 643	4 551	4 560	4 635	4 593	4 534	4 430	4 420	4 415	4 445	4 504	4 560	4 524
1954	3 332	4 316	4 483	4 426	4 361	4 372	4 361	4 394	4 419	4 443	4 485	4 578	4 331
Betäckta suggor													
Antal													
1958	34 934	28 753	29 279	29 520	29 974	30 353	28 619	28 320	25 026	27 741	32 555	35 035	360 109
1957	32 614	31 180	31 184	31 130	33 192	32 171	33 950	30 451	24 962	24 417	28 637	33 078	367 206
1956	27 142	21 687	28 607	29 332	27 462	25 313	23 989	26 289	23 553	26 598	27 608	30 324	317 904
1955	24 625	21 321	22 900	23 993	24 187	22 898	19 653	18 546	18 836	21 304	25 938	25 974	270 175
1954	24 201	27 795	30 549	26 380	25 318	24 029	22 594	22 290	20 985	21 752	25 523	27 093	298 509
Index ²													
1958	100,0	82,3	83,8	84,5	85,8	86,9	81,9	81,1	71,6	79,4	93,2	100,3	—
1957	100,0	95,6	95,6	95,4	101,8	98,6	104,2	93,4	76,5	74,9	88,4	101,4	—
1956	100,0	79,9	105,4	108,1	101,2	93,3	88,4	96,9	86,8	98,0	101,7	111,7	—
1955	100,0	86,6	93,0	97,4	98,2	93,0	79,8	75,3	76,5	86,5	105,3	105,5	—
<i>Hela riket</i>													
Tjänstbara galtar													
Antal													
1958	6 518	6 514	6 622	6 684	6 660	6 646	6 665	6 617	6 601	6 551	6 573	6 691	6 612
Betäckta suggor													
Antal													
1958	36 149	29 778	30 230	30 388	31 080	31 441	29 726	29 287	25 793	28 658	33 688	36 337	372 555

¹ Den starka ökningen mellan januari och februari 1954 förklaras av omläggningen av denna statistik, se sid. 47. — ² För år 1954 har index ej beräknats, beroende på att antalet för januari ej är jämförbart med övriga månader.

nen, Jordbrukarnas Föreningsblad och Jordbruksekonomiska Meddelanden. I föreliggande redogörelse återgivas i tab. L resultaten för sista 5-årsperioden beträffande tjänstbara galtar och betäckta suggor för de olika månaderna. För betäckta suggor angivas i tabellen även indextal, som visa förändringarna under året; antalet i januari respektive år, med undantag av år 1954, har satts lika med

100. För år 1954 äro nämligen månads-siffrorna ej jämförbara med januari, beroende på omläggningen av statistiken den 1 februari detta år.

Såsom framgår av tab. L erhöles en betydligt förbättrad redovisning av såväl galtar som betäckta suggor genom omorganisationen. Antalet betäckta suggor ökade kraftigt från januari till februari år 1954. Antalet galtar, som väx-

Tab. M. Fördelning på olika storleksgrupper av antalet husdjur den 2 juni 1958, hela riket
Number of domestic animals within different size groups

Djurslag	Absoluta tal									Relativa tal								
	0—2 ¹ ha	2—5 ha	5—10 ha	10—20 ha	20—30 ha	30—50 ha	50— 100 ha	över 100 ha	Sum- ma	0—2 ha	2—5 ha	5— 10 ha	10— 20 ha	20— 30 ha	30— 50 ha	50— 100 ha	över 100 ha	Sum- ma
Hästar, 3 år och däröver	18 310	40 080	70 930	56 100	17 230	11 360	6 220	5 380	225 610	8,1	17,8	31,4	24,9	7,6	5,0	2,8	2,4	100
Unghästar, 1 och 2 år .	190	780	2 770	4 070	1 650	1 440	1 190	1 070	13 160	1,5	5,9	21,1	30,9	12,5	10,9	9,1	8,1	100
Föi	90	230	1 200	1 700	710	610	430	530	5 500	1,6	4,2	21,8	30,9	12,9	11,1	7,8	9,7	100
Summa hästar	18 590	41 090	74 900	61 870	19 590	13 410	7 840	6 980	244 270	7,6	16,8	30,7	25,3	8,0	5,5	3,2	2,9	100
Tjurar och oxar, 1 år och däröver	520	1 130	5 450	9 980	5 250	3 850	2 160	2 310	30 680	1,7	3,7	17,9	32,5	17,1	12,6	7,0	7,5	100
Kor, som kalvat endast en gång	10 700	24 690	51 930	70 440	31 520	24 920	17 640	17 340	249 180	4,3	9,9	20,8	28,3	12,6	10,0	7,1	7,0	100
Övriga kor	75 350	156 330	289 190	304 830	118 770	87 310	53 430	49 150	1 134 890	6,6	13,8	25,5	26,9	10,5	7,7	4,7	4,3	100
Kvigor, 1 år och däröver avsedda för pålägg .	7 500	31 580	82 380	126 680	63 220	55 890	39 450	41 190	447 890	1,7	7,0	18,4	28,3	14,1	12,5	8,8	9,2	100
Stutar, kvigor och kal- var, 1 år och däröver avsedda för slakt . .	710	4 950	15 070	27 080	17 590	20 310	14 750	19 250	119 710	0,6	4,1	12,6	22,6	14,7	17,0	12,3	16,1	100
Kalvar under 1 år av- sedda för pålägg . .	6 920	22 550	61 380	93 160	46 530	39 260	26 940	27 970	324 710	2,1	7,0	18,9	28,7	14,3	12,1	8,3	8,6	100
Kalvar under 1 år av- sedda för slakt . . .	7 920	34 660	58 330	54 900	23 870	21 910	14 760	19 860	236 210	3,4	14,7	24,7	23,2	10,1	9,3	6,2	8,4	100
Summa nötkreatur	109 620	275 890	563 760	687 070	306 750	253 480	169 130	177 070	2 542 770	4,3	10,8	22,2	27,0	12,1	10,0	6,6	7,0	100
Får och lamm	16 600	17 330	24 730	27 300	14 760	15 560	9 410	13 370	139 060	11,9	12,5	17,8	19,6	10,6	11,2	6,8	9,6	100
Fargaltar	100	150	810	1 870	1 640	1 550	880	540	7 540	1,3	2,0	10,7	24,8	21,7	20,6	11,7	7,2	100
Modersuggor	1 450	10 630	44 620	81 950	40 640	30 160	15 200	8 880	233 530	0,6	4,6	19,1	35,1	17,4	12,9	6,5	3,8	100
Övriga svin, 3 mån. o. däröver	31 720	28 510	102 110	228 890	124 680	120 830	86 110	80 380	803 230	4,0	3,6	12,7	28,5	15,5	15,0	10,7	10,0	100
Grisar under 3 mån. .	22 040	58 360	204 300	323 480	160 180	122 770	64 420	44 730	1 000 280	2,2	5,8	20,4	32,3	16,0	12,3	6,5	4,5	100
Summa svin och grisar	55 310	97 650	351 840	636 190	327 140	275 310	166 610	134 530	2 044 580	2,7	4,8	17,2	31,1	16,0	13,5	8,1	6,6	100

¹ Antalet husdjur i storleksgruppen 0—2 hektar enligt 1951 års jordbruksräkning.

lar obetydligt från en månad till en annan, ökade med nära 1 000.

Utvecklingen beträffande antalet betäckningar under år 1958 kännetecknades liksom tidigare år av en nedgång från januari till februari. Under följande månader fram till och med augusti voro förändringarna ganska små. Efter en markant nedgång i september ökade betäckningarna och uppgingo i december till ungefär samma antal som i januari. Det totala antalet betäckningar år 1958 utgjorde för Svealand och Götaland 360 000 eller nära 2 % mindre än närmast föregående år.

Höns

Den samtidigt med svinräkningen i april 1958 verkställda hönsräkningen utfördes även enligt stickprovsmetod och omfattade Götaland, Svealand och Gästrikland. Inom det undersökta området redovisades vid 1951 års jordbruksräkning 95 % av det totala antalet höns och kycklingar i riket. Sammanställningen i tab. H visar utvecklingen i jämförelse med åren 1957 och 1956. De i tabellen lämnade uppgifterna avse hela riket; komplettering har verkställts för Norrland utom Gästrikland med användande av uppgifter från 1951 års jordbruksräkning, vilka omräknats till att avse samma tidpunkt som hönsräkningen. Antalet höns i april 1958 i hela riket utgjorde efter nämnda kompletteringar 7 503 000, vilket innebar en obetydlig ökning sedan år 1957, nämligen med 32 000 (0,4 %). I fråga om kycklingar, som vid samma tidpunkt uppgick till 3 804 000, var antalet i det närmaste oförändrat. Det sammanlagda antalet höns och kycklingar år 1958 utgjorde 11 307 000, vilket var 33 000 (0,3 %) mer än år 1957.

Nötkreatursenheter¹

För att erhålla jämförbara uttryck för kreatursskötselns omfattning som helhet betraktad inom olika områden ha de olika slagen av husdjur reducerats till en gemensam enhet, enligt inom jordbruksstatistiken tidigare tillämpade grunder. Resultaten av denna omräkning meddelas i tab. 13. Det sålunda beräknade antalet nötkreatursenheter uppgick år 1958 till 2 853 000 mot 2 762 000 år 1957: ökningen motsvarade 3,3 %.

Det till nötkreatursenheter omräknade antalet husdjur har satts i relation till jordbruksarealen. I tab. I redovisas antalet nötkreatursenheter per 100 hektar reducerad jordbruksjord för samtliga län och naturliga områden. Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder hade liksom åren 1956 och 1957 det högsta relativa antalet nötkreatursenheter. Det uppgick där till 92,6 mot 87,9 i norra Sverige, som före år 1956 hade större antal nötkreatur per hektar jordbruksjord än de båda övriga huvudområdena. I slättbygderna var antalet betydligt lägre, 64,9. För hela riket uppgick det relativa antalet nötkreatursenheter år 1958 till 76,5.

Husdjurens fördelning på storleksgrupper efter åkerarealen

I likhet med arealuppgifterna ha även uppgifterna till kreatursräkningen år 1958 blivit föremål för en särskild bearbetning, avsedd att belysa husdjurens fördelning på olika storleksgrupper efter åkerarealen. I tab. M lämnas för hela riket uppgifter om dels det absoluta antalet hästar, nötkreatur, får och svin, dels

¹ 1 nötkreatursenhet = 1 fullvuxet nötkreatur, 2 ungnöt eller kalvar, $\frac{2}{3}$ vuxen häst, $\frac{4}{3}$ unghäst eller föl, 4 svin, 10 får resp. 12 getter. Till kaniner, fjäderfän och bisamhällen har hänsyn ej tagits.

det relativa antalet inom olika storleksgrupper. För de storleksgrupper, som voro uteslutna vid kreatursräkningen år 1958, har komplettering företagits med användande av uppgifter från jordbruksräkningen år 1951.

Fördelningen av antalet husdjur på olika storleksgrupper grundar sig på storleksgruppfördelningen av den totala åkerarealen enligt jordbruksräkningen år 1956. På grund av att åkerarealens fördelning på olika storleksgrupper undergår en fortlöpande förskjutning från lägre mot högre grupper, uppstår för åren mellan jordbruksräkningarna någon överskattning för de lägre storleksgrupperna och motsvarande underskattning för de högre. Denna avvikelse ökar med antalet år efter senaste jordbruksräkning. Den för år 1958 redovisade storleksgruppfördelningen av antalet husdjur torde dock ganska väl motsvara den aktuella.

Enligt tab. M kom år 1958 80 % av hästarna, 64 % av nötkreaturen, 62 % av fåren och 56 % av svinen på brukningsenheter med högst 20 hektar åker.

IV. Arbetskraften i jordbruket

Sedan år 1951 ha vid arealinventeringarna i juni förutom uppgifterna om åkerjordens användning och antalet husdjur även infordrats vissa andra uppgifter rörande jordbruket, bl. a. om arbetskraftens storlek. Uppgifternas omfattning och specificering framgå av uppgiftsformulären, vilka ingå som bilagor i publikationen *Jordbruk och boskapsskötsel* för ifrågavarande år. På grundval av detta material ha verkställts skattningar av arbetskraftens storlek i jordbruket inom olika områden och storleksgrupper.

En betydande del av husdjuren hänförde sig till småbruk (brukningsenheter med högst 10 hektar åker), nämligen 55 % av hästarna, 37 % av nötkreaturen, 42 % av fåren och 25 % av svinen. Av hela antalet hästar och får kommer sålunda förhållandevis större del på de mindre jordbruken än i fråga om nötkreatur och svin. Gruppen 10—20 hektar representerar en stor del av svinstammen, år 1958 31 %.

Fargaltar förekomma endast i mindre omfattning på de mindre jordbruken; däremot synes förekomsten av moder-suggor vara ganska stor. Omkring hälften av avelssvinen hänför sig till brukningsenheter med 10—30 hektar åker. I fråga om nötkreaturen konstateras, att en mycket stor andel av kalvar under 1 år, avsedda för slakt, kommer på brukningsenheter med högst 10 hektar åker, medan det relativa antalet stutar, kvigor och kalvar, 1 år och däröver avsedda för slakt är lågt. Göddjursuppfödning synes främst förekomma på medelstora och stora jordbruk.

Uppgifterna ha avsett dels antalet i jordbruket sysselsatta personer vid en viss tidpunkt (i början av juni) med fördelning på olika kategorier samt dels den totala under närmast föregående år lejda arbetskraften i arbetstimmar räknat. De förstnämnda uppgifterna ha även omfattat brukarna jämte familjemedlemmar över 15 år. För bedömningen av dessa uppgifter må framhållas, att avgörandet, i vilken mån familjemedlemmarna skulle räknas som deltagande i jordbruksarbetet, kan ha varierat. Sålunda torde till familjen hörande kvin-

nor, som huvudsakligen sysslat med hushållsarbete i vissa fall här ha medtagits. Vidare förefinnes risk, att i vissa fall personer, som tillfälligt arbetat i t. ex. skogsavverkning, kunna ha betraktats som sysselsatta i jordbruket. Då jordbrukets arbetskraft varierar under året och de infordrade uppgifterna avse en viss bestämd dag, kunna de här framlagda uppgifterna om antalet sysselsatta i början av juni icke göra anspråk på att representera den genomsnittliga arbetskraften under ifrågavarande år. Avsikten har varit, att dessa undersökningar, utförda under en längre tid, skulle bidra till att belysa de relativa förändringarna från år till år i arbetsvolymen. År 1955 påbörjades liknande undersökningar av arbetskraftens storlek i oktober i samband med arealinventeringen. Sedan år 1956 inhämtas dylika uppgifter även i anslutning till svinräkningen i april. Sålunda utföras skattningar av arbetskraftens storlek fr. o. m. år 1956 tre gånger om året, i april, juni och oktober.

I tab. N anges för de tre huvudområdena och hela riket det beräknade antalet i jordbruket sysselsatta personer i början av juni åren 1956—1958 samt det totala antalet lejda arbetstimmar åren 1956 och 1957. Uppgifterna avse enbart brukningsenheter med mer än två hektar åker. De här redovisade uppgifterna för åren 1956—1957 avvika något från tidigare publicerade, beroende på att nya skattningar utförts på grundval av 1956 års jordbruksräkning (se sid. 4).

Det totala antalet i jordbruket sysselsatta personer den 2 juni 1958 på brukningsenheter med mer än 2 hektar åker i hela riket utgjorde enligt undersökningen 584 000 mot 602 000 år 1957 och 613 000 år 1956, vilket innebar en nedgång med 3,0 % sedan år 1957 och 4,7

% jämfört med år 1956. Antalet sysselsatta den 2 juni 1958 fördelade sig med 497 000 på brukare jämte familjemedlemmar, varav 289 000 män och 208 000 kvinnor, 47 000 fast anställda, varav 40 000 män och 7 000 kvinnor samt 40 000 tillfälligt anställda, varav 28 000 män och 12 000 kvinnor.

Beträffande utvecklingen för hela riket under tiden 1956—1958 för de olika kategorierna av arbetskraft konstateras, att nedgången varit störst för den fast anställda arbetskraften, som under de två åren sjunkit med 10 % ifråga om män och 25 % för kvinnor. För brukare jämte familjemedlemmar samt tillfälligt anställda föreligger endast mindre nedgång beträffande män, omkring 2 %, medan antalet kvinnor i dessa grupper sjunkit betydligt mera. Utvecklingen inom de tre huvudområdena synes för män i gruppen brukare jämte familjemedlemmar och den fast anställda arbetskraften ha varit ganska likartad i slättbygderna samt skogs- och dalbygderna i södra och mellersta Sverige. I norra Sverige har nedgången varit större, särskilt beträffande den senare gruppen. Även för kvinnor tillhörande gruppen brukare jämte familjemedlemmar redovisas större nedgång i norra Sverige. Detta gäller däremot ej för fast anställda kvinnor, som kännetecknas av något mera ojämn utveckling.

Den tillfälligt anställda arbetskraften visar beträffande män nedgång i skogs- och dalbygderna, medan oförändrat antal redovisas för de två övriga områdena. För tillfälligt anställda kvinnor konstateras större växlingar mellan enskilda år än för män. I de två huvudområdena i södra och mellersta Sverige förelåg en stark nedgång år 1958 för denna grupp.

I fråga om antalet sysselsatta kan jäm-

Tab. N. Antal i jordbruket den 1 juni 1956, 3 juni 1957 och den 2 juni 1958 sysselsatta personer över 15 år samt totala antalet lejda arbetstimmar åren 1956 och 1957

Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture and number of paid working-hours on farms of more than 2 hectares (5 acres) arable land

Uppgifterna avse brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

	Södra och mellersta Sveriges slättbygder			Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder			Norra Sverige			Hela riket		
	1956 ¹ 1/0	1957 ¹ 3/0	1958 2/0	1956 ¹ 1/0	1957 ¹ 3/0	1958 2/0	1956 ¹ 1/0	1957 ¹ 3/0	1958 2/0	1956 ¹ 1/0	1957 ¹ 3/0	1958 2/0
<i>Brukaren jämte familjemedlemmar</i>												
Män	104 760	103 790	104 630	114 640	114 560	113 580	73 800	71 640	70 610	293 200	289 590	288 820
Index	100,0	99,1	99,9	100,0	99,9	99,1	100,0	97,1	95,7	100,0	98,9	98,5
Kvinnor	74 900	74 190	71 890	88 450	85 200	82 500	59 070	57 780	53 730	222 420	217 170	208 120
Index	100,0	99,1	96,0	100,0	96,3	93,3	100,0	97,8	91,0	100,0	97,6	93,6
<i>Lejld arbetskraft</i>												
<i>Fast anställda</i>												
Män	32 770	31 470	29 640	10 730	9 890	9 740	1 360	1 330	1 100	44 860	42 690	40 480
Index	100,0	96,0	90,4	100,0	92,2	96,8	100,0	97,8	80,9	100,0	95,2	90,2
Kvinnor	4 650	4 460	3 530	3 370	2 560	2 080	1 370	1 180	1 410	9 390	8 200	7 020
Index	100,0	95,9	75,9	100,0	76,0	61,7	100,0	86,1	102,9	100,0	87,3	74,8
<i>Tillfälligt anställda</i>												
Män	15 100	15 450	14 960	7 710	7 400	7 160	5 250	5 680	5 300	28 060	28 530	27 420
Index	100,0	102,3	99,1	100,0	96,0	92,9	100,0	108,2	101,0	100,0	101,7	97,7
Kvinnor	12 110	12 000	9 830	1 570	2 120	1 370	1 010	1 200	1 130	14 690	15 320	12 330
Index	100,0	99,1	81,2	100,0	135,0	87,3	100,0	118,8	111,9	100,0	104,3	88,9
<i>Samtliga sysselsatta</i>												
Män	152 630	150 710	149 230	133 080	131 850	130 480	80 410	78 650	77 010	366 120	361 210	356 720
Index	100,0	98,7	97,8	100,0	99,1	98,0	100,0	97,8	95,8	100,0	98,7	97,4
Kvinnor	91 660	90 650	85 250	93 340	89 880	85 950	61 450	60 160	56 270	246 500	240 690	227 470
Index	100,0	98,9	93,0	100,0	96,2	92,0	100,0	97,9	91,6	100,0	97,6	92,3
<i>Totala antalet lejda arbetstimmar</i>												
År 1956	År 1957	År 1958	År 1956	År 1957	År 1958	År 1956	År 1957	År 1958	År 1956	År 1957	År 1958	
Antal	112 911 410	105 563 980	..	41 906 610	39 002 900	..	12 057 680	11 230 030	..	166 875 700	155 796 910	..
Index	100,0	93,5	..	100,0	93,1	..	100,0	93,1	..	100,0	93,4	..

¹ Tidigare publicerade uppgifter för åren 1956 och 1957 korrigerade. Se sid. 4.

förelsen mellan olika år störs av vissa faktorer, t. ex. väderleksförhållandena och växtlighetens utveckling. Däremot bör jämförbarhet föreligga mellan uppgifterna om det totala antalet lejda arbetstimmar, som för hela riket under åren 1955—1957 utgjorde respektive 181 001 000, 166 876 000 och 155 797 000, vilket innebar en minskning mellan åren 1955—1956 med 7,8 % och åren 1956—1957 med 6,6 %.

I *tab. 16* lämnas för de tre huvudområdena och hela riket uppgifter om arbetskraftens storlek inom olika storleksgrupper år 1958. *Tab. O* visar för de tre huvudområdena och hela riket den relativa fördelningen på storleksgrupper av dels samtliga kategorier av sysselsatta i jordbruket och dels antalet lejda arbetstimmar i jämförelse med åkerarealens och brukningsenheternas fördelning enligt 1956 års jordbruksräkning. Såsom man kan vänta framgår av tabellen, att brukarnas fördelning i huvudsak motsvarar brukningsenheternas, medan den lejda arbetskraften visar bättre anslutning till åkerarealens fördelning.

Arbetskraftens storlek i förhållande till åkerarealen belyses storleksgruppvis i *tab. 17*. Såsom framgår därav är antalet i jordbruket sysselsatta brukare jämte familjemedlemmar per 100 hektar åker helt naturligt högst i den lägsta storleksgruppen och avtar starkt med ökad storlek på brukningsenheterna. För fast anställda män liksom för antalet lejda arbetstimmar konstateras ett motsatt förhållande. Beträffande fast anställda kvinnor och tillfälligt anställda av båda könen föreligger ej något utpräglat samband mellan antalet anställda per hektar och brukningsenheternas storlek. En jämförelse storleksgruppvis mellan de tre huvudområdena visar för de lägsta

grupperna något högre antal brukare jämte familjemedlemmar per 100 hektar åker i södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder samt i norra Sverige än i slättbygderna. I fråga om den lejda arbetskraften konstateras för fast anställda män något högre antal i slättbygderna och för tillfälligt anställda något högre antal i norra Sverige än i de övriga områdena. Beträffande anställda kvinnor äro skillnaderna mellan områdena mindre.

I *tab. P* har gjorts en sammanställning av antalet i jordbruket sysselsatta personer vid fyra tidpunkter under ett produktionsår, nämligen den 1 oktober 1957 samt den 14 april, 2 juni och 1 oktober 1958. En uppfattning om variationerna i arbetsvolymen under ett produktionsår erhålles genom jämförelse mellan de olika tidpunkterna. Jämförelsen kan emellertid ej göras för hela riket utan endast för de två huvudområdena i södra och mellersta Sverige. Undersökningarna i april och oktober ha ej omfattat de fyra nordligaste länen. Såsom framgår av tabellen, minskade för hela området det totala antalet sysselsatta från oktober 1957 till april 1958 med 11 % för män och 16 % för kvinnor. Från april till juni förelåg däremot en ökning med drygt 5 respektive 8 %. I oktober hade antalet stigit ytterligare men var för de två kategorierna 4 respektive 6 % lägre än vid samma tidpunkt år 1957. Den här beskrivna utvecklingen avser samtliga sysselsatta. För de tre grupperna av jordbrukets arbetskraft konstateras stora skillnader i fråga om variationerna under året. Som väntat företer gruppen brukare jämte familjemedlemmar de minsta växlingarna, medan antalet tillfälligt sysselsatta varierar starkt. Beträffande den först nämnda gruppen konstateras en säsong-

Tab. P. I jordbruket den 1 oktober 1957, 14 april, 2 juni och 1 oktober 1958 sysselsatt arbetskraft över 15 år

Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on farms of more than 2 hectares (5 acres) arable land

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker.

	Södra och mellersta Sveriges slättbygder				Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder				Summa			
	1957 1/10	1958 14/4	1958 2/6	1958 1/10	1957 1/10	1958 14/4	1958 2/6	1958 1/10	1957 1/10	1958 14/4	1958 2/6	1958 1/10
<i>Brukaren jämte familjemedlemmar</i>												
Män	106 450	103 450	104 630	104 890	115 190	110 960	113 580	114 140	221 640	214 410	218 210	219 030
Index	100	97,2	98,3	98,5	100	96,3	98,6	99,1	100	96,7	98,5	98,8
Kvinnor	75 930	69 690	71 890	72 800	85 440	80 310	82 500	83 210	161 370	150 000	154 390	156 010
Index	100	91,8	94,7	95,9	100	94,0	96,6	97,4	100	93,0	95,7	96,7
<i>Lejd arbetskraft</i>												
<i>Fast anställda</i>												
Män	30 400	28 570	29 640	29 340	10 430	9 540	9 740	9 970	40 830	38 110	39 380	39 310
Index	100	94,0	97,5	96,5	100	91,5	93,4	95,6	100	93,3	96,4	96,3
Kvinnor	4 590	4 050	3 530	3 790	2 740	2 130	2 080	1 850	7 330	6 180	5 610	5 640
Index	100	88,2	76,9	82,6	100	77,7	75,9	67,5	100	84,3	76,5	76,9
<i>Tillfälligt anställda</i>												
Män	23 550	7 730	14 960	18 000	13 210	5 370	7 160	11 200	36 760	13 100	22 120	29 200
Index	100	32,8	63,5	76,4	100	40,7	54,2	84,8	100	35,6	60,2	79,4
Kvinnor	16 470	1 440	9 830	11 730	4 380	640	1 370	4 760	20 850	2 080	11 200	16 490
Index	100	8,7	59,7	71,2	100	14,6	31,3	108,7	100	10,0	53,7	79,1
<i>Samtliga sysselsatta</i>												
Män	160 400	139 750	149 230	152 230	138 830	125 870	130 480	135 310	299 230	265 620	279 710	287 540
Index	100	87,1	93,0	94,9	100	90,7	94,0	97,5	100	88,8	93,5	96,1
Kvinnor	96 990	75 180	85 250	88 320	92 560	83 080	85 950	89 820	189 550	158 260	171 200	178 140
Index	100	77,5	87,9	91,1	100	89,8	92,9	97,0	100	83,5	90,3	94,0

mässig nedgång i april. Efter uppgång i juni och oktober var antalet dock något lägre än i oktober 1957. För fast anställda män förelåg likartad utveckling; nedgången var emellertid något större. Antalet fast anställda kvinnor minskade starkt i april och sjönk ytterligare i juni; det förblev sedan ungefär oförändrat i oktober men var då 23 % lägre än vid samma tidpunkt år 1957.

I fråga om den tillfälligt anställda arbetskraften förelåg en mycket stark nedgång i april. Därefter ökade antalet i juni och oktober, men var vid den sistnämnda tidpunkten betydligt lägre (21 %) än i oktober 1957. Säsongväx-

lingarna voro större för kvinnor än för män. Sålunda var antalet tillfälligt anställda kvinnor i april blott en tiondel av antalet i oktober 1957.

Mellan de två huvudområdena förelägo inga mera framträdande skillnader i säsongförändringarna i fråga om brukare jämte familjemedlemmar samt fast anställd arbetskraft. För tillfälligt anställda konstateras större olikheter mellan områdena. Sålunda var nedgången i april och uppgången i juni större i slättbygderna. Däremot förelåg i skogs- och dalbygderna betydligt större ökning av antalet tillfälligt sysselsatta personer från juni till oktober 1958.

V. Antal traktorer, skördetröskor m. m. samt förbrukningen av driv- och smörjmedel i jordbruket år 1957

På framställning av statens jordbruksnämnd infordrade statistiska centralbyrån i samband med inventeringen av höstsådda arealer i oktober 1957 uppgifter om antalet traktorer, skördetröskor m. m. samt förbrukningen av driv- och smörjmedel under år 1957. Uppgifterna inhämtades från det urval av brukningsenheter, som uttogs år 1957 för de jordbruksstatistiska undersökningarna (se sid. 2). Undersökningen avsåg brukningsenheter med mer än 2 hektar åker i hela landet. Hela urvalet uppgick till 26 800 brukningsenheter och uppgifter erhöles från 25 610 eller 95,6 %. Uppgifterna om maskininnehavet skulle avse maskiner, som jordbrukarna ägde den 1 oktober 1957 och användes för arbete i jordbruk och skogsbruk. Uppgifterna om driv- och smörjmedel skulle avse förbrukningen för de redovisade maskinerna under tiden 1 januari—30 september och den beräknade förbruk-

ningen för tiden 1 oktober—31 december.

Bearbetningen av det infordrade uppgiftsmaterialet utfördes av statens jordbruksnämnd. Därvid kompletterades materialet med motsvarande uppgifter från maskinhållare (maskinstationer), som använde maskinerna huvudsakligen i jordbruket. Skattningar av totalsiffror för olika områden och storleksgrupper utfördes på samma sätt som vid arealinventeringarna och grundades på uppgifter om totalpopulationen enligt 1956 års jordbruksräkning.

En utförlig redogörelse för undersökningen och resultaten därav har publicerats i Jordbruksekonomiska Meddeladen 1958: 6 och 1959: 1. Då det har ansetts önskvärt, att uppgifter av detta slag äro tillgängliga i denna publikation, meddelas huvudresultaten av denna undersökning även här. Så skedde även vid en av statistiska centralbyrån verk-

Tab. Q. Antal traktorer, skördetröskor, dragbilar, jeepar och stationära motorer inom huvudområden och olika storleksgrupper av jordbruk samt antal traktorer och skördetröskor per 100 hektar åker år 1957

Number of tractors, harvest threshers etc. by size of holdings in 1957

Områden	Storleksgrupper, hektar åker							Maskin- hållare	Samt- liga
	2—5	5—10	10—20	20—30	30—50	50— 100	Över 100		
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>									
Antal traktorer	2 614	8 583	24 810	14 994	14 183	9 532	7 293	399	82 408
» skördetröskor	—	79	1 474	2 869	4 863	3 737	3 198	137	16 357
» dragbilar	404	411	181	86	54	41	26	11	1 214
» jeepar	102	—	9	11	—	14	79	11	226
» stationära motorer	154	209	776	736	722	530	527	16	3 670
» traktorer per 100 hektar åker	5,1	5,6	5,6	4,5	3,9	3,1	2,1		4,1
» skördetröskor per 100 hektar åker	0,0	0,1	0,3	0,9	1,3	1,2	0,9		0,8
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder</i>									
Antal traktorer	2 768	11 020	14 413	4 293	2 621	1 610	1 039	299	38 063
» skördetröskor	—	177	549	557	741	624	425	32	3 102
» dragbilar	895	540	204	29	29	9	1	25	1 732
» jeepar	41	17	30	20	—	9	13	3	133
» stationära motorer	524	619	566	109	115	74	69	5	2 081
» traktorer per 100 hektar åker	2,0	3,8	4,7	4,0	3,3	2,6	2,0		3,7
» skördetröskor per 100 hektar åker	0,0	0,1	0,2	0,5	0,9	1,0	0,8		0,3
<i>Norra Sverige</i>									
Antal traktorer	3 247	6 088	4 675	623	206	81	31	137	15 088
» skördetröskor	19	20	148	98	43	25	7	1	361
» dragbilar	453	489	102	5	1	—	—	3	1 053
» jeepar	197	117	29	—	7	4	1	—	355
» stationära motorer	147	247	72	9	4	6	3	2	490
» traktorer per 100 hektar åker	2,5	3,2	4,3	3,7	3,2	2,4	1,8		3,3
» skördetröskor per 100 hektar åker	0,0	0,0	0,1	0,6	0,7	0,8	0,4		0,1
<i>Hela riket</i>									
Antal traktorer	8 629	25 691	43 898	19 910	17 010	11 223	8 363	835	135 559
» skördetröskor	19	276	2 171	3 524	5 647	4 386	3 630	170	19 823
» dragbilar	1 752	1 440	487	120	84	50	27	39	3 999
» jeepar	340	134	68	31	7	27	93	14	714
» stationära motorer	825	1 075	1 414	854	841	610	599	23	6 241
» traktorer per 100 hektar åker	2,7	4,0	5,1	4,3	3,8	3,0	2,1		3,9
» skördetröskor per 100 hektar åker	0,0	0,0	0,3	0,8	1,3	1,2	0,9		0,6

ställd liknande undersökning i oktober 1954. Resultaten redovisades då i Jordbruks- och boskapsskötsel 1954.

I *tab. 18* redovisas för län och hela riket det skattade totala antalet traktorer samt antalet därav tillhörande maskinhållare. Vidare anges i tabellen traktorernas fördelning efter utrustning och drivmedel. Uppgifter om antalet skörde-tröskor, dragbilar, jeepar och stationära motorer lämnas i *tab. 19*. För de tre huvudområdena och hela riket redovisas i *tab. Q* fördelningen på olika storleksgrupper av jordbruk dels det absoluta antalet traktorer, skördetröskor, dragbilar, jeepar och stationära motorer, dels antalet per 100 hektar åker av de två förstnämnda maskinslagen.

Antalet traktorer i jordbruksdrift den 1 oktober 1957 uppgick enligt undersökningen till 135 560, varav 840 tillhörande maskinhållare. Av hela antalet voro 130 930 utrustade med gummihjul, 4 000 med järnhjul och 630 med bandkryp-kedjor. De fördelades efter drivmedel på följande sätt. För 20 650 traktorer användes bensin, för 39 830 motorbrännolja och för 75 080 motorfotogen. För att belysa utvecklingen har följande sammanställning gjorts med uppgifter från tidigare traktorräkningar:

År	Antal traktorer
1944	21 200
1951	69 800
1952	76 400
1954	107 500
1957	134 700

Då tidigare räkningar ha avsett traktorer hos jordbrukare, har för 1957 utslutits det i tabellerna medtagna antalet hos maskinhållare. Sedan år 1944 har antalet traktorer ökat mer än sex gånger. Ökningen sedan år 1954 uppgår till 25 %.

Följande tablå visar traktorernas re-

lativa fördelning på olika storleksgrupper av jordbruk i jämförelse med motsvarande fördelning åren 1954 och 1944. Det framgår därav, att den tidigare konstaterade ökningen av det relativa antalet i de lägsta storleksgrupperna har fortsatt även mellan åren 1954 och 1957, trots minskning av antalet brukningsenheter i dessa grupper. Av hela antalet traktorer år 1957 kom sålunda över 25 % på brukningsenheter med högst 10 hektar åker mot knappt 22 % respektive drygt 6 % åren 1954 och 1944.

Storleksgrupper hektar åker	Relativ fördelning		
	År 1957	År 1954	År 1944
2— 5	6,4	5,6	2,0
5— 10	19,1	16,2	4,4
10— 20	32,6	33,5	12,6
20— 30	14,8	15,7	17,6
30— 50	12,6	12,9	26,3
50—100	8,3	9,1	20,6
Över 100	6,2	7,0	16,5
Summa 100	100	100	100

I förhållande till åkerarealen hade brukningsenheter med 10—20 hektar åker det största antalet traktorer, nämligen för hela riket 5,1 per 100 hektar åker. Det lägsta relativa antalet konstateras för den högsta storleksgruppen, där antalet var 2,1. Även i den minsta storleksgruppen (2—5 hektar åker) var antalet traktorer lågt, nämligen 2,7 per 100 hektar åker, vilket torde sammanhänga med att där i större utsträckning användas förhyrda traktorer eller annan dragkraft. För de största brukningsenheterna torde ett effektivare utnyttjande av traktorerna förklara det låga antalet. Av de tre huvudområdena hade slättbygderna i södra och mellersta Sverige det högsta antalet traktorer i förhållande till åkerarealen, vilket gällde för samtliga storleksgrupper.

I *tab. 19* lämnas uppgifter om det skattade antalet skördetröskor, dragbi-

Tab. R. Förbrukning av driv- och smörjmedel till traktorer, skördetröskor, dragbilar, jeepar och stationära motorer i jordbruket år 1957

Consumption of motorfuels and lubricants for tractors, harvest threshers etc. in agriculture in 1957

Uppgifterna avse bruksenheter med mer än 2 hektar åker samt maskinhållare i jordbruket

Områden	Startbensin m ³	Drivbensin m ³	Motorbrännolja m ³	Motorfotogen m ³	Summa drivmedel m ³	Smörjmedel (fasta o. flytande) ton
Stockholms stad och län	990	910	4 490	8 000	14 390	540
Uppsala län	820	660	6 380	7 800	15 660	600
Södermanlands län	1 020	1 030	5 820	8 900	16 770	620
Östergötlands län	1 530	1 520	10 060	13 400	26 510	990
Jönköpings län	550	1 790	1 930	3 300	7 570	290
Kronobergs län	340	870	1 190	2 210	4 610	160
Kalmar läns norra del	440	400	1 500	3 050	5 390	200
Kalmar läns södra del	840	520	3 190	7 080	11 630	440
Gotlands län	720	370	2 480	5 850	9 420	380
Blekinge län	350	270	1 530	2 630	4 780	190
Kristianstads län	2 010	2 970	8 330	15 000	28 310	1 040
Malmöhus län	3 010	4 850	13 070	27 730	48 660	1 610
Hallands län	1 040	1 210	2 830	7 860	12 940	460
Göteborgs och Bohus län	420	1 070	1 570	2 490	5 550	240
Älvsborgs läns norra del	610	1 320	1 960	4 150	8 040	340
Älvsborgs läns södra del	260	840	900	1 400	3 400	140
Skaraborgs län	1 780	2 930	8 660	13 140	26 510	1 060
Värmlands län	820	930	2 420	5 730	9 900	410
Örebro län	1 060	1 340	3 660	8 350	14 410	540
Västmanlands län	920	550	5 970	8 890	16 330	610
Kopparbergs län	530	870	1 850	3 230	6 480	290
Gävleborgs län	400	1 020	2 540	2 440	6 400	270
Västernorrlands län	420	1 120	2 140	2 370	6 050	270
Jämtlands län	150	580	1 130	940	2 800	120
Västerbottens län	600	1 240	2 580	3 190	7 610	340
Norrbottnens län	350	540	1 090	2 000	3 980	190
Hela riket	21 980	31 720	99 270	171 130	324 100	12 340
Därav hos maskinhållare	110	110	2 200	1 320	3 740	150

lar, jeepar och stationära motorer i jordbruket den 1 oktober 1957. Antalet skördetröskor uppgick för hela riket till 19 800, varav 170 hos maskinhållare. Vidare skattades antalet dragbilar till 4 000, jeepar till 710 och stationära motorer till 6 240, varav 40, 10 respektive 20 tillhörde maskinhållare. Av dragbilarna kom huvuddelen (80 %) på bruksenheter med 2—10 hektar åker men endast ett fåtal av skördetröskorna. Säsom framgår av tab. Q var an-

talet skördetröskor per 100 hektar åker störst i grupperna 30—50 och 50—100 hektar åker. Detta gällde såväl hela riket som de tre huvudområdena. Liksom i fråga om traktorerna hade slättbygderna det högsta antalet skördetröskor i förhållande till åkerarealen och norra Sverige det lägsta.

I tab. R redovisas för län och hela riket den skattade förbrukningen av olika slag av drivmedel samt smörjmedel för bruksenheter med mer än 2 hektar

	År 1957	År 1954	År 1957 om 1954 = 100
Startbensin	21 870 m ³	19 450 m ³	112,4
Drivbensin	31 610 »	17 890 »	176,7
Motorbrännolja	97 070 »	62 260 »	155,9
Motorfotogen	169 810 »	187 880 »	90,4
Summa drivmedel	320 360 »	287 480 »	111,4
Smörjmedel	12 190 ton	10 700 ton	113,9

åker samt maskinhållare, som medtagits i undersökningen. Hela förbrukningen av drivmedel för maskiner i jordbruksdrift under år 1957 uppgick till 324 100 m³, varav 53 700 m³ bensin, 99 270 m³ motorbrännolja och 171 130 m³ motorfotogen. Av smörjmedel förbrukades 12 340 ton. Motorfotogen var således det mest använda drivmedlet. Förbrukningen av detta drivmedel har emellertid gått tillbaka sedan år 1954. Detta fram-

går av ovanstående tablå, som visar förbrukningen hos jordbrukare år 1957 i jämförelse med år 1954.

I motsats till uppgifterna för år 1957 innefatta ej siffrorna för år 1954 förbrukningen för stationära motorer. Denna kvantitet har emellertid beräknats understiga 1 % av totalförbrukningen, varför jämförelsen ej nämnvärt störes därav.

Tab. 1. Hela ägoviddens fördelning på särskilda ägoslag, i hektar, och antalet bruksområden, år 1958

Distribution of the entire compass of land by separate types of land, in hectares, and Uppgifterna grunda sig på 1956 års jordbruksräkning se sid. 5.

1	2	3	4	5	6	7	8
Områden	Ägoslag						Antal bruksområden m. mer än 2 hektar åker
	Åker	Kultiverad betesmark	Naturlig äng	Skogsmark	Övrig mark	Summa landareal	
Stockholms län och stad	142 395	7 281	12 385	374 475	227 303	763 839	5 555
Uppsala län	147 896	4 086	11 495	289 003	72 769	525 249	5 352
Södermanlands län	168 751	8 528	15 977	337 168	94 540	624 964	5 874
Östergötlands län	239 060	17 311	48 509	557 944	142 909	1 005 733	9 735
<i>Norra skogsbygden</i>	36 013	4 637	5 533	165 826	47 474	259 483	1 770
<i>Östgötaslätten</i>	152 424	7 986	22 059	120 634	46 536	349 639	4 517
<i>Södra skogsbygden</i>	38 869	4 115	18 823	230 114	32 203	324 124	2 923
<i>Södra kustlandet</i>	11 754	573	2 094	41 370	16 696	72 487	525
Jönköpings län	125 789	22 290	38 446	643 571	228 840	1 058 936	13 755
Kronobergs län	91 949	13 239	23 625	575 254	193 586	897 658	11 576
Kalmar län	175 643	8 214	39 326	691 179	195 398	1 109 760	10 905
länets norra del	59 175	5 069	9 542	297 524	76 904	448 214	3 629
<i>Norra kustlandet</i>	45 536	3 891	6 937	218 555	64 461	339 380	2 520
<i>Skogsbygden</i>	13 639	1 178	2 605	78 969	12 443	108 834	1 109
länets södra del	116 468	3 145	29 784	393 655	118 494	661 546	7 276
<i>Kalmarslätten</i>	43 572	1 039	6 923	116 714	22 565	190 813	2 014
<i>Norra kustlandet</i>	2 652	150	332	20 426	5 839	29 399	183
<i>Skogsbygden</i>	30 530	1 545	10 384	234 980	29 736	307 175	2 897
<i>Öland</i>	39 714	411	12 145	21 535	60 354	134 159	2 182
Gotlands län	84 307	5 204	9 223	141 191	74 085	314 010	4 731
Blekinge län	56 464	2 943	9 458	184 349	37 649	290 863	4 767
<i>Skogsbygden</i>	22 792	1 686	4 902	124 516	14 104	168 000	2 660
<i>Slättbygden</i>	33 672	1 257	4 556	59 833	23 545	122 863	2 107
Kristianstads län	222 507	17 096	23 579	259 547	92 865	615 594	15 507
<i>Skogsbygden</i>	62 669	6 967	8 256	187 926	58 767	324 585	6 467
<i>Mellanbygden</i>	79 224	6 566	11 325	51 802	20 429	169 346	4 846
<i>Slättbygden</i>	80 614	3 563	3 998	19 819	13 669	121 663	4 194
Malmöhus län	326 779	13 928	17 909	67 840	48 727	475 183	15 004
<i>Skogsbygden</i>	26 137	2 403	4 132	33 717	6 590	72 979	1 987
<i>Mellanbygden</i>	30 565	5 375	6 183	21 121	10 742	123 986	4 346
<i>Slättbygden</i>	220 077	6 150	7 594	13 002	31 395	278 218	8 671
Hallands län	141 900	5 976	8 449	204 460	114 626	475 411	10 116
<i>Slättbygden</i>	86 197	2 146	2 769	38 322	18 022	147 456	4 446
<i>Skogsbygden</i>	30 959	3 346	4 342	132 309	67 049	238 005	3 548
<i>Norra Halland</i>	24 744	484	1 338	33 829	29 555	89 950	2 122
Göteborgs och Bohus län	88 865	4 351	14 933	161 823	225 609	495 581	9 108
Älvsborgs län	202 599	13 012	30 506	655 352	269 498	1 170 967	19 852
länets norra del	128 906	3 452	14 592	316 397	147 715	611 062	11 182
<i>Slättbygden</i>	77 285	1 466	6 142	89 535	52 031	226 459	5 482
<i>Dalbygderna</i>	32 369	1 096	3 987	87 365	48 072	172 889	3 043
<i>Dalslunds bergsbygd</i>	16 525	717	4 335	126 265	42 943	190 785	2 282
<i>Södra höglandet</i>	2 727	173	128	13 232	4 669	20 929	375

brukningsenheter, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jord-

number of farms, in 1958

1	2	3	4	5	6	7	8
Områden	Ägoslag						Antal brukn- enheter m. mer än 2 hektar åker
	Åker	Kulti- verad betes- mark	Natur- lig äng	Skogs- mark	Övrig mark	Summa landareal	
länets södra del	73 693	9 560	15 914	338 955	121 783	559 905	8 670
<i>Dalbygdierna</i>	10 521	534	1 071	25 323	7 308	44 757	870
<i>Södra höglandet</i>	63 172	9 026	14 843	313 632	114 475	515 148	7 800
Skaraborgs län	309 374	12 898	29 623	343 110	112 088	807 093	17 834
<i>Slättbygden</i>	218 102	6 144	13 359	161 424	57 735	456 764	11 834
<i>Falbygden</i>	45 488	3 367	9 046	33 988	18 653	110 542	2 733
<i>Nordöstra höglandet</i>	16 364	861	2 300	73 455	18 538	111 518	1 313
<i>Sydöstra höglandet</i>	29 420	2 526	4 918	74 243	17 162	128 269	1 954
Värmlands län	178 523	3 653	29 597	1 264 633	284 102	1 760 508	16 748
<i>Slättbygden</i>	86 691	1 548	5 427	203 080	60 810	357 556	4 915
<i>Centr. o. västra Värmland</i>	73 410	1 650	14 818	522 570	88 942	701 390	9 408
<i>Bergslagen</i>	8 060	283	2 915	126 574	27 965	165 797	739
<i>Norra Värmland</i>	10 362	172	6 437	412 409	106 385	535 765	1 686
Örebro län	145 496	5 205	11 779	532 300	132 105	826 885	8 246
<i>Södra skogsbygden</i>	20 304	1 389	2 551	107 597	24 625	156 466	1 396
<i>Slättbygden</i>	91 578	2 179	4 279	91 218	24 033	213 287	3 959
<i>Bergslagen</i>	33 614	1 637	4 949	333 485	83 447	457 132	2 891
Västmanlands län	159 023	3 802	9 719	381 393	90 724	644 661	5 863
<i>Bergslagen</i>	15 125	1 173	2 149	135 277	31 930	185 654	817
<i>Slättbygden</i>	143 898	2 629	7 570	246 116	58 794	459 007	5 046
Kopparbergs län	98 097	1 196	35 489	2 004 865	695 506	2 835 153	10 284
<i>Bergslagen</i>	7 548	230	3 923	151 028	28 973	191 702	743
<i>Östra Dalarna</i>	53 784	485	8 573	321 195	67 154	451 191	4 072
<i>Mellanbygden</i>	33 912	466	19 653	1 037 400	303 389	1 394 820	5 043
<i>Fjällbygden</i>	2 853	15	3 340	495 242	295 990	797 440	426
Gävleborgs län	107 182	1 497	17 766	1 408 692	284 495	1 819 632	11 097
<i>Gästrikland</i>	33 024	848	3 191	307 618	73 421	418 102	2 927
<i>Hälsinglands kustland</i>	63 418	513	10 742	648 070	115 035	837 778	6 843
<i>Inlandet</i>	10 740	136	3 833	453 004	96 039	563 752	1 327
Västernorrlands län	99 213	2 690	34 014	1 853 841	422 515	2 412 273	14 909
<i>Kustlandet</i>	63 765	1 481	19 226	574 933	171 505	830 960	8 665
<i>Inlandet</i>	33 528	1 100	13 654	1 204 374	232 807	1 485 463	5 861
<i>Silurorädet</i>	1 920	109	1 134	74 484	18 203	95 850	383
Jämtlands län	66 909	3 821	16 051	2 604 655	2 059 432	4 750 868	9 744
<i>Silurorädet</i>	42 807	2 710	7 418	833 984	405 068	1 291 987	5 579
<i>Mellanbygden</i>	10 137	306	2 822	502 009	83 126	598 400	1 688
<i>Fjällbygden</i>	13 965	805	5 811	1 268 662	1 571 238	2 860 481	2 477
Västerbottens län	129 872	3 598	3 906	3 184 246	2 218 052	5 539 674	18 631
<i>Kustlandet</i>	106 925	1 528	3 054	1 255 633	427 641	1 794 781	14 006
<i>Inlandet</i>	22 947	2 070	852	1 928 613	1 790 411	3 744 893	4 625
Norrbottnens län	89 346	2 395	8 488	3 784 471	6 006 231	9 890 931	12 908
<i>Kustlandet</i>	74 087	1 184	5 082	1 575 303	755 613	2 411 269	10 180
<i>Inlandet</i>	15 259	1 211	3 406	2 209 168	5 250 618	7 479 662	2 728
Hela riket	3 597 939	184 214	500 252	22 505 362	14 323 654	41 111 421	268 101

Tab. 2. Åkerjordens användning, i hektar, inom län, hushållningssällskapsområden samt Use of arable land, in hectares, in 1958

Beträffande komplettering av uppgiftsmaterialet se sid. 4.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kök- ärter	Fo- der- ärter och vicker	Pota- tis	Soc- ker- betor	Fo- der- rot- fruk- ter
1 Stockholms län o. stad	3 133	12 346	499	28	8 907	18 281	18 710	942	222	2 850	—	198
2 Uppsala län	1 153	17 538	458	105	13 731	17 354	24 655	1 791	238	1 870	—	120
3 Södermanlands län .	8 823	12 382	1 492	5	9 863	37 447	8 071	1 841	563	2 118	—	298
4 Östergötlands län .	18 878	25 091	7 168	191	18 374	31 296	22 561	2 840	1 000	3 484	—	1 321
5 Norra skogsbygden .	1 731	2 493	1 074	2	1 938	7 448	2 354	308	76	644	—	120
6 Östgötaslätten . . .	14 844	20 294	4 647	48	14 298	15 765	12 917	2 112	707	1 585	—	851
7 Södra skogsbygden .	1 632	1 564	1 266	135	1 637	5 723	6 593	299	196	1 045	—	311
8 Södra kustlandet . .	671	740	181	6	501	2 360	697	121	21	160	—	39
9 Jönköpings län . . .	1 329	3 433	1 858	415	5 459	31 242	7 689	85	398	5 121	—	1 204
10 Kronobergs län . . .	1 048	1 705	2 192	124	2 760	21 277	5 574	—	155	5 122	3	1 195
11 Kalmar län	11 800	5 981	11 955	606	12 237	21 092	14 257	238	260	6 619	3 160	1 608
12 länets norra del . . .	3 138	3 004	1 791	122	1 803	12 413	3 739	223	68	1 524	—	406
13 Norra kustlandet . .	2 870	2 464	1 319	77	1 359	8 972	2 922	220	68	986	—	226
14 Skogsbygden	268	540	472	45	444	3 441	817	3	—	538	—	180
15 länets södra del . . .	8 662	2 977	10 164	484	10 434	8 679	10 518	15	192	5 095	3 160	1 202
16 Kalmar-slätten	3 878	1 179	4 560	71	4 094	2 903	3 614	—	94	1 976	243	523
17 Norra kustlandet . . .	88	117	107	15	93	441	159	—	3	112	—	25
18 Skogsbygden	790	881	1 810	179	1 324	4 701	3 100	1	55	1 810	—	227
19 Öland	3 906	800	3 687	219	4 923	634	3 645	14	40	1 197	2 917	427
20 Gotlands län	6 353	1 544	4 679	78	14 480	718	3 393	418	309	1 613	3 434	1 460
21 Blekinge län	2 325	2 472	4 564	156	4 177	4 436	3 698	2	149	8 124	1 022	868
22 Skogsbygden	341	630	1 320	66	907	2 836	1 427	—	35	2 789	94	335
23 Slättbygden	1 984	1 842	3 244	90	3 270	1 660	2 271	2	114	5 335	928	573
24 Kristianstads län . . .	6 442	7 996	15 819	364	15 019	9 626	35 596	68	1 345	19 658	10 930	5 168
25 Skogsbygden	184	730	1 562	73	2 735	5 229	11 008	1	114	5 619	582	1 367
26 Mellanbygden	1 429	2 078	9 557	198	5 393	1 576	12 197	1	193	10 246	3 475	2 119
27 Slättbygden	4 829	5 188	4 700	93	6 891	2 821	12 391	66	1 038	3 793	6 873	1 682
28 Malmöhus län	21 549	23 972	18 580	319	33 496	9 385	45 993	230	2 978	9 546	32 037	6 381
29 Skogsbygden	328	800	667	8	1 815	974	5 986	—	197	1 434	443	1 068
30 Mellanbygden	2 439	3 032	6 827	160	5 307	1 890	16 405	42	632	3 919	3 758	3 088
31 Slättbygden	18 782	20 140	11 086	151	26 374	6 521	23 602	188	2 149	4 193	27 836	2 225
32 Hallands län	1 084	7 454	6 349	147	14 108	25 753	10 334	2	952	6 675	826	3 342
33 Slättbygden	1 026	5 488	5 301	83	9 519	13 000	6 796	1	854	4 180	779	2 233
34 Skogsbygden	25	651	610	27	2 084	6 682	2 257	1	66	1 639	47	899
35 Norra Halland	33	1 315	438	37	2 505	6 071	1 281	—	32	856	—	210
36 Göteb. o. Bohus län .	802	5 648	553	23	3 735	19 005	5 461	11	583	3 165	—	354
37 Älvsborgs län	1 315	7 510	1 469	167	11 942	51 846	5 112	29	813	5 811	—	740
38 länets norra del	981	5 536	877	83	8 604	33 545	2 570	27	705	2 520	—	225
39 Slättbygden	756	3 143	674	29	6 062	21 271	1 320	26	576	1 173	—	159
40 Dalbygden	119	1 789	91	47	1 873	8 449	1 000	—	102	800	—	57
41 Dalslands bergsbygd .	75	531	82	1	547	2 989	210	1	22	369	—	5
42 Södra höglandet	31	73	30	6	122	836	40	—	5	178	—	4

¹ Även till ensilage

naturliga jordbruksområden, år 1958

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
Grön- foder av säd och balj- växter	Vall till hä	Vall till frö- skörd	Vall till bete och grön- foder ¹	Per- ma- nent betes- vall	Höst- raps	Vår- raps	Rybs	Olje- lin	Öv- riga olja- väx- ter	Köks- väx- ter på åker	And- ra växt- slag	Helträ- da och tillfall- obr. åker- jord	Var- aktigt obru- kad åker- jord	Summa åker	
1 232	37 073	1 179	2 737	7 419	3 620	693	1 608	20	155	237	205	16 997	3 104	142 395	1
1 724	30 561	1 166	2 086	6 967	1 963	881	2 296	59	319	138	155	18 712	1 906	147 896	2
1 917	37 908	3 011	3 146	10 145	6 121	343	2 534	42	52	105	96	18 629	1 869	168 751	3
3 373	45 604	8 117	3 188	5 862	11 076	213	2 156	468	165	62	218	24 427	1 977	239 060	4
583	9 124	831	660	1 463	812	28	297	25	40	13	23	3 438	488	36 013	5
1 700	21 249	6 314	1 833	3 131	9 128	139	1 716	443	107	39	163	17 636	758	152 424	6
954	12 033	499	468	846	721	29	93	—	3	3	31	2 171	617	38 869	7
136	3 198	473	227	422	415	17	50	—	15	7	1	1 182	114	11 754	8
3 014	52 024	507	2 472	5 362	140	30	62	—	13	20	129	2 129	1 654	125 789	9
2 007	35 091	128	2 088	6 123	9	37	105	—	—	14	79	2 032	3 081	91 949	10
2 068	48 775	1 015	5 549	9 842	3 527	123	433	46	101	1 545	589	9 436	2 781	175 643	11
693	18 456	552	1 517	2 978	1 460	74	146	36	29	11	49	4 009	934	59 175	12
567	13 480	512	1 188	2 263	1 333	74	121	36	29	4	48	3 673	725	45 586	13
126	4 976	40	329	715	127	—	25	—	—	7	1	336	209	13 639	14
1 375	30 319	463	4 032	6 864	2 067	49	287	10	72	1 534	540	5 427	1 847	116 468	15
529	9 986	206	1 969	3 592	1 148	43	234	8	31	72	75	1 930	614	43 572	16
104	868	11	70	207	—	—	—	—	—	1	—	159	72	2 652	17
651	10 824	50	815	1 531	36	6	8	—	3	3	2	1 026	697	30 530	18
91	8 641	196	1 178	1 534	883	—	45	2	38	1 458	463	2 312	464	39 714	19
192	20 510	1 177	2 742	5 274	3 455	92	2 563	54	431	468	1 157	6 810	903	84 307	20
665	14 324	56	1 199	4 665	282	40	6	—	29	147	275	1 362	1 361	56 464	21
469	7 642	0	377	1 907	28	—	—	—	3	35	54	686	811	22 792	22
196	6 682	56	522	2 758	254	40	6	—	26	112	221	676	550	33 672	23
5 464	51 341	2 320	6 528	16 090	1 957	83	229	148	489	1 146	2 481	3 020	3 180	222 507	24
1 222	21 159	69	2 486	6 234	42	13	—	18	21	67	355	649	1 130	62 669	25
1 634	16 867	197	2 273	5 580	444	4	50	24	111	286	1 073	1 104	1 115	79 224	26
2 608	13 315	2 054	1 769	4 276	1 471	66	179	106	357	793	1 053	1 267	935	80 614	27
9 761	47 538	4 430	6 694	17 773	16 593	386	1 527	562	2 636	4 387	3 673	3 355	2 998	326 779	28
807	7 509	349	632	2 458	92	—	33	8	7	64	35	226	197	26 137	29
2 796	17 099	559	2 319	5 685	910	34	179	126	399	128	508	958	1 366	80 565	30
6 158	22 930	3 522	3 743	9 630	15 591	352	1 315	428	2 230	4 195	3 130	2 171	1 436	220 077	31
4 419	35 816	1 032	6 099	11 785	298	173	43	77	252	463	1 214	2 104	1 099	141 900	32
2 928	18 082	834	3 845	7 415	257	172	43	75	245	350	932	1 274	485	86 197	33
916	10 245	71	1 032	2 702	6	—	—	2	6	19	61	384	527	30 959	34
575	7 489	127	1 222	1 668	35	1	—	—	1	94	221	446	87	24 744	35
1 444	29 695	740	2 202	7 198	47	178	11	—	—	347	72	5 652	1 939	88 865	36
3 457	78 164	2 244	6 783	10 936	190	522	264	—	16	63	95	9 256	3 875	202 599	37
2 193	45 748	1 916	4 504	7 064	190	450	256	—	4	50	79	8 150	2 629	128 906	38
1 287	25 079	1 346	3 293	3 974	186	346	216	—	—	33	51	5 063	1 222	77 285	39
444	11 773	401	677	2 301	4	104	40	—	4	12	10	1 843	429	32 369	40
445	7 739	159	480	679	—	—	—	—	—	3	18	1 208	962	16 525	41
17	1 157	10	54	110	—	—	—	—	—	2	—	36	16	2 727	42

TAB. 2 (forts.). ÅKERJORDENS ANVÄNDNING, I HEKTAR, INOM LÄN, HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPS-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kök- arter	Fo- der- arter och vicker	Pota- tis	Soc- ker- betor	Fo- der- rot- fruk- ter
1 länets södra del . . .	334	1 974	592	84	3 338	18 301	2 542	2	108	3 291	—	515
2 Dalbygdena	52	384	70	10	671	2 429	517	2	24	389	—	114
3 Södra höglandet	282	1 590	522	74	2 667	15 872	2 025	—	84	2 902	—	401
4 Skaraborgs län	11 086	8 333	6 971	113	26 146	86 146	10 280	763	2 302	5 253	—	837
5 Slättbygden	8 938	6 471	4 924	57	18 693	62 185	6 897	711	1 885	2 691	—	551
6 Falbygden	1 397	802	1 055	7	3 968	12 208	1 836	4	224	1 025	—	147
7 Nordöstra höglandet	190	465	330	13	991	4 292	379	26	129	404	—	24
8 Sydöstra höglandet	561	595	662	36	2 494	7 461	1 168	22	64	1 133	—	115
9 Värmlands län	2 334	4 541	710	44	9 487	35 124	2 477	35	297	4 295	—	74
10 Slättbygden	1 176	3 514	455	5	6 682	19 032	1 698	25	181	1 330	—	42
11 Centr. o. v. a Värml.	952	879	146	2	2 166	13 220	569	8	62	2 220	—	21
12 Bergslagen	102	51	31	9	457	1 232	148	1	13	155	—	6
13 Norra Värmland	104	97	78	28	182	1 590	62	1	41	590	—	5
14 Örebro län	4 153	7 356	2 515	92	13 656	38 151	2 741	236	309	2 733	—	258
15 Södra skogsbygden	569	674	616	73	1 406	5 350	538	15	37	559	—	54
16 Slättbygden	3 166	5 989	1 740	11	9 880	25 330	1 355	213	250	1 302	—	135
17 Bergslagen	418	693	159	8	2 370	7 471	848	8	22	872	—	69
18 Västmanlands län	1 485	18 698	434	71	13 724	40 178	8 629	1 363	293	1 333	—	28
19 Bergslagen	125	490	23	—	636	4 530	294	52	30	194	—	1
20 Slättbygden	1 360	18 208	411	71	13 088	35 648	8 335	1 311	263	1 139	—	27
21 Kopparbergs län	1 381	401	687	6	13 034	16 190	2 241	11	49	2 404	—	175
22 Bergslagen	8	25	—	—	767	1 076	106	1	1	249	—	3
23 Östra Dalarna	1 213	326	489	—	8 433	11 231	1 440	10	43	803	—	57
24 Mellanbygden	160	50	198	6	3 817	3 824	695	—	5	1 199	—	111
25 Fjällbygden	—	—	—	—	17	59	—	—	—	153	—	4
26 Gävleborgs län	665	789	102	25	11 790	12 896	5 100	29	39	3 188	—	119
27 Gästrikland	253	439	53	24	2 780	5 023	974	14	13	1 103	—	17
28 Hälsinglands kustl.	364	345	48	1	7 790	6 923	3 701	15	25	1 729	—	92
29 Inlandet	48	5	1	—	1 220	950	425	—	48	1	—	10
30 Västernorrlands län	39	55	13	5	9 917	3 092	4 260	1	19	4 120	—	73
31 Kustlandet	29	50	3	4	7 228	2 001	3 051	—	17	2 769	—	55
32 Inlandet	10	5	10	1	2 620	1 080	1 183	1	1	1 257	—	17
33 Silurområdet	—	—	—	—	69	11	26	—	1	94	—	1
34 Jämtlands län	—	2	1	—	6 981	846	1 554	—	46	2 028	—	36
35 Silurområdet	—	2	1	—	5 353	488	1 144	—	40	1 245	—	25
36 Mellanbygden	—	—	—	—	912	258	306	—	4	365	—	6
37 Fjällbygden	—	—	—	—	716	100	104	—	2	418	—	5
38 Västerbottens län	2	6	1	—	14 596	203	4 294	—	41	3 826	—	167
39 Kustlandet	2	6	1	—	14 420	14	3 984	—	39	2 603	—	144
40 Inlandet	—	—	—	—	176	189	310	—	2	1 223	—	23
41 Norrbottens län	—	—	2	1	5 558	766	2 146	—	1	2 749	—	49
42 Kustlandet	—	—	2	1	5 524	687	2 113	—	1	2 400	—	47
43 Inlandet	—	—	—	—	34	79	33	—	—	349	—	2
44 Hela riket år 1958	107 179	175 253	89 001	3 085	293 177	532 410	254 826	10 935	13 361	113 655	51 412	26 073
45 » » » 1957	179 979	153 156	111 034	3 475	262 785	515 200	271 770	14 912	11 388	119 278	53 565	27 068
46 » » » 1956	256 894	139 900	118 847	3 761	239 534	534 672	290 854	16 221	11 090	121 789	50 185	30 868
47 » » » 1955	187 713	165 024	91 092	3 420	212 711	509 473	301 098	16 047	9 435	122 519	52 543	30 969
48 » » » 1954	220 450	211 898	145 139	3 866	166 276	474 359	298 526	14 836	9 995	120 390	59 418	33 279

OMRÅDEN SAMT NATURLIGA JORDBRUKSOMRÅDEN, ÅR 1958

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
Grön- foder av säd och balj- växter	Vall till hø	Vall till frö- skörd	Vall till bete och grön- foder	Per- ma- nent betes- vall	Höst- raps	Vår- raps	Rybs	Olje- lin	Öv- riga olje- väx- ter	Köks- väx- ter på åkern	An- dra växt- slag	Helträ- da och tillfall- obr. åker- jord	Var- aktigt obr- kad åker- jord	Summa åker
1 264	32 416	328	2 259	3 872	—	72	8	—	12	13	16	1 106	1 246	73 693 1
320	3 572	43	483	989	—	31	8	—	12	1	7	163	230	10 521 2
944	28 844	285	1 776	2 883	—	41	—	—	—	12	9	943	1 016	63 172 3
6 274	85 122	2 975	6 971	17 263	3 222	343	2 382	93	78	63	260	22 316	3 842	309 374 4
4 217	55 489	2 550	5 016	11 557	2 653	282	2 151	93	37	42	170	17 931	1 911	218 102 5
538	14 350	197	915	3 018	199	32	143	—	15	9	47	1 961	1 091	45 488 6
468	5 519	99	327	915	50	13	19	—	4	9	30	1 445	223	16 364 7
751	9 764	129	713	1 713	320	16	69	—	22	3	13	979	617	29 420 8
1 979	73 939	2 964	4 997	12 732	11	440	399	—	26	115	232	15 724	5 547	178 523 9
782	27 554	2 076	2 915	6 204	3	397	310	—	26	71	37	9 830	2 346	86 691 10
836	36 931	819	1 611	4 865	8	43	59	—	—	42	193	5 079	2 679	73 410 11
170	3 363	67	253	1 411	—	—	30	—	—	1	2	264	244	8 060 12
191	6 091	2	218	252	—	—	—	—	—	1	—	551	278	10 362 13
1 586	37 781	4 073	2 732	8 388	783	910	2 040	23	1	105	191	12 052	2 631	145 466 14
411	5 868	330	285	1 314	86	150	211	—	—	8	10	1 424	316	20 304 15
536	18 816	3 259	1 713	4 650	681	745	1 760	23	1	90	80	8 775	1 078	91 578 16
639	13 097	484	734	2 424	16	15	69	—	—	7	101	1 853	1 237	33 614 17
1 064	35 130	3 235	2 638	7 313	145	1 995	919	12	123	26	98	17 981	2 108	159 023 18
113	5 385	283	330	996	—	90	44	4	3	—	18	1 010	474	15 125 19
951	29 745	2 952	2 308	6 317	145	1 905	875	8	120	26	80	16 971	1 634	143 898 20
1 798	43 819	485	2 001	4 553	15	17	56	—	5	18	150	6 008	2 593	98 097 21
199	3 382	63	265	501	—	—	9	—	—	—	—	458	435	7 548 22
927	19 240	362	1 303	2 954	15	17	47	—	5	9	86	4 153	621	53 784 23
449	19 147	60	378	1 073	—	—	—	—	—	8	64	1 381	1 287	33 912 24
223	2 050	—	55	25	—	—	—	—	—	1	—	16	250	2 853 25
1 015	54 896	736	2 758	5 768	25	—	272	—	—	59	332	3 343	3 236	107 182 26
378	14 571	175	970	2 061	6	—	214	—	—	9	213	1 680	2 054	33 024 27
495	34 008	484	1 508	3 244	19	—	58	—	—	50	117	1 452	950	63 418 28
142	6 317	77	280	463	—	—	—	—	—	—	2	211	232	10 740 29
3 463	60 963	843	1 387	4 896	10	2	57	—	—	12	37	1 620	4 329	99 213 30
1 703	37 938	722	1 129	3 068	6	2	53	—	—	11	29	997	2 900	63 765 31
1 647	21 794	121	240	1 757	4	—	4	—	—	1	8	490	1 277	33 528 32
113	1 231	—	18	71	—	—	—	—	—	—	—	133	152	1 920 33
2 927	45 294	69	1 325	3 286	—	—	—	—	—	13	26	821	1 654	66 909 34
1 318	28 204	29	1 004	2 305	—	—	—	—	—	11	21	548	1 069	42 807 35
626	6 598	12	103	474	—	—	—	—	—	2	3	111	357	10 137 36
933	10 492	23	218	507	—	—	—	—	—	—	2	162	228	13 965 37
4 677	88 516	740	2 763	4 767	1	4	—	—	—	24	13	1 721	3 510	129 872 38
3 134	72 027	697	2 560	3 921	1	4	—	—	—	12	11	1 188	2 157	106 925 39
1 543	16 489	43	203	846	—	—	—	—	—	12	2	533	1 353	22 947 40
1 601	62 397	592	1 556	5 247	—	—	—	—	—	35	27	2 513	4 106	89 346 41
1 238	50 659	592	1 476	4 693	—	—	—	—	—	33	25	2 236	2 360	74 087 42
363	11 738	0	80	554	—	—	—	—	—	2	2	277	1 746	15 259 43
67 121	1 152 281	43 834	82 621	199 594	53 490	7 455	19 962	1 604	4 891	9 612	11 804	208 020	65 283	3 597 939 44
67 732	1 135 797	43 260	96 795	182 268	58 654	6 407	22 482	1 747	6 571	10 178	13 232	175 506	53 600	3 597 939 45
78 175	1 130 152	28 629	102 308	184 972	8 618	5 278	6 169	1 657	7 661	12 139	13 768	203 798	—	3 597 939 46
72 359	1 186 703	37 949	110 558	187 225	65 497	4 731	21 834	874	8 164	10 353	13 909	225 087	—	3 647 287 47
68 873	1 185 123	33 345	112 308	182 254	61 079	6 019	19 986	2 858	9 931	8 455	14 012	184 612	—	3 647 287 48

Tab. 3. Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper, i hektar, inom större riksområden, år 1958

Use of arable land within different size groups, in hectares, in major areas in 1958

Beträffande komplettering av uppgiftsmaterialet se sid. 4.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Områden samt storleksgrupper (efter åkerarealen)	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Kok-ärter	Foder-ärter och vicker	Potatis	Soc-ker-betor	Foder-rot-frukter
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>												
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	324	370	371	20	371	2 250	2 897	11	34	3 519	587	840
Över 2 » . . . }	89 048	141 608	69 555	1 489	185 052	293 994	167 211	9 697	10 498	50 016	49 656	15 978
Summa	89 372	141 978	69 926	1 509	185 423	296 244	170 108	9 708	10 532	53 535	50 243	16 818
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder</i>												
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	130	1 037	290	40	75	6 205	971	6	62	4 130	9	374
Över 2 » . . . }	16 960	31 678	18 443	1 495	57 601	211 708	66 610	1 204	2 588	39 240	1 160	8 334
Summa	17 090	32 715	18 733	1 535	57 676	217 913	67 581	1 210	2 650	43 370	1 169	8 708
<i>Norra Sverige</i>												
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	14	72	28	8	1 447	1 599	639	2	23	2 830	—	52
Över 2 » . . . }	703	488	314	33	48 631	16 654	16 498	15	156	13 920	—	495
Summa	717	560	342	41	50 078	18 253	17 137	17	179	16 750	—	547
<i>Hela riket</i>												
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	468	1 479	689	68	1 893	10 054	4 507	19	119	10 479	596	1 266
Över 2 » . . . }	106 711	173 774	88 312	3 017	291 284	522 356	250 319	10 916	13 242	103 176	50 816	24 807
Summa	107 179	175 253	89 001	3 085	293 177	532 410	254 826	10 935	13 361	113 655	51 412	26 073

1	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Områden samt storleksgrupper (efter åkerarealen)	Grön-foder av säd o. balj-växter	Vall till hö	Vall till frö-skörd	Vall till bete o. grön-foder (även ensilage)	Perma-nent betes-vall	Olje-växter	Köks-väx-ter på åkern	Andra växt-slag	Hel-träda o. tillfälligt obrukad åkerjord	Var-aktigt obru-kad åker-jord	Summa åker
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>											
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	344	9 250	28	358	582	272	780	357	1 057	..	24 622
Över 2 » . . . }	31 972	422 686	32 823	46 264	108 544	79 790	7 872	9 339	149 950	24 786	1 997 828
Summa	32 316	431 936	32 851	46 622	109 126	80 062	8 652	9 696	151 007	24 786	2 022 450
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder</i>											
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	734	20 360	33	734	1 244	24	140	171	1 587	..	38 356
Över 2 » . . . }	19 903	375 202	8 083	25 795	65 971	7 165	676	1 651	45 140	23 901	1 030 508
Summa	20 637	395 562	8 116	26 529	67 215	7 189	816	1 822	46 727	23 901	1 068 864
<i>Norra Sverige</i>											
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	2 270	36 475	19	184	282	1	31	59	928	..	46 963
Över 2 » . . . }	11 898	288 308	2 848	9 286	22 971	150	113	227	9 358	16 596	459 662
Summa	14 168	324 783	2 867	9 470	23 253	151	144	286	10 286	16 596	506 625
<i>Hela riket</i>											
Lägenheter m. m. } 0,26—2 ha . . . }	3 348	66 085	80	1 276	2 108	297	951	587	3 572	..	109 941
Över 2 » . . . }	63 773	1 086 196	43 754	81 345	197 486	87 105	8 661	11 217	204 448	65 283	3 487 998
Summa	67 121	1 152 281	43 834	82 621	199 594	87 402	9 612	11 804	208 020	65 283	3 597 939

Tab. 4. Utsädet inom län och hushållningssällskapsområden, i ton, år 1958*The sowings, in tons, in 1958*

Utsädesmängd, som understiger 5 ton, betecknas med 0.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kök- ärter	Foder- ärter och vicker	Potatis
Stockholms län o. stad	680	2 950	100	10	1 890	4 170	4 580	230	50	5 830
Uppsala län	250	4 140	90	20	2 910	3 800	6 060	440	60	3 960
Södermanlands län . . .	1 930	3 030	280	0	2 070	8 310	2 340	480	140	4 360
Östergötlands län	4 210	5 800	1 410	40	3 770	7 010	5 790	610	210	6 950
Jönköpings län	290	730	380	80	1 150	7 370	2 500	20	90	12 390
Kronobergs län	220	360	440	20	580	4 750	1 710	—	30	11 750
Kalmar län	2 500	1 370	2 370	120	2 420	4 660	3 470	50	60	12 640
därav norra delen . . .	720	710	380	30	370	2 810	1 030	50	20	3 170
södra delen	1 780	660	1 990	90	2 050	1 850	2 440	0	40	9 470
Gotlands län	1 400	350	940	20	2 840	130	710	90	70	2 950
Blekinge län	480	540	920	30	840	1 000	930	0	30	14 880
Kristianstads län	1 400	1 740	3 040	70	2 990	1 990	8 550	20	290	44 540
Malmöhus län	4 830	5 470	3 680	60	6 870	1 920	12 070	60	680	19 940
Hallands län	240	1 640	1 310	30	2 790	5 560	3 260	0	190	15 540
Göteborgs o. Bohus län	180	1 340	110	10	850	4 310	1 590	0	130	6 920
Älvsborgs län	280	1 640	300	40	2 360	11 730	2 020	10	180	12 140
därav norra delen . . .	210	1 230	180	20	1 760	7 850	1 180	10	160	5 320
södra delen	70	410	120	20	600	3 880	840	0	20	6 820
Skaraborgs län	2 430	1 920	1 460	20	5 670	19 990	3 990	180	510	10 890
Värmlands län	490	1 030	130	10	1 950	7 900	1 050	10	70	9 780
Örebro län	870	1 710	480	20	2 790	8 010	970	50	70	5 860
Västmanlands län	310	4 450	80	10	2 770	8 840	2 190	320	60	2 740
Kopparbergs län	280	90	130	0	2 530	3 740	980	0	10	4 880
Gävleborgs län	150	180	20	10	2 510	2 930	1 360	10	10	7 280
Västernorrlands län . . .	10	10	0	0	2 040	630	1 720	0	0	10 670
Jämtlands län	—	0	0	—	1 140	150	880	—	10	4 750
Västerbottens län	0	0	0	—	2 670	40	1 910	—	10	8 360
Norrbottnens län	—	—	0	0	970	140	760	—	0	5 020
Hela riket år 1958	23 430	40 490	17 670	620	59 370	119 080	71 390	2 580	2 960	245 020
» » » 1957	39 150	35 250	22 080	690	53 030	115 120	75 280	3 500	2 510	257 350
» » » 1956	56 000	31 620	23 650	760	47 190	119 230	81 780	3 860	2 470	261 970
» » » 1955	40 790	37 820	18 090	700	42 810	113 860	82 640	3 790	2 100	264 060
» » » 1954	47 940	48 780	28 870	780	33 250	106 130	81 320	3 530	2 230	259 840

Tab. 5. Skörden per hektar, i kilogram, inom län, hushållningssällskapsområden
Yield per hectare, in kilogrammes, in 1958

Medieval stil utmärker, att direkt uppgift för området saknas eller att arealen för vederbörande

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kok- ärter	Foder- ärter och vicker
1 Stockholms län och stad	2 160	2 010	1 930	1 410	2 240	1 510	1 690	1 020	1 240
2 Uppsala län	1 940	1 940	1 920	1 280	2 300	1 540	1 790	860	1 080
3 Södermanlands län	2 170	1 700	1 970	1 200	2 400	1 660	1 810	1 130	1 070
4 Östergötlands län	2 650	2 100	2 120	1 460	2 840	2 030	2 330	1 420	1 330
5 Norra skogsbygden	2 080	1 590	1 830	1 330	2 330	1 820	2 060	1 300	1 020
6 Östgötaslätten	2 760	2 200	2 260	2 000	2 980	2 250	2 490	1 440	1 280
7 Södra skogsbygden	2 380	1 710	1 870	1 280	2 420	1 820	2 140	1 450	1 600
8 Södra kustlandet	2 250	1 900	1 920	1 200	2 230	1 820	1 970	1 240	1 600
9 Jönköpings län	2 210	1 650	1 860	1 240	1 950	1 700	1 840	1 410	1 680
10 Kronobergs län	1 960	1 640	1 790	1 520	1 930	1 620	1 790	—	1 450
11 Kalmar län	2 220	1 590	1 730	950	2 040	1 470	1 740	1 310	1 420
12 länets norra del	2 050	1 330	1 440	910	1 710	1 380	1 540	1 240	1 160
13 Norra kustlandet	2 110	1 360	1 480	860	1 830	1 410	1 590	1 240	1 160
14 Skogsbygden	1 370	1 170	1 340	1 000	1 330	1 280	1 330	1 200	—
15 länets södra del	2 280	1 850	1 780	960	2 090	1 610	1 810	2 310	1 510
16 Kalmarslätten	2 390	1 890	1 750	1 600	2 470	1 960	2 120	—	2 000
17 Norra kustlandet	2 000	1 300	1 400	1 200	2 000	1 200	1 300	—	1 400
18 Skogsbygden	1 960	1 560	1 890	1 300	2 130	1 470	1 740	1 000	1 060
19 Öland	2 240	2 200	1 790	470	1 780	1 340	1 580	2 400	1 000
20 Gotlands län	2 120	1 760	1 750	1 800	2 160	1 740	2 000	1 590	1 740
21 Blekinge län	2 630	2 060	1 530	1 300	2 530	1 680	2 040	1 400	1 540
22 Skogsbygden	2 140	1 480	1 660	1 200	2 030	1 530	1 770	—	2 000
23 Slättbygden	2 710	2 250	1 480	1 380	2 670	1 920	2 210	1 400	1 400
24 Kristianstads län	2 870	2 400	1 800	1 090	2 680	1 820	2 260	1 490	1 740
25 Skogsbygden	2 360	1 790	1 770	1 050	2 150	1 460	1 800	1 200	1 270
26 Mellanbygden	2 740	2 270	1 680	1 240	2 640	2 030	2 270	1 400	1 630
27 Slättbygden	2 930	2 540	2 050	800	2 920	2 380	2 670	1 500	1 820
28 Malmöhus län	2 970	2 700	2 050	1 280	3 090	2 580	2 570	1 720	1 460
29 Skogsbygden	2 150	1 780	1 790	1 000	2 360	1 880	2 020	1 200	1 560
30 Mellanbygden	2 450	2 160	1 710	1 400	2 560	2 160	2 280	1 500	1 240
31 Slättbygden	3 050	2 820	2 280	1 170	3 250	2 800	2 920	1 770	1 510
32 Hallands län	2 870	2 200	1 850	1 190	2 370	1 850	2 040	1 300	1 580
33 Slättbygden	2 910	2 320	1 870	1 400	2 540	2 030	2 160	1 300	1 590
34 Skogsbygden	2 480	1 820	1 820	1 000	2 170	1 700	1 960	1 300	1 650
35 Norra Halland	2 110	1 850	1 670	880	1 880	1 640	1 590	—	1 230
36 Göteborgs och Bohus län	2 160	1 700	1 880	1 030	2 010	1 810	1 850	1 700	1 540
37 Älvsborgs län	1 770	1 400	1 600	910	2 020	1 540	1 640	1 590	1 240
38 länets norra del	1 800	1 410	1 680	810	2 140	1 630	1 770	1 600	1 250
39 Slättbygden	1 790	1 400	1 670	600	2 250	1 740	1 910	1 610	1 220
40 Dalbygderna	2 010	1 480	1 710	900	1 950	1 480	1 660	—	1 370
41 Dalslands bergsbygd	1 860	1 160	1 520	1 400	1 610	1 230	1 410	1 300	1 400
42 Södra höglandet	2 210	1 800	2 350	1 000	2 220	1 730	1 850	—	1 900

samt naturliga jordbruksområden, år 1958

växtslag är obetydlig (i fråga om vederbörande naturliga jordbruksområde understiger 10 hektar).

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
Potatis	Sockerbeter	Foderrotfrukter	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs	Vår-rybs	Oljelin	Hö från		Halm av			
								odlad jord	naturlig äng	höst-säd	vår-stråsäd	baljväxter	
13 620	—	29 270	1 290	980	1 420	740	1 000	3 850	1 930	2 480	2 230	1 910	1
8 620	—	26 380	1 110	1 000	1 120	860	1 000	3 420	2 290	2 660	2 120	1 820	2
9 140	—	28 800	1 040	970	980	880	1 000	4 100	2 300	2 500	2 230	1 700	3
11 040	—	30 860	1 030	870	700	1 500	1 180	4 160	1 620	2 340	1 960	1 780	4
12 290	—	35 650	1 040	1 000	960	—	600	4 160	1 760	2 590	2 040	1 850	5
11 470	—	31 600	1 030	870	640	1 500	1 210	4 270	1 770	2 430	2 110	1 890	6
10 290	—	27 830	1 180	800	1 020	—	—	3 930	1 570	1 770	1 570	1 380	7
6 540	—	24 000	730	800	500	—	—	4 230	1 200	1 400	1 000	1 000	8
12 020	—	32 150	1 130	1 060	1 130	900	—	4 480	1 150	2 690	2 240	2 080	9
13 260	32 000	25 160	1 130	1 120	1 370	—	—	4 540	1 640	2 420	2 040	1 350	10
12 110	31 700	27 540	1 430	1 280	1 090	980	860	4 250	1 900	2 500	1 760	1 470	11
10 110	—	19 980	930	1 000	720	800	800	4 250	1 510	2 100	1 640	1 690	12
8 960	—	21 560	920	1 000	700	800	800	4 210	1 530	2 080	1 580	1 700	13
12 220	—	18 000	1 000	—	800	—	—	4 390	1 400	2 230	1 840	1 000	14
12 710	31 700	30 090	1 780	1 700	1 280	1 100	1 080	4 250	1 980	2 610	1 840	1 140	15
13 600	..	32 470	1 780	1 800	1 330	1 100	1 200	4 050	2 300	2 730	2 200	1 200	16
12 000	—	30 000	—	—	—	—	—	3 000	1 500	2 000	1 500	1 000	17
13 520	—	24 040	1 000	1 000	750	—	—	4 040	1 690	2 050	1 580	1 200	18
10 100	..	30 400	1 830	—	1 130	—	600	4 870	2 390	2 680	1 690	990	19
10 710	29 900	31 200	1 490	930	1 190	760	1 110	4 740	2 000	2 420	1 810	1 820	20
13 790	33 500	31 650	1 700	1 100	1 000	—	—	4 840	2 590	3 530	2 400	2 460	21
12 590	..	27 900	1 530	—	—	—	—	4 420	2 630	2 740	2 010	2 000	22
14 420	..	34 010	1 720	1 100	1 000	—	—	5 320	2 480	3 770	2 650	2 600	23
13 950	34 200	35 290	1 720	1 270	1 470	—	1 210	5 140	2 450	2 920	2 240	1 960	24
11 580	..	28 680	1 800	1 000	—	—	1 000	5 300	2 610	2 290	2 050	1 050	25
13 510	..	38 540	1 580	1 250	1 070	—	1 100	4 800	2 850	2 760	2 070	2 670	26
13 460	..	36 560	1 760	1 330	1 590	—	1 260	5 310	1 560	3 230	2 500	1 930	27
10 150	35 200	35 700	2 030	1 430	1 660	1 070	1 260	4 660	2 980	3 090	2 330	1 240	28
10 850	..	31 720	1 650	—	1 500	800	1 000	4 530	2 500	2 760	2 330	1 400	29
10 940	..	35 050	1 730	800	1 160	1 000	1 100	4 370	2 520	2 550	1 860	1 100	30
9 170	..	38 530	2 050	1 490	1 730	1 200	1 310	4 930	3 420	3 270	2 490	1 270	31
14 220	32 500	36 590	1 630	1 380	1 400	1 100	1 100	4 630	1 270	2 190	1 950	2 490	32
14 810	..	37 340	1 650	1 380	1 400	1 100	1 100	4 570	1 760	2 200	1 840	2 540	33
14 750	..	34 390	1 900	—	—	—	900	4 750	1 090	2 320	2 100	2 000	34
10 350	—	38 090	1 400	1 100	—	—	—	4 600	2 590	1 890	2 130	2 460	35
10 530	—	30 530	2 400	1 430	1 100	—	—	3 880	2 020	2 140	1 810	1 520	36
11 360	—	26 950	1 010	1 140	1 100	900	—	3 260	1 340	1 880	1 680	1 610	37
9 620	—	30 080	1 010	1 110	1 100	890	—	3 130	1 410	1 810	1 680	1 560	38
9 430	—	29 960	1 010	1 090	1 080	890	—	3 280	1 820	1 800	1 800	1 580	39
9 950	—	30 520	1 080	1 180	1 230	—	—	3 020	1 200	2 000	1 500	1 470	40
9 100	—	25 000	—	—	—	—	—	2 820	1 290	1 710	1 360	1 500	41
10 540	—	35 000	—	—	—	—	—	3 100	1 000	1 710	1 430	1 330	42

TAB. 5 (forts.). SKÖRDEN PER HEKTAR, I KILOGRAM, INOM LÄN, HUSHÅLLNINGSSÄLL-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kök- ärter	Foder- ärter och vicker
1 läuets södra del	1 680	1 380	1 490	1 000	1 710	1 370	1 500	1 400	1 150
2 Dalbygderna	2 080	1 510	1 460	900	1 860	1 480	1 640	1 400	980
3 Södra höglandet	1 600	1 350	1 500	1 020	1 680	1 350	1 460	—	1 200
4 Skaraborgs län	2 150	1 710	1 980	1 090	2 280	1 950	2 030	1 500	1 590
5 Slättbygden	2 200	1 780	2 050	1 200	2 380	2 050	2 130	1 510	1 710
6 Falbygden	2 030	1 650	2 050	1 200	2 310	1 860	2 010	1 050	1 190
7 Nordöstra höglandet	1 430	1 250	1 310	800	1 530	1 470	1 370	1 200	900
8 Sydöstra höglandet	1 800	1 490	1 740	1 000	1 800	1 570	1 650	1 500	1 000
9 Värmlands län	1 430	1 160	1 390	850	1 490	1 350	1 400	1 230	1 050
10 Slättbygden	1 430	1 200	1 410	1 200	1 500	1 410	1 420	1 330	980
11 Centr. o. v. i Värmland	1 450	990	1 320	900	1 460	1 270	1 380	1 000	1 400
12 Bergslagen	1 440	1 160	1 300	800	1 410	1 180	1 470	900	1 200
13 Norra Värmland	1 260	1 100	1 450	800	1 720	1 540	1 100	800	800
14 Örebro län	1 940	1 520	1 740	1 350	2 000	1 550	1 610	810	930
15 Södra skogsbygden	1 950	1 340	1 730	1 350	2 000	1 630	1 760	800	530
16 Slättbygden	1 950	1 570	1 730	1 500	2 140	1 640	1 700	800	990
17 Bergslagen	1 830	1 230	1 870	1 200	1 430	1 200	1 370	1 000	900
18 Västmanlands län	1 450	1 460	1 820	1 200	1 990	1 510	1 650	620	610
19 Bergslagen	1 380	1 270	1 530	—	1 680	1 360	1 440	440	600
20 Slättbygden	1 460	1 470	1 830	1 200	2 000	1 530	1 650	630	610
21 Kopparbergs län	1 560	1 170	1 720	800	1 620	1 360	1 460	1 170	800
22 Bergslagen	1 800	990	—	—	1 480	1 160	1 170	900	600
23 Östra Dalarna	1 580	1 210	1 640	—	1 640	1 440	1 550	1 200	800
24 Mellanbygden	1 340	1 000	1 920	800	1 610	1 180	1 320	—	800
25 Fjällbygden	—	—	—	—	1 650	1 100	—	—	—
26 Gävleborgs län	1 520	1 310	1 430	1 240	1 650	1 350	1 530	1 070	1 160
27 Gästrikland	1 150	1 230	1 220	1 250	1 430	1 240	1 390	860	800
28 Hälsinglands kustland	1 760	1 410	1 660	1 000	1 730	1 430	1 580	1 280	1 350
29 Inlandet	1 550	1 380	1 500	—	1 630	1 340	1 450	—	1 000
30 Västernorrlands län	1 820	910	1 520	880	1 770	1 430	1 630	1 000	1 380
31 Kustlandet	1 690	900	1 600	900	1 800	1 390	1 650	—	1 400
32 Inlandet	2 190	1 000	1 500	800	1 680	1 490	1 600	1 000	1 400
33 Silurområdet	—	—	—	—	2 300	2 150	2 220	—	1 000
34 Jämtlands län	—	1 000	1 500	—	2 070	1 610	1 770	—	1 030
35 Silurområdet	—	1 000	1 500	—	2 070	1 620	1 710	—	1 060
36 Mellanbygden	—	—	—	—	2 250	1 660	2 050	—	900
37 Fjällbygden	—	—	—	—	1 820	1 430	1 640	—	800
38 Västerbottens län	1 200	1 200	1 800	—	2 020	1 510	1 920	—	950
39 Kustlandet	1 200	1 200	1 830	—	2 030	1 680	1 930	—	950
40 Inlandet	—	—	—	—	1 770	1 500	1 730	—	900
41 Norrbottens län	—	—	1 500	800	1 680	1 410	1 590	—	1 700
42 Kustlandet	—	—	1 500	800	1 680	1 400	1 600	—	1 700
43 Inlandet	—	—	—	—	1 670	1 500	1 500	—	—
Södra och mell. Sveriges 44 slättbygder	2 510	2 020	1 900	1 190	2 480	1 800	2 170	1 130	1 460
45 skogs- o. dalbygder	1 990	1 550	1 740	1 190	1 850	1 540	1 810	1 280	1 400
46 Norra Sverige	1 580	1 260	1 760	810	1 850	1 390	1 680	1 240	1 040
47 Hela riket	2 420	1 930	1 870	1 180	2 250	1 680	2 040	1 140	1 440

SKAPSRÅDEN SAMT NATURLIGA JORDBRUKSOMRÅDEN, ÅR 1958

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
Potatis	Sockerbeter	Foderrotfrukter	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs	Vår-rybs	Oljelin	Hö från		Halm av			
								odlad jord	naturlig äng	höst-säd	vårstråsäd	baljväxter	
12 690	—	25 590	—	1 310	—	900	—	3 450	1 270	2 010	1 680	1 910	1
11 050	—	26 550	—	1 050	—	900	—	3 500	1 180	1 630	1 450	2 700	2
12 910	—	25 310	—	1 500	—	—	—	3 450	1 280	2 070	1 730	1 670	3
10 480	—	23 950	1 200	1 230	1 200	1 190	900	3 720	1 830	2 170	1 800	1 530	4
10 800	—	23 360	1 230	1 230	1 210	1 260	900	3 780	2 200	2 290	1 920	1 620	5
11 160	—	24 830	1 150	1 400	1 240	1 100	—	3 910	2 120	2 140	1 780	1 140	6
11 350	—	22 000	1 000	1 000	1 000	—	—	3 180	1 000	1 540	1 170	1 000	7
11 320	—	26 060	1 020	1 000	960	1 000	—	3 460	890	1 130	1 180	1 000	8
11 190	—	17 430	800	910	800	680	—	2 770	850	1 390	1 150	1 180	9
9 260	—	18 000	800	880	800	620	—	2 810	1 030	1 460	1 140	1 110	10
11 490	—	17 420	800	1 150	—	810	—	2 820	820	1 310	1 210	1 240	11
9 910	—	18 000	—	—	800	1 000	—	2 760	960	950	840	1 000	12
14 740	—	12 000	—	—	—	—	—	2 320	810	1 510	1 260	1 500	13
7 840	—	15 980	1 150	1 010	1 100	990	800	3 680	1 530	1 860	1 570	1 310	14
6 880	—	18 870	1 180	920	1 140	900	—	3 770	1 500	2 040	1 860	1 000	15
8 220	—	9 940	1 150	1 030	1 090	1 000	800	4 090	2 050	1 820	1 500	1 360	16
7 900	—	25 560	830	750	1 030	—	—	3 060	1 370	1 800	1 590	1 000	17
9 210	—	29 640	880	850	1 070	660	600	3 180	1 870	2 040	1 830	1 590	18
7 650	—	20 000	—	1 100	800	600	600	3 510	2 400	1 910	1 580	1 320	19
9 480	—	30 000	880	840	1 080	660	600	3 120	1 760	2 060	1 850	1 600	20
14 400	—	27 710	800	700	900	880	—	3 070	1 320	1 330	1 180	840	21
11 280	—	25 000	—	—	—	800	—	3 020	800	1 500	1 090	1 000	22
12 990	—	29 100	800	700	900	900	—	3 150	1 370	1 130	1 060	800	23
16 000	—	27 350	—	—	—	—	—	3 020	1 260	2 260	1 510	1 200	24
14 330	—	20 000	—	—	—	—	—	3 000	1 720	—	3 500	—	25
13 210	—	32 240	800	—	800	680	—	3 010	970	2 210	1 990	1 640	26
11 970	—	30 000	800	—	500	680	—	3 250	800	1 760	1 500	1 200	27
14 330	—	32 720	800	—	840	1 000	—	2 990	1 020	2 700	2 280	1 950	28
11 620	—	31 640	—	—	—	—	—	2 580	1 020	1 000	1 570	1 300	29
13 040	—	24 660	800	800	700	700	—	3 270	1 280	2 200	1 560	1 410	30
13 060	—	25 840	800	800	700	700	—	3 300	1 200	2 000	1 500	1 460	31
13 070	—	21 220	800	—	—	700	—	3 180	1 320	2 530	1 710	1 200	32
12 000	—	18 000	—	—	—	—	—	4 000	2 000	—	1 500	1 000	33
14 940	—	22 260	—	—	—	—	—	3 470	1 700	3 000	3 010	1 040	34
14 880	—	20 820	—	—	—	—	—	3 480	1 870	3 000	3 000	1 000	35
16 890	—	36 000	—	—	—	—	—	3 630	1 730	—	3 000	1 200	36
13 430	—	13 000	—	—	—	—	—	3 340	1 590	—	3 070	1 500	37
17 340	—	35 690	800	800	—	—	—	2 910	1 010	2 000	2 370	2 580	38
17 450	—	37 250	800	800	—	—	—	2 850	930	2 000	2 360	2 590	39
17 100	—	25 900	—	—	—	—	—	3 170	1 120	—	2 490	2 400	40
11 920	—	30 390	—	—	—	—	—	2 930	1 140	1 800	1 880	1 800	41
11 860	—	30 630	—	—	—	—	—	3 020	1 020	1 800	1 890	1 800	42
12 350	—	25 000	—	—	—	—	—	2 580	1 260	—	1 500	—	43
12 020	..	34 650	1 500	1 000	1 150	820	1 180	4 000	2 180	2 680	2 020	1 700	44
11 710	..	29 090	1 040	1 120	1 010	760	800	3 870	1 380	2 100	1 750	1 530	45
14 450	—	30 260	800	800	830	710	—	3 060	1 270	2 240	2 080	1 690	46
12 260	34 300	32 700	1 460	1 020	1 140	810	1 150	3 690	1 460	2 570	1 940	1 670	47

Tab. 6. Skörden, i ton, inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruks-Crops, in tons, in 1958

Skörd, som understiger 5 ton, betecknas med 0.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Kok-ärter	Foder-ärter och vicker
1 Stockholms län och stad	6 780	24 790	960	40	20 000	27 680	31 600	960	280
2 Uppsala län	2 240	34 040	880	130	31 600	26 790	44 160	1 530	260
3 Södermanlands län	19 110	21 070	2 800	10	23 630	62 310	14 590	2 070	600
4 Östergötlands län	50 010	52 650	15 170	280	52 200	63 650	52 520	4 080	1 330
5 <i>Norra skogsbygden</i>	3 590	3 950	1 970	0	4 510	13 560	4 850	400	80
6 <i>Östgötaslätten</i>	41 020	44 630	10 490	100	42 610	35 390	32 220	3 050	910
7 <i>Södra skogsbygden</i>	3 890	2 670	2 370	170	3 960	10 410	14 080	430	310
8 <i>Södra kustlandet</i>	1 510	1 400	340	10	1 120	4 290	1 370	150	30
9 Jönköpings län	2 940	5 660	3 470	510	10 630	53 110	14 120	120	670
10 Kronobergs län	2 060	2 790	3 930	190	5 340	34 580	9 980	—	220
11 Kalmar län	26 190	9 510	20 720	580	24 930	31 060	24 730	320	370
12 länets norra del	6 430	3 990	2 580	110	3 080	17 070	5 740	280	80
13 <i>Norra kustlandet</i>	6 070	3 360	1 950	70	2 490	12 680	4 650	270	80
14 <i>Skogsbygden</i>	360	630	630	40	590	4 390	1 090	10	—
15 länets södra del	19 760	5 520	18 140	470	21 850	13 990	18 990	40	290
16 <i>Kalmar-slätten</i>	9 280	2 230	7 980	120	10 090	5 690	7 650	—	190
17 <i>Norra kustlandet</i>	180	150	150	20	190	530	210	—	0
18 <i>Skogsbygden</i>	1 550	1 380	3 420	230	2 820	6 920	5 380	0	60
19 <i>Öland</i>	8 750	1 760	6 590	100	8 750	850	5 750	40	40
20 Gotlands län	13 490	2 720	8 200	140	31 330	1 250	6 770	670	540
21 Blekinge län	6 110	5 080	6 980	200	10 560	7 530	7 540	0	230
22 <i>Skogsbygden</i>	730	930	2 190	80	1 850	4 340	2 520	—	70
23 <i>Slättbygden</i>	5 380	4 150	4 790	120	8 710	3 190	5 020	0	160
24 Kristianstads län	18 500	19 210	28 440	400	40 220	17 560	80 620	100	2 340
25 <i>Skogsbygden</i>	430	1 310	2 760	80	5 880	7 650	19 820	0	140
26 <i>Mellanbygden</i>	3 910	4 720	16 040	250	14 250	3 190	27 740	0	320
27 <i>Slättbygden</i>	14 160	13 180	9 640	70	20 090	6 720	33 060	100	1 880
28 Malmöhus län	63 960	64 700	38 070	410	103 510	24 190	118 330	400	4 340
29 <i>Skogsbygden</i>	700	1 420	1 200	10	4 290	1 830	12 060	—	310
30 <i>Mellanbygden</i>	5 970	6 560	11 640	220	13 580	4 090	37 470	70	780
31 <i>Slättbygden</i>	57 290	56 720	25 230	180	85 640	18 270	68 800	330	3 250
32 Hallands län	3 110	16 370	11 770	180	33 390	47 700	21 130	0	1 500
33 <i>Slättbygden</i>	2 980	12 750	9 930	120	24 150	26 390	14 660	0	1 350
34 <i>Skogsbygden</i>	60	1 190	1 110	30	4 530	11 340	4 430	0	110
35 <i>Norra Halland</i>	70	2 430	730	30	4 710	9 970	2 040	—	40
36 Göteborgs och Bohus län	1 730	9 630	1 040	20	7 500	34 340	10 110	20	900
37 Älvsborgs län	2 330	10 530	2 350	150	24 160	79 740	8 360	40	1 000
38 länets norra del	1 770	7 800	1 470	70	18 440	54 650	4 550	40	880
39 <i>Slättbygden</i>	1 360	4 400	1 120	20	13 650	37 030	2 520	40	700
40 <i>Dalbygderna</i>	240	2 650	160	40	3 640	12 510	1 660	—	140
41 <i>Dalslands bergsbygd</i>	100	620	120	0	880	3 660	300	0	30
42 <i>Södra höglandet</i>	70	130	70	10	270	1 450	70	—	10

områden, år 1958

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Potatis	Sockerbeter	Foderrotfrukter	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs	Vår-rybs	Olje-lin	Hö från		Halm av		
								odlad jord	naturlig äng	höst-säd	vårstrå-säd	balj-växter
38 810	—	5 800	4 660	680	1 750	270	20	142 770	4 100	9 020	129 710	2 230 1
16 130	—	3 170	2 180	830	1 960	470	60	104 640	5 290	4 290	155 570	3 690 2
19 360	—	8 580	6 340	330	2 350	130	40	155 380	2 430	25 630	151 190	4 100 3
37 910	—	40 760	11 370	190	1 430	140	550	189 550	7 310	60 900	191 560	6 850 4
7 920	—	4 280	840	30	290	—	10	37 930	1 040	7 270	29 050	710 5
18 190	—	26 890	9 380	120	1 030	140	540	90 780	1 890	47 310	133 610	5 320 6
10 750	—	8 650	850	20	90	—	—	47 320	4 720	5 130	24 590	680 7
1 050	—	940	300	20	20	—	—	13 520	160	1 190	4 310	140 8
61 550	—	38 710	160	30	60	10	—	233 120	10 010	8 580	107 860	1 000 9
67 940	100	30 070	10	40	140	—	—	159 240	9 400	7 850	64 140	210 10
90 170	100 040	44 230	5 040	160	450	20	40	207 340	9 230	59 440	95 370	730 11
15 410	—	8 110	1 350	80	100	10	30	78 500	1 220	10 360	34 620	490 12
8 840	—	4 870	1 230	80	80	10	30	56 680	1 050	8 710	24 900	490 13
6 570	—	3 240	120	—	20	—	—	21 820	170	1 650	9 720	0 14
64 760	100 040	36 170	3 690	80	350	10	10	128 840	8 010	49 080	60 750	240 15
26 860	..	16 980	2 040	80	300	10	10	40 460	890	23 040	26 130	110 16
1 350	—	750	—	—	—	—	—	2 600	140	390	1 240	0 17
24 460	—	5 460	40	0	0	—	—	43 710	3 660	5 330	16 080	70 18
12 090	..	12 980	1 610	—	50	—	0	42 070	3 320	20 320	17 300	60 19
17 270	102 540	45 550	5 140	90	2 620	280	60	97 300	1 780	26 710	36 570	1 320 20
112 050	34 260	27 470	480	40	10	—	—	69 350	2 800	24 290	35 920	370 21
35 100	..	9 850	40	—	—	—	—	33 790	2 100	4 560	11 770	70 22
76 950	..	18 120	440	40	10	—	—	35 560	700	19 730	24 150	300 23
254 490	374 330	182 370	3 370	110	340	—	180	263 770	4 950	65 090	153 490	2 760 24
65 080	..	39 210	80	10	—	—	20	112 160	2 160	3 990	40 500	120 25
138 370	..	81 660	700	10	50	—	30	80 890	2 050	30 330	44 450	520 26
51 040	..	61 500	2 590	90	290	—	130	70 720	740	30 770	68 540	2 120 27
96 860	1 126 110	227 820	33 670	550	2 470	50	710	221 720	8 890	124 130	263 430	3 980 28
15 560	..	33 870	150	—	30	10	10	34 030	750	2 740	22 370	280 29
42 860	..	108 230	1 570	30	200	10	140	74 670	2 900	23 660	49 860	740 30
38 440	..	85 720	31 950	520	2 240	30	560	113 020	5 240	97 730	191 200	2 960 31
94 920	26 880	122 290	480	240	50	10	80	165 670	1 900	16 260	112 670	2 380 32
61 890	..	83 380	420	240	50	10	80	82 600	130	13 900	64 290	2 170 33
24 170	..	30 910	10	—	—	—	0	48 610	1 400	1 470	24 540	130 34
8 860	—	8 000	50	0	—	—	—	34 460	370	890	23 840	80 35
33 340	—	10 810	110	260	10	—	—	115 280	4 140	2 900	61 210	900 36
66 000	—	19 950	190	590	280	10	—	255 080	8 980	5 220	128 620	1 350 37
24 250	—	6 770	190	500	280	0	—	143 110	4 590	3 360	84 470	1 140 38
11 060	—	4 760	190	380	230	0	—	82 210	1 630	2 570	57 350	950 39
7 960	—	1 740	0	120	50	—	—	35 530	910	420	19 760	150 40
3 360	—	130	—	—	—	—	—	21 780	2 030	270	5 820	30 41
1 870	—	140	—	—	—	—	—	3 590	20	100	1 540	10 42

TAB. 6 (forts.). SKÖRDEN, I TON, INOM LÄN, HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPSRÅDEN SAMT NATUR-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kok- ärter	Foder- ärter och vicker	
1	länetas södra del	560	2 730	880	80	5 720	25 090	3 810	0	120
2	Dalbygderna	110	580	100	10	1 250	3 600	850	0	20
3	Södra höglandet	450	2 150	780	70	4 470	21 490	2 960	—	100
4	Skaraborgs län	23 810	14 290	13 890	123	59 720	168 340	20 820	1 140	3 670
5	Slättbygden	19 690	11 500	10 090	70	44 550	127 600	14 680	1 080	3 220
6	Falbygden	2 840	1 330	2 160	10	9 150	22 720	3 690	0	270
7	Nordöstra höglandet	270	580	430	10	1 520	6 290	520	30	120
8	Sydöstra höglandet	1 010	880	1 150	30	4 500	11 730	1 930	30	60
9	Värmlands län	3 340	5 250	990	40	14 100	47 510	3 470	40	310
10	Slättbygden	1 680	4 210	640	10	10 000	26 810	2 400	30	180
11	Centrala o. västra Värmland	1 380	870	190	0	3 150	16 740	780	10	90
12	Bergslagen	150	60	40	10	640	1 510	220	0	10
13	Norra Värmland	130	110	120	20	310	2 450	70	0	30
14	Örebro län	8 040	11 180	4 370	120	27 320	59 150	4 410	190	290
15	Södra skogsbygden	1 110	910	1 060	100	2 810	8 720	950	10	20
16	Slättbygden	6 170	9 420	3 010	10	21 120	41 440	2 300	170	250
17	Bergslagen	760	850	300	10	3 390	8 990	1 160	10	20
18	Västmanlands län	2 160	27 370	790	90	27 270	60 770	14 200	850	180
19	Bergslagen	170	620	40	—	1 070	6 160	420	30	20
20	Slättbygden	1 990	26 750	750	90	26 200	54 610	13 780	820	160
21	Kopparbergs län	2 150	470	1 180	10	21 110	21 980	3 270	10	40
22	Bergslagen	10	20	—	—	1 140	1 240	120	0	0
23	Östra Dalarna	1 920	400	800	—	13 790	16 150	2 230	10	40
24	Mellanbygden	220	50	380	10	6 150	4 520	920	—	0
25	Fjällbygden	—	—	—	—	30	70	—	—	—
26	Gävleborgs län	1 010	1 030	150	30	19 430	17 390	7 810	30	40
27	Gästrikland	300	540	70	30	3 970	6 230	1 350	10	—
28	Hälsinglands kustland	640	480	80	0	13 470	9 890	5 840	20	10
29	Inlandet	70	10	0	—	1 990	1 270	620	—	30
30	Västernorrlands län	70	50	20	0	17 560	4 420	6 960	0	30
31	Kustlandet	50	50	0	0	12 990	2 790	5 020	—	0
32	Inlandet	20	0	20	0	4 410	1 610	1 890	0	30
33	Silurorådet	—	—	—	—	160	20	50	—	—
34	Jämtlands län	—	0	0	—	14 430	1 360	2 760	—	50
35	Silurorådet	—	0	0	—	11 070	790	1 960	—	40
36	Mellanbygden	—	—	—	—	2 050	430	630	—	10
37	Fjällbygden	—	—	—	—	1 310	140	170	—	0
38	Västerbottens län	0	10	0	—	29 530	310	8 230	—	40
39	Kustlandet	0	10	0	—	29 220	30	7 690	—	40
40	Inlandet	—	—	—	—	310	280	540	—	0
41	Norrbottnens län	—	—	0	0	9 310	1 080	3 420	—	0
42	Kustlandet	—	—	0	0	9 260	960	3 370	—	0
43	Inlandet	—	—	—	—	50	120	50	—	—
44	Hela riket år 1958	259 140	338 400	166 110	3 650	658 780	893 800	519 910	12 520	19 230
45	» » » 1957	432 830	278 130	225 990	4 220	556 930	847 400	547 690	18 930	17 860
46	» » » 1956	616 360	334 870	262 360	5 070	612 690	1 132 870	698 410	27 470	19 760
47	» » » 1955	446 780	269 650	166 840	3 540	407 520	596 570	527 810	11 060	10 810
48	» » » 1954	581 990	438 650	296 080	4 910	360 820	863 330	656 760	23 740	14 690

1 Preliminära uppgifter, ej vattenhaltsbestämd vara. — 2 Avser frö med 18 % vattenhalt.

LIGA JORDBRUKSOMRÅDEN, ÅR 1958

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Potatis	Sockerbeter	Foderrotfrukter	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs	Vår-rybs	Olje-lin	Hö från		Halm av		
								odlad jord	natur-lig äng	höst-säd	vår-stråsäd	balj-växter
41 750	—	13 180	—	90	—	10	—	111 970	4 390	1 860	44 156	210 1
4 900	—	3 030	—	30	—	10	—	12 490	230	200	5 810	70 2
37 450	—	10 150	—	60	—	—	—	99 480	4 160	1 660	38 340	146 3
55 070	—	20 040	3 870	420	2 690	170	80	317 050	3 810	39 200	235 870	4 700 4
29 050	—	12 870	3 260	350	2 500	110	80	209 580	2 460	31 770	181 250	4 200 5
11 440	—	3 650	230	40	120	50	—	56 140	820	5 240	33 540	260 6
1 760	—	530	50	10	20	—	—	17 560	170	800	7 210	150 7
12 820	—	2 990	330	20	50	10	—	33 770	360	1 390	13 870	90 8
48 060	—	1 290	10	400	10	260	—	204 770	7 220	4 220	59 590	390 9
12 320	—	760	0	350	10	180	—	77 400	1 010	2 380	35 200	230 10
25 500	—	360	10	50	—	50	—	104 000	3 160	1 430	20 290	90 11
1 540	—	110	—	—	—	30	—	9 260	600	130	1 640	10 12
8 700	—	60	—	—	—	—	—	14 110	2 450	280	2 460	60 13
21 430	—	4 120	900	920	2 140	90	20	139 140	2 970	12 400	97 090	710 14
3 840	—	1 020	100	140	230	10	—	22 110	200	2 420	14 990	50 15
10 700	—	1 340	780	770	1 840	80	20	76 900	890	8 940	63 980	630 16
6 890	—	1 760	20	10	70	—	—	40 130	1 880	1 040	18 120	30 17
12 280	—	830	130	1 700	460	320	10	111 630	3 630	3 920	148 750	2 630 18
1 490	—	20	—	100	20	10	0	18 910	820	280	9 430	110 19
10 790	—	810	130	1 600	440	310	10	92 720	2 310	3 640	139 320	2 520 20
34 610	—	4 850	10	10	10	40	—	134 700	26 210	2 740	37 730	50 21
2 810	—	70	—	—	—	10	—	10 200	950	10	2 150	0 22
10 430	—	1 660	10	10	10	30	—	60 620	3 600	1 920	22 600	40 23
19 180	—	3 040	—	—	—	—	—	57 730	16 030	810	12 710	10 24
2 190	—	80	—	—	—	—	—	6 150	5 630	—	270	— 25
42 110	—	3 840	20	—	50	140	—	165 310	6 540	1 700	60 790	110 26
13 200	—	510	0	—	0	140	—	47 370	1 040	540	13 860	30 27
24 770	—	3 010	20	—	50	0	—	101 650	3 770	1 110	42 850	80 28
4 140	—	320	—	—	—	—	—	16 290	1 730	50	4 080	0 29
53 710	—	1 800	10	0	0	40	—	199 490	20 200	110	27 030	30 30
36 150	—	1 420	10	0	0	40	—	125 350	8 910	60	18 500	30 31
16 430	—	360	0	—	—	0	—	69 220	10 240	50	8 370	0 32
1 130	—	20	—	—	—	—	—	4 920	1 050	—	160	0 33
30 300	—	800	—	—	—	—	—	157 100	9 180	0	28 210	50 34
18 520	—	520	—	—	—	—	—	98 150	3 110	0	20 960	40 35
6 170	—	220	—	—	—	—	—	23 920	1 880	—	4 430	10 36
5 610	—	60	—	—	—	—	—	35 030	4 190	—	2 820	0 37
66 340	—	5 960	0	0	—	—	—	257 390	1 460	10	45 200	110 38
45 450	—	5 330	0	0	—	—	—	205 130	810	10	43 520	100 39
20 910	—	600	—	—	—	—	—	52 260	650	—	1 680	10 40
32 760	—	1 490	—	—	—	—	—	182 960	7 560	0	15 910	0 41
28 450	—	1 440	—	—	—	—	—	152 740	3 280	0	15 690	0 42
4 310	—	50	—	—	—	—	—	30 220	4 230	—	220	— 43
1 393 470	1 764 260	852 650	1 78 150	17 590	19 280	12 450	1 850	4 249 750	169 990	504 610	2 443 480	40 650 44
1 497 810	2 102 740	909 560	2 158 720	2 7980	39 770	2 1460	2 610	4 189 490	168 190	731 430	2 284 240	40 730 45
2 012 300	1 786 410	1 030 590	2 14 120	2 7 950	25 870	2 1 510	2 840	3 840 150	163 730	958 430	2 653 950	48 900 46
1 284 520	1 662 780	790 430	2 129 030	2 4 160	31 190	2 1 470	2 980	3 338 390	167 760	632 840	1 633 450	26 430 47
1 429 030	1 848 170	975 080	2 139 080	2 7 830	28 470	2 1 810	2 560	4 728 640	202 850	990 750	2 390 700	42 710 48

Tab. 7. Skördens beskaffenhet inom hushållningssällskapsområden, år 1958

Quality of the harvest in 1958

1	2	3	4	5	6
Områden	Höstvete	Höstråg	Vårstråsåd	Baljväxter	Potatis
1 Stockholmslän och stad	I allmänhet god bärgning men ojämn utveckling av kärnorna och ofta hög vattenhalt.	I allmänhet god bärgning men ofta hög vattenhalt.	I allmänhet god bärgning men delvis ojämn utveckling av kärnorna och låg volymvikt, särskilt för vårvete och havre. Korn bättre än övriga vårsådsgrödor.	Delvis ojämn mognad och hög vattenhalt.	I allmänhet god bärgning men ofta skadad av brunröta.
2 Uppsala län	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
3 Södermanlands län	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
4 Östergötlands	I allmänhet välbärgat men delvis hög vattenhalt.	D:o	D:o	D:o	I allmänhet god bärgning men delvis skadad av brunröta. Ofta små knölar.
5 Jönköpingslän	I allmänhet välbärgat men förekomst av svampskador. Delvis hög vattenhalt.	Delvis välbärgad, delvis groddskadad.	I allmänhet god bärgning men delvis ojämn mognad och hög vattenhalt. Korn bättre än övriga vårsådsgrödor.	D:o	D:o
6 Kronobergs län	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
7 Kalmar läns norra del	D:o	D:o	I allmänhet god bärgning men delvis svampskador och låg volymvikt.	D:o	I allmänhet god bärgning men stora skador av brunröta.
8 Kalmar läns södra del	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
9 Gotlands län	I allmänhet välbärgat.	I allmänhet välbärgad.	I allmänhet god bärgning men delvis ojämn mognad och hög vattenhalt.	I allmänhet välbärgade men delvis skadade av insekter	Välbärgad men delvis skadad av brunröta.
10 Blekinge län	I allmänhet välbärgat men förekomst av svampskador.	Till stor del groddskadad.	D:o	D:o	I allmänhet god bärgning men ofta skadad av brunröta och nedsatt kvalitet.
11 Kristianstads län	D:o	D:o	I allmänhet välbärgad men delvis grönskott och nedsatt volymvikt.	D:o	D:o

7	8	9	10	11	12
sockerbetor	Foderrotfrukter	Oljevaxter	Hö	Halm av höstsäd	Halm av vårsäd
—	Välbärgade.	I allmänhet god bärgning. De vårsådda oljevaxterna ofta sent och ojämnt mogna.	Vid tidig bärgning god kvalitet, sent bärgat hö delvis regnskadat.	I allmänhet god bärgning.	I allmänhet god bärgning. 1
—	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 2
—	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 3
—	D:o	D:o	I allmänhet välbärgat, sent bärgat hö delvis skadat av regn.	D:o	D:o 4
—	D:o	I allmänhet välbärgade men ofta sen och ojämn mognad för de vårsådda.	Tidigt skördat hö välbärgat, sent bärgat delvis regnskadat.	D:o	D:o 5
Välbärgade	Välbärgade men delvis ojämnt utvecklade.	D:o	D:o	D:o	D:o 6
—	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 7
D:o	D:o	I allmänhet välbärgade.	I allmänhet välbärgat.	D:o	D:o 8
D:o	Välbärgade	D:o	D:o	D:o	D:o 9
Välbärgade. Låg sockerhalt.	D:o	D:o	Välbärgat.	Delvis dåligt bärgad.	D:o 10
D:o	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 11

TAB. 7 (forts.). SKÖRDENS BESKAFFENHET INOM HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPSORMÅDEN, ÅR 1958

1	2	3	4	5	6
Områden	Höstvete	Höstråg	Vårstråsäd	Baljväxter	Potatis
12 Malmöhus län	I allmänhet välbärgat men förekomst av svampskador.	Till stor del groddskadad.	I allmänhet välbärgad men delvis grönskott och nedsatt volymvikt.	I allmänhet välbärgade men delvis skadade av insekter.	I allmänhet god bärgning men ofta skadad av brunröta och nedsatt kvalitet.
13 Hallands län	I allmänhet välbärgat.	Delvis välbärgad, delvis groddskadad.	D:o	D:o	Välbärgad men delvis skadad av brunröta.
14 Göteborgs och Bohus län	I allmänhet god bärgning men delvis ojämn mognad och hög vattenhalt.	I allmänhet god bärgning men delvis ojämn mognad och hög vattenhalt.	I allmänhet god bärgning men delvis ojämn mognad, hög vattenhalt.	I allmänhet god bärgning men delvis ojämn mognad.	D:o
15 Älvsborgs läns norra del	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
16 Älvsborgs läns södra del	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
17 Skaraborgs län	D:o	D:o	D:o	D:o	I allmänhet välbärgad men skador av brunröta. Ofta små knölar.
18 Värmlands län	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
19 Örebro län	D:o	D:o	I allmänhet god bärgning men delvid dålig utveckling av kärnorna och låg volymvikt beroende främst på svampangrepp.	Delvis ojämn utveckling och mognad.	D:o
20 Västmanlands län	D:o	Delvis välbärgad, delvis groddskadad.	D:o	D:o	D:o
21 Kopparbergs län	D:o	D:o	I allmänhet god bärgning men delvis ojämn mognad och hög vattenhalt.	D:o	I allmänhet välbärgad. Mindre skador av brunröta.
22 Gävleborgs län	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o
23 Västernorrlands län	D:o	D:o	D:o	D:o	Välbärgad och i allmänhet god kvalitet.
24 Jämtlands län	—	D:o	D:o	..	D:o
25 Västerbottens län	D:o	..	D:o
26 Norrbottens län	—	..	D:o	..	D:o

7	8	9	10	11	12
Sockerbeter	Foderrotfrukter	Oljeväxter	Hö	Halm av höstsäd	Halm av vårsäd
Välbärgade. Låg sockerhalt.	Välbärgade.	I allmänhet välbärgade.	Välbärgat.	Delvis dåligt bärgad.	I allmänhet god bärgning. 12
..	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 13
—	Välbärgade men delvis småväxta	I allmänhet god bärgning men delvis ojämn mognad och hög vattenhalt.	I allmänhet välbärgat. Sent bärgat hö, delvis regnskadat.	I allmänhet god bärgning	D:o 14
—	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 15
—	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 16
—	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 17
—	D:o	D:o	Delvis välbärgat, delvis regnskadat.	D:o	D:o 18
—	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 19
—	D:o	D:o	D:o	D:o	D:o 20
—	Välbärgade.	..	D:o	D:o	D:o 21
—	Välbärgade men delvis skador av insekter.	D:o	D:o	D:o	D:o 22
—	D:o	..	Till stor del välbärgat. Sent bärgat hö ofta regnskadat.	D:o	D:o 23
—	D:o	—	D:o	D:o	D:o 24
—	D:o	..	D:o	D:o	D:o 25
—	D:o	—	D:o	D:o	D:o 26

Tab. 8. Antal hästar, nötkreatur och får inom län, hushållningssällskapsområden samt Number of horses, cattle and sheep in June 1958

Beträffande komplettering av uppgifterna för lägenheter och bruksenheter med högst 2 hektar åker se sid. 4.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Områden	Hästar				Tjurar och oxar 1 år o. däröver	Kor	Kvigor 1 år o. däröver avsedda för pålägg	Stutar, kvigor o. kalvar 1 år o. däröver avsedda för slakt	Kalvar under 1 år	Summa nötkreatur	Får och lamm
	3 år o. däröver	Unghästar 1 och 2 år	Föl	Summa							
Stockholms län och stad	6 580	330	140	7 050	1 370	41 390	14 680	2 950	15 180	75 570	3 470
Uppsala län	4 250	220	70	4 540	860	37 300	13 790	1 540	13 290	66 780	2 580
Södermanlands län . . .	6 000	220	100	6 320	840	51 540	20 030	2 730	18 770	93 910	1 590
Östergötlands län . . .	9 840	610	230	10 680	1 970	71 470	29 540	7 100	30 630	140 710	3 620
Norra skogsbygden . . .	1 920	100	30	2 050	330	13 860	5 070	1 020	4 870	25 150	690
Östgötaslätten	3 700	300	110	4 110	710	32 000	14 890	4 310	15 650	67 560	1 980
Södra skogsbygden . . .	3 580	180	70	3 830	800	21 610	8 010	1 390	8 480	40 290	650
Södra kustlandet	640	30	20	690	130	4 000	1 570	380	1 630	7 710	300
Jönköpings län	13 540	690	230	14 460	2 500	80 920	28 160	5 390	31 420	148 390	4 470
Kronobergs län	10 560	670	240	11 470	1 010	53 220	16 710	2 430	19 210	92 580	2 910
Kalmar län	11 800	850	330	12 980	1 810	72 890	28 760	8 010	35 400	146 870	7 920
länets norra del	4 300	260	130	4 690	580	26 630	9 750	1 560	10 550	49 070	2 400
Norra kustlandet	2 990	210	120	3 320	420	18 790	7 240	1 270	7 740	35 460	1 750
Skogsbygden	1 310	50	10	1 370	160	7 840	2 510	290	2 810	13 610	650
länets södra del	7 500	590	200	8 290	1 230	46 260	19 010	6 450	24 850	97 800	5 520
Kalmarslätten	2 350	140	40	2 530	350	15 110	7 070	1 620	7 730	31 880	930
Norra kustlandet	250	10	—	260	60	1 130	520	70	510	2 290	190
Skogsbygden	3 160	200	70	3 430	350	15 730	5 630	1 390	7 600	30 700	1 450
Öland	1 740	240	90	2 070	470	14 290	5 790	3 370	9 010	32 930	2 950
Gotlands län	2 810	180	90	3 080	570	21 070	9 120	4 630	13 200	48 590	40 300
Blekinge län	4 660	260	140	5 060	730	23 860	7 960	2 380	9 080	44 010	1 580
Skogsbygden	2 640	130	120	2 890	280	12 110	3 500	670	3 830	20 390	560
Slättbygden	2 020	130	20	2 170	450	11 750	4 460	1 710	5 250	23 620	1 020
Kristianstads län	12 490	750	430	13 670	1 940	81 920	38 820	19 600	45 830	188 110	3 600
Skogsbygden	5 410	330	180	5 920	740	29 240	10 760	5 940	14 580	61 260	1 690
Mellanbygden	3 890	250	180	4 320	700	27 470	15 090	6 950	15 570	65 780	590
Slättbygden	3 190	170	70	3 430	500	25 210	12 970	6 710	15 680	61 070	1 320
Malmöhus län	12 100	1 260	780	14 140	2 120	90 700	49 020	20 800	52 900	215 540	5 380
Skogsbygden	2 090	270	150	2 510	340	12 270	5 750	1 790	5 910	26 060	1 170
Mellanbygden	4 050	480	330	4 860	690	28 990	15 380	4 980	14 750	64 790	1 240
Slättbygden	5 960	510	300	6 770	1 090	49 440	27 890	14 030	32 240	124 690	2 970
Hallands län	9 060	650	230	9 940	750	58 750	23 710	6 380	30 360	119 950	1 990
Slättbygden	4 240	360	150	4 750	400	29 760	14 090	4 090	17 910	66 250	1 180
Skogsbygden	2 790	110	60	2 960	230	16 740	5 550	1 380	7 980	31 880	400
Norra Halland	2 030	180	20	2 230	120	12 250	4 070	910	4 470	21 820	410
Göteborgs och Bohus län	9 260	860	340	10 460	1 040	46 320	13 900	3 590	17 850	82 700	5 390
Älvsborgs län	17 850	1 510	610	19 970	2 000	103 930	27 220	7 140	35 930	176 220	3 430
länets norra del	9 510	780	340	10 630	850	56 040	13 450	2 910	17 520	90 770	2 270
Slättbygden	4 740	380	210	5 330	480	30 780	7 730	1 270	9 680	49 940	1 350
Dalbygderna	2 820	220	110	3 150	190	15 310	3 920	1 140	4 710	25 270	430
Dalslands bergsbygd . . .	1 650	170	20	1 840	150	7 750	1 400	500	2 780	12 580	450
Södra höglandet	300	10	—	310	30	2 200	400	0	350	2 980	40
länets södra del	8 340	730	270	9 340	1 150	47 890	13 770	4 230	18 410	85 450	1 160
Dalbygderna	770	50	20	840	90	5 540	1 950	480	2 590	10 650	320
Södra höglandet	7 570	680	250	8 500	1 060	42 350	11 820	3 750	15 820	74 800	840

naturliga jordbruksområden, den 2 juni 1958

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Områden	Hästar				Tjurar och oxar 1 år o. där- över	Kor	Kvigor 1 år o. däröver avsedda för på- lägg	Stutar, kvigor o. kalvar 1 år o. däröver avsedda för slakt	Kalvar under 1 år	Summa nöt- kreatur	Får och lamm
	3 år o. där- över	Ung- hästar 1 och 2 år	Föl	Sum- ma							
Skaraborgs län	13 460	1 040	360	14 860	3 330	110 160	40 950	10 260	42 000	206 700	3 550
Slättbygden	7 870	510	240	8 620	1 880	71 020	25 820	5 020	25 440	129 180	1 390
Fälbygden	2 740	230	60	3 080	830	18 850	7 650	3 050	8 640	39 020	230
Nordöstra höglandet	1 140	30	20	1 190	180	6 130	2 020	340	2 020	10 690	110
Sydöstra höglandet	1 710	220	40	1 970	440	14 160	5 460	1 850	5 900	27 810	1 820
Värmlands län	11 710	550	170	12 430	1 340	59 660	12 450	3 100	21 390	97 940	7 540
Slättbygden	3 480	260	100	3 840	490	21 980	6 290	1 490	8 570	38 820	2 540
Centr. o. v:a Värmland	6 400	290	70	6 750	650	28 820	4 920	1 440	9 830	45 660	2 720
Bergslagen	560	10	—	570	140	3 300	610	110	1 250	5 410	870
Norra Värmland	1 270	0	—	1 270	60	5 560	630	60	1 740	8 050	1 410
Örebro län	6 610	270	90	6 970	980	41 920	12 110	2 710	15 310	73 030	2 870
Södra skogsbygden	1 340	100	30	1 470	220	8 030	1 910	420	3 030	13 610	250
Slättbygden	2 900	90	50	3 040	420	21 840	7 660	1 810	8 410	40 140	2 190
Bergslagen	2 370	80	10	2 460	340	12 050	2 540	480	3 870	19 280	430
Västmanlands län	5 050	150	40	5 240	530	37 900	13 310	1 790	12 590	66 120	440
Bergslagen	980	10	0	990	130	4 980	1 500	160	1 420	8 190	140
Slättbygden	4 070	140	40	4 250	400	32 920	11 810	1 630	11 170	57 930	300
Kopparbergs län	9 060	110	50	9 220	460	41 850	6 680	760	10 280	60 030	3 800
Bergslagen	780	20	10	810	60	3 690	560	20	930	5 260	290
Östra Dalarna	3 230	40	40	3 310	220	18 400	3 630	440	4 740	27 430	1 380
Mellanbygden	4 450	50	—	4 500	150	17 260	2 260	290	4 050	24 010	1 460
Fjällbygden	600	0	—	600	30	2 500	230	10	560	3 330	670
Gävleborgs län	9 340	330	140	9 810	740	40 220	7 590	950	12 650	62 150	4 360
Gästrikland	2 870	50	60	2 980	280	9 990	2 170	370	2 960	15 770	550
Hälsinglands kustland	5 410	230	80	5 720	420	25 430	4 770	530	8 060	39 210	2 690
Inlandet	1 060	50	0	1 110	40	4 800	650	50	1 630	7 170	1 120
Västernorrlands län	10 730	370	230	11 330	1 080	55 980	8 570	1 740	17 480	84 850	5 900
Kustlandet	6 460	250	200	6 910	660	36 020	6 060	1 180	11 100	55 020	4 160
Inlandet	4 000	120	30	4 150	420	18 850	2 440	470	6 010	28 190	1 640
Silurområdet	270	0	0	270	0	1 110	70	90	370	1 640	100
Jämtlands län	8 940	730	210	9 880	1 040	39 880	6 300	1 600	14 310	63 130	4 990
Silurområdet	5 390	570	170	6 130	640	23 620	4 230	1 150	8 640	38 280	1 240
Mellanbygden	1 290	70	20	1 380	70	5 850	670	120	2 040	8 750	270
Fjällbygden	2 260	90	20	2 370	330	10 410	1 400	330	3 630	16 100	3 480
Västerbottens län	11 590	400	190	12 180	920	75 690	12 180	1 450	32 990	123 170	9 090
Kustlandet	8 890	390	190	9 470	680	58 850	10 270	1 310	26 690	97 800	5 440
Inlandet	2 700	10	—	2 710	240	16 840	1 910	140	6 240	25 370	3 650
Norrbottnens län	8 320	150	60	8 530	750	45 030	6 330	680	12 930	65 720	8 290
Kustlandet	6 430	150	60	6 640	520	36 160	5 570	570	10 610	53 430	5 130
Inlandet	1 890	0	0	1 890	230	8 870	760	110	2 320	12 290	3 160
Hela riket år 1958	225 610	13 160	5 500	244 270	30 680	1 383 570	447 890	119 710	560 920	2 542 770	139 060
» » » 1957	235 250	13 460	6 260	254 970	31 930	1 372 730	440 050	86 300	494 660	2 425 670	143 100
» » » 1956	255 180	14 250	6 470	275 900	31 920	1 392 780	450 590	67 150	454 460	2 396 900	153 970
» » » 1955	290 250	14 990	7 190	312 430	36 420	1 513 710	478 670	63 630	482 920	2 575 350	177 200
» » » 1954	311 570	16 310	6 880	334 760	36 550	1 527 740	472 430	45 840	477 020	2 559 580	202 240

Tab. 9. Antal kor, fördelade på åldersgrupper och antal kalvar, avsedda för hållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, den 2 juni 1958
Number of cows divided into age groups and number of calves intended for breeding

1	2	3	4	5	6	7
Områden	Kor som kalvat endast en gång	Övriga kor	Summa kor	Kalvar under 1 år		
				avsedda för pålägg	avsedda för slakt	Summa
Stockholms län och stad	8 010	32 370	40 380	10 100	4 960	15 060
Uppsala län	6 730	29 910	36 640	9 000	4 210	13 210
Södermanlands län	10 560	40 570	51 130	13 360	5 380	18 740
Östergötlands län	14 130	55 400	69 530	20 290	10 140	30 430
<i>Norra skogsbygden</i>	2 290	11 300	13 590	3 310	1 540	4 850
<i>Östgötaslätten</i>	7 220	24 020	31 240	10 200	5 390	15 590
<i>Södra skogsbygden</i>	3 900	16 950	20 850	5 740	2 650	8 390
<i>Södra kustlandet</i>	720	3 130	3 850	1 040	560	1 600
Jönköpings län	14 950	63 490	78 440	18 370	12 740	31 110
Kronobergs län	8 190	41 840	50 030	10 210	8 580	18 790
Kalmar län	14 480	56 590	71 070	21 700	13 500	35 200
länets norra del	5 380	20 730	26 110	7 280	3 210	10 490
<i>Norra kustlandet</i>	4 070	14 390	18 460	5 520	2 180	7 700
<i>Skogsbygden</i>	1 310	6 340	7 650	1 760	1 030	2 790
länets södra del	9 100	35 860	44 960	14 420	10 290	24 710
<i>Kalmarslätten</i>	3 390	11 400	14 790	4 820	2 870	7 690
<i>Norra kustlandet</i>	210	880	1 090	320	180	500
<i>Skogsbygden</i>	2 560	12 580	15 140	3 880	3 660	7 540
<i>Öland</i>	2 940	11 000	13 940	5 400	3 580	8 980
Gotlands län	4 390	15 780	20 170	7 650	5 470	13 120
Blekinge län	4 450	17 690	22 140	5 200	3 700	8 900
<i>Skogsbygden</i>	2 260	8 830	11 090	2 370	1 350	3 720
<i>Stättbygden</i>	2 190	8 860	11 050	2 890	2 350	5 180
Kristianstads län	16 240	63 060	79 300	26 610	18 860	45 470
<i>Skogsbygden</i>	4 980	23 100	28 080	7 840	6 610	14 450
<i>Mellanbygden</i>	5 750	21 000	26 750	9 610	5 840	15 450
<i>Stättbygden</i>	5 510	18 960	24 470	9 160	6 410	15 570
Malmöhus län	20 670	67 640	88 310	33 690	18 860	52 550
<i>Skogsbygden</i>	2 580	9 430	12 010	4 090	1 790	5 880
<i>Mellanbygden</i>	6 280	22 020	28 300	9 910	4 760	14 670
<i>Stättbygden</i>	11 810	36 190	48 000	19 690	12 310	32 000
Hallands län	11 890	45 340	57 230	17 810	12 340	30 150
<i>Stättbygden</i>	6 440	22 870	29 310	10 490	7 350	17 840
<i>Skogsbygden</i>	3 260	12 980	16 240	4 780	3 110	7 890
<i>Norra Halland</i>	2 190	9 490	11 680	2 540	1 880	4 420
Göteborgs och Bohus län	6 910	36 050	42 960	9 970	7 430	17 400
Älvsborgs län	16 560	81 720	98 280	19 180	15 990	35 170
länets norra del	8 720	45 280	54 000	8 870	8 350	17 220
<i>Stättbygden</i>	5 330	24 910	30 240	5 610	4 000	9 610
<i>Dalbygderna</i>	2 090	12 520	14 610	2 310	2 320	4 630
<i>Dalslands bergsbygd</i>	1 000	6 160	7 160	750	1 900	2 650
<i>Södra höglandet</i>	300	1 690	1 990	200	130	330
länets södra del	7 840	36 440	44 280	10 310	7 640	17 950
<i>Dalbygderna</i>	850	4 040	4 890	1 520	980	2 500
<i>Södra höglandet</i>	6 990	32 400	39 390	8 790	6 660	15 450

pålägg och slakt, vid brukningsenheter med över 2 hektar åker inom län, hus-

and slaughter on farms of more than 2 hectares (5 acres) arable land in June 1958

1	2	3	4	5	6	7
Områden	Kor som kalvat endast en gång	Övriga kor	Summa kor	Kalvar under 1 år		
				avsedda för pålägg	avsedda för slakt	Summa
Skaraborgs län	19 560	88 580	108 140	29 190	12 630	41 820
Slättbygden	12 580	57 270	69 850	18 310	7 030	25 340
Fälbygden	3 340	15 140	18 480	5 820	2 780	8 600
Nordöstra höglandet	1 080	4 790	5 870	1 190	810	2 000
Sydöstra höglandet	2 560	11 380	13 940	3 870	2 010	5 880
Värmlands län	7 390	44 500	51 890	8 170	11 580	19 750
Slättbygden	3 360	18 050	21 410	4 470	4 030	8 500
Centr. o. v:a Värmland	3 180	21 600	24 780	2 880	6 230	9 110
Bergslagen	370	2 420	2 790	600	560	1 160
Norra Värmland	480	2 430	2 910	220	760	980
Örebro län	6 450	32 570	39 020	8 150	6 770	14 920
Södra skogsbygden	1 160	6 530	7 690	1 300	1 690	2 990
Slättbygden	3 940	16 930	20 870	5 090	3 230	8 320
Bergslagen	1 350	9 110	10 460	1 760	1 850	3 610
Västmanlands län	6 810	30 390	37 200	8 130	4 370	12 500
Bergslagen	720	4 080	4 800	770	630	1 400
Slättbygden	6 090	26 310	32 400	7 360	3 740	11 100
Kopparbergs län	5 280	30 050	35 330	4 760	4 290	9 050
Bergslagen	350	2 710	3 060	520	290	810
Östra Dalarna	2 780	14 980	17 760	2 770	1 890	4 660
Mellanbygden	2 000	11 420	13 420	1 440	1 930	3 370
Fjällbygden	150	940	1 090	30	180	210
Gävleborgs län	5 810	30 890	36 700	6 320	5 850	12 170
Gästrikland	1 730	7 820	9 550	1 640	1 270	2 910
Hälsinglands kustland	3 440	19 660	23 100	3 790	3 990	7 780
Inlandet	640	3 410	4 050	890	590	1 480
Västernorrlands län	6 430	39 400	45 830	6 820	8 680	15 500
Kustlandet	4 210	26 260	30 470	4 740	5 430	10 170
Inlandet	2 080	12 470	14 550	1 960	3 100	5 060
Silurområdet	140	670	810	120	150	270
Jämtlands län	5 110	28 530	33 640	6 330	6 450	12 780
Silurområdet	3 290	18 160	21 450	4 350	3 890	8 240
Mellanbygden	370	3 930	4 300	490	1 190	1 680
Fjällbygden	1 450	6 440	7 890	1 490	1 370	2 860
Västerbottens län	11 750	56 480	68 230	11 350	19 640	30 990
Kustlandet	9 800	46 550	56 350	9 620	16 510	26 130
Inlandet	1 950	9 930	11 880	1 730	3 130	4 860
Norrbottnens län	5 690	30 240	35 930	5 390	5 910	11 300
Kustlandet	5 140	25 550	30 690	4 730	4 870	9 600
Inlandet	550	4 690	5 240	660	1 040	1 700
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	115 860	453 560	569 420	168 880	95 690	264 570
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	86 890	413 010	499 900	112 610	84 510	197 120
Norra Sverige	35 690	192 510	228 200	36 260	48 130	84 390
Hela riket	238 440	1 059 080	1 297 520	317 750	228 330	546 080

Tab. 10. Antal nötkreatur den 13 oktober 1958 i Götaland, Svealand och Gävleborgs län

Number of cattle in October 1958

Avser brukningsenheter med över 2 hektar åker.

1	2	3	4	5	6	7
Områden	Tjurar och oxar 1 år och däröver	Kor	Kvigor, 1 år och däröver, avsedda för pålägg	Stutar, kvigor och kalvar, 1 år och däröver, avsedda för slakt	Kalvar, under 1 år	Summa nötkreatur
Stockholms län och stad .	1 350	40 320	13 640	3 290	13 890	72 490
Uppsala län	820	36 830	12 920	1 930	13 440	65 940
Södermanlands län	790	51 230	19 090	2 950	17 820	91 880
Östergötlands län	1 860	69 870	28 310	7 530	29 450	137 020
Jönköpings län	2 340	78 540	26 760	5 760	30 600	144 000
Kronobergs län	970	50 770	15 690	2 610	17 400	87 440
Kalmar län	1 420	71 240	27 430	9 050	32 960	142 100
därav norra delen	460	26 110	9 120	1 820	10 280	47 790
södra delen	960	45 130	18 310	7 230	22 680	94 310
Gotlands län	270	19 870	8 660	4 880	12 530	46 210
Blekinge län	540	21 800	7 530	3 100	8 640	41 610
Kristianstads län	1 540	77 900	36 810	20 210	44 400	180 860
Malmöhus län	2 090	86 840	46 350	22 710	54 600	212 590
Hallands län	490	56 900	23 340	6 070	29 820	116 620
Göteborgs och Bohus län .	670	42 400	12 470	3 400	17 120	76 060
Älvsborgs län	1 800	96 360	25 500	7 640	31 130	162 430
därav norra delen	860	52 860	12 830	2 610	15 010	84 170
södra delen	940	43 500	12 670	5 030	16 120	78 260
Skaraborgs län	3 090	107 510	38 850	10 800	43 170	203 420
Värmlands län	1 060	52 030	11 700	3 110	16 110	84 010
Örebro län	840	38 490	11 780	2 620	14 450	68 180
Västmanlands län	520	37 260	12 610	2 090	12 360	64 840
Kopparbergs län	410	35 870	6 050	890	8 840	52 060
Gävleborgs län	530	36 760	6 930	1 290	11 170	56 680
Summa	23 400	1 108 790	392 420	121 930	459 900	2 106 440

Tab. 11. Antal kor samt kalvar under 1 år den 13 oktober 1958 med fördelning på åldersgrupper m. m.

Number of cows and calves divided into age groups etc.

Avser brukningsenheter med över 2 hektar åker.

1	2	3	4	5	6	7	8
Områden	Kor, som kalvat				Kalvar under 1 år avsedda för		
	1 gång	2—4 gånger	5—7 gånger	8 gånger och däröver	pålägg	slakt	
						3—12 månader	under 3 månader
Stockholms län och stad .	8 470	16 950	11 910	2 990	9 760	2 760	1 370
Uppsala län	7 300	15 860	10 980	2 690	8 700	2 830	1 910
Södermanlands län	10 780	22 700	14 300	3 450	12 950	2 730	2 140
Östergötlands län	14 510	30 740	20 380	4 240	19 850	5 580	4 020
Jönköpings län	14 540	30 330	27 430	6 240	18 900	6 350	5 350
Kronobergs län	8 800	22 400	16 020	3 550	10 800	3 110	3 490
Kalmar län	14 790	30 510	21 220	4 720	20 230	7 820	4 910
därav norra delen . . .	5 440	11 400	7 420	1 850	7 180	1 650	1 450
södra delen	9 350	19 110	13 800	2 870	13 050	6 170	3 460
Gotlands län	4 310	9 770	4 840	950	6 820	4 460	1 250
Blekinge län	4 020	9 710	6 670	1 400	5 100	2 510	1 030
Kristianstads län	16 300	34 760	22 560	4 280	25 330	12 950	6 120
Malmöhus län	20 620	39 220	23 140	3 860	32 450	14 250	7 900
Hallands län	12 100	25 090	16 640	3 070	17 310	8 550	3 960
Göteborgs och Bohus län .	6 930	17 780	13 950	3 740	9 880	5 540	1 700
Älvsborgs län	15 890	38 040	32 450	9 980	18 580	7 370	5 180
därav norra delen . . .	8 130	20 820	18 190	5 720	8 640	3 670	2 700
södra delen	7 760	17 220	14 260	4 260	9 940	3 700	2 480
Skaraborgs län	19 360	45 720	34 810	7 620	29 180	9 140	4 850
Värmlands län	7 310	20 610	18 240	5 870	7 860	4 960	3 290
Örebro län	6 550	15 350	12 830	3 760	8 170	3 880	2 400
Västmanlands län	7 430	15 320	11 330	3 180	8 350	2 310	1 700
Kopparbergs län	5 200	13 660	12 360	4 650	4 870	2 110	1 860
Gävleborgs län	5 850	13 990	12 700	4 220	6 500	2 840	1 830
Summa	211 060	468 510	344 760	84 460	281 590	112 050	66 260

Tab. 12. Antal svin den 14 april och den 13 oktober 1958 samt antal hönsningssällskapsområden

Number of hogs on 14th April and 13th October 1958, and number of poultry on

1	2	3	4	5	6	7
Områden	Svinbesättningar		Avelssvin		Övriga svin	
					3 mån. o. däröver	
	14/4	13/10	14/4	13/10	14/4	13/10
1 Stockholms län o. stad . .	2 520	3 540	2 320	2 650	16 210	17 140
2 Uppsala län	3 530	4 240	5 930	6 130	21 500	22 990
3 Södermanlands län	3 380	4 470	4 950	4 940	17 450	21 070
4 Östergötlands län	5 430	7 380	10 260	9 680	39 490	49 820
5 Jönköpings län	8 980	10 910	9 080	9 160	24 990	30 000
6 Kronobergs län	7 880	10 110	8 870	8 270	25 370	27 730
7 Kalmar län	7 560	10 440	11 870	11 720	35 240	50 280
8 därav norra delen . . .	2 070	3 300	3 030	2 710	7 960	14 060
9 södra delen	5 490	7 140	8 840	9 010	27 280	36 220
10 Gotlands län	4 470	4 910	5 460	5 310	19 700	22 230
11 Blekinge län	3 980	5 150	4 140	4 030	19 810	26 270
12 Kristianstads län	14 250	15 200	38 610	36 740	145 420	172 420
13 Malmöhus län	13 510	14 580	39 060	38 530	178 360	187 750
14 Hallands län	8 410	9 300	29 170	28 380	79 100	85 880
15 Göteborgs och Bohus län .	4 230	6 540	5 720	5 220	17 400	25 350
16 Älvsborgs län	10 940	14 190	16 210	16 050	46 100	57 020
17 därav norra delen . . .	4 650	6 250	7 920	7 710	24 300	27 570
18 södra delen	6 290	7 940	8 290	8 340	21 800	29 450
19 Skaraborgs län	11 940	13 570	28 610	26 980	99 750	103 160
20 Värmlands län	3 150	9 810	3 400	3 290	12 350	20 490
21 Örebro län	3 060	4 740	3 800	3 910	21 040	24 130
22 Västmanlands län	3 410	4 160	4 540	4 750	18 340	18 110
23 Kopparbergs län	3 290	6 070	1 480	1 830	9 070	13 230
24 Gävleborgs län ¹	710	1 480	100	70	1 670	2 090
25 Summa	124 630	160 790	* 233 580	* 227 640	848 360	977 160

¹ Endast Gästrikland redovisat. — * Fördelade på 7 080 fargaltar, 48 930 modersuggor, dräktiga utslagssuggor. — * Fördelade på 7 320 fargaltar, 36 850 modersuggor, dräktiga första gången, 102 470

den 14 april 1958 i Götaland, Svealand och Gästrikland inom län och hushåll-

14th April 1958 in Götaland, Svealand and Gästrikland

8		9		10		11		12		13		14		15		16	
Grisar under 3 mån.		Summa svin och grisar				Innehavare av höns	Höns kläckta		Kycklingar kläckta 1958	Summa höns och kycklingar							
		14/4		13/10			1956 eller tidigare	1957									
14/4	13/10	14/4	13/10														
11 360	13 300	29 890	33 090	4 970	75 130	94 200	103 760	273 090	1								
20 660	22 630	48 090	51 750	4 290	77 370	107 500	99 300	284 170	2								
17 060	19 980	39 460	45 990	5 400	91 620	110 460	97 770	299 850	3								
35 130	39 270	84 880	98 770	9 770	128 930	151 140	89 460	369 530	4								
35 720	38 500	69 790	77 660	12 930	140 280	142 820	110 940	394 040	5								
32 440	37 410	66 680	73 410	11 770	169 600	185 620	220 560	575 780	6								
44 880	48 680	91 990	110 680	11 650	161 160	160 100	91 660	412 920	7								
11 720	12 180	22 710	28 950	3 620	44 010	43 300	14 890	102 200	8								
33 160	36 500	69 280	81 730	8 030	117 150	116 800	76 770	310 720	9								
19 300	21 030	44 460	48 570	5 600	154 680	129 660	67 280	351 620	10								
21 900	22 690	45 850	52 990	6 990	102 330	163 900	123 590	389 820	11								
150 130	158 620	334 160	367 780	19 230	321 290	544 660	461 620	1 327 570	12								
152 520	164 930	369 940	391 210	18 760	265 200	487 540	648 640	1 401 380	13								
102 070	109 810	210 340	224 070	10 800	248 690	482 280	482 170	1 213 140	14								
18 750	19 440	41 870	50 010	9 830	167 250	218 160	166 070	551 480	15								
58 640	65 940	120 950	139 010	18 120	237 180	287 380	242 600	767 160	16								
27 970	33 400	60 190	68 680	9 320	146 410	177 210	135 720	459 340	17								
30 670	32 540	60 760	70 330	8 800	90 770	110 170	106 880	307 820	18								
103 240	118 070	231 600	248 210	16 260	284 670	372 470	303 330	960 470	19								
11 690	15 100	27 440	38 880	11 320	137 600	117 600	94 810	350 010	20								
15 990	18 880	40 830	46 920	6 390	106 000	139 340	115 470	360 810	21								
16 140	17 200	39 020	40 060	4 240	73 940	93 600	62 170	229 710	22								
8 490	10 510	19 040	25 570	3 480	62 170	74 290	102 260	238 720	23								
1 270	1 410	3 040	3 570	880	7 670	8 010	7 280	22 960	24								
877 380	963 400	1 959 320	2 168 200	192 680	3 012 760	4 070 730	3 690 740	10 774 230	25								

första gången, 102 990 övriga dräktiga, 65 240 digivande samt icke dräktiga modersuggor och 9 340 övriga dräktiga, 70 100 digivande samt icke dräktiga modersuggor och 10 900 utslagssuggor.

Tab. 13. Beräknat antal nötkreatursenheter inom län, hushållningssällskapsområden samt naturliga jordbruksområden, år 1958

Estimated number of units of cattle in 1958

1	2	1	2
Områden	Antal nötkreatursenheter	Områden	Antal nötkreatursenheter
Stockholms län och stad	77 210	Skaraborgs län	239 590
Uppsala län	71 340	Slättbygden	151 780
Södermanlands län	92 410	Falbygden	43 200
Östergötlands län	144 050	Nordöstra höglandet	12 840
Norra skogsbygden	24 880	Sydöstra höglandet	28 770
Östgötaslätten	69 660	Värmlands län	105 210
Södra skogsbygden	41 630	Slättbygden	41 410
Södra kustlandet	7 880	Centr. o. v.a Värmland	49 360
Jönköpings län	154 800	Bergslagen	5 460
Kronobergs län	106 890	Norra Värmland	8 980
Kalmar län	153 160	Örebro län	78 650
länets norra del	50 800	Södra skogsbygden	14 320
Norra kustlandet	34 140	Slättbygden	43 310
Skogsbygden	16 660	Bergslagen	21 020
länets södra del	102 360	Västmanlands län	69 800
Kalmarslätten	35 570	Bergslagen	8 710
Norra kustlandet	2 630	Slättbygden	61 090
Skogsbygden	31 960	Kopparbergs län	70 070
Öland	32 200	Bergslagen	5 810
Gotlands län	54 680	Östra Dalarna	32 030
Blekinge län	53 210	Mellanbygden	28 320
Skogsbygden	23 160	Fjällbygden	3 910
Slättbygden	30 050	Gävleborgs län	69 390
Kristianstads län	239 510	Gästrikland	18 220
Skogsbygden	76 810	Hälsinglands kustland	43 100
Mellanbygden	83 130	Inlandet	8 070
Slättbygden	79 570	Västernorrlands län	90 900
Malmöhus län	266 890	Kustlandet	58 200
Skogsbygden	32 750	Inlandet	30 870
Mellanbygden	81 420	Silvrområdet	1 830
Slättbygden	152 720	Jämtlands län	68 620
Hallands län	156 760	Silvrområdet	41 610
Slättbygden	88 090	Mellanbygden	9 510
Skogsbygden	40 780	Fjällbygden	17 500
Norra Halland	27 890	Västerbottens län	128 090
Göteborgs och Bohus län	90 830	Kustlandet	101 980
Älvsborgs län	200 020	Inlandet	26 110
länets norra del	104 210	Norrbottnens län	71 010
Slättbygden	59 720	Kustlandet	57 080
Dalbygderna	27 560	Inlandet	13 930
Dalslands bergsbygd	13 230		
Södra höglandet	3 700	Hela riket år 1958	2 853 090
länets södra del	95 810	» » » 1957	2 761 500
Dalbygderna	11 800	» » » 1956	2 713 740
Södra höglandet	84 010	» » » 1955	2 924 990
		» » » 1954	2 971 040

Tab. 14. Antal hästar, nötkreatur och får i olika storleksgrupper, inom större riksområden, den 2 juni 1958

Number of horses, cattle and sheep within different size groups in major areas in June 1958

Se anm. till tab. 8.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Områden samt storleksgrupper (efter åkerarealen)	Hästar				Tjurar och oxar 1 år och där- över	Kor	Kvigor 1 år och däröver avsed- da för pålägg	Stutar, kvigor o. kal- var 1 år och där- över av- sedda för slakt	Kalvar under 1 år	Summa nöt- kreatur	Får och lamm
	3 år och där- över	Ung- hästar 1 och 2 år	Föl	Summa							
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>											
Lägenheter m. m.	5 090	90	50	5 230	110	1 070	130	10	120	1 440	1 960
0,26—2 ha	930	10	10	950	50	12 220	1 110	130	1 450	14 960	1 970
Över 2 »	70 560	5 090	2 330	77 980	13 340	569 420	240 970	73 750	264 570	1 162 050	66 190
Summa	76 580	5 190	2 390	84 160	13 500	582 710	242 210	73 890	266 140	1 178 450	70 120
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder</i>											
Lägenheter m. m.	2 620	10	10	2 640	20	1 260	130	10	130	1 550	790
0,26—2 ha	1 880	30	10	1 920	90	27 570	2 550	210	3 840	34 260	3 160
Över 2 »	92 160	5 950	2 320	100 430	12 580	499 900	161 080	39 190	197 120	909 870	29 370
Summa	96 660	5 990	2 340	104 990	12 690	528 730	163 760	39 410	201 090	945 680	33 320
<i>Norra Sverige</i>											
Lägenheter m. m.	3 020	10	0	3 030	20	2 320	210	10	400	2 960	760
0,26—2 ha	4 770	40	10	4 820	230	41 610	3 370	340	8 900	54 450	7 960
Över 2 »	44 580	1 930	760	47 270	4 240	228 200	38 340	6 060	84 390	361 230	26 900
Summa	52 370	1 980	770	55 120	4 490	272 130	41 920	6 410	93 690	418 640	35 620
<i>Hela riket</i>											
Lägenheter m. m.	10 730	110	60	10 900	150	4 650	470	30	650	5 950	3 510
0,26—2 ha	7 580	80	30	7 690	370	81 400	7 030	680	14 190	103 670	13 090
Över 2 »	207 300	12 970	5 410	225 680	30 160	1 297 520	440 390	119 000	546 080	2 433 150	122 460
Summa	225 610	13 160	5 500	244 270	30 680	1 383 570	447 890	119 710	560 920	2 542 770	139 060

Tab. 15. Sädesslagens medelvikt, i kilogram per hektoliter, inom län och hushållningssällskapsområden, år 1958

Average weight of the different kinds of grain, in kilogrammes per hectolitre, in 1958

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Områden	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Vår- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Kök- ärter	Foder- ärter o. vicker
Stockholms län och stad	73,0	72,2	68,4	..	62,8	40,7	48,7	76,2	74,1
Uppsala län	73,1	71,5	69,5	..	62,9	41,3	50,5	78,0	77,0
Södermanlands län	74,7	72,8	69,5	..	63,9	42,0	48,1	79,5	76,8
Östergötlands län	75,2	75,1	70,4	70,0	63,9	48,6	54,8	74,9	72,8
Jönköpings län	70,9	70,8	68,0	64,4	62,9	48,4	53,8	..	71,6
Kronobergs län	72,6	72,0	69,7	70,3	63,9	48,6	55,0	—	..
Kalmar län	75,3	75,3	69,5	..	64,2	47,2	55,3
därav norra delen	76,9	76,9	70,5	..	61,6	46,0	52,0
södra delen	74,8	75,0	69,2	66,0	65,3	47,6	56,7
Gotlands län	76,2	76,1	71,7	68,0	68,3	51,6	61,9	75,1	80,0
Blekinge län	72,2	71,8	67,1	66,6	64,5	46,5	54,5
Kristianstads län	74,6	75,4	67,5	68,3	64,9	49,1	57,1	76,0	76,6
Malmöhus län	75,2	76,0	65,8	..	63,8	47,5	55,3	75,0	77,3
Hallands län	76,6	76,0	69,5	68,3	63,5	49,3	55,3	75,0	71,8
Göteborgs och Bohus län	74,2	72,5	70,2	69,8	65,5	48,0	57,5	..	76,0
Älvsborgs län	74,1	74,4	70,5	68,2	64,9	46,4	54,5
därav norra delen	73,2	71,7	68,5	68,0	61,2	46,5	54,2	73,5	66,4
södra delen	74,9	75,9	71,5	68,2	66,8	46,3	54,7
Skaraborgs län	73,6	74,3	69,1	70,0	62,9	47,2	53,8	76,0	74,5
Värmlands län	71,5	67,6	67,9	..	57,2	46,1	50,0
Örebro län	73,4	72,1	68,1	63,8	64,3	44,7	50,0	67,7	74,0
Västmanlands län	72,7	69,8	67,3	..	60,4	42,1	46,4	71,7	72,5
Kopparbergs län	70,2	65,2	65,8	..	59,4	48,1	51,7
Gävleborgs län	70,0	67,1	68,7	..	61,6	47,5	54,7	71,0	71,5
Västernorrlands län	70,2	57,5	68,3	65,0	58,9	43,3	51,7	..	71,8
Jämtlands län	—	..	68,0	—	59,1	44,8	52,7	—	..
Västerbottens län	70,0	—	60,5	46,4	53,6	—	65,0
Norrbottnens län	—	—	64,2	48,3	58,0	—	..
Hela riket år 1958	74,6	73,6	68,2	67,2	63,0	46,2	53,8	76,0	74,9
» » » 1957	72,5	72,6	68,5	67,1	62,9	47,4	55,1	76,0	74,6
» » » 1956	75,2	75,9	70,1	67,7	64,3	49,1	55,9	78,5	75,6
» » » 1955	77,8	77,8	71,9	68,5	65,3	48,0	56,8	79,0	75,6
» » » 1954	74,6	74,3	68,2	67,2	62,4	48,7	55,0	78,4	74,8
I medeltal 1948/57	75,8	75,8	71,0	68,3	64,1	48,8	56,5	78,5	76,2

Tab. 16. Antal i jordbruket den 2 juni 1958 sysselsatta personer över 15 år samt antal lejda arbetstimmar år 1957, storleksgruppsvis inom huvudområden och hela riket

Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 2nd June 1958 and number of paid working-hours in 1957

Områden och storleksgrupper	Antal i jordbruket sysselsatta personer den 2/6 1958						Totala antalet lejda arbetstimmar under år 1957
	Brukaren jämte familjemedlemmar		Lejd arbetskraft				
			Fast anställda		Tillfälligt anställda		
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>							
2— 5 ha åker	12 120	8 850	30	—	340	120	845 410
5— 10 » »	20 110	15 630	260	260	1 170	570	2 948 980
10— 20 » »	35 170	25 640	2 390	1 000	3 490	1 860	13 936 940
20— 30 » »	17 780	11 830	2 940	780	2 720	1 730	13 492 880
30— 50 » »	12 280	7 340	5 390	560	2 930	2 060	20 018 870
50—100 » »	5 600	2 240	6 900	410	2 150	1 830	21 545 630
över 100 » »	1 570	360	11 730	520	2 160	1 660	32 775 270
Samtliga över 2 ha åker .	104 630	71 890	29 640	3 530	14 960	9 830	105 563 980
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder</i>							
2— 5 ha åker	32 750	24 310	250	170	680	40	2 731 260
5— 10 » »	43 710	32 460	840	760	2 110	570	7 072 420
10— 20 » »	27 160	19 710	1 940	680	2 490	380	9 687 840
20— 30 » »	5 870	3 870	1 190	210	800	180	4 449 970
30— 50 » »	2 790	1 620	1 580	110	590	70	4 889 040
50—100 » »	1 080	480	1 690	80	330	80	4 657 860
över 100 » »	220	50	2 250	70	160	50	5 514 510
Samtliga över 2 ha åker .	113 580	82 500	9 740	2 080	7 160	1 370	39 002 900
<i>Norra Sverige</i>							
2— 5 ha åker	30 910	23 140	30	310	1 670	460	2 229 570
5— 10 » »	28 330	22 060	170	600	2 020	430	4 076 420
10— 20 » »	10 210	7 720	380	400	1 200	200	3 075 690
20— 30 » »	930	680	100	50	250	30	630 340
30— 50 » »	210	120	150	20	100	10	478 860
50—100 » »	20	10	160	20	50	0	455 120
över 100 » »	—	—	110	10	10	0	284 030
Samtliga över 2 ha åker .	70 610	53 730	1 100	1 410	5 300	1 130	11 230 030
<i>Hela riket</i>							
2— 5 ha åker	75 780	56 300	310	480	2 690	620	5 806 240
5— 10 » »	92 150	70 150	1 270	1 620	5 300	1 570	14 097 820
10— 20 » »	72 540	53 070	4 710	2 080	7 180	2 440	26 700 470
20— 30 » »	24 580	16 380	4 230	1 040	3 770	1 940	18 573 190
30— 50 » »	15 280	9 080	7 120	690	3 620	2 140	25 386 770
50—100 » »	6 700	2 730	8 750	510	2 530	1 910	26 658 610
över 100 » »	1 790	410	14 090	600	2 330	1 710	38 573 810
Samtliga över 2 ha åker .	288 820	208 120	40 480	7 020	27 420	12 330	155 796 910

Tab. 17. Antal i jordbruket den 2 juni 1958 sysselsatta personer över 15 år samt antal lejda arbetstimmar år 1957, per 100 hektar åker, storleksgruppsvis inom huvudområden och hela riket

Number of persons over 15 years of age engaged in agriculture on 2nd June 1958 and number of paid working-hours in 1957, per 100 hectares arable land

Områden och storleksgrupper	Antal i jordbruket den 2/6 1958 sysselsatta personer per 100 hektar åker						Antal lejda arbets- timmar per 100 hektar åker under år 1957
	Brukaren jämte familjemedlemmar		Lejd arbetskraft				
			Fast anställda		Tillfälligt anställda		
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>							
2— 5 ha åker	23,5	17,2	0,1	—	0,7	0,2	1 641
5— 10 » »	13,0	10,1	0,2	0,2	0,8	0,4	1 910
10— 20 » »	7,9	5,8	0,5	0,2	0,8	0,4	3 127
20— 30 » »	5,3	3,5	0,9	0,2	0,8	0,5	4 033
30— 50 » »	3,4	2,0	1,5	0,2	0,8	0,6	5 473
50—100 » »	1,8	0,7	2,3	0,1	0,7	0,6	7 064
över 100 » »	0,5	0,1	3,4	0,2	0,6	0,5	9 616
Samtliga över 2 ha åker .	5,2	3,6	1,5	0,2	0,7	0,5	5 284
<i>Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder</i>							
2— 5 ha åker	24,0	17,8	0,2	0,1	0,5	0,0	1 999
5— 10 » »	15,0	11,2	0,3	0,3	0,7	0,2	2 431
10— 20 » »	8,9	6,5	0,6	0,2	0,8	0,1	3 176
20— 30 » »	5,5	3,6	1,1	0,2	0,7	0,2	4 177
30— 50 » »	3,5	2,1	2,0	0,1	0,7	0,1	6 191
50—100 » »	1,8	0,8	2,8	0,1	0,5	0,1	7 598
över 100 » »	0,4	0,1	4,4	0,1	0,3	0,1	10 803
Samtliga över 2 ha åker .	11,0	8,0	0,9	0,2	0,7	0,1	3 785
<i>Norra Sverige</i>							
2— 5 ha åker	23,4	17,5	0,0	0,2	1,3	0,3	1 688
5— 10 » »	14,9	11,6	0,1	0,3	1,1	0,2	2 149
10— 20 » »	9,3	7,1	0,3	0,4	1,1	0,2	2 810
20— 30 » »	5,5	4,0	0,6	0,3	1,5	0,2	3 742
30— 50 » »	3,2	1,9	2,4	0,3	1,5	0,1	7 324
50—100 » »	0,8	0,4	4,8	0,5	1,4	0,1	13 721
över 100 » »	—	—	6,4	0,5	0,7	0,1	16 886
Samtliga över 2 ha åker .	15,4	11,7	0,2	0,4	1,2	0,2	2 443
<i>Hela riket</i>							
2— 5 ha åker	23,7	17,6	0,1	0,2	0,8	0,2	1 813
5— 10 » »	14,5	11,0	0,2	0,3	0,8	0,2	2 220
10— 20 » »	8,4	6,2	0,5	0,2	0,8	0,3	3 104
20— 30 » »	5,4	3,6	0,9	0,2	0,8	0,4	4 056
30— 50 » »	3,4	2,0	1,6	0,2	0,8	0,5	5 626
50—100 » »	1,8	0,7	2,4	0,1	0,7	0,5	7 213
över 100 » »	0,5	0,1	3,6	0,2	0,6	0,4	9 801
Samtliga över 2 ha åker .	8,3	6,0	1,2	0,2	0,8	0,3	4 467

Tab. 18. Antal traktorer i jordbruket den 1 oktober 1957 med fördelning efter utrustning och drivmedel

Number of tractors in agriculture in 1957

Uppgifterna avse bruksenheter med mer än 2 hektar åker samt maskinhållare i jordbruket.

Område	Antal traktorer i jordbruket		Fördelade efter utrustning			Fördelade efter drivmedel		
	Totalt	Därav hos maskinhållare	Gunmihjul	Järnhjul	Band (krypkedjor)	Bensin	Motorbrännolja	Motorfotogen
Stockholms län och stad	5 617	10	5 453	155	9	504	1 672	3 441
Uppsala län	5 836	27	5 687	118	31	269	2 415	3 152
Södermanlands län	6 419	23	6 023	389	7	490	2 041	3 888
Östergötlands län	9 634	25	9 168	454	12	896	3 266	5 472
Jönköpings län	4 362	29	4 351	11	—	1 387	1 031	1 944
Kronobergs län	2 236	24	2 235	—	1	571	725	940
Kalmar läns norra del	2 251	11	2 209	41	1	274	651	1 326
Kalmar läns södra del	4 372	41	4 365	6	1	272	1 348	2 752
Gotlands län	3 390	11	3 351	38	1	239	933	2 218
Bekinge län	1 802	8	1 802	—	—	184	554	1 064
Kristianstads län	9 927	178	9 730	168	29	1 791	2 768	5 368
Malmöhus län	14 504	122	13 878	581	45	2 396	3 694	8 414
Hallands län	5 338	78	5 228	96	14	764	1 209	3 365
Göteborgs och Bohus län	3 288	17	3 245	43	—	911	818	1 559
Älvsborgs läns norra del	4 544	11	4 346	198	—	1 067	1 062	2 415
Älvsborgs läns södra del	2 052	23	2 042	6	4	734	533	785
Skaraborgs län	12 415	31	12 011	380	24	2 219	3 659	6 537
Värmlands län	5 502	20	5 118	324	60	802	1 214	3 486
Örebro län	6 485	4	6 157	312	16	962	1 355	4 168
Västmanlands län	6 459	3	6 106	336	17	302	2 322	3 835
Kopparbergs län	3 927	12	3 844	40	43	731	1 098	2 098
Gävleborgs län	3 723	15	3 629	69	25	649	1 440	1 634
Västernorrlands län	3 272	21	3 161	89	22	758	1 069	1 445
Jämtlands län	1 692	24	1 671	2	19	483	717	492
Västerbottens län	4 120	49	3 877	36	207	674	1 532	1 914
Norrbottnens län	2 392	18	2 240	109	43	322	705	1 365
Hela riket	135 559	835	130 927	4 001	631	20 651	39 831	75 077
Därav hos maskinhållare	835	—	809	2	24	19	539	277

Tab. 19. Antalet skördetröskor, dragbilar, jeepar och stationära motorer i jordbruket den 1 oktober 1957

Number of harvest threshers, etc. in agriculture in 1957

Uppgifterna avse bruksenheter med mer än 2 hektar åker samt maskinhållare i jordbruket.

Områden	Skörde- tröskor	Därav			Drag- bilar	Jeepar	Stationära motorer
		Självgående tröskor	Bogserade tröskor				
			med hjälp- motor	utan hjälp- motor			
Stockholms län och stad .	983	178	81	724	76	19	155
Uppsala län	1 408	179	73	1 156	42	7	171
Södermanlands län	1 343	218	58	1 067	16	15	220
Östergötlands län	2 441	217	124	2 100	32	13	606
Jönköpings län	201	16	10	175	10	24	292
Kronobergs län	156	10	19	127	57	14	266
Kalmar läns norra del . . .	225	28	24	173	—	—	230
Kalmar läns södra del . . .	738	50	87	601	4	4	171
Gotlands län	759	13	111	635	53	—	267
Blekinge län	327	14	39	274	1	—	97
Kristianstads län	854	89	114	651	95	11	643
Malmöhus län	2 630	234	343	2 053	59	54	987
Hallands län	470	39	89	342	150	73	348
Göteborgs och Bohus län . .	185	13	16	156	283	2	69
Älvsborgs läns norra del . .	349	31	9	309	369	10	257
Älvsborgs läns södra del . .	118	7	17	94	159	—	143
Skaraborgs län	1 778	173	58	1 547	241	15	259
Värmlands län	725	71	30	624	521	14	140
Örebro län	1 333	145	67	1 121	93	13	148
Västmanlands län	1 830	137	99	1 594	140	18	196
Kopparbergs län	468	35	43	390	558	50	102
Gävleborgs län	381	15	14	352	274	68	72
Västernorrlands län	70	2	—	68	191	60	135
Jämtlands län	43	—	2	41	125	40	110
Västerbottens län	8	—	—	8	300	90	128
Norrbottnens län	—	—	—	—	150	100	29
Hela riket	19 823	1 914	1 527	16 382	3 999	714	6 241
Därav hos maskinhållare . .	170	41	15	114	39	14	23

Uppgift om antalet svin och häns samt om arbetskraften i jordbruket den 14 april 1958.

Dessa uppgifter insamlas enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 13 april 1956 (nr 116). Skyldigt att lämna uppgift är endar, som av statistiska centralbyrån genom kommunens styrelse anmodas lämna uppgift. Uppgifterna skola endast användas för statistiskt ändamål.

Uppgifterna skola senast den 18 april 1958 av de uppgiftsskyldiga avlämnas eller med posten insändas till kommunens styrelse.

Om svin, häns eller arbetskraft av något slag saknas, skall detta anges med ett vågrätt streck (—) i antalskolumnen.

Fastighetens namn, nummer eller dylikt Församling (ej storkommun) Län

Innehavarens (brukarens) fullständiga namn Innehavarens (brukarens) postadress Telefon (station och nummer)

Brukningenhetens hela åkerareal i april 1958 hektar

Andra än jordbrukare sätta här streck.

I Antalet svin den 14 april 1958 utgjorde:

Under nämnda dag försälda eller till slakt levererade svin och grisar skola medräknas.

Fargaltar st.

Modersuggor:

a) första gången dräktiga st.

b) övriga dräktiga st.

c) digivande samt icke dräktiga st.

d) utslagsuggor (d. v. s. avsedda för slakt) st.

Övriga svin:

e) hushållssvin (d. v. s. svin och grisar, som uppfödas för det egna hushållets behov av fläsk):

3 månader och däröver st.

grisar under 3 månader st.

f) andra svin än hushållssvin:

3 månader och däröver st.

grisar under 3 månader st.

Summa svin st.

II Antalet häns och kycklingar den 14 april 1958 utgjorde:

Höns { som kläckts 1956 och tidigare, antal den 14/4 1958 st.

{ som kläckts 1957 antal den 14/4 1958 st.

Kycklingar, som kläckts 1958 antal den 14/4 1958 st.

Kycklingar avsedda för försäljning skola även medräknas

Summa häns och kycklingar st.

III Inom jordbruket sysselsatt arbetskraft den 14 april 1958

Dessa uppgifter lämnas endast av den som innehar brukningenhet med en åkerareal av mer än 2 hektar.

Brukaren och dennes familjemedlemmar över 15 år, sysselsatta i jordbruket den 14 april 1958		Lejd arbetskraft över 15 år			
		Fast anställda den 14 april 1958		Tillfälligt anställda den 14 april 1958	
Antal		Antal		Antal	
män	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor

Anvisningar

Under rubriken "Brukaren och dennes familjemedlemmar" redovisas endast brukaren, dennes make, hemmavarande barn och föräldrar, i den mån de den 14 april 1958 deltaga i jordbruksarbetet. Under rubriken "Lejd arbetskraft" antecknas all annan arbetskraft (totalt antal arbetare, ej antal dagsverken), alltså även t. ex. brukarens syskon, mög, sonhustru, barnbarn samt icke hemmavarande barn, som den 14 april 1958 mot arbetslön utföra jordbruksarbete för brukarens räkning. Redovisningen gäller sålunda just denna speciella dag och icke någon tidsperiod.

Den april 1958.

Uppgiftslämnarens underskrift

Uppgift om åkerarealens användning och antalet husdjur m. m. år 1958.

Dessa uppgifter insamlas enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 13 april 1956. Uppgifterna skola endast användas för statistiskt ändamål.

Uppgifterna skola senast den 6 juni 1958 av de uppgiftsskyldiga avlämnas eller med posten insändas till kommunens styrelse.

Fastighetens namn, nummer eller dylikt	Församling	Län																																																																																							
Innehavarens (brukarens) fullständiga namn	Innehavarens (brukarens) postadress	Telefonstation	Telefonnummer																																																																																						
I Åkerarealens användning		II Antal husdjur																																																																																							
Arealen anges i hektar och tiondelar därav, ej i tunnland (1 tunnland motsvarar ungefär 0,5 hektar)		Om något eller några av nedanstående djurslag saknas, skall detta anges med ett vågrätt streck (—)																																																																																							
Brukningsenhetens hela åkerareal utgör hektar		Husdjur den 2 juni 1958:																																																																																							
och användes sommaren 1958 på följande sätt:		<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Antal</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Höstar 3 år och däröver⁶</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>2. Unghästar 1 och 2 år</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>3. Föl</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Summa hästar</td> </tr> <tr> <td>4. Tjurar och oxar 1 år och däröver (för avel)</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>5. Kor, som kalvat endast en gång</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>6. Övriga kor</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>7. Kvigor och kvigkalvar 1 år och däröver avsedda för pålägg</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>8. Stutar, kvigor och kalvar 1 år och däröver avsedda för slakt</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>9. Kalvar under 1 år avsedda för pålägg</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>10. Kalvar under 1 år avsedda för slakt</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Summa nötkreatur</td> </tr> <tr> <td>11. Fargaltar</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">Modersuggor:</td> </tr> <tr> <td>12. Första gången dräktiga</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>13. Övriga dräktiga</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>14. Digivande samt icke dräktiga</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>15. Utslagssuggor (d.v.s. avsedda för slakt)</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">Övriga svin (inräknat s. k. hushållssvin):</td> </tr> <tr> <td>16. 3 månader och däröver</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>17. Grisar under 3 månader</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Summa svin</td> </tr> <tr> <td>18. Får och lamm</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td colspan="2"> <p>1 Till mögnad. 2 Arter och vicker odlade tillsammans med stråsäd redovisas under "Blandsäd" (rad 7). 3 Varaktigt utnyttjad vall inräknas på rad 30 4 Även konserverter (arter för grönskörd, och bruna banor 5 Har pedo-vas arealer på åkern för spånadsväxter, frukt och bär, fröodling (ej vall till fröskörd), tobak, plantskolor o. d. 6 Har medräknas icke å brukningsenheten befintliga mjölkta s k. ockordshestar</p> </td> </tr> <tr> <td>19. Vall (på åkern) till hö³</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>20. Vall (på åkern) för skörd av timotejfrö</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>21. " " " " " " rädklöverfrö</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>22. " " " " " " alsikeklöverfrö</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>23. " " " " " " annat vallfrö</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>24. Vall (på åkern) ej permanent, till grönfoder och bete (även ensilage)³</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>25. Permanent (varaktig) betesvall (på åkern);³</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>26. Höstraps</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>27. Vårtraps</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>28. Höstrybs</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>29. Vårstrybs</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>30. Oljelin</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>31. Övriga oljevaxter</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>32. Köksväxter på åkern⁴ (ej fröodling)</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>33. Andra växtslag⁵</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>34. Heltråda och tillfälligt obrukad åkerjord</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>35. Varaktigt obrukad åkerjord (inräknat ej utnyttjad vall)</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Summa åker</td> </tr> </tbody> </table>			Antal	1. Höstar 3 år och däröver ⁶	2. Unghästar 1 och 2 år	3. Föl	Summa hästar		4. Tjurar och oxar 1 år och däröver (för avel)	5. Kor, som kalvat endast en gång	6. Övriga kor	7. Kvigor och kvigkalvar 1 år och däröver avsedda för pålägg	8. Stutar, kvigor och kalvar 1 år och däröver avsedda för slakt	9. Kalvar under 1 år avsedda för pålägg	10. Kalvar under 1 år avsedda för slakt	Summa nötkreatur		11. Fargaltar	Modersuggor:		12. Första gången dräktiga	13. Övriga dräktiga	14. Digivande samt icke dräktiga	15. Utslagssuggor (d.v.s. avsedda för slakt)	Övriga svin (inräknat s. k. hushållssvin):		16. 3 månader och däröver	17. Grisar under 3 månader	Summa svin		18. Får och lamm	<p>1 Till mögnad. 2 Arter och vicker odlade tillsammans med stråsäd redovisas under "Blandsäd" (rad 7). 3 Varaktigt utnyttjad vall inräknas på rad 30 4 Även konserverter (arter för grönskörd, och bruna banor 5 Har pedo-vas arealer på åkern för spånadsväxter, frukt och bär, fröodling (ej vall till fröskörd), tobak, plantskolor o. d. 6 Har medräknas icke å brukningsenheten befintliga mjölkta s k. ockordshestar</p>		19. Vall (på åkern) till hö ³	20. Vall (på åkern) för skörd av timotejfrö	21. " " " " " " rädklöverfrö	22. " " " " " " alsikeklöverfrö	23. " " " " " " annat vallfrö	24. Vall (på åkern) ej permanent, till grönfoder och bete (även ensilage) ³	25. Permanent (varaktig) betesvall (på åkern); ³	26. Höstraps	27. Vårtraps	28. Höstrybs	29. Vårstrybs	30. Oljelin	31. Övriga oljevaxter	32. Köksväxter på åkern ⁴ (ej fröodling)	33. Andra växtslag ⁵	34. Heltråda och tillfälligt obrukad åkerjord	35. Varaktigt obrukad åkerjord (inräknat ej utnyttjad vall)	Summa åker	
	Antal																																																																																								
1. Höstar 3 år och däröver ⁶																																																																																								
2. Unghästar 1 och 2 år																																																																																								
3. Föl																																																																																								
Summa hästar																																																																																									
4. Tjurar och oxar 1 år och däröver (för avel)																																																																																								
5. Kor, som kalvat endast en gång																																																																																								
6. Övriga kor																																																																																								
7. Kvigor och kvigkalvar 1 år och däröver avsedda för pålägg																																																																																								
8. Stutar, kvigor och kalvar 1 år och däröver avsedda för slakt																																																																																								
9. Kalvar under 1 år avsedda för pålägg																																																																																								
10. Kalvar under 1 år avsedda för slakt																																																																																								
Summa nötkreatur																																																																																									
11. Fargaltar																																																																																								
Modersuggor:																																																																																									
12. Första gången dräktiga																																																																																								
13. Övriga dräktiga																																																																																								
14. Digivande samt icke dräktiga																																																																																								
15. Utslagssuggor (d.v.s. avsedda för slakt)																																																																																								
Övriga svin (inräknat s. k. hushållssvin):																																																																																									
16. 3 månader och däröver																																																																																								
17. Grisar under 3 månader																																																																																								
Summa svin																																																																																									
18. Får och lamm																																																																																								
<p>1 Till mögnad. 2 Arter och vicker odlade tillsammans med stråsäd redovisas under "Blandsäd" (rad 7). 3 Varaktigt utnyttjad vall inräknas på rad 30 4 Även konserverter (arter för grönskörd, och bruna banor 5 Har pedo-vas arealer på åkern för spånadsväxter, frukt och bär, fröodling (ej vall till fröskörd), tobak, plantskolor o. d. 6 Har medräknas icke å brukningsenheten befintliga mjölkta s k. ockordshestar</p>																																																																																									
19. Vall (på åkern) till hö ³																																																																																								
20. Vall (på åkern) för skörd av timotejfrö																																																																																								
21. " " " " " " rädklöverfrö																																																																																								
22. " " " " " " alsikeklöverfrö																																																																																								
23. " " " " " " annat vallfrö																																																																																								
24. Vall (på åkern) ej permanent, till grönfoder och bete (även ensilage) ³																																																																																								
25. Permanent (varaktig) betesvall (på åkern); ³																																																																																								
26. Höstraps																																																																																								
27. Vårtraps																																																																																								
28. Höstrybs																																																																																								
29. Vårstrybs																																																																																								
30. Oljelin																																																																																								
31. Övriga oljevaxter																																																																																								
32. Köksväxter på åkern ⁴ (ej fröodling)																																																																																								
33. Andra växtslag ⁵																																																																																								
34. Heltråda och tillfälligt obrukad åkerjord																																																																																								
35. Varaktigt obrukad åkerjord (inräknat ej utnyttjad vall)																																																																																								
Summa åker																																																																																									
Summa åker		Ifyll även uppgifterna på nästa sida!																																																																																							

III Inom jordbruket sysselsatt arbetskraft

Brukaren och dennes familjemedlemmar över 15 år, sysselsatta i jordbruket den 2 juni 1958		Lejd arbetskraft över 15 år					
		Fast anställda den 2 juni 1958		Tillfälligt anställda den 2 juni 1958			
Antal		Antal		Antal		Antal	
män	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor

Anvisningar

Under rubriken "Brukaren och dennes familjemedlemmar" redovisas endast brukaren, dennes make, hemmavarande barn och föräldrar, i den mån de den 2 juni 1958 deltaga i jordbruksarbetet. Under rubriken "Lejd arbetskraft" antecknas all annan arbetskraft (absl antal arbetare, ej antal dagsverken), alltså även t. ex. brukarens syskon, mög, sonhustru, barnbarn samt icke hemmavarande barn, som den 2 juni 1958 mot avlönning utföra jordbruksarbete för brukarens räkning. Redovisningen gäller sålunda just denna speciella dag och icke någon tidsperiod.

Användes lejd arbetskraft i jordbruket år 1957?

(Besvaras med ja eller nej)

Totala antalet lejda arbetstimmar i jordbruket under hela år 1957¹

1 Här medräknas arbetstimmar utförda av såväl fast som tillfällig lejd arbetskraft.

IV Slakten av kalvar under tiden 1/1—31/12 1957

	Totala antalet slaktade och till slakt försälda djur ¹	Därem för enskilt hushålls behov behållna, icke veterinärbesiktigade slaktkroppar antals ²		
		hela	halva	fjärdedelar
1. Spädkalvar, ej äldre än 10 dagar				
2. Gökcalvar, ej äldre än 12 veckor				
3. Övriga kalvar till slakt, ej äldre än 1 år (inräknat mellankalvar och gräskalvar)				
Summa				

¹ Förutom till slakt försälda djur inräknas här även all hemsakt.

² Här redovisas även vad som försålts eller avstått till andra enskilda hushåll. Däremot redovisas icke de besiktigade slaktkroppar, som övertagits från slakteri eller annat besiktningställe.

V Skörden av korn år 1957 och användningen därav

1. Till förbrukning i hushållet (även s.k. undantag)

2. All övrig förbrukning (försäljning, utsäde, utfodring, lagringsförluster)

Summa (= den bärgade skörden år 1957)

Den juni 1958.

Uppgiftslämnarens underskrift

**Uppgift till arealinventering i okt. 1958, om arbetskraften i jordbruket den 1 okt. 1958
och om antalet nötkreatur den 13 okt. 1958.**

Dessa uppgifter insamlas enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 13 april 1956 (nr 116). Uppgifterna skola endast användas för statistiskt ändamål.

Uppgifterna skola senast den 17 oktober 1958 av de uppgiftsskyldiga anlämnas eller med posten insändas till kommunens styrelse.

Fastighetens namn, nummer eller dylikt Församling (c) starkommun) Län

Innehavarens (brukarens) fullständiga namn Innehavarens (brukarens) postadress Telefon (station och nummer)

Brukningenshetens
hela åkerareal i oktober 1958 hektar
(såsom åker räknas även odlad mossjord)

Arealerna skola angivas i hektar eller tiondelar därav, ej i tunnland. (1 tunnland motsvarar ungefär 0,5 hektar).

I Areal, som besätts eller skall besätts¹
med vete, råg, raps eller rybs hösten 1958:

	Hektar
Höstvete	
Höstråg	
Höstrops	
Höstrybs	

II Areal, som under sommaren 1958
använts för skörd av²:

	Hektar
Timotejfrö	
Rödklöverfrö	
Alsikeklöverfrö	
Annat vallfrö	

¹ Observera att areal, som ännu ej blivit besädd men som väntas bli besädd i höst, skall här medräknas.
² Uppgifterna om fröodlingen skola avse såväl vallarealer, avsatta till frö, som specialodlingar av vallfrö.

Om höstodling eller vallfröodling ej förekommit, skall detta anges med ett vågrätt streck (—) i hektarkolumnen.

III Inom jordbruket sysselsatt arbetskraft den 1 oktober 1958

Brukaren och dennes familjemedlemmar över 15 år, sysselsatta i jord- bruket den 1 oktober 1958 Antal	Lejd arbetskraft över 15 år					
	Fast anställda den 1 oktober 1958 Antal		Tillfälligt anställda den 1 oktober 1958 Antal			
	män	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor

Anvisningar

Under rubriken "Brukaren och dennes familjemedlemmar" redovisas endast brukaren, dennes make, hemmavarande barn och föräldrar, i den mån de den 1 oktober 1958 deltaga i jordbruksarbetet. Under rubriken "Lejd arbetskraft" antecknas all annan arbetskraft (obs! antal arbetare, ej antal dagsverken), alltså även t.ex. brukarens syster, mög, sonhustru, barnbarn samt icke hemmavarande barn, som den 1 oktober 1958 mot avlöning utföra jordbruksarbete för brukarens räkning. Redovisningen gäller sålunda just denna speciella dag och icke någon tidsperiod.

IV Antal nötkreatur den 13 oktober 1958

Om något eller några av nedanstående djurslag saknas, skall detta anges med ett vågrätt streck (—)

	Antal		Antal
1. Kor, som kalvat endast 1 gång		6. Kvigor och kvigkalvar 1 år och däröver avsedda för pålägg	
2. " " " 2—4 gånger		7. Stutar, ungtjurar, kvigor och kalvar 1 år och däröver avsedda för slakt	
3. " " " 5—7 "		8. Kalvar under 1 år avsedda för pålägg	
4. " " " 8 gånger och däröver		Kalvar under 1 år avsedda för slakt:	
5. Tjurar (för avel) och oxar 1 år och däröver		9a. 3—12 månader	
		9b. under 3 månader	
		Summa nötkreatur	

Den oktober 1958

.....
Uppgiftslämnarens underskrift

Officiella statistiska berättelser utgivna intill den 1 september 1959

Nedanstående publikationer utdelas till svenska myndigheter av de olika ämbetsverk som utger dem. Statistiska centralbyrån distribuerar sålunda inom landet endast sina egna berättelser. Till utlandet sänder centralbyrån även övriga berättelser utom följande, som distribueras av respektive utgivare: *alla socialstyrelsens berättelser, Arbetsmarknadsstatistik, Jordbruksekonomiska meddelanden, Kommersiella meddelanden, Konjunkturjournalen, Meddelanden från konjunkturinstitutet och Riksräkenskapsverkets årsbok*. Försäljning sker genom Nordiska bokhandelns förlag, Stockholm.

Om en berättelse förut offentliggjorts såsom en särskild avdelning i serien Bidrag till Sveriges officiella statistik, angives berättelsens littera i nämnda serie.

Allmänna statistiska publikationer

Utg. av statistiska centralbyrån.

Historisk statistik för Sverige. I.

1. Befolkning 1720—1950.

Statistisk tidskrift, Ny följd: årg. 1 (1952)—7 (1958), 8 (1959): 1—8.

Forts. på Statistisk tidskrift: bd 1 (1860—1862) — 3 (1866—1869), årg. 1870—1913.

Statistisk årsbok för Sverige: årg. 1 (1914)—45 (1958).

Årsbok för Sveriges kommuner: årg. 1 (1918)—42 (1959).

Sveriges officiella statistik

Folkmängden och dess förändringar

Alla berättelser utg. av statistiska centralbyrån. Befolkningsrörelsen: 1911—1957.

Litt. A.

Befolkningsrörelsen. Översikt för åren: 1901/1910, 1911/1920, 1921/1930, 1931/1940, 1941/1950.

Litt. A.

Dödlighets- och livslängdstabeller för årtiondet: 1901/1910, 1911/1920, 1921/1930, 1931/1940, 1941/1950.

Dödsorsaker: 1911—1957.

Folkmängden inom administrativa områden den 31 december: 1910—1958.

Litt. A.

Folkräkningen den 31 december: 1910: 1—4; 1920: 1—5; 1930: 1—9; 1940: 1—3; 1945: 1; 2: 1—3; 3: 1—3; 4—6; 7: 1—2; 8: 1—2; 9; 10: 1—2; 11; 1950: 1—8.

Litt. A.

Särskilda folkräkningen 1935/36: 1—8.

Ut- och invandring: 1911—1938.

Allmänna ekonomiska förhållanden

1951 års företagsräkning, av kommerskollegium. 1931 års företagsräkning = Statistiska meddelanden. Ser. A. Bd 4: 10.

Jordbruk med binäringar

Alla berättelser utg. av statistiska centralbyrån. Arealinventeringen, kreatursräkningen och trädgårdsinventeringen den 1 juni 1945.

Arealinventeringen och kreatursräkningen den 1 juni 1945.

Fiske: 1914—1957.

Jordbruk och boskapsskötsel: 1913—1937, 1940—1958.

Litt. N.

Jordbrukarnas tillgångar och skulder den 31 december 1952.

Jordbrukets skuldsättning år 1933 = Statistiska meddelanden. Ser. A. Bd 5: 3.

Jordbruksräkningen: 1927, 1932, 1937, 1944, 1951, 1956.

Mejerihantering: 1913—1939.

Årsväxten: 1911—1958.

Litt. N.

Skogshushållning

Domänverket, av domänstyrelsen: 1911—1957. 1911—1921 med titel: Kungl. domänstyrelsens förvaltning.

Det enskilda skogsbruket, av skogsstyrelsen: 1942—1950.

Fortsattes av: Skogsstatistisk årsbok: 1951—1956.

Skogsstatistisk årsbok, av skogsstyrelsen: 1951—1956.

Forts. på: Det enskilda skogsbruket: 1942—1950.

Fast egendom

Fast egendom år 1910, av statistiska centralbyrån.

Lantmäteri

Lantmäteri, av lantmäteristyrelsen: 1911—1950.

Litt. O.

Industri och bergshantering

Berättelserna utg. av kommerskollegium, där ej annat anges.

Bergshantering: 1911—1957.

Litt. C.

Industri: 1911—1956.

Litt. D.

Läder-, hår- och gummivaruindustrien. Specialundersökning. Sthlm 1915.

Statens vattenfallsverk, av vattenfallstyrelsen: 1920—1957.

Sveriges bergshantering år 1913. Specialundersökning.

Sveriges monterade vattenkraft. Specialundersökning. Sthlm 1919.

Sveriges utbyggda vattenkraft år 1930. Specialundersökning.

Sågverksdriften i Sverige år 1953. 1953 års sågverksinventering.

Textil- och beklädnadsindustrien. Specialundersökning. Sthlm 1914.

Handel

Alla berättelser utg. av kommerskollegium.

Handel 1911—1957.

Litt. F.

Månadsstatistik över handeln: 1954—1958, 1959:

1—5. 1913—1953 = Statistiska meddelanden. Ser. C.

Transport- och kommunikationsväsen

Allmän järnvägsstatistik, av järnvägsstyrelsen: 1911—1952.

Litt. L.

Lotsverket, av lotsstyrelsen: 1911—1953.
Litt. T.
Postverket, av generalpoststyrelsen: 1911—1957.
Litt. M.
Sjöfart, av kommerskollegium: 1911—1957.
Litt. E.
Sveriges järnvägar, av järnvägsstyrelsen: 1911—1957.
1911—1952 med titel: Statens järnvägar. Litt. L.
Telefon, telegraf och radio, av telestyrelsen: 1911—1957/1958
1911—1943 med titel: Telefon och telegraf.
Vagnslastgodstrafiken å statens järnvägar. Bihang till järnvägsstyrelsens berättelse om statens järnvägar: 1913, 1916, 1919, 1924, 1929, 1934, 1937.
Litt. L.
Väg- och vattenbyggnadsverket 1911—1939, 1944/1947, av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.
1911—1939 med titel: Allmänna väg- och vattenbyggnader.
Vägtrafikolyckor, av statistiska centralbyrån: 1936—1957.
1936—1938 med titel: Olyckor vid trafik med motorfordon. 1935 = Statistiska meddelanden. Ser. A. Bd 5: 2.

Bankväsen

Allmän sparbanksstatistik, av statistiska centralbyrån: 1911—1950, 1955.
Litt. Y.
Postsparbanken, av styrelsen för postsparbanken: 1911—1922.
Litt. Y.
Uppgifter om bankerna, av bank- och fondinspektionen: 1954—1958, 1959: jan—juli.
1912—1953 = Statistiska meddelanden. Ser. E.

Försäkringsväsen

Allmänna pensionsförsäkringen, av pensionsstyrelsen: 1915—1936.
1915—1917 med titel: Kungl. pensionsstyrelsen. Fortsattes av: Folkpensioneringen: 1937—1939/1950.
Allmänna sjukkassor, av pensionsstyrelsen: 1911/1912—1928/1930, 1938 jämte översikter för åren 1933—1937; 1939—1951; av riks-försäkringsanstalten: 1952—1956.
1911/1912—1928/1930 med titel: Registrerade sjukkassor. 1938—1954 med titel: Erkända sjuk-kassor.
Enskilda försäkringsanstalter, av försäkringsinspektionen: 1912—1957.
Folkpensioneringen, av pensionsstyrelsen: 1937—1939/1950.
1939/1950 med titel: Folkpensioneringen jämte sjukkasseeväsendet m. m. Forts. på: Allmänna pensionsförsäkringen: 1915—1936.
Olycksfall i arbete, av socialstyrelsen: 1910/1912—1917; av riks-försäkringsanstalten: 1918—1954.
Fortsattes av: Yrkesskador.
Olycksfall i arbete, reviderat sammandrag, av riks-försäkringsanstalten: 1918/1922, 1923/1928, 1929/1933, 1934/1938, 1939/1943.
Riks-försäkringsanstalten, av anstalten: 1911—1957.
Understödsföreningar andra än arbetslöshetskassor, av försäkringsinspektionen: 1956—1957.

Yrkesskador, av riks-försäkringsanstalten: 1955—1956. Forts. på: Olycksfall i arbete.

Arbetsmarknad samt arbets- och löneförhållanden

Berättelserna utg. av socialstyrelsen, där ej annat anges.
Anställnings- och avlöningsförhållandena för lägre personal i allmän tjänst. Sthlm 1931.
Arbetartillgång, arbetstid och arbetslön inom Sveriges jordbruk: 1911—1928.
Arbets- och löneförhållandena för affärsanställda i Sverige. Sthlm 1925.
Arbetsförhållandena för hotell- och restaurangpersonalen i Sverige. Sthlm 1922.
Arbetsförhållandena inom det husliga arbetet å landsbygden. Sthlm 1939.
Arbetsförhållandena inom det husliga arbetets område. Sthlm 1936.
Arbetsinställelser i Sverige: 1911—1922.
Fortsattes av: Arbetsinställelser och kollektivavtal samt förlikningsmännens verksamhet: 1923—1938.
Arbetsinställelser och kollektivavtal samt förlikningsmännens verksamhet: 1923—1938.
Forts. på: Arbetsinställelser i Sverige: 1911—1922, och Kollektivavtal i Sverige: 1911—1922.
Arbetslösheten inom fackförbunden samt därmed sammanhängande bestämmelser i förbundsstadgar och kollektivavtal. Sthlm 1931.
Arbetslöshetsräkningen och de lokala arbetslöshetsundersökningarna i Sverige år 1927.
Arbetstiden inom industri och hantverk m. m. i Sverige vid år 1917, av arbetstidskommittén.
Arbetstidens längd vid frisersalonger och badinrättningar i Sverige. Sthlm 1916.
Arbetstidsförhållandena inom detaljhandeln. Sthlm 1933.
Befatningshavare i statens och de större städernas tjänst. Deras antal och löneförhöjningar åren 1919—1924.
Hamnarbetaryrket i Sverige. Sthlm 1916.
Inresta utlänningar åren 1938 och 1939.
Kollektivavtal i Sverige: 1911—1922.
Fortsattes av: Arbetsinställelser och kollektivavtal samt förlikningsmännens verksamhet: 1923—1938.
Kollektivavtal i Sverige vid Årsskiftet 1920/21: 1—2.
Kroppsutvecklingen hos minderåriga industriarbetare i Sverige. Sthlm 1925.
Lantarbetarnas arbets- och löneförhållanden inom olika bygder och å typiska lantegendomar. Sthlm 1915.
Löneförhållandena för försvarsväsendets civila arbetare och med dessa jämförliga arbetargrupper i enskild tjänst. Sthlm 1927.
Löner: 1929—1956, 1957:1.
1929—1951 med titel: Lönestatistisk årsbok för Sverige.
Löner och levnadskostnader vid statens järnvägsbyggnader och statens vattenfallverks byggnadsföretag samt inom därmed jämförliga arbetsområden. Sthlm 1924.
Den offentliga arbetsförmedlingen i Sverige: 1902/1912—1913/1922.

Sjömansyrket i Sverige: 1—2. Sthlm 1915—1919.
Skogsarbetarnas levnads- och arbetsförhållanden i Värmland, Dalarna och Norrland. Sthlm 1916.
Skogsbygdens arbets- och levnadsvillkor: 1—2. Sthlm 1937—1938.

Statistisk undersökning av statstjänstemännens bityskor. Sthlm 1928.

Svensk hemindustri: 1—2. Sthlm 1917.

Tjänstemän inom statlig och statsunderstödd verksamhet åren 1954—1957, av statistiska centralbyrån.

Undersökning rörande arbetsförhållandena inom hotell- och restaurangnäringen 1929/30.

Undersökning rörande löneläget och lönevariatio- nerna inom jordbruket 1935—1936.

Undersökning rörande vissa hygieniska förhållan- den inom cellulosaindustrien i Sverige. Sthlm 1915.

Undersökningar rörande arbetstidsförhållanden och lönevillkor för privatanställda. Sthlm 1938.

Undersökningar rörande vissa arbetstidsförhållan- den inom bagerinäringen samt hotell- och res- taurangnäringen. Sthlm 1938.

Priser och konsumtion

Alla berättelser utg. av socialstyrelsen.

Detailpriser och indexberäkningar åren 1913— 1930.

Hushållsbudgeter och livsmedelskonsumtion i stä- der och tätorter 1940—1942.

Levnadskostnaderna i städer och industriorter omkring år 1923.

Levnadskostnaderna i Sverige 1913—1914: 1, 2: 1—8; 3.

Levnadskostnaderna i tätortshushåll år 1948.
Levnadskostnaderna på landsbygden i Sverige vid år 1920.

Levnadskostnaderna på landsbygden år 1951.

Levnadskostnaderna år 1952.

Levnadsvillkor och hushållsvanor i städer och industriorter omkring år 1933.

Livsmedels- och bostadspriser i Sverige under åren 1910—1912.

Livsmedelsförbrukningen inom mindre bemedlade hushåll under krisåren 1914—1918.

Byggnadsverksamhet och bostadsförhållanden

Berättelserna utg. av socialstyrelsen, där ej an- nat angives.

Allmänna bostadsräkningen år 1920.

Allmänna bostadsräkningen år 1933 och därmed sammanhängande undersökningar.

Bostadsbyggandet, av bostadsstyrelsen: 1949/1950 —1956.

Forts. på: Byggnadsverksamheten i Sverige: 1912—1918/1920, 1937—1948.

Bostäder och hushåll. Enligt allmänna bostads- räkningen 1945 och därtill anslutna undersök- ningar.

Byggnadsverksamheten i Sverige: 1912—1918/ 1920, 1937—1948.

1912—1918/1920 med titel: Byggnadsverksam- heten i rikets stadssamhällen. Fortsättes av:

Bostadsbyggandet: 1949/1950—1954/1955.

Hyresräkningen: 1924: 1—2; 1926.

Undersökningar rörande de mindre bemedlades bostadsförhållanden i vissa svenska städer (bostadsbeskrivningar): 1—3. Sthlm 1916— 1918.

1912—1914 års allmänna bostadsräkningar: 1, [2]: 1—12.
2 med titel: 1912—1913 års allmänna bostads- räkning.

Ekonomiska och ideella föreningar samt stiftelser

De ideella föreningarna i Sverige och deras eko- nomiska förhållanden år 1917, av socialsty- relsen.

Kooperativ verksamhet, av socialstyrelsen: 1908/ 1910—1949; av kommerskollegium: 1950—1957.
Stiftelser år 1910, av statistiska centralbyrån.

Hälso- och sjukvård

Allmän hälso- och sjukvård, av medicinalstyrelsen: 1911—1957.

Litt. K.

Det civila veterinärväsendet, av medicinalstyrel- sen: 1916—1945; av veterinärstyrelsen: 1946— 1949.

Hälso- och sjukvård vid armén, av arméförvalt- ningens sjukvårdsstyrelse: 1911—1930.

Fortsättes av: Hälso- och sjukvård vid armén samt flygvapnet: 1931—1936.

Hälso- och sjukvård vid armén och flygvapnet samt veterinärvård vid armén, av arméförvalt- ningens sjukvårdsstyrelse, chefen för flygvapnet och överfältveterinären: 1937—1942.

Forts. på: Hälso- och sjukvård vid armén samt flygvapnet: 1931—1936. Fortsättes av: Hälso- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén: 1943—1944.

Hälso- och sjukvård vid armén samt flygvapnet, av arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse och flygstyrelsen: 1931—1936.

Forts. på: Hälso- och sjukvård vid armén: 1911—1930. Fortsättes av: Hälso- och sjukvård vid armén och flygvapnet samt veterinärvård vid armén: 1937—1942.

Hälso- och sjukvård vid försvaret, av försvarets sjukvårdsstyrelse: 1945—1957.

Forts. på: Hälso- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén: 1943—1944.

Hälso- och sjukvård vid försvaret och veterinär- vård vid armén, av försvarets sjukvårdsförvalt- ning och överfältveterinären: 1943—1944.

Forts. på: Hälso- och sjukvård vid armén och flygvapnet samt veterinärvård vid armén: 1937—1942, och Hälso- och sjukvård vid ma- rinen: 1911/1912—1942. Fortsättes av: Hälso- och sjukvård vid försvaret: 1945—1957, och Veterinärvård vid armén: 1945—1955.

Hälso- och sjukvård vid marinen, av marinöver- läkaren: 1911/1912—1942.

Fortsättes av: Hälso- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén: 1943—1944.

Sinnessjukvården i riket, av medicinalstyrelsen: 1911—1939.

Litt. K.

Veterinärvård vid armén, av överfältveterinären: 1945—1955.

Forts. på: Hälso- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén: 1943—1944.

Socialvård

Ensamstående mödrars sociala och ekonomiska för- hållanden år 1955, av socialstyrelsen.

Fattigvården, av statistiska centralbyrån: 1918—1935; av socialstyrelsen: 1936—1955.

Litt. U.

Samhällets barnavård, av statistiska centralbyrån: 1928, 1931, 1934; av socialstyrelsen: 1937, 1940, 1943, 1946, 1949—1957.

Undersökningar angående alkoholens sociala skadeverkningar, av socialstyrelsen. Sthlm 1921.

Ålderdomshemmen och deras vårdtagare år 1950, av socialstyrelsen.

Rättsväsen

Berättelserna utg. av statistiska centralbyrån, där ej annat anges.

Brottsligheten: 1913/1914—1956.

Litt. B.

Domstolarnas och de exekutiva myndigheternas verksamhet: 1913/1914—1917/1918, 1921/1922—1945/1947, 1949/1952—1953/1954.

Litt. B.

Fångvården, av fängvårdsstyrelsen: 1911—1946/1947.

Litt. G.

Konkurser upphörda: 1914/1917, 1918/1920, 1926—1928.

Undervisning

Donationer vid allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk år 1919, av skolöverstyrelsen.

Folkskolorna, av ecklesiastikdepartementet: 1911—1918/1919; av skolöverstyrelsen: 1929/1930, 1914/1915—1915/1916 med titel: Folkskolorna och folkskoleseminarierna. Litt. P.

Folkskolorna och högre folkskolorna, av skolöverstyrelsen: 1919/1920—1920/1921, 1926/1927.

Det högre skolväsendet, av skolöverstyrelsen: 1927/1928; 1935/1936 jämte översikt för läsåren 1928—1935.

De kommunala mellanskolorna, av ecklesiastikdepartementet: 1917/1918—1919/1920.

Forts. på: De kommunala mellanskolorna och privatläroverken läsåret 1916—1917. Fortsattes av: Statens allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk samt realskol- och studentexamina: 1920/1921—1921/1922.

De kommunala mellanskolorna och privatläroverken läsåret 1916—1917, av ecklesiastikdepartementet.

Fortsattes av: De kommunala mellanskolorna: 1917/1918—1919/1920, och Privatläroverken: 1917/1918—1919/1920.

Lärarutbildningen, av ecklesiastikdepartementet: 1916/1917—1919/1920; av skolöverstyrelsen: 1920/1921—1921/1922, 1927/1928, 1928/1929 t. o. m. 1938/1939.

Privatläroverken, av ecklesiastikdepartementet: 1917/1918—1919/1920.

1918/1919—1919/1920 med titel: Statens normalskola för flickor och privatläroverken. Forts. på: De kommunala mellanskolorna och privatläroverken läsåret 1916—1917. Fortsattes av: Statens allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk samt realskol- och studentexamina: 1920/1921—1921/1922.

Realskol- och studentexamina år 1919, av ecklesiastikdepartementet.

Fortsattes av: Statens allmänna läroverk läs-

året 1919—1920 samt realskol- och studentexamina år 1920.

Statens allmänna läroverk, av ecklesiastikdepartementet: 1911/1912—1918/1919.

Litt. P. Fortsattes av: Statens allmänna läroverk läsåret 1919—1920 samt realskol- och studentexamina år 1920.

Statens allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk samt realskol- och studentexamina, av skolöverstyrelsen: 1920/1921—1921/1922.

Forts. på: Statens allmänna läroverk läsåret 1919—1920 samt realskol- och studentexamina år 1920, De kommunala mellanskolorna: 1917/1918—1919/1920 och Privatläroverken: 1917/1918—1919/1920.

Statens allmänna läroverk läsåret 1919—1920 samt realskol- och studentexamina år 1920, av skolöverstyrelsen.

Forts. på: Statens allmänna läroverk: 1911/1912—1918/1919 och Realskol- och studentexamina år 1919. Fortsattes av: Statens allmänna läroverk, kommunala mellanskolor och privatläroverk samt realskol- och studentexamina: 1920/1921—1921/1922.

Yrkesundervisningen, av skolöverstyrelsen: 1919/1921—1921/1922, 1928/1929; 1936/1937 jämte översikt för läsåren 1929—1936.

Inkomst och förmögenhet

Alla berättelser utg. av statistiska centralbyrån. Företagens intäkter, kostnader och vinster: 1951—1956.

Skattetaxeringarna: 1922—1943.

Fortsattes av: Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet: taxeringsåren 1944—1958.

Skattetaxeringarna samt fördelningen av inkomst och förmögenhet: taxeringsåren 1944—1958.

1944—1948 med titel: Skattetaxeringarna samt inkomstfördelningen inom yrkesgrupper. Forts. på: Skattetaxeringarna: 1922—1943.

Taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt: 1917, 1920.

Finanser

Berättelserna utg. av kontrollstyrelsen, där ej annat anges.

Accispliktiga näringar: 1911/1912—1957.

Litt. V.

Kommunernas finanser, av statistiska centralbyrån: 1918/1921—1956.

Litt. U.

Rusdrycksförsäljningen m. m.: 1914/1915—1957, 1914/1915—1918 med titel: Brännvinsförsäljningen.

Allmänna val

Alla berättelser utg. av statistiska centralbyrån. Kommunala valen: 1919—1954, 1958: 1—2.

Litt. R.

Landstingsmannavalen: 1912—1918.

Litt. R.

Riksdagsmannavalen: 1909—1956, 1957/1958: 1—2.

Litt. R.

Statistiska meddelanden

Utg. av statistiska centralbyrån, där ej annat anges. Serien har upphört från 1954.

Ser. A. Tillfälliga statistiska undersökningar.

Band 1:

- 1 Dödlighets- och livslängdstabeller för åren 1816—1910.
- 2 Statens utarrenderade domäner arrendeåret 1910—1911.
- 3 Stadsfullmäktigvalen åren 1911 och 1912 samt den kommunala rösträtten år 1912 i de städer, som icke deltaga i landsting.
- 4—5 Utom äktenskapet födda barn. 1—2. Sthlm 1914—1916.
- 6 Dödligheten i lungdot i Sverige åren 1906—1910.
- 7 Husdjursräkningen sommaren 1915.
- 8 Stadsfullmäktigvalen åren 1913 och 1914.
- 9 Husdjursräkningen den 1 juni 1916.
- 10 Utom äktenskapet födda barn. 3. Sthlm 1917.

Band 2:

- 1 Husdjursräkningen den 1 juni 1917.
- 2 Arealinventeringen den 20 juni 1917, av folkhushållningskommissionen.
- 3 Husdjursräkningen den 1 juni 1918.
- 4 Stadsfullmäktigvalen åren 1915 och 1916.
- 5 Arealinventeringen den 1 juni 1918, av folkhushållningskommissionen.
- 6 Stadsfullmäktigvalen åren 1917 och 1918.

Band 3:

- 1 Statistisk översikt av det svenska näringslivets utveckling åren 1870—1915 med särskild hänsyn till industri, handel och sjöfart, av kommerskollegium.
- 2—3 Arealinventeringen och husdjursräkningen den 1 juni 1919. 1—2.

Band 4:

- 1 Jordbrukskassorna och centralkassorna för jordbrukskredit åren 1916—1923.
- 2 Brödsädsförbrukningen vid vissa mindre jordbruk. Sthlm 1928.
- 3 Undersökning rörande försäkrings- och trohetsbrotten åren 1921—1927.
- 4 Undersökning angående mejerihanteringen. Sthlm 1930.
- 5 Svinräkningen den 15 september 1930.
- 6 Inventeringen av vete och råg den 1 februari 1931.
- 7 Svinräkningen den 15 september 1931.
- 8 Kyrkofullmäktigvalen år 1931.
- 9 Svinräkningen den 15 september 1932.
- 10 1931 års företagsräkning, av kommerskollegium.

Band 5:

- 1 Undersökning angående foderförsörjningen åren 1935—1936.
- 2 Olyckor vid trafik med motorfordon år 1935.
- 3 Jordbrukets skuldsättning år 1933.
- 4 Pälstdjursräkningen den 15 september 1937.
- 5 Jordbrukskassorna och centralkassorna för jordbrukskredit åren 1924—1937.
- 6 Undersökning angående skogsavverkningen år 1937.
- 7 Pälstdjursräkningen den 30 september 1939.
- 8 Den animaliska produktionen år 1937/1938.

Band 6:

- 1 Priser och taxeringsvärden å jordbruksfastigheter $\frac{1}{2}$, 1938— $\frac{3}{4}$, 1944.

- 2 Pälstdjursräkningen den 30 september 1945.
- 3 Brottslighetens utveckling åren 1913—1947.
- 4 Minneskrift med anledning av den svenska befolkningsstatistikens 200-åriga bestånd. Sthlm 1949.

Ser. C. Månadsstatistik över handeln, av kommerskollegium: 1913—1953.

Forts. se serien Sveriges officiella statistik. Handel.

Ser. D. Järnvägsstatistiska meddelanden, av järnvägsstyrelsen: 1912—1953.

Ser. E. Uppgifter om bankerna, av bank- och fondinspektionen: 1912—1953.

Forts. se serien Sveriges officiella statistik. Bankväsen.

Ser. F. Sociala meddelanden, av socialstyrelsen: 1912—1953.

Fortsättes utanför serien under samma titel; se sista avdelningen av denna förteckning.

Andra officiella publikationer med omfattande statistiska uppgifter

För en fullständig förteckning över det officiella trycket se Årsbibliografi över Sveriges offentliga publikationer, av riksdagsbiblioteket.

Arbetsmarknadsstatistik, av arbetsmarknadsstyrelsen: 1953—1958, 1959: 1—8.

Jordbruksekonomiska meddelanden, av statens jordbruksnämnd: årg. [1] (1939)—20 (1958), 21 (1959): 1—6. Årg. 1—11 med titel: Jordbruksökonomiska uppgifter.

Kommersiella meddelanden, av kommerskollegium: årg. 1 (1914)—45 (1958), 46 (1959): 1—6.

Konjunkturjournalen, av konjunkturinstitutet: årg. [1] (1951)—8 (1958), 9 (1959): 1—6.

Meddelanden från konjunkturinstitutet. Ser. A: 1—31, B: 1—28, Sthlm 1938—1959.

Riksgäldskontoret, årsbok, av kontoret: årg. 1 (1920)—38 (1957/1958).

Riksräkenskapsverkets årsbok, av verket: 1929/1930—1938/1939, 1948, 1950—1959.

Riksstat: 1835—1959/1960.

Sammandrag av till statistiska centralbyrån inkomna årsväxt- och skörderapporter, av statistiska centralbyrån: 1913—1958, 1959: $\frac{15}{16}$, $\frac{15}{17}$. Litt. N.

Sociala meddelanden, av socialstyrelsen: 1954—1958. Fr. o. m. 1959 uppdelad i Sociala meddelanden (Allmänna häftet) och Sociala meddelanden. Statistisk information. Se nedan.

1912—1953 = Statistiska meddelanden. Ser. F. Sociala meddelanden (Allmänna häftet), av socialstyrelsen: 1959: 1—3/4.

Sociala meddelanden. Statistisk information, av socialstyrelsen: 1959: jan.—aug.

Den svenska statsskulden [månadsuppgift], av riksgäldskontoret: årg. 1 (1941)—18 (1958), 19 (1959): 217—223.

Sveriges riksbank, tillgångar och skulder [vecko-uppgift], av banken: 1912—1958, 1959: $\frac{7}{1}$ — $\frac{15}{6}$.

Sveriges riksbank, årsbok, av banken: årg. 1 (1908)—51 (1958).

De särskilda sparbankernas verksamhet, av statistiska centralbyrån: 1951—1954, 1956—1957.